

Monaferium Cassinense Ordinis S. Benedicti, Congregationi Monachorum S. Justinæ de Observantia ejusdem Ordinis unitur, & d. Congregationem Cassinensem, alias S. Justinæ denominari præcipitur, & privilegia omnia communicantur.

Pro Monachorum statu multa edixerunt Inno. III. in cap. 6. & Honor. III. in cap. 8 de statu Monac. nec non Clement. V. in Clement. I. eodem tit. ac Benedict. XII. in eius confit. 5. Summi.

Tempore autem Martini V. instituta est reformatio Congregationis S. Justinæ, cui concessa fuerunt multa privilegia, ut in Eug. 1. const. 2. Dispositione, & const. 5. Et si ex tollitudo, & pariter in const. 8. Innocent. VII. devotionis. Hie modo Pontifex dictas Congregationes univit, & privilegia communicavit, & Congregationem Cassinensem denominavit. Et ei nonnulla privilegia tribuit Paul. III. ut infra in const. 15. Be- nignitas, & etiam Pius IV. const. 97. Sedis, ac Pius V. in const. 119. Dum ad Deinde Greg. XIII. contra am- bientes, & appellantes edidit const. 16. Nihil. Et po- strem Paul. V. alia statuit in const. 33. Cum sicut.

Denuo à S.D. N. Urbano VIII. nonnulla decreta sunt circa electionem Definitorum, ac auctoritatem Dietæ, ut in const. 87. Commissi, inf. tom. 4. Confirmavit, etiam Decretum editum à Sacra Rituum Congrega- tione ad favorem Abbatum hujus Congregationis super usu Baldachini, & Ministrorum in constitut. 101. Exponi, d. tomo 4.

I V L I V S E P I S C O P V S,
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

U P E R cathedram Pastoralis præemi- nientiae dispositione divina, meritis licet insufficientibus confidentes, pio, ac sancto desiderio cupimus efficere, ut Mo- nafteria & loca religiosa quæcumque per nostræ operationis diligentiam, gra- tia cooperante divina, salubriter dirigantur, & in eis regularis discipline norma servetur, cultus divinus au- geatur, charitas vigeat, humilitas perseveret, & omnis bene vivendi modus teneatur, ut æternæ vite præmio valeant stabiliti feliciter.

§. 1. Sancti Monasterio Cassinensi nullo medio ad Rom. Ecclesiam pertinente, Ordinis S. Benedicti, nullius dicecesis, quod dilectus filius noster Joannes S. Maria in Dominica, Diaconus Cardinalis, ex concessione, & dispensatione Apostolica in commendam nuper deti- nebat, commenda hujusmodi cessante, ex eo quod idem Joannes Cardinalis illi hodie in manibus nostris sponte & liberè cessit, nosque cessionem ipsam duximus adiun- tendam, verum, & ultimum supradicti Monasterii vaca- tionis modum præsente pro expresso habentes, ad pro- visionem super ipsum Monasterii regimine celerem, & felicem, ne Monasterium ipsum longa vacationis ex- ponatur incommodis, paternis studiis intendentibus, post deliberationem, quam desuper cum fratribus nostris ha- buimus diligenter, demum ad dilectos filios Monachos Congregationis S. Justinæ de Padua supradicti Ordinis, sub regulari observantia viventes, direximus oculos mentis nostræ, sperantes quod sicut Congregatio ipsa per universam Italiam per incrementa temporum, fuos palmites dilatavit, sic ubique virtutum radiis jugiter crescat, si Monasterium ipsum eidem Congregationi perpetuè unitetur, annexetur, incorporaretur, vige- retque in eo regularis observantia supradicti Ordinis; Monasterium ipsum regulari observantia hactenus de- stitutum (cum tamen caput omnium Monasteriorum supradicti Ordinis existat, & in eo corpus sanctissimi Be- nedicti multa cum veneratione conservetur) exinde vo- tivæ reformationis susciperet incrementum, & eorumdem Monachorum exemplari vita nobis, tunc in mino-

ribus constitutis eorum Protectore existentibus, nota, & accepta, in temporalibus & spiritualibus sperate pro- peritatis successibus gratularetur, succederetque in ea divini cultus augmentum, cum incolarum, & habitato- rum, omnium animarum salute.

§. 2. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, Monasterium prædictum, sicut præfertur, vacans, cum sibi annexis, ac omnibus iuribus & pertinentiis suis, ne de obser- vatione Congregationis per Abbatem temporalem juxta ejusdem Congregationis laudabiles titus, & mores, ac regularia instituta ejusdem Ordinis, & eidem Congre- gationi per Sedem Apostolicam concessa privilegia, & indulta, perpetuis futuris temporibus duratura, ad instar aliorum Monasteriorum dicti Ordinis eidem Congre- gationi unitorum, annexorum, & incorporatorum, per Pre- sidentem Congregationis hujusmodi, & Definitores pro tempore existentes deputandum, tenendum, regen- dum, & gubernandum, de corundem fratrum nostrorum filio, Apostolica auctoritate tenore presentium per- petuū unimus, anneximus, & incorporamus, ac volu- mus, statuimus, & ordinamus illud de cetero dictæ Con- gregationis esse, ac juxta mores & ritus, & instituta præ- dictæ perpetuū regi, & gubernari debere, licereque Pre- sidenti, & Definitoribus, ac Congregationi præfata, per se vel alium, seu alios regi, & administracionis, ac bonorum omnium mobilium, & immobilium dicti Mo- nafterii possessionem, vel quasi, propria auctoritate liberè aprehendere, ac perpetuū retinere, ac illud, ut præfer- tur, regere, & gubernare, cujusvis licentia super hoc mi- nimè requisita. Ac illos ex Monachis dicti Monasterii, qui sub dicta observantia vivere nollent, inde amovere, ac ipsius ad alia Monasteria dicti Ordinis, ubi benevolos invenerint receptores, sele transferendi licentiam ha- beant, qui tamen beneficia Ecclesiastica, vel alia, unde vivere possint, non habuerint, quoad vixerint, aut donec dictos benevolos invenerint receptores, Monachalem portionem, & ex fructibus dicti Monasterii accipiant.

§. 3. Nec non Congregationem ipsam, propter no- men & dignitatem Monasterii hujusmodi (quod aliorum Monasteriorum dicti Ordinis caput est, ut præfertur,) de cetero Cassinensem Congregationem, alias S. Justi- nae, nuncupari debere.

§. 4. Omnibus tamen & singulis privilegiis, & immu- nitatibus, & exemptionibus, concessionibus & indultis, hactenus Congregationi S. Justinæ hujusmodi concessis, in suo robore, & firmitate persistentibus, in omnibus, & per omnia, perinde ac si hujusmodi tituli mutatio, seu variatio facta non esset, & hujusmodi privilegia à prin- cipio Congreg. Cassinensis, alias S. Justinæ hujusmodi specialiter & expressè concessa fuissent.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus & ordinatio- nibus Apostolicis, necnon Monasterii, ac Congregatio- nis Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Nos enim ex nunc irritum determinamus & inane, si secus super his à quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Roma apud sanctum Petrum, Anno Incarna- tionis Dominicæ millesimo quingentesimo, tertio deci- mo Kal. Septembri, Pontificatus nostri Anno primo.

Contra Barones, & Communitates Status Eccle- siastici, eorum territoria non custodientes à Bannitis, furibus, & aliis delinquentibus.

Hec bullæ confirmatur & extenditur infr. à Leon. X. in const. 28. Romani, Pio IV. in const. 27. In cmt- nenti. Pio V. in const. 10. Ex superna Greg. XIII. const. 55. Tanta, & Sixto V. in const. 6. Hoc no- stri, ubi plenè notabo.

I V L I V S E P I S C O P V S, &c. Edita An. D. 1504.
Dilectus filius Baronibus, Domicellis, Communitatis &
Universitatibus Terrarum & Castrorum corundem, nec-
non

non alia civitatis & Universitatis Oppidorum & Terrarum S.R.E. mediatae, vel immediate subjiciunt, Salutem & Apostolicum benedictionem.

Plerique Pont. **Q**ui nihil quod magis expedit nostrae aliae Urbis, quorum confitentur, & Curie, ac ceterorum subditorum S.R.E. quieti, & regimini, quam quod cunctes, & redeentes ad eandem, ac ceteras terras ejusdem S.R.E. securè & liberè, sine excursione, offensione, & invasione latronum, furum, ac nuntiatus non custodiuntur, & aliorum male viventium stare, ire, & redire possint, & valcent, ac propterea, tam de jure communione, quam ex specialibus ordinationibus fel. rec. Pauli II. & Sixti III. nostri secundum causam patrui, ac Innocentii VIII. & Alexandri VI. prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum statutum fuerit, ut omnes Baronies, & Domicelli, & Universitates castrorum corundem, ac Civitates, & cetera terræ, & oppida Sanctæ Romanae Ecclesie mediate & immediate subiecti, & subiectæ, eorum Terras, & Oppida, Villas, & Territoria quæcumque à dictis latronibus, siccariis, furibus, & aliis delinquentibus custodiuntur, & secura, ac libera facerent, alias ad emendationem omnium damnorum, & rerum subtrahendarum tenebantur, & obligarentur.

Et hic Pont. **S**i. Idcirco prædecessorum nostrorum vestigia inservientes, pro pace, & quiete dictæ Urbis, & omnium Terrarum prædictarum, omniumq[ue] incolarum, & venientium ad easdem secundate, vobis omnibus, & vestrum cuilibet tenore præsentium expressè mandamus, ut vestras Terras, Communitates, Universitates, Villas, & Castra, ac Territoria omnia à præfatis viris facinoribus, latronibus, furibus, siccariis, & aliis delinquentibus à die intimationis præsentium earundem, secura & libera teneatis, reservetis, & custodiatis, quod si secus feceritis, tam poenam juris, quam alias poenam & censuras à prædecessoribus nostris predictis super his promulgatas ipso facto vos & quemlibet vestrum incurtere decernimus & declaramus.

N.B. custodiuntur ad danni illius statuatur. Eiusmodum tenui juber. **S**i. Mandantes insuper venerabili fratri Raphæli Episcopo Alban. Camerario nostro, ac dilectis filiis Clericis, & Præsidentibus Camerae Apostolicæ, necnon Almæ Urbis Senatori, & aliis Officialibus, Legatis, & Gubernatoribus Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum ejusdem S.R.E. quatenus ad denuntiationem & querelam eorum, qui invati, spoliati, aut aliquod aliud damnum ab hujusmodi latronibus, furibus, & siccariis passi fuerint, pro satisfactione eorum ad declarationem dictarum peccatarum, & emendationem dictorum dannorum, iuxta formam & tenorem constitutionum prædictarum, & præsertim constitutionis, & ordinatiois præfati Alexandri VI. prædecessoris nostri via executiva procedant, & procedere debent, alioquin ubi requisiti fuerint, & illa exequi neglexerint, tam ipsos, quam vos & vestrum quemlibet ad emendationem dictorum dannorum tenui volumus, decernimus, & declaramus, non obstantibus quibuscumque.

D. u. P. An. I. 2. Novemb. **D**at. Rome apud S. Petrum, die octavo Novembris 1504. Pontificatus nostri Anno primo.

III. Damnatio Simoniacæ electionis Summi Pontificis Romani, cum poenarum impositione in electum, eligentelque & eorum complices.

Ceteros casus Simonie vide in extravag. Urbani V. & Pauli II. de Simon. & sup. in Eng. IV. conf. 7. Cum defensabile, & infr. Pu V. conf. 5. Cum primam, & conf. 10. Durum. Ac Trid. Concilij sess. 21. cap. 1. & sess. 24. cap. 14. & 18. Et Six. V. inf. conf. 1. Sandrum.

Et contra ambientes Papatum, habes infra Pauli IV. constit. 16. cum secundum.

De eleætione Summi Romani Pontificis edidit Constitutionem Greg. XV. quam habes inf. tom. 4. num. 13. incipiunt Aeterni Patris, cuius etiam iussu editum est ceremoniale continens usus dictæ electionis, quod

approbat idem Greg. XV. ut in ejus Constit. 10. Debet, d. tom. 4. & utramque constitutionem dicti Greg. XV. confirmationis robore munivit S. D. N. Urban. VIII. Conf. 45. Ad Romani, inf. tom. 4.

I. V L I V S E P I S C O P U S, Edic.
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Cum tam divino quam humano jure, in spirituali bus precipue, detestabiliter sit Simonie labes prohibita, & longè magis in electione Rom. Pontif. Vicarii Iesu Christi D.N. abominabilis sit, & universalis Ecclesiæ pernicioса.

§. 1. Nos qui regimini ejusdem universalis Ecclesiæ, meritis imparibus annuente Domino præsidemus, cupientes, quantum cura Deo possumus in præmissis pro tantæ rei necessitate ac periculi magnitudine ut temnem in posterum salubriter provide, de Fratrum nostrorum Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalium consilio & unanimi consensu hac nostra perpetuò validura constitutione, Apostolica auctoritate, & de potestatis nostræ plenitudine, statuimus, ordinamus, decernimus, & definimus, quod si, quod Deus pro sua clementia, & ineffabili bonitate avertat, contigerit, postquam nos, vel successores nostros successivè, ipse Deus ab hujusmodi universalis Ecclesiæ regimine absolverit, humani generis inimico procurante, & ambitione vel cupiditate ad hoc inclinante, seu impellente, electionem Romani Pontificis, ab eo, quem eligi contigerit, vel ab aliquo, seu aliquibus de cœtu Cardinalium quomodolibet votum dantibus per simoniacam hæresim in dando, promittendo, vel recipiendo pecunias, bona cujusque generis, casta, officia, vel beneficia, seu promissiones, & obligaciones commissam, per se vel alium, seu alios quomodocumque & qualitercumque, etiam in duarum partium, vel omnium Cardinalium unanimi concordia, quomodolibet, etiam per viam assumptionis unanimiter, nemine discrepante, etiam sine scrutinio factæ, celebrari, vel fieri, non solum hujusmodi electio, vel assumptione eo ipso nulla existat, & nullam eidem sic electo vel assumptione administrandi in spiritualibus, & temporalibus facultatem tribuat, sed etiam contra dictum sic electum, vel assumptionem, de simoniaca labe, à quocumque Cardinali, qui eidem electioni interfuerit, opponi, & excipi possit, sicut de vera, & indubitate hæreti, ita quod à nullo pro Romano Pontifice habeatur, quinimò ipse sic electus à priori suo Cardinalatus, & alio quocumque honore Ecclesiæ Cathedralibus, etiam Metropolitanis, & Patriarchalibus, Monasteriis, dignitatibus, & aliis quibuscumque beneficiis, & pensionibus, quæ tunc obtinebat in titulum, vel in commendam, aut alias quomodocumque, eo ipso, absque alia declaratione, privatus existat: & idem electus, non Apostolicus, sed apostaticus, & tanquam * simoniacus, & hæresiarcha, & ad prædicta omnia, & singula gula perpetuò inhabilis habeatur, & sit.

§. 2. Nec hujusmodi simoniaca electio per subsequenter ipsius inthronizationem, seu temporis cursum, aut etiam omnium Cardinalium adorationem, seu obedientiam, ullo unquam tempore convalescat.

§. 3. Liceatque omnibus, & singulis Cardinalibus, etiam illis, qui huic simoniaca electioni, seu assumptioni consenserit, etiam post inthronizationem, & adoracionem, seu obedientiam, ac etiam universo Clero, Populo Romano, necnon subditis, & sancti Angeli de Urbe, ac quatuor aliarum Romanae Ecclesiæ arcium Præfectis, Capellaniis, Capitanis, & aliis officialibus, quocumque homagio, seu juramento, vel cautione præstitis non obstantibus, à talis electi, etiam inthronizati, obedientia, & devotione, impune, & quandocumque discedere (ipfis, fidei Romanae Ecclesiæ, & obedientiæ futuri Romani Pontificis canonice intrantis, nihilominus ad strictis permanentibus) & eum, ut magum, ethnicum, publicanum, & hæresiarcham evitare.

§. 4. Ad cuius quoque confusionem, possint Cardinales, qui prædictæ electioni se opponere voluerint, si præsumperint se regimini universalis Ecclesiæ, prætextu talis electionis ingerere, auxilium brachii secularis contra eum implorare. Nec tales ab ejus obedientia discedentes, tam

tanquam tunice Domini scissores, aliquarum propter dictum discessum penatum, seu censuratum ultioni subiectam.

§. 5. Cardinales vero, qui cum sic simoniace elegi-
runt, & suis ordinibus, & etiam Cardinalatus titulis, &
honore, ac quibuscumque Patriarchalibus, Archiepisco-
palibus, Episcopalis, & aliis praelaturis, ac dignitati-
bus, & beneficiis, quæ in titulum, vel commendam tunc
obtinebant, vel in quibus, seu ad quæ jus tunc habebant,
absque alia declaratione, privati existant, nisi ab illo pe-
nitius, & cum effectu discesserint, & reliquis Cardinali-
bus, que hujusmodi Simonia non cesserint, infra termi-
num oculo dierum, postquam fuerint ab eis requisiti, per-
sonaliter, si fieri poterit, alias per edictum publicum, se
absque fictione, vel fraude univerint, & conjunxerint. Et
tunc si præfatis aliis Cardinalibus se univerint, & con-
junxerint, in pristinum statum, & ad pristinos honores,
& dignitates, etiam Cardinalatus, ac Ecclesiæ, & benefi-
cia, quibus prærant, & quæ obtinebant, reintegrati, re-
habilitati, ac restituti, & repositi, ab hujusmodi simo-
nia labe, & censuris, ac peccatis Ecclesiasticis quibuscumque
que absoluvi eo ipso existant.

§. 6. Mediatores vero, proxenetae, trapezite, tam cle-
tici, quam laici, cujuscumque dignitatis, qualitatis, &
ordinis fuerint, etiam Patriarchali, Archiepiscopal, sive
Episcopal, vel alia sæculari mundana, sive Ecclesiastica
dignitatis præditi, etiam quorūcumque Regum &
Principum Oratores, vel Nuntii, hujus simoniaca elec-
tionis participes, sint omnibus suis Ecclesiæ, beneficiis,
prælaturis, & feudis, ac aliis quibuscumque honoribus,
& bonis eo ipso privati, & ad similia inhabiles, ac etiam
actiæ, & passiæ instabiles, & eorum bona ipso facto,
ad instar eorum criminum læsa majestatis, Fisco Apo-
stolicæ Sedis applicentur, & devolvantur, si prædicti
delinquentes Ecclesiastici fuerint, vel alias Romanæ Ec-
clesiæ subditi. Bona vero & feuda taliter delinquentium,
non subditorum sæcularium, in partibus existentia, Filio
sæcularis principis, in cuius territorio bona sita fue-
rint, ipso facto similiter applicentur. Ita tamen, quod si
infra tres menses, à die quo notum fuerit, illos simoniā
commisisti, vel participasse, Principes dicta bona fisco
suo actualiter non applicaverint, ex tunc illa Fisco Ec-
clesiæ Romanae applicata censeantur, & sint eo ipso, abs-
que aliqua similiter declaratione.

§. 7. Promissiones quoque, & obligationes, sive spon-
siones propter eas quodcumque, etiam ante tempus di-
cta electionis, etiam extra personas Cardinalium, per
quoscumque alios quomodocumque factæ, cum quavis
inexcogitabilis solemnitate, & forma, etiam j. ratæ, con-
ditionales, sive eventuales, & in forma excommunicarum,
ex quacumque causa, etiam depositi, mutui, cambii, con-
fessionis de receptis, donationis, atrendamenti, vel vendi-
tionis, permutationis, vel alterius cujuscumque contra-
ctus, etiam in ampliori forma Cameræ Apostolicæ factæ,
sint nulla & invalidæ, & ad agendum inefficaces, nullus
que illatum vigore cogi, vel constrigi possit, in iudicio
vel extra, licetque omnibus, ab illis impune, absque ali-
quo metu, sive perjurii nota recedere.

§. 8. Et insuper licet Cardinalibus, qui electioni
prædictæ simoniaca interfuerint, & à præfato sic electo
discesserint, adhibitis secum aliis Cardinalibus, qui hu-
jusmodi simoniaca electioni consenserint, & postea
eisdem Cardinalibus in dicta simonia non complicibus
se univerint, si se cum eisdem unite voluerint, alioquin
sine eis, ad alterius nichilominus Pontificis electionem,
non expectata alia sententia declaratoria simoniaca elec-
tionis hujusmodi, eadem tamen præsente nostra consti-
tutione semper in suo robore permanente, liberè alias
tamen canonici, devenire, & Concilium etiam generale
indicare, & convocare in loco idoneo, prout eis videbi-
tur expedire.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, & ordina-
tionibus Apostolicis, & præcipue fel. rec. Alexandri Pa-
pæ III. quæ incipit, Licet de vitanda discordia, & alio-
rum Romanorum Pontificum prædecessorum nostro-
rum, etiam in Consiliis generalibus editis, ceterisque
contrariis quibuscumque.

§. 10. Infibentes postrem omnibus, & singulis S. R. ^{Cardinalium}
Collegiæ, ne Apostolica Sede vacante, prædictis contra-
venire, vel contra præmissis, vel aliquo præmissorum
statuere, disponere, & ordingre, vel aliquo modo face-
re, seu attentare præsumant, quocumque exquisito co-
lore vel causa, sub excommunicationis latæ sententiae
pena, quam ipso facto incurvant, & à qua non nisi per
Romani Pontificem Canonice electum, absolvit pos-
sint, nisi in mortis articulo.

§. 11. Decernentes ex nunc iuritum, & inane, si feceris ^{Bisacrum ir-}
super his, vel aliquo præmissorum, à quoquā, scienter ^{ritu.}
vel ignoranter, etiam per nos, contigerit attestari.

§. 12. Ut autem præsents constitutionis, decreti, sta-
tuti, ordinationis, ac inhibitionis nostræ hujusmodi te-
nor, ad omnium notitiam deducatur, volumus presentes
literas nostras in valvis basilicæ Principis Apostolorum
necon Cancellariæ, ac acie Campi Floræ affigi, nec aliam
earundem literarum publicationis solemnitatem requiri,
aut expectari debere, sed hujusmodi affixionem pro
solemi publicatione, & perpetuo robore sufficere.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum licet hanc pagi-
nam nostrorum constitutionis, ordinationis, statuti, de-
creti, definitionis, applicationis, approbationis, & inhibi-
tionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attentare præsumperit, indignationem omni-
potentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum
ejus se noverit incusurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis ^{Dat. P. An. 8.}
Dominicæ millesimo quingentesimo quinto, 19. Kal. Fe-
bruarii, Pontificatus nostri Anno secundo.

Sequitur d. bullæ confirmatio in Concilio Late-
ranensi.

I V L I V S E P I S C O P V S, ^{Edita An. D.}
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam, ^{1413.}

S I sumpus rerum opifex, Terrarum, Cælique sator, sua
Ineffabili providentia Roman. Pontificem in Cathe-
dra præminentis pastoralis Christiano generi præesse
voluit, ut sanctam Rom. universalem Ecclesiam finceris
corde, & opere gubernaret, fideliumque omnium profe-
sione sollicitis studiis intenderet, decens, & salutare re-
putamus, ut in electione præfati Pontificis, in quem ut
puritatis, & candoris speculum fideles ipsi intuentur,
omnis labes, omnisque illius suspicio absit, talesque ad
tanti fastigii gradum assumentur, qui ritè, & rectè, & ca-
nonicè ingredi, mode, & ordine convenientibus, navi cu-
la Petri gubernacula sustineant, talesque existant in tan-
to dignitatis culmine constituti, qui bonis, & rebus sola-
tio, malis autem formidini sunt, & eorum exemplo cæteri
fideles ad bene operandum instruantur, & ad viam salu-
tis dirigantur, & ea, quæ propterea per nos statuta, &
ordinata fuerunt, pro rei magnitudine & gravitate per
sacrum generale Concilium approbantur & innoventur,
& approbata, & innovata communiantur, ut & firmius
perdurant, & tenacius observentur, & adversus diaboli
multiplices insidias defendantur, quo fuerint dicta au-
toritate sèpius circumfulta.

§. 1. Dudum siquidem à nobis magnis, & urgentibus ^{Super qua-}
caulis, magna & matura discussione, & deliberatione ^{extra est pro-}
cum doctissimis, & gravissimis viris etiam Sanctæ Ro-
manæ Ecclesiæ Cardinalibus præcedentibus, & præhabi-
tis emanarunt literæ tenoris subsequentis, &c.

Bulla haec est que precedit.

§. 2. Quæ literæ deinde pro ipsarum subsistentia firmio-
ri, & notorietaate, dum Bononia cum nostra Carta esse ^{Que publica-}
mus, de mense Octobris, Pontificatus nostri Anno septi-
mo in Consistorio nostro secreto, coram Venerabilibus
fratribus nostris S.R.E. Card. & aliquibus Prælatis no-
stris domesticis, lectorib[us], & publicatæ & approbatæ, &
deum in quintero Cancellaria descriptæ, & annotatæ, &
in audiencia contradictriarum, ac aliis locis publicis dictæ
Civitatis, & postrem Roma in locis designatis sole-
niter publicatæ extiterunt, & eorum exemplaria ad om-
nes serè Christianos Principes transmissa.

JULIUS SECUNDUS.

*Eius modo ab
abundante
rem suos
abord. Paus.
sacra appro
bante Camer
lio confirmat
eas & iur
eas.*

§.3. Nos insuper attendentes quanti poteris, quan-
tique exstii Christi Vicariorum in terris adulterine ele-
ctiones essent, quantumque detrimenti Christianæ Reli-
gioni affere possent, præsertim his difficillimis tempo-
ribus, quibus diversimod vexatur Christiana Religio
universa, videntes Sathanam dolis, & insidiis, humanæ
præsumptioni, & ambitioni, quantum nobis permititur,
obvias, ut literæ prædictæ co magis observentur, quo
clarius confiterit eas matura, & salubri deliberatione di-
cti faci Collégii approbatas, & innovatas, qua statutæ
& ordinatæ fuerint, licet ad sui subscripti, & validi-
tatem alia approbatione non indigerent, sed ad abundan-
tiorem cautelam, & ad tollendam omnem doli, ac maliciæ
causam malè cogitantibus, & tam saluberrime con-
stitutionem contravenire satagentibus, ut eo tenacius ob-
serventur, & difficiulus tollantur, quo tantorum Patrum
fuerint approbatione munizæ, literas prædictas, cum omni-
bus & singulis statutis, ordinationibus, decretis, defi-
nitionibus, penitentiis, inhibitionibus, aliisque omnibus &
singulis clausulis in eis contentis, sacro hoc Lateran.
Concilio approbante, auctoritate, & potestatis plenaria-
tine præfatis approbamus, & innovamus, eaque invio-
labiliter, & irrefragabiliter observari & custodiri mandan-
mus, roburque perpetuae firmitatis obtinere, ac Cardinales,
Mediatores, Oratores, Nuncios, & alios in dictis literis
contentos, ad ipsarum literarum, & omnium & singu-
lotum in eis expressorum observationem, sub censuris
& penitentiis, & aliis in eis contentis, juxta earumdem literarum
tenorem, & formam teneri, & obligatos fore de-
cernimus, & declaramus.

Quibuscumque non ob-
stantibus.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinatio-
nibus Apostolicis, ac omnibus illis, que in dictis literis
voluimus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.
Nulli ergo, &c.

Dat. P. A. 10. Datum Romæ in basilica Lateranensi, in sacra sessione
die 16. Febr. Anno Domini 1513. * quartodecimo Kalendas Martii,
Pontificatus nostri Anno decimo.

IV. Innovatio constitutionum Bonif. VIII. Alex. V.
• Pii II. & Innoc. VIII. contra provisos, ingeren-
tes se in administrationibus beneficiorum,
literis Apost. non expeditis. Et contra non
solventes annatas Cameræ Apostolicæ.

*Quoad secundam partem rubrica, vide infra Sixth. V
constit. 33. Camera, ubi alias bullas materia in-
dicabo.*

Edita An. D. I V L I V S E P I S C O P V S,
1513. Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. **R**omanus Pontificis providentia circumspecta, ad ea
libenter intendit, per quæ animarum periculis, Ec-
clesiarum & Monasteriorum dispendiū obvictur. Came-
rae Apostolicæ, cui diversa impensarum onera, pro
Ecclæ Romanæ statu conservando, quotidie incum-
bunt, indemnitati debitè provideatur.

*Bonif. VIII. in §.1. Dudum siquidem ad audientiam fel. record. Boni
extra vag. ad facii VIII. & Alexandri V. Romanorum Pontificum, præ-
election. p[ro]p[ter]e decessorum nostrorum deducto, quod nonnulli ad Pa-
triarchales, Metropolitanas, & Cathedrales Ecclesias,
ingerant lice-
tu non expe-
rta. Sedem
Apostolicam, de dictis Ecclesiis, Monasteriis, sive priori-
tibus, haec tenus quomodolibet provisum fuerat, in expedi-
tione literarum Apostolicarum super provisionibus
hujusmodi negligenter exiliebant, quidam vero ex præ-
dictis, quod deterius erat, aliisque hujusmodi literis, in
sua salutis interitum, ad Ecclesias, Monasteria, & priora-
tus hujusmodi, præter & contra stylum, & morem Roma-
næ Curia, laudabiliter observatos, ac etiam Apostolicas
prohibitiones, accedere presumperant, ac Ecclesiis, Monasteriorum, vel prioratum hujusmodi, regimini, gu-
bernationi, & administrationi se etiam ingerebant & im-
mischebant, ac ingerere & immiscere dannabiliter præsu-
mebant, iudicem prædecessores cupientes hujusmodi dam-*

nis instantibus & futuris remedium adhibere opportu-
num, videlicet id est Bonifacius prædecessor noster unam
perpetuā valitaram constitutionem, quæ incipit, Injun-
ctæ, per quam inter alia sanxit, ut Episcopi, &c.

§.2. Alexander vero prædecessor membratus, ipsius
Bonifacii prædecessoris inhærendo vestigiis, ac de consi-
lio tuac venerabilium fratrum suorum Sanctæ Romanae
Ecclesia Cardinalium, auctoritate Apostolica, & ex ejus
certa scientia, aliam, quæ incipit, Ex injuncto, edidit con-
stitutionem, per quam etiam inter alia statuit & decrevit,
quod omnes, & singuli Patriarchæ, Archiepiscopi, Epis-
copi, Electi, Administratores, Commendatarii, Abbates,
& Priors hujusmodi, quibus, per cum auctoritate Apo-
stolica haec tenus de aliquo Patriarchali, Metropolitanâ,
vel Episcopali, Ecclesiæ vel Monasteriis, seu de priora-
tibus conventionalibus, etiam in administrationem, vel
commendam, provisum extitisset, & eorum literas usque
ad totalem expeditionem, & receptionem earumdem
litterarum inclusivæ, expediri non fecissent, sub pena
privations Ecclesiarum, Monasteriorum, & prioratum
hujusmodi, & omnis juris ex provisionibus prædictis
quomodolibet acquisiiti (quam quemlibet negligenter
incurrere voluit eo ipso, & quod Ecclesias & Mono-
steria, ac prioratus negligenter præmissa ad effectum
perducere, ex ea die, prout ex tunc prefata auctoritate
vacare, & Apostolicæ Sedis dispositioni specialiter re-
servata fore decrevit, & declaravit) tenebantur, & de-
berent literas hujusmodi, super provisionibus ipsius per
se vel alios, usque ad præfatam earum totalem expedi-
tionem, ac receptionem, ut præmittitur inclusivæ, expe-
diri fecisse, infra annum à data provisionis factæ, conti-
nuæ computandum. Illi vero, quibus provideri contin-
get quomodolibet in futurum, de Ecclesiis, Monasteriis,
aut prioratibus hujusmodi, seu aliquo corundem,
sub pena simili, quam ut præfertur, incurrerent, etiam in-
fra annum à die provisionis facienda continuè compu-
tandum, similiter tenebantur & deberent literas ipsas
etiam usque ad prædictam totalem expeditionem, & re-
ceptionem inclusivæ, expediri fecisse. Et interim sub
eadem pena per se vel alios, absque literis provisionis
in forma, de regimine, gubernatione, seu administra-
tione, vel qualib[et] Ecclesiæ, Monasteriorum, prioratum
que prædictorum, vel aliebus eorum, seu bonorum co-
rundem, in spiritualibus, vel temporalibus, nullatenus
se ingerere, vel aliter se immiscere, aut super his, vel co-
rum aliquo, seu dependentibus vel connexis, jurisdic-
tionem aliquam quomodolibet exercere prælunerent, ca-
terisque penitentia contra prædictos à jure, vel ab homine,
etiam ratione negligenter muneric consecrationis, vel
benedictionis non suscepit, statutis, inflictis, & aliis in
suo robore permanuit, irritum, & inane censens ex ea
die, si fecus vel aliter, super his à quoquam quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter in posterum conti-
geret attentari quomodolibet.

§.3. Successivè vero recolendæ memoriæ Pius Papa
Secundus etiam prædecessor noster, cupiens tam saluti
animarum, quam ipsius Cameræ Apostolicæ indemni-
tibus salubriter providere, ac existimans eos, quos in
dicta Camera dñeinceps pro annata beneficiorum per eos
auctoritate Apostolica affectorum, obligari conting-
ret, infra terminos eis constitutos, omnino Cameræ præ-
dictæ satisfacturos, si ultra sententiam excommunicationis,
quam non satisfaciendo in termino sibi præfixo,
ipso facto incurrerent, aliqua per eum illis pena fortior
infigeretur, præmissis, ac certis aliis rationabilibus causis
animarum suum moventibus, per quandam constitutionem
suam, quæ incipit, Romani Pontificis perpetuā provi-
dit, & eadem auctoritate Apostolica statuit, & ordinavit
ac decrevit & declaravit, quod omnes & singula obli-
gationes, quæ ex illa die, super annatis quorūcumque
beneficiorum in dicta Camera recipentur, intelligen-
tur, quod obligati pro se, si infra eis præfixos terminos,
Cameræ Collectoribus in partibus pro tempore existen-
tibus, satisfacere defecissent, tam ipso facto, lapsu eodem
termino, sententiam excommunicationis incurrerent,
quæ beneficiis suis, pro quibus in dicta Camera se obli-
gassent, omnino essent & censerentur privati; illi vero,
qui

qui non pro se, sed pro aliis, ut principales, & prefatae personae, super hujusmodi annatis se obligarent, ultra incidentiam excommunicationis sententiae predictae, si in termino constituto dicta Camera vel Collectoribus non soluerint, ipso facto suis omnibus quae obtinerent beneficiis, similiter intelligerentur esse priuati, atque talium beneficia possent in euentum praedictum per quoscumque libere & liceat imperari.

§.4. Dehinc fel. rec. Innocentius Papa Octauus similiter praedecessor noster per quandam suam constitutionem, quae incipit, *Camera Apostolica, &c.*

§.5. Nos igitur cupientes ne prouisiones, concessiones, & gratiae Apostolicae Sedis, & precipue quae a nobis emanantur & pro tempore emanabunt, diu maneant in suspense, sed perfecte ad actum, juxta Apostolicas constitutiones deducantur, & ne Ecclesiarum, monasteriorum & praedictarum dignitatum Ecclesiasticarum Praelati, seu Commendatarii, & Administratores, ab sequi titulo & literis Apostolicis, in animarum suarum periculum, regimini & administrationi eorumdem se ingere, aut alias illis iniurioso presumant, ac ne Camera Apostolica redditus minuar, sed damnum ejusdem obvietur, in præmissis omnibus prouidere, praedictorum praedecessorum nostrorum in hacendo vestigii, Motu proprio, & exacta scientia, constitutiones prefatas, earum quamlibet innovantes, presenti constitutione perpetuo validitas declaramus, statuimus, & ordinamus, quod

constitutiones Bonifacii, Alexandri, Pii, & Innocentii praedecessorum nostrorum hujusmodi, etiæ quoad penas & censuras, etiæ privationis in eis expressas, quoad futura, in omnibus, & per omnia, juxta illarum tenores, qui omnes in uolabilitate perpetui futuri temporibus obseruerunt, quo verò ad praesentia, & præterita, constitutiones, & ordinationes easdem moderarunt sub hac forma, videlicet, quod quoad Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Electos, Administratores, Commendatarios, Abbatibus, Priors, & alios quoscumque, quibus auctoritate Apostoli de Patriarchali, Metropolitanâ, vel Cathedrali Ecclesie aut monasteriis, seu prioratibus conuentualibus, etiam in administrationem, vel commendam haec enim prouidit, & super his literas usque ad totalem expeditionem, & receptionem earumdem expediunt, infra terminum in constitutione Alexandri praedecessoris hujusmodi praefixum, non fecerunt, vel etiam sine literis confirmationis, prouisionis, vel commendæ, consecrationis, & benedictionis, Ecclesiarum, monasteriorum, vel prioratuum administrationem acceperunt, & illi incumbunt, vel etiam quoad illos, qui pro annatis quorumcumque beneficiorū, in dicta Camera Apostolica se pro seipso, vel aliis, infra certum tempus, pro solutione obligauerunt, & statutis terminis non soluerunt, ac propterea sententias, & penas in præmissis constitutionibus, & obligationibus contentas incurserunt; si citramontes, infra quatuor, si ultra montes, infra octo menses

à die publicationis presentium in Cancelleria Apostolica, computandos, literas hujusmodi totaliter expedient, & ad se reperient, & de his qua debent, Camera predicta satisfecerint: ex tunc (dum tamen per prouisiones, collationes, seu alias quamlibet dispositiones de Ecclesie, monasteriis, prioratibus, dignitatibus, & beneficiis praeditis, à praedicta Sede Apostolica, vel alias à quocumque, vel quomodocumque factas, non sit alteri, ante datam hujusmodi constitutionis nostræ, jus quæsumum) eo ipso ab excommunicationis sententia, & aliis penas, quibus per praedictas constitutiones, vel obligations respectu obligati essent, plenarie restitu, auctoritate nostra censeantur, perinde ac si præmissa omnia, & singula in ipsi constitutionibus contenta obseruant, & penas prefatas non incurrisse.

§.6. Quod si predictas literas non expediverint, & illis constitutionibus non paruerint, vel in testinis ipsis non soluerint, penas predictas, etiam privationis, eo ipso incurrisse se nouerint, quos etiam tenore presentis constitutionis expresse penas, & censuris eisdem intendamus, & privatos declaramus. Et insuper eadem auctoritate Apostolica statuimus, & ordinamus, quod illi,

quos annis hujusmodi dictæ Camerae teneri confiterit, etiam si alias illas solvere nullatenus promiserint, sed ad illarum solutionem non aliter se specialiter obligaverint, si literas hactenus desuper Apostolicas aliæ machinatione vel fraude adhibitis, solutione auctoritate, vel obligatione in eadem Camere minime facta, considerant (dum tamen beneficia ipsa sufficiunt, seu fungitur, non obligeat realiter affectati) ad solutionem annis, & parium praedictorum efficaciter teneantur. Et nisi infra quatuor menses, si citramontani, & octo menses, si ultra montani fuissent, à die publicationis presentium in Cancelleria Apostolica computandos, de annata debita satisfecerint dicta Cam. Apost. vel ejus collectoribus, de qua solutione appareat per instrumentum publicum, lapso aucto termino, beneficis, pro quibus de annata soluenda tenentur, omnino sint, & intelligentur eo ipso privati.

§.7. Et sic in omnibus, & singulis præmissis, etiam *Decretum irruans.* per quoscumque judices, etiam S.R.E. Cardinales, & Papalii Apostolici Auditores, & alios in Romana Curia, vel extra eam in causis, in quavis instantia, etiam per appellationem, vel alio quovis modo, quomodocumque, & qualitercumque pendebus, judicari debere, ac irritum & inane quicquid fecerit super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter consigerit attentari, perpetuo decernimus, & declaramus.

§.8. Non obstantibus omnibus, quæ iidem praedcessores in prædictis suis constitutionibus voluerunt non obstat, catenaque contraria quibuscumque. Ut autem hoc innovatio, statutum, voluntas, decretum & ordinatio, ac declaratio nostra, ad omnium, & singulorum notitiam dedicantur, nullusque possit deinceps aliquam excusationem pretendere, aut ignorantiā allegare, vt que perpetuo statim, & illibata permaneant, auctoritate, & tenore praedictis volumus, & mandamus, ut in valvis nostræ Cancellerie tribus vicibus, diversisque diebus, dum ipsa Cancelleria tenebitur, & donec durabit, per aliquem ex Curforibus nostris affigantur, & teneantur, exindeque in libris Cancellerie Apostolice, ubi similia describi & registrari consueverunt, per officiales Camerae praedictæ ad quos pertinet, ad perpetuam rei memoria describantur, & registrantur.

Nulli ergo omnino hominum, &c. Si quis autem, &c. *Dat. P. An. 6.*
Dat. Rome, apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini 1505. f. Kal. Augusti, Pont. nostri Anno 2.

Priuilegium Congregationis Monachorum B. MARIE Montis Oliueti, Ordinis S. Benedicti, deputandi judices Conservatores bonorum, & personarum ipsius Congregationis, eorumque Conservatorum ampla jurisdictione.

Qualitates ejusmodi Conservatorum explicat Leo X. in sua const. 12. Dum intra, & eorumdem auctoritatem tradit. Pius V. in const. 11. Dum ad uberes, & postrem declaravit Clemens VIII. inf. in ejus const. 3. Sanctissimus. Quæ ob communicationem privilegiorum inter Regulares posunt huic Congregationi, & aliis deseruire, stanze præstum præservatione Cone. Trid. sess. 24. cap. 3.

Alia de hac Congregatione indicavi supra, in constit. 1. Clem. VI. Solitudinis, sup.

Ad fauorem Abbatum hujus Congregationis super vsu Baldachini, Assistentium, & aliorum Ministrorum emanavit Decretum à Sacra Congregatione Rituum, quod approbavit S. D. N. Vrb. VIII. in const. 97. Exponi, inf. tom. 4.

I V L I V S E P I S C O P U S, editio An. D.
Seruus Seruorum Dei, Venerabilibus fratribus, Pa-
triarcha Aquileiensis, Neapolitanis, Mediolanensis, Florentin. 1505.
S. Senen.

Senex, Archiepiscopio, Bononiensi, ac Eugenio in Episcopio, Saltem & apostolicam benedictionem.

Exordium.

Militant Ecclesie, licet immeriti, disponente Dominis Presidentibus, circa curam Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium solecula reddimur indefessa solliciti, ut juxta debitum pastoralis officii eorum occurramus dispensans, & profectibus divina cooperante clementia salubriter intendamus.

*Causa hujus
indulsi.*

§. 1. Sane, dilectorum filiorum, Abbatis generalis, & Conuentus Monasterii sancte MARIE in Ancona, Ordinis S. Benedicti, Piemini diocesis, & Visitatorum Congregationis Montis Oliveti nuncupati, & aliorum Abbatum, Priorum, & conuentuum, Monasteriorum, & priorum prefati Ordinum, & Congregationis ejusdem questionem perceperimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, aliquae Ecclesiarum Prelati & Clerici, ac Ecclesiasticæ personæ, tam Religiose, quam seculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, Laici, Communia civitatum, vniuersale oppidorum, castorum, villarum, & aliorum locorum, & singulares personæ civitatum, & diocesum, ac aliarum partium diversarum, occuparunt, & occupari fecerunt castra, villas, & alia loca, terras, domos, possessiones, jura, jurisdictiones, necnon census, fructus, redditus, & prouentus dicti & aliorum monasteriorum, religioforum locorum, seu membrorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiastico rum monasterii, Prioratibus, & locis dicti Ordinis illius Congregationis acquisitorum, seu alias amexorum, ac illis subiectorum, & ab illis dependentium; ac nonnulla alia bona, mobilia, & immobilia, spiritualia, & temporalia, ad Abbatés, Priores, conuentus, & congregatione predictos: necnon commissos, vel oblatos, & oblatas, vel commissas Congregationi, & membris prefatis, seu sua bona dantes, spectantia, & ea detinent indebet occupata, seu ea detinentibus præstant auxilium, consilium, vel fauorem; nonnulli etiam civitatum, & diocesum, ac partium predicatorum, qui nomen Domini in vanum recipere non formidant, eisdem Abbatibus, prioribus, conuentibus, congregationi, commissis, seu oblatis super predictis castris, villis, locis aliis, terris, domibus, possessionibus, juribus, jurisdictionibus, fructibus, censibus, redditibus, & prouentibus eorundem, & quibuscumque aliis bonis mobilibus, & immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, ac aliis rebus ad monasteria, prioratus, loca, membra, & beneficia, ac Abbatibus, conuentus, congregatione, commissos, seu oblatos, commissas, vel oblatas hujusmodi spectantibus, multiplicantur molestias, & injurias inferunt ac jacketuras. Quare Generalis, Visitatores, & alii Abbatibus, Prioribus, & conuentus, ac congregatio prefati nobis humiliter supplicarunt, ut cum eis valde difficile reddatur, pro singulari querelis ad Apostolicam Sedem habere recurrem, providere ipsiis super hoc paterna diligentia curaremus.

*Facultas &
jurisdictionis
Conservato-
rum Ordinum.*

§. 2. Nos igitur aduersus occupatores, detentores, presumtores, molestatores, injuriantes hujusmodi, illo volentes eisdem Abbatibus, prioribus, conuentibus, & congregationi remedio subuenire, per quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia praeccludatur, fraternalitatem vestram per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos vel sex, aut quinque, seu quatuor, aut tres, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca in quibus deputati estis, Conservatores, & judices, prefatis Abbatibus, prioribus, conuentibus, & congregationi, commissis seu oblatis, efficacis defensionis praesidio assistentes, non permitatis eosdem super his, & quibuslibet aliis bonis ac iuriis praesentibus, & futuris, ad Abbatibus, & conuentus, congregationem, commissos, vel commissas, seu oblatos, vel oblatas, monasteria, prioratus, membra, & loca, praesentia, & futura dicta Congregationi spectantia, ab eisdem, vel quibusvis aliis indebet molestari, vel eis gravamina, seu damnatio, vel injurias irrogari, facturi dictis Abbatibus, prioribus, conuentibus, & congregationi, commissis sue oblatis, cum ab eis vel procuratoribus suis, aut eorum aliquo fueritis requisiti de predictis, & aliis personis quibuslibet, super restitutione hujusmodi castrorum, villarum, terrarum, & aliorum locorum, jurisdictionum, iurium, & bonorum mobilium, & immobi-

lium, reddituum quoque, prouentuum, ac aliorum quotidianumque bonorum, presentium, & futurorum, necnon de quibuslibet molestiis, & injuriis atque dannis praestibis, & futuris, in illis videlicet, quæ judicialiter requirunt indaginem, summarie, & de plano, sine strepitu, & figura judicii; in illis vero propter qualitas eorum exegit, justitia complementum. Occupatores seu detentores, presumtores, molestatores, & injuriantes hujusmodi, necnon contradictores, quoslibet, & rebelles, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis extiterint, quandocumque vel quotiescumque expediens, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo, inuocato ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 3. Non obstantibus, tam felicis recordationis Bonifacij Papæ Octavi prædecessoris nostri, in quibus cœdatur ne quis extra suam civitatem, & diocesum, nisi in certis exceptis casibus, & illis ultra viam dietam, à fine sua diocesis ad judicium euocetur, seu ne Iudices, & Consiliatores à Sede deputati predicta, extra civitatem, & diocesum in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut aliis, vel aliis vices suas committere, aut aliquis ultra viam dietam à fine sua diocesis trahete presumant, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore presentium non trahatur, aut quod de aliis quam manifestis injuriis, & molestiis, atque dannis, & aliis quæ judicialiter requirunt indaginem, non in eis, si securus egerint, & in id procurantes adjectis, Conservatores se introuint, quam Papiehs de feris cognoscendis primis, & secundis causis in testis, locis inibi expressis, ac aliis quibuscumque institutionibus à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, tam de judicibus delegatis, & Conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad judicium non vocandis, aut aliis editis, quæ vestra possent in hac parte jurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare, necnon statutis, & consuetudinibus Ecclesiarum, monasteriorum, Religiosorum, civitatum, terrarum, & aliorum locorum, juramento, confirmatione Apostolica, aut quavis alia firmitate roboratis, priuilegiis quoque, indulxit, & literis Apostolicis quibusvis Ordinibus, monasteriis, prioratibus, præposituris, præposituris, dignitatibus, & personatis, ac administrationibus, & officiis, caterisque beneficiis Ecclesiasticis, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, & in dignitate Ecclesiastica constitutis, ac aliis personis quibuslibet, etiam cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriariis derogatoriis, fortioribus, & efficacioribus cœcessis, quibus, etiam si de eis specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales id importantes, mentio seu quævis alia expressio habenda fore, & in eis caueretur expresse quod in illis non nisi subscriptis inibis expressis modis, & formis, aut nullatenus derogari possit, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus; seu si aliquibus communiter vel divisim à Sede prefata indultum existat, quod excommunicari, suspensi, vel interdicti, seu extra, vel ultra certa loca ad judicium euocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induito hujusmodi, ac eorum personis, & Ordinibus, ac nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dicta Sedis indulgentia generali, vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam vestra jurisdictionis explicatio in hac parte valeat, quomodolibet impediri, & de qua, cuiusque toto tenore habenda sit in vestris literis mentio specialis.

§. 4. Ceterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod omnes, & singuli alii Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & alii locorum Ordinarii, praesentes, & futuri, eorumque pro tempore Vicarii in spiritualibus generalibus, necnon quæcumque alia personæ in dignitate Ecclesiastica constituti, ac eorum singuli, quando, & quoties pro parte Abbatum, Priorum, conuentuum, congregationis, commissorum, seu oblatorum, vel commissarum, & oblatarum predicatorum, vel eorum alicuius super praemissis,

missis, vel eorum aliquo requisiti fuerint, ad presentes, mutum conferre arbitrantur, eos qui hujusmodi detestantur, literarum executionem procedere possint, & debent in omnibus, & per omnia perinde ac si presentes literae etiam eis, cum clausula, quatenus ipsi omnes, vel duo, aut unus eorum, spectatiter direcke fuissent.

§. 5. Et si per summariam informationem super his per vos, aut eos habendam, vobis aut eis consisterit, quod ad loca in quibus occupatores, detentores, presumptores, molestatores, injuriantes hujusmodi, ac alios ad quos presentes literae pervenerint pro tempore morari contigerit, pro monitionibus, & citationibus de eis faciendis, tutus non pateat accessus, Nos vobis, & aliis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Ordinariis, & personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, praedictas citationes, & monitiones qualibet per edicta publica locis affigenda publicis, & partibus illis viciniis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad notitiam citatorum, & monitorum hujusmodi pervenire valeant, faciendo, plenam, & liberam, carumque tenore praesentium concedimus facultatem. Ac volumus & praedicta auctoritate decernimus, quod monitiones, & citationes hujusmodi, perinde arcent ipsos monitos, & citatos, ac si eis personaliter insinuatae, & intimatae legitimè extitissent, & quod quilibet vestrum, ac Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Ordinariorum, Vicariorum, & personarum in dignitate praefatae constitutarum, praedictorum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimentum canonico praepeditus, & à data praesentium sit vobis, & ipsis, & unicuique vestrum, & eorum in præmissis omnibus, & eorum singulis, cœptis, & non cœptis, praesentibus, & futuris, perpetua potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate vos, & ipsi possitis, & quilibet vestrum, & eorum possit in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, praesentibus, & futuris, & pro praedictis procedere, ac si praedicta omnia, & singula coram vobis, seu ipsis cœpta fuissent, & jurisdictio eorum, & vestra ac cujuslibet vestrum in præmissis omnibus, & singulis, per citationem vel modum aliū perpetuata legitimè extitisset.

§. 6. Et quia nihilominus difficile foret presentes literas hujusmodi ad singula quæque loca, in quibus de eis forsitan mentio facienda fuerit, deferre, eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod earum transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, ac sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitus, in iudicio, & extra, ac ubilibet plena fides adhibetur, & eis stent in omnibus, & per omnia, perinde ac si ipse originales literæ exhiberentur, & ostenderentur, constitutio ne Apostolica super Conservatoribus, & alia qualibet in contrarium edita, non obstante praesentibus perpetuis futuris temporibus valitur.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini 1505. 8. kal. Novemb. Pont. nostri Anno 2.

Contra homicidas, & alios capitaliter bannitos aut sibi jus dicentes, aut cavalcata facientes, &c. corumque receptatores, & fautores.

Quoad predictos bannitos attende const. 6. Sixti V. Hoc nostri. Quo vero ad jus dicentes, & cavalcatas facientes, vide aliam ejusdem Sixt. const. 75. Dum pro.

I V L I V S E P I S C O P V S. Servos Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Cum homines se invicem quantum possunt, ratione, & auxilio favere debeant, ideo Deo, & hominibus abominabiles esse viros sanguinari avidos Propheta testatur: nec immerito, cum horronda saevitia, non solum corporum, sed etiam animarum eorum quos interrimunt, si non sine armis spiritualibus, divina præveniente gratia præmuniti, procurare noscantur, pro quibus Dominus noster Iesus CHRISTUS mortem subiit temporale. Ad reprimendum igitur talium conatus nefarios pluri-

Bullar. Mag. Tom. I.

mum conferto arbitrantur, eos qui hujusmodi detestantur, scelus patrare non expavescunt, justitia cupientes punire, & latas pro tempore contra eos condemnationes debite executioni demandare, ea que pro talium condemnationum faciliori executione, & sicariorum hujusmodi persecutione, à praedecessoribus nostris, provide emanarunt, ut eo firmius observentur, quo fuerint. Seipius Apostolica auctoritate munita, libenter approbantes, munimine roboramus, ac alia pro Urbis nostræ, & aliarum civitatum, terrarum, & provinciarum nobis subiectarum, necnon civium, & incolarum eorumdem commode, pace, & tranquillitate desuper statuimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§. 1. Dudum siquidem per fel. record. Pium Papam Secundum praedecessorem nostrum, accepto quod à certis annis tunc elapsis circa in terris, locis, & tenimentiis Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subjectis, quamplura etiam ex levibus causis commissa esse repe-
riebantur homicidia, &c.

§. 2. Et deinde piz memorie Sixtus Papa IV. etiati prædecessor noster, accepto per eum quod in ipsius Pii prædecessoris literis contenta à certis annis tunc elapsis circa non fuerant observata, &c. prout in singulis literis praedictis plenus continetur.

§. 3. Cum autem tempore assumptionis nostræ ad summum Apostolatus apicem propter guerras, quibus non solum civitates, terra, & loca temporali dominio eidem Romanæ Ecclesiæ subjecta, sed etiam tota Italia decernere annis, magno cum omnium in eis habitantium in commodo vexata fuerunt, in eisdem civitatibus, terris, & locis, praesertim in Urbe nostra intesta, ac diuturna odio, & discordia, civilesque dissensiones vigete, ac furta, latrocinia, homicidia passim perpetrari cognoverimus, mente revolentes præstatum Sixtum praedecessorem, & avunculum nostrum, qui nos ad Cardinalatus honorem exexit, ad decorum, & venustatem Urbis praedicta, & illius temporum restorationem, ac personarum ejusdem Urbis, ac aliarum civitatum, & locorum eidem Romanæ Ecclesiæ subiectorum commoda aciem sue considerationis extendisse, illius exemplo promoti animum ad sedandum discordias, & odia, tam in dicta Urbe, quam alii civitatibus, terris, & locis dictæ Ecclesiæ subjectis, ad firmam mandat perpetuam pacem, & quietem, non sine maximis animi, & corporis molestias, & curis, pro subditorum nostrorum commodis applicuimus, idque opportunis iuris remedii omni studio efficeremus. Habita igitur super iis cum fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus deliberatione matura, de illorum consilio, literas Pii, & Sixti prædecessorum praedictorum, & prout alias concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & innovamus, & robur firmatis perpetua obtinere debere decernimus.

§. 4. Ac illas ad bannitos, exitios, & rebelles, aut alios pro quocumque alio crimine capitali, à quibusvis officialibus, tam in dicta Urbe, quam extra eam, & in terris eidem Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subjectis jus dicentibus pro tempore condemnatos, ac brigandos nuncupatos, pacem juxta ordinationes dictæ Urbis, Apostolica auctoritate approbatas facere recuantes, necnon jus sibi contra alios dicentes, aut cavalcatas sine Romani Pontificis, aut officialium suorum speciali licentia facientes, vel moventes, praefata auctoritate, de eorumdem fratrum consilio extendimus.

§. 5. Ac universis, & singulis, tam laicis quam Ecclesiasticis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, excellentiae, dignitatis, Ducibus quoque, Comitibus, Baronibus, domicellis, necnon communitatibus civitatibus, terrarum, castrorum, & aliortu quoru[m]cumque locotum, nobis, & eidem Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subjectorum, districte præcipiendo mādamus, & inhibemus, ne aliquis eorum homicidas, bannitos, exitios, & rebelles, aut pro alio capitali criminis condemnatos, aut brigandos pacem facere recuantes, seu jus sibi contra alios dicentes, aut cavalcatas facientes, vel moventes, in eorum civitatibus, castris, seu locis aliis quibuscumque recipere, & retinere, seu auxiliu, consilio, vel favorē, directe, vel indirec[t]e, publice, vel occulte, per se vel aliū prestatore, aut in

Pius II. contra
homicida
edidit bullam
qua est sup.

Six. IV. enjus
bullam h[ab]e
non habet,
tam confi-
mavit.

Exhibitit
que ad quoq[ue]
cumque alios
capitaliter
condemnatos.

Receptatio[n]
nem orundeth
et favorum
prohibet.

SS. a eorum

*Convenien-
tibus pene
infliguntur.
De his vi-
de omnino
bullas cit. in
rub.*

etorum domibus, seu castris, vel locis recipere, & re-
ceptare presumat.

§. 6. Et si aliquis contra inhibitionem, & mandatum
huiusmodi quovis modo directe vel indirecte de cetero
venire presumperit, nos omnes, & singulos sic cōtraug-
nientes, contra quos per Pium, & Sixt. præfatos, ac alios
prædecessores nostros Romanos Pontifices, & Apostoli-
cæ Sedis Legatos, etiam satis est debite prouisum, ex-
communicationis majoris, & anathematis sententiam, à
qua non nisi à nobis, vel eisdem successoribus, præter-
quam in mortis articulo constituti, & debita satisfactio-
ne præmissa, absolvi possint, incurrit, eosque omnibus,
& singulis priuilegiis, gratiis, libertatibus, indultis,
exemptionibus, immunitatibus, realibus, & personali-
bus, ac civitatis, castris, terris, locis, & dominiis co-
rum, dignitatibus, & honoriis, juribus, officiis, ac etiam
feudis, & concessionibus quibuscumque qua à nobis, &
Romana, ac quibuscumque aliis Ecclesiæ obtinere nos-
cuntur, sub quacumque verborum forma, & tenore, ac
cum quibusvis fortissimis, & insolitis clausulis, immu-
nitatibus, exemptionibus, & priuilegiis, etiam præserua-
tivis ab incurso pœnae privationis ipso jure (quorum te-
nores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præsen-
tibus pro expressis haberi volumus) eo ipso privatos, & in-
habiles ac indignos ad illa & quælibet alia in posterum
obtinenda, & quocumque agus legitimis exercendos
fore nuntiamus, & illa per nos, & successores nostros
absque aliqua declaratione super incurso pœnae priua-
tionis hujusmodi, aut citatione eorum qui privationis
pœnam incurrit facienda, aliis personis in feudum seu
vicariatum, aut alias, ac si per lapsum temporis cōcessio-
nis, aut finitam lineam, ad dictam Cameram reuertissent,
libere concedere, ac alias de illis disponere posse decer-
nimus, & declaramus, necnon civitates, terras, castra, &
loca prædictæ Cameræ Apostolicæ confiscamus, incorpo-
ramus, applicamus & appropriamus, ac confiscata, incor-
porata, applicata, & appropriata esse, sicut cōtrauenien-
tes pro rebellibus ejusdem Romanae Ecclesiæ haberi, &
censeri debere volumus, eorum subditos, & vasallos, &
arcium, ciuitatum, terrarum, eastrorum, & locorum præ-
dictorum castellanos, & quocumque fidelitatis juramento,
quo ipsi essent quomodolibet adstricci, penitus absolu-
tes. Ciuitates quoque, terras, castra, & loca prædicta, si ad
ejusdem Romanae Ecclesiæ obedientiam se non reduxe-
rint, seu in præmissis quomodolibet deliquerint, & etiam
quorumcumque eis consilium, auxilium, vel fautoré quo-
vis modo, directe, vel indirecte, publice, vel occulte præ-
stantium, etiam quacumque Ecclesiastica, vel mundana-
etiam Regali præfulgeant dignitate, & excellentia, ut
præfertur, & ad quæ eos declinare contigerit, Ecclesiasti-
co subjecimus interdicto, tamdiu firmiter obseruando,
donec ibid. fuerint, etiam per triduum post inde discessum.

*Revelatio-
nem præcipit.*

§. 7. Illos quoque qui aliquem scierint culpabi-
lem in prædictis, & nobis vel successoribus nostris infra-
trium dierum spatium non retulerint vel alicui per quem
ad nos verbum fideliter perferatur, similes pœnas incur-
reto volumus.

*Contraoris de-
rogat.*

§. 8. Non obstantibus constitutionibus, & ordina-
tionibus Apostolicis contrariais quibuscumque, aut si
aliquibus communiter, vel diuissim ab eadem sit sede in-
dultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non
possint per literas Apostolicas non facientes plenam, &
expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi
præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effe-
ctus eorum impediti valeat quomodolibet vel differri, de
quibus, quorunq; totis tensoribus de verbo ad verbum
habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ quo-
ad hoc euiquam volumus nullatenus suffragari.

*Publ:atio-
nem comit-
ti.*

§. 9. Ut autem præsentes literæ ad omnium, no-
titiam deducantur, volumus, & mandamus, illas in valvis
basilicarum Principis Apostolorū, & Sancti Joannis La-
teranensis de Urbe affigi, ut ii quos literæ ipsa concer-
nunt, quod ad ipsos non pertuerentur, aut illas ignorau-
erit, quod ad ipsos non pertuerentur, aut illas ignorau-

erit, nullam possint excusationem prætendere, vel igno-
rantiam allegare, cum non sit verisimile, quod apud ipsos
remaneat incognitum, quod tam patenter fuerit publi-
catum. Nulli ergo, &c.

Dat. Roma apud S. Petrum, Anno Incarnationis Do-
minice 1505. 5. kal. Decemb. Pont. nostri Anno 3.

Prohibitio appellandi in causis criminalibus
provinciæ Marchiæ in Statu Ecclesiastico,
non facto deposito pœnae pecuniariæ, in qua
rei condemnati suunt.

Hæc prohibitio approbata est, ac extensa ad totum
Statum Ecclesiast. per Pium IV. ut inf. in ejus
conf. 52. Etsi cunctæ, ubi notabo declarationes.

I V L I V S E P I S C O P V S, Edi-
tio Servus Servorum Dei. Dilectio filio Nicolao Provincia no-
stra Marchia Anconitana Thefaurario, Salutem & Apo-
stolicam benedictionem.

A Ccepimus Fisco Cameræ Apostolicæ, illius nostræ
præouinciæ, damnum non leue inferri, delictaque
impunita remanere, ex prætextu appellationum, quæ in
maleficiorum causis, tum ante condemnationem, sum
post interponantur, propter quas, cum aut ad Urben, aut
aliò causæ ipse transferuntur, indecisæ, & minus pro
ipso Fisco defensæ remanent.

§. 1. Quonobrem volentes damno, & impunitati
prædictis occurrere, tibi commitimus, & mandamus, ut
nullam in aliqua causa alicuius maleficii, aut fractæ pacis,
induciarum vel treguæ, etiamsi de nova causa, aut de ha-
bendo recursum dicaret, appellationem admittas, aut ad-
mitti finas per aliquem judicem, vel officialem, nisi prius
effectuale depositum penes te fecerint de pœna, in qua
appellans condemnatus fuerit, aut veniret condemnatus,
propt in constitutionibus prouincialibus, & aliis
prædecessorum nostrorum, & nostris literis, ad quas re-
lationem haberi volumus, plenius continetur.

§. 2. Inhibentes etiam præsentibus Gubernato-
ribus, Vicelegatis, Locumententibus, & aliis quibuscumque
officibus ipsius prouinciæ, quocumque nomine
nuncupatis, ut appellationem aliquam in dictis causis ad-
mittere nullo modo audeant, vel præsumant, nisi per te-
uis prius constiterit de effectuali deposito, ut præmittitur
facto. Decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus à
quocumque aliquid præsumptum fuerit, attentari. Con-
trariis non obstantibus quibuscumque.

Dat. Roma apud S. Petrum sub annulo pescatoris, die
16. Iunii 1506. Pont. Anno 3.

Iurisdictio, & auctoritas Clericorum R. Cam. VI
A post. præsidentium aliquot ex se ipsis an-
nis singulis transmittendi ad loca Status Ec-
clesiastici visitanda; Officialesque & alios
quoscumque delinquentes coercendi.

Alia de istis Clericis indicavi sup. in Alex. VI.
conf. 12. Etsi ex.

I V L I V S P A P A I I I. Edi-
tio perpetuam rei memoriam.

E X iniuncto nobis desuper Apostolicæ seruitutis of-
ficio, ad ea libenter intendimus, per quæ gregem Do-
minicum, præsertim Civitatum, & locorum temporali
dominio S.R.E. mediate, vel immediate subiectorum, di-
vina disponente clementia nobis commissum, intra ju-
stitiae tramites cum pace, & justitia gubernare, regere, &
ab oppressionibus liberare possimus.

§. 1. Sane fuit fide dignorum testimonio relatum,
quod nonnulli Prouticiatum, ciuitatum, & locorum
prædicto

prædicatorum Gubernatores, Locatenentes, Vicellegati, Thesaurarii, Dohanarii, Gabellarii; Castellani, armorum ductores, Camerarii, Exactores, Priors, Antiani, Consules, Consiliarii, Vigili, & Ecclesiastarum, & piorum locorum Prelati, Rectores, & procuratores dannorum datorū, & alii, sciuiscumque nomina clericalis, vel secularis auctoritatis, vel iurisdictionis officiales, executores, & aliae privatae personae, qui ministerio justitiae, & negotiis publicis præpositi sunt, non modo illa ut debent, non seruant, & servari curant, & faciunt, sed quandoque in Populorum prædicatorum, & Fisci nostri Apostolicī dannum non modicum, & animarum suarum periculum, & detrimentum, vel personarum acceptance, vel simonie, odii seu amoris labi, & aliis mundanis illecebris corrupti, statuta, & bonas consuetudines non seruando, corrumptū, tyrannidem exercēt, & justitia ministros impediunt, justiciam lædunt, populorum, communitatū, & privatū personarum facultates exhaustiū, & Fisci introitus auferunt, & in rem suam vertunt, vel aliter male pertractant, ex quibus peccandi licentia crescit, & usuratii, & monetarii multiplicantur, & aliqui Abbates, Priors, Ministri, seu quicunque alii monasteriorum, & Conuentuum Rectores, Præpositi, & Gubernatores, quo cumque alio nomine nuncupati, & ipsi, & etiam alii Clerici secularis, Ecclesiastarum Prælati, Rectores, & beneficia obtinentes suis Riligiōis extra monasterium morandi facultatem de facto concedunt, & aliunde ad se venientes Religiosos transentes contra fel. rec. Martini V. & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & nostras constitutiones recipiunt, & beneficia etiam secularia, & quibus cura imminent animarum, habere, & tenere etiam sine dispensatione Apostolica consentiunt, & permittunt, & bona Ecclesiastica, tam conjunctis, & amicis, quam aliis variis filiis titulis, non iustis pretiis alienauerunt, & alienare non desistunt, & quidam alii iniuriantis filii, procurante humani generis imico, Sedi Apostolice, vel alterius auctoritatem habentes, indulgentiarum facultatem habere, vel dictæ Sedis Nuntios, seu Commissarios esse, licet falso, afferentes, & fingentes, ac Christi fidelibus suadentes pecunias, & alia munera quæstando extorquere, & falsi crimen committere non verentur, & quod magis abominabile est, à cassibus Sedi Apostolice, & votorum etiam perpetuorum, & visitationis Sepulchri Dominicani, S. Iacobi in Compellula, S. Spiritus in Saxia, & liminum Principum Apostolorum de Urbe, absoluere, & huiusmodi, ac graviora peccata, præter omnium eorum auctoritatē remittere, & super illis dispensare, animasque illaqueare presumunt.

§. 2. Nos igitur, qui inter varias curas, quibus continuo premimur, illa præcipue sollicitamur, ut Terræ, & loca prædicta S.R.E. subjecta, sub statu tranquillo, & pacis amoenitate gubernentur, & Ecclesiastarum, & locorum piorum bona dissipentur, & Christi fidelium ibidem consistentium anima, falsis suggestionibus non perdantur, volentes super iis, ut nobis incumbit, de opportuno remedio prouidere, & malorum prædictorum fastigia de medio tollere, & penitus extirpare, & quia hujusmodi crimina, & inconuenientia, & delinquentium calliditate, seu aliquorum potentia, ut prædictum est, ad nos, vel ad dictam Cameram Apostolicam non deferuntur, & impunita, utpote ignota, relinquantur, quodque occurrere non possumus præmissis, nisi aliquis nobis, & S.R.E. fidus, & probatus, & cui status prædicti cura incumbat, assumatur. Ac attentes quod dilecti filii Clerici Cam. Apostoli, præidentes, quibus omnium locorum, & terrarum S.R.E. in temporalibus præcipue cura imminent, & qui subditorum prædicatorum, & aliorum ad se currentium querelas audiunt, & illis remedia tribunt opportuna, prouida deliberatione statuentes, & ordinatione decernimus, ac perpetua inuolabili lege ordinamus, & facimus, quod dicti Clerici Praesidentes anno quolibet aliquos ex eis deputent, qui ad loca prædicta se conferant, & super præmissis omnibus, & singulis diligenter inquirant, & inuestigant, & prædictorum omnium crimina, & defectus audiant, & omni meliori modo reperiant, & repertos solenni admonitione describant, & Communitatibus, & particularibus personis ablata restituunt. *Bullar. Mag. Tom. I.*

ciant, aut referant, & in prædicta Camera proponant, ubi juxta constitutiones fel. rec. Sixti IV. prædecessoris nostri vota reddantur, & causa hujusmodi itylo, & more Camerali, justitia mediante, decidantur, terminentur, & reperti culpabiles debitibus penitus plestantur, molestantur, & puniantur.

§. 3. Volumus insuper quod Clerici, quos, ut præmititur, ad loca prædicta destinai contigerit, ad effe^{Quibus de-}
plac faculta^{putatu am-}
tum omnia inueniendi, & reperiendi, qualcumque per^{tes quo securi-}
sonas publicas, & privatas, cuiuscumque gradus, præ^{quo culpabi-}
minentia, conditionis, & dignitatis, mundanæ, vel Ec^{lesias}
clesiasticas censemantur, etiam communitates corpora, col^{concedit.}

legia, tam super facto proprio, quam super testimonio fe-
rendo, seu pro libris, scripturis, & documentis ad causas
prædictas facientibus, seu illas pro arbitrio dicti Clerici
concernentibus, edendis, & exhibendis, cogite, compelle-
re, & si opus est, multate, punire, & sub penitus pecu-
niariis, & censuris Ecclesiasticis, & si eis videbitur, per
tormenta, carceres, & alios legitimos modos, veritatem
cruere possunt, taliter quod opera tenebrarum malignan-
tium calumniis, & diabolicis versutis non tegantur, sed
bene cognita funditus eradicentur.

§. 4. Mandantes Legatis, Vicelegatis, Gubernato-^{Ei que Lega-}
ribus, Locatenentibus, Archiepiscopis, Episcopis, Gen-^{tos, & ceteros}
tium armorum Capitancis, Thesaurariis, Baronibus, Vi-^{omnes obedire}
carriis, domicellis, marescallis, barisellis, armorum duco-^{præcipit t}

rum, judicibus, communitatibus, & omnibus alii pu-
blicis, & privatis personis quomodo cumque nuncupati,
& singulis anteceditis, & ipsorum cuilibet in virtute
sancte obedientiæ, ut eisdem Clerico præsidenti, vel
Clericis præsidentibus, deputato, deputatis, vel depu-
tandis assistant, & omnem obedientiam exhibeant, eoru-
que mandata inuolabiliter obseruent, & ab aliis prout
jussierint, seu jusserit, observari faciant, eique, vel eis, de
opportuniis fauoribus, auxiliis, & præsidiiis assistant, &
prouideant.

§. 5. Præmissis, ac constitutionibus, & ordinatio-^{Quibus cum}
nibus Apostolicis, necon statutis, & locorum municipiis, & consuetudinibus, & præscriptionibus, ac quibus^{que non ob-}
vivi priuilegiis, indultis, & immunitatibus, exemptioni-
bus, concessionibus, dispositionibus, & literis, tam per
quocumque Rom. Pontifices, vel Sedem Apostolicam,
slib quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam deroga-
tioriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficiaciori-
bus, & insolitis, irritantibusque decretis, etiam ex motu
proprio, & ex certa scientia, & Apostolica potestatis ple-
nitudine, & ex quibusvis etiam maximis, & virginissimis
causis, & necessitatibus, cotunmiser, vel diuissim haet-
enus concessis, factis, confirmatis, approbatiss, & innoua-
tis, nominatim, specialiter, & expresse, & in posterum for-
san concedendis, faciendis, confirmandis, approbandis,
& innouandis, quibus, et si per eorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specifica, & ex-
pressa, ac induida mentio habenda foret, præsentibus,
ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter
expressis habentes, quoad præmissa dumtaxat harum se-
rie eisdem motu, & scientia specialiter, & expresse deroga-
mus, & illa nemini aliquo inquam tempore suffragari vo-
lamus, & decernimus, ceterisque cōtraris quibuscumque.
§. 6. Volumus autem quod transumpto in Camera
Apostolica facto adhibeatur plena fides, quernadmo-
dum propriis originalibus. *Fides trans-*
sumptorum
bulla
Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die
22. Iulii 1506. Pont. nostri Anno 3. *Dat. P. An. 3.*
22. Julii.

Contra Clericos, & Ministros R. Cam. Apost.

quomodolibet in contractibus rerum Cameralium participantes.

Hec prohibito confirmatur, & extenditur ad inservientes in Camera, dum de illis pro ad eos attinentibus tractatur, à Paulo III. inf. in eius conf. 18. Alias. Et approbatur à Pio IV. infra in eius conf. 55. Romanus. Sed un ha prohibitions ligent Card. Camerarium, vide infra in alia Iul. III. bull. 3. Licet, ubi notabo.

S. 3 JULIVS

Edita An. D. I V L I V S . E P I S C O P V S , &c.
1506.

Motu proprio , &c.

*Causa hujus
probationis.*

Perceipimus à fide dignis , ac pluries informati fui-
mus , quod in appalto aluminum Sancte Cruciae ,
vel conciliorum Doharum , Thesaurarum , ac Salarie ,
& aliarum rerum , que per nos , seu Ordini nostro , per
Præsidentes & Clericos Cameræ nostræ Apostolice con-
ceduntur , ad nos , & Fiscum nostrum spectant , nonnulli
se intromittunt , immiscent , & forsitan pro corundem
interesse participant , in maximum præjudicium no-
strum , & reram Fiscalium , viam veritatis non agnoscen-
tes in corundem evidens periculum animarum .

*Prohibitus
participandi
in corundib.
rerum Cam-
eralium.*

S. 1. Quare nos super præmissis providere volen-
tes , & indemnitati nostra consulere , Motu simili , & ex
certa nostra scientia , ac de plenitudine potestatis , per
præsentes præcipimus , & mandamus , sub excommunicati-
onis lata sententia poena , necnon privationis omni-
um , & quorumcumque officiorum , & dignitatum , ac
emolumenterum , ex eadem participatione , vel alias
quomodolibet prouidentium , & Fisco nostro applican-
te aliquia persona dictorum Clericorum , & Præsiden-
tium , & seu Thesaurarum Fiscalis pro tempore existent , &
aliarum personarum , que negotia nostra gerunt vel mi-
nistrant , cujuscumque gradus , vel dignitatis , etiam si
Cardinalatus existat , audeat , vel præsumat , quovis colo-
re vel causa se intromittere , aut ad partem facere , ut vul-
gariter dicitur , vel participare quoquo modo , aut auxi-
lium , consilium , vel fauorem præstare , quod in ejus , seu
corundem vilitatem , vel commodum quovis modo ex
eisdem euenire possit alicui , vel in aliquibus personis ,
dum appaltus Doharum , Thesaurarum , Salarie , vel aliqua
alie res , que ad Cameram nostram spectarent , vel perti-
nerent , locata fuissent , vel conducta ad vitam , vel ad
tempus , vel alias quovis modo datae vel concessæ .

*Per ea scien-
tia q[uo]d non
revolucionem.*

Subscript. PP.

S. 2. Mandantes propterea sub eisdem penis , om-
nibus , & quibuscumque personis , tam ecclesiasticis ,
quam secularibus , cujuscumque conditionis existant ,
que si de præmissis noticiam habuerint , vel ad nos , vel
Gubernatorem nostrum pro tempore seruientem , per se ,
vel alium , significant , & manifestent , contrariais quibus-
cumque non obstantibus .

Placet , & ita Motu proprio mandamus .

X. **A**pprobatio , & institutio Ordinis Fratrum Mi-
norum S. Francisci de Paula , qui alias Eremitæ
nuncupabantur . Et confirmatio unius re-
gulae à B. Franciso pro dictis Fratribus , & aliis
pro Sororibus , & alterius pro Tertiariis edi-
ta , cum plurimarum gratiarum , & priuile-
giiorum clargitione , que propter ea mare
magnum appellatur .

*Primam istorum Fratrum institutionem , & ali-
que hunc Ord. concernant , notavi sup. in conf. §.
Six. IV. Sedes .*

Iste Franciscus in Sanctorum numerum relatus fuit à
Leone X. infra in const. 38. Excelsus .

Edita An. D. I V L I V S E P I S C O P V S ,
1506.

Servos Servorum Dei : Ad perpetuam rei memoriam .

Præsumimus.

Dvidum ad sacrum Ordinem Minorum , olim per
fel. record. Sextum IV. Innocentium VIII. & Ale-
xandrum VI. Rom. Pont. prædecessores nostros salubri-
ter approbatum , ac variis priuilegiis cum regulæ appro-
batione multipliciter decoratum , nostra considerationis
aciem dirigimus . Dum etiam intra nostre mentis abscon-
ditu reuolvi mus fructus vberes quos dextera Domini
opitulante , & Apostolica Sede benediciente , Dilectus fi-
lius Franciscus de Paula prædicti Ordinis pater ac in-
stitutor , & quoad vixerit Generalis corrector , exemplo
B. Franc. ardentissimus nostri Redemptoris imitator , in
agro militantis Ecclesie producere non desinit , ac etiam

salutifera exempla , atque imitanda Christi fideles ex eius-
dem Francisci de Paula , & aliorum fratrum dicti Ordini
sæc. arctissima vita , quam ipsi ad obsequendum Altissimo
sub Euangelico jugo , ac humili habitu , & humilitatis
spiritu , spredo seculo , ac pompis ejus , voluntarie assum-
pserint in perpetua Christi servitute laudes divinas die
noctu summa cum deuotione Domino perfoluentes ,
quotidie inducuntur . Dignum , imo debitum reputa-
mus , ut ordo ipse apud eandem Sedem gratiam liberali-
tatis inueniat , & gratia , & priuilegia illi quomodolibet
concessa , per ipsius Sedis approbationem remaneant
illæsa .

S. 1. Dudum siquidem præfato Sixto prædecessori
nostro , &c.

*Omittitur narratio hujus bulle , quia eam habes in loco cit.
in rubr.*

S. 2. Et successiue præfatus Innocentius etiam præ-
decessor , per alias literas , in quibus literæ prædicti
Sixti prædecessoris de verbo ad verbum insertæ fuerunt ,
eadē Sixti prædecessoris hujusmodi literas , ac omnia ,
& singula in eis contenta recensens , laudationem , con-
firmationem , approbationem , communionem , supple-
tionem , decretum , exemptionem , susceptionem , volun-
tatem , concessionem , & indulcta hujusmodi , ac propt illa
concernebant , omnia , & singula in eis contenta , & nar-
ra ta auctoritate Apost. & scientia prædictis , confirmavit ,
approbavit , sive scripti patrocinio cum simili defe-
ctuum supplicatione , cōsūmivit , & voluit , & dicta auctor-
itate decrevit , quod earundem literarum suarum tran-
sumptis , manu notarii publici subscriptis , & sigillo ali-
cuius Archiepiscopi , vel Episcopi , aut alterius Prælati
munitis , prorsus in judicio , & extra fides plena adhiber-
etur , & illis staretur in omnibus , & per omnia , sicut ipsis
originalibus literis adhiberetur , & staretur , si forent ex-
hibitæ , vel ostense . Decreuitque irritum , & inane , si secus
super his a quoquam , quavis auctoritate , scienter , vel ig-
noranter contigerit communiter , vel divisim , attentari .

S. 3. Postmodum vero pro parte Franc. de Paula , & Ere-
mitarum prædicatorum , eidem Alex. prædecessori etiam
exposito , quod ipse Franc. de Paula habens ad id ab eo
de Pyrrho Archepiscopo speciale per illius literas
facultatem , per eosdem Sextum , & Innoc. prædecessores
successiue confirmatam , & ad quæcumque loca , que
eidem Congregationi donari contingeret , ampliatam il-
lularum vigore pro salubri directione Eremitarum Soci-
etatis hujusmodi , nonnulla divini cultus augmentatio-
nem , & animatum salutem , vitæque Eremitæ hujus-
modi perseveriant , ac eorum votiva prosperitatis suc-
cessus concernentia , sacris canonibus non contraria , sub
regula Ordinis fratrum Minimorum , pauperum Eremitarum
dicti Francisci de Paula , in tredecim capitulis cō-
tentia statuerat , & ordinauerat , que voluerat , & manda-
verat per ejusdem societatis Eremitas , & fratres per-
petuis futuris temporibus observari . Idem Alexander
prædecessor per alias suas , statuta , & ordinationes
hujusmodi , ac omnia , & singula in dictis capitulis con-
tentia , que tunc diligenter inspicit , ac de verbo ad ver-
bum in dictis suis literis inserit , cum supplicatione
defectuum approbavit , & confirmavit .

S. 4. Præterea idem Alexander prædecessor per alias
suas in forma Brevis literas , omnia , & singula privile-
gia , indulgentias , immunitates , exceptiones , gratias , & in-
dulta quæcumque Francisci de Paula , & Eremitis hujus-
modi , ac eorum Ordini , dominibus etiam ante erectionem
hujusmodi Ordinis , dum adhuc Eremitæ nuncupaban-
tur , per eosdem Sextum , & Innocentium , suos , & ipsum
Alexandrum nostros prædecessores quomodocumque
concessa , que omnia & singula pro expressis haberit
voluit , auctoritate Apostolica præfata approbavit , & perpe-
tuæ robur firmitatis eadem obtinere decrevit .

S. 5. Et quia Sextus , & Innocentius prædecessores
præfati , singula priuilegia , exemptiones , immunitates ,
indulgentias , & indulta quæcumque Prædicatorum , Mi-
norum , Eremitarum Sancti Augustini , ac Carmelitarum ,
necon aliis Mendicantium Ordinibus , & eorum cui-
bet , ac illorum professoribus , & dominibus , ac carum Ec-
clesias visitantibus quomodocumque concessa , ad Ordini-
nem

nem Minimorum hujusmodi extenderant; idem Alexander prædecessor pariter eorum extensionem confirmavit. Et si qua indulta, priuilegia, & gratis post datam extensionis hujusmodi à dictis prædecessoribus, ut ab ipso Alexandro eisdem Ordinibus Mendicantium, aut alicui eorum concessa essent; illa etiam ad eosdem Eremitas, & frates, & ad illorum Ordinem, ac domos extendit & ampliavit, ac ipsis suffragati voluit in omnibus & per omnia, ac si pro eisdem Eremitis, & illorum Ordine hujusmodi emanarent.

§.6. Et deinde pro parte Francisci de Paula, & Eremitarum seu fratrum prædicatorum, eidem Alexandre prædecessori similiiter expoiso, quod ipse Franciscus de Paula tredecim capitula statutorum & ordinationum prædicatorum in decem capitula reduxerat, & eorum aliqua pro salubri directione fratrum Minimorum Ordinis hujusmodi, olim societas dictorum Eremitarum mutaverat, aliqua etiam addiderat, quæ voluerat & mandauebat per eodem fratres deinceps perpetuis futuris temporibus omisis pro salubri eorum regula teneri, & observari. Quodque ipse Franciscus de Paula, regulam, seu modum viuendi sui tertii Ordinis, pro utriusque sexus personis, sub eadem regula, seu modo viuendi, quæ septem dumtaxat clauderetur capitulis, penitentiam agere voluntibus, per eundem Alexandrum prædecessorem benedicti, approbari, & confirmari cupiebat. Idem Alexander prædecessor, Pyrrhi Archiepiscopi, ac Sixti & Innocentii prædecessorum prædicatorum, ac suas literas prædictas, necnon omnia & singula in eis contenta, alia quoque priuilegia, concessiones, immunitates, exemptiones, & indulta quæcumque eisdem fratribus Minimis, ac eorum Ordini, & dominibus à Sede prædicta, vel ejus Legatis, seu alias quomodocumque facta & concessa, necnon reductionem, mutationem, & alterationem dictorum decem capitulorum, seu regulam ipsorum fratrum Minimorum, necnon Regulam seu modum viuendi tertii Ordinis pro utriusque sexus personis, & in utriusque regulæ capitulis contenta quæcumque, qua omnia diligenter insipi, ac de verbo ad verbum inferi fecit, cum suppletione defectuum approbavit & confirmauit.

§.7. Et pro potiori cautela societatem quandam Eremitarum hujusmodi in Ordinem fratrum Minimorum dicti Francisci de Paula, priore cassata & omissa, sub hujusmodi noua regula erexit, & singulas literas prædictas, ac in eis contenta quæcumque, necnon priuilegia & indulgentias, tam generales, quam speciales, concessiones, immunitates, exemptiones, & indulta quæcumque eisdem fratribus, ac eorum Ordini & dominibus à Sede prædicta, vel ejus Legatis, seu alias quomodocumque facta & concessa, qua omnia & singula, ac si in dictis suis literis inserta forent, haberet voluit pro expressis, innovavit, & de novo concessit. Ac omnia, qua circa statuta & ordinationes hujusmodi confirmata, & per eundem Franciscum de Paula reducta, mutata & alterata fuerant, de novo reduxit, mutavit & alteravit.

§.8. Regulam quoque Minimorum fratrum hujusmodi sic innouarat, & regulam, seu modum viuendi tertiariorum Ordinis ejusdem, laudavit, benedixit, approbavit, & confirmavit. Ac voluit regulam ipsam sic innouatam, seu contenta in dictis decem capitulis, juxta eorum tenorem perpetuis futuris temporibus, & per Ordinis Minimorum hujusmodi fratres qui tunc erant, & pro tempore essent, eo modo pro eorum regularibus institutis custodiri.

§.9. Regulam quoque seu modum viuendi Tertiatorum hujusmodi per quacumque personas utriusque sexus suscipi posse, ac propria in Christo regula, & modo viuendi salutari, & commodo amplecti & observari.

§.10. Ipsumque Franciscum de Paula non tam religiosissimi Ordinis Minimorum hujusmodi primarium patrem, ac institutorem, quam etiam priscorum beatorum Patrum fidelissimum imitatorem, suatumque laudabilem institutionum diligentem innovatorem, in personam Ordinis Minimorum hujusmodi præcipuum patrem, ac superiorum, & quandiu viueret, generalem Correctorem irrefragabiliter instituit, ac institutum laudavit & confirmavit.

§.11. Ac etiam concessit, & indulxit, quod omnes & singuli Ordinis Minimorum hujusmodi fratres praesentes & futuri, qui singulis quadragésimæ, & aliis cuiuslibet anni stationum temporibus, aliquam ipsorum Ecclesiæ, vel aliam, in qua eos pro tempore cum obediencie merito fore continget, visitarent, & inibi ante illius altare majus quinque orationem dominicam, & toties salutationem Angelicam devote recitarent, omnes ac singularis indulgentias consequerentur, & consequi possent, quas temporibus hujusmodi consequntur visitantes Ecclesiæ stationum Vrbis, & alias extra illius muros pro stationibus deputatas. Qualque frater ipsi consequerentur, & consequi possent, si Ecclesiæ stationum hujusmodi temporibus personaliter visitarent.

§.12. Instituit etiam atque ordinavit ob sanctæ visitæ quadragésimalis obseruantiam, quod si quis deuotus gratia, vel pietatis intuitu, perpetuas, aut temporales elemosynas Ecclesiæ pauperumque fratrum Minimorum hujusmodi necessitatibus sublevandis pie legare vellet, licet ipsis fratribus Minimis, à promissæ pauperatis perfectione, puritateque non recedendo, perpetuas & temporales elemosynas hujusmodi, vtensilia quoque ac oblationes qualcumque, cujuscumque etiam species existerent, seu existere possent, quarum tamen dominium, jus, & proprietatem idem Alexander prædecessor penes se, ac Ecclesiæ Romanæ tunc penitus retinuit, nudo dumtaxat illarum vñ fratribus Minimis hujusmodi reliquo, per suos ac præfatos Sedis, & ejusdem Ordinis Minimorum procuratores (ad hoc provida cura, paternaque benevolentia deputandos) suo, & dictæ Romanæ Ecclesiæ nomine ad se recipere. Ipsiisque procuratores elemosynas hujusmodi fratribus ipsis Minimis per se vel per alios, juxta piam largientium devotionem, & intentionem, suamque constitutionem hujusmodi fidelier distribuere, seu distribui facere deberent. Laudavit etiā, & approbavit, quod ubi perpetuæ, vel temporales elemosynæ hujusmodi fratribus ipsis Minimis legarentur, tunc civitatis, villæ, castræ, oppidi, seu vici, ubi fratres Ordinis Minimorum hujusmodi loca passim habere cōtingeret, Rectores, Scabini, Præsides, Consules, Electi, Iurati, aut Domini de Consilio, vel alii officiarii quovis nomine nuncupati, in primis vnum vel plures Recollectores elemosynarum hujusmodi, quos fratribus ipsis Minimis, juxta piam largientum intentionem habent, distribui per ministerium oblatorum dicti Ordinis Minimorum, vel amicorum spiritualium, per fratres Ordinis Minimorum hujusmodi pro tempore conuentualiter electorum, qui (dum opus foret,) deponi & innovari possent, deputare. Ac de locis & dominibus, quæ Ordinis Minimorum hujusmodi, ac illius personis & fratribus per quoscumque Christi fideles vñlibet concederentur, pro fratribus Minimis vnum instrumentum publicum, vel plura confici facere, ac elemosynarum hujusmodi speciale curam & sollicitudinem habere deberent. Quodque fratres ipsi Minimi super elemosynis hujusmodi nullatenus cum aliquo in iudicio vel extra illud contendere, sed potius, ut veri pacis filii, & amatores, Rectores, Præsidibus, Scabinis, Iuratis, & Consulibus, ceterisque officiariis prælati illarum curam relinquere, ac sine aliqua contentione in Domino (qui non derelinquit spesantes in se) fiducialiter reponere, ac ostiatio mendicare haberent. Possent tamen fratres ipsi præfatos dominos de consilio & politæ Gubernatores, ceterosque officiarios ad elemosynas hujusmodi colligendas deputatos, seu deputandos benigne monere, ut ets legatas elemosynas hujusmodi pro animarum suarum exoneratione, anmarumque dictorum legantium salute, juxta piam largientum hujusmodi deliberationem, & intentionem, sibi fideliter impenderent. Quodque elemosyne hujusmodi scripto redigi, & fratribus ipsis Minimis capitulariter declarari. Ac ictipo totaliter redactæ, seu redigende infra cuiuslibet conuentualem arcam quatuor clauaturis claudendam reponi. Ac per Ordinis Minimorum hujusmodi oblatorum, vel amicorum spiritualium ministerium in Ordinis hujusmodi Ecclesiarum, & fratrum vñs conueniti. Et postquam fratribus ipsis Minimis de sibi requiri.

sitis vestimentis, ac vita necessariis, ceterisque praesertim rationabiliter provisum foret: si adhuc ex perpetuis, vel temporalibus eleemosynis hujusmodi aliqua superflent, illa charitativè per Rectores, Scabinos, Cöslues, Eleclos, cetero que officios præfatos, de capitulo locali scientia & consensu in piis causas erogari deberent. Et ipsis fratribus Minimis, ac eorum Ecclesiis, ut præfetur, competenter proviso, perpetuas aut temporales eleemosynas hujusmodi ullatenus procurare, vel jam procuratas augere, eis minimè licet. Si tamen illæ fratribus ipsis Minimis ultra largirentur, illatum census per Rectores, Scabinos, juratos, & electos, cetero que officios præfatos, in piis causas similiiter distibui deberent. Ipsique fratres Ordinis Minimorum hujusmodi in qualibet ipsorum Ecclesia, tam constructa, quam construenda, cipsum, seu truncum ad quotidianas devotorum eleemosynas commode reponendas utique habere possent.

*Hic Paus. per
eiam quæ
ullam (qua
non habet)
facultatem
condendi fa
tua pro gu
berno Ordini
us concessit.*

§. 13. Et deinde pro parte præfati Francisci de Paula nobis expoito, quod licet olim per præfatum Alexandrum prædecessorem fratrum Ordinis Minimorum hujusmodi pro regula approbata, & per eum, ac Seden prædictam confirmata fuisset; tamen pro salubriori dictæ regula conservatione, ac ut illa melius, & facilius ab ejus professoribus tunc, & pro tempore in dicto Ordine degentibus, observari possit, cupiebat idem Franciscus de Paula nonnullas ordinationes, & statuta salubria facere, quæ fratres dictum Ordinem Minimorum profecti servare, & secundum quæ contra illa venientes, seu facientes, licet alias peccatum secundum præcepta Ecclesie committere non viderentur, pena corporali, seu temporali in eisdem statutis contenta, per eorum superiores puniri valerent. Quodque licet alias per Sextum, & Innocentium, ac Alexandrum prædecessores præfatos eisdem fratribus Minimis, quod omnibus & singulis privilegiis, gratiis, indultis, immunitatibus, libertatibus, & exemptionibus, quibus quatuor Mendicantium Ordines, ac illorum personæ utebantur & gaudebant, seu uti, & gaudere poterant, in futurum uti, & gaudere valerent, concessum, ac indultum fuisset; nihilominus tam eo quid dicti fratres Minimi privilegia & indulta hujusmodi originaliter non habebant, ac de illis fidem facere non poterant, & etiam quia illa per nos adhuc confirmata non fuerant, aliqui partim scrupulosa conscientia, & partim invidia moti, fratres Minimi hujusmodi eisdem privilegiis & gratiis gaudere non debere assertebant, quod fiebat ut, ipsi fratres Minimi eisdem privilegiis & indultis uti posse non sperabant, nisi eis per nos desuper opportune provideretur. Nos per reliquias nostras literas eidem Francisco de Paula, quæcumque ordinationes, & statuta, salubria & honesta, sacris canonibus non contraria, in perpetuum validitas, quæ dicti fratres Minimi servare, ac secundum quæ vivere tenerentur, & contra illa venientes, seu facientes, licet alias peccatum, juxta præcepta hujusmodi committere non viderentur, pena corporali seu temporali in eisdem statutis contenta, per eorum superiores multuri possent, condendi, & faciendo, plenam, liberam præfata Apostolica auctoritate licentiam indulsum, & facultatem.

*Privilicia
quatuor Or
dinum Men
dicantium
communica
tiva.
Hoc idem f
acitius V. in
capitulo 49.
Apol. 1.*

§. 14. Ac omnia, & singula privilegia, gratias, concessiones, immunitates, libertates, exemptiones, ac indulgentias, prædicta, quibus præfati quatuor Mendicantium Ordines, & illorum personæ in genere utebantur, petiebantur, & gaudebant, seu uti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, Ordini Minimorum, ac illius personæ, & fratribus hujusmodi concessimus, ac ut illius ordo Minimorum, & illius personæ, & fratribus hujusmodi uterentur, poterint, gauderent, ac uti, potiri, & gaudere libere ac licite valerent approbavimus, & nostri scripti patrocinis communivimus. Dictisque fratribus Minimis, ut de dictis privilegiis, & indultis fidem facere possent, quod sumpta ex Camera Apostolica super singulis privilegiis, concessionibus, gratiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus & indultibus hujusmodi, præfatis quatuor Mendicantium Ordinibus, per quos cumque Romanos Pontifices, & Seden præfatum concessis, ac in posterum concedendis habere, & illa, & literas Apostolicas, eas, & ea quomodolibet concernientia,

necnon literas nostras hujusmodi, per ipsius Cameræ Auditoris, & quoscumque Judices ordinarios ritè transumptari, & authenticari facere, libere ac licite valerent, & postquam transumpta, & authentica forent, illis ac nostris & aliis literis hujusmodi super dictis privilegiis, concessionibus, gratiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & indultis, ad instantiam quatuor Ordinum Mendicantium, & personarum, ac fratrum corundem, aut aliquorū ex eis jam ritè factis, & transumptatis, ea prorsus fides adhiberetur, ubicumque forent exhibita, vel ostensa, ac si nostra etiam alia literæ hujusmodi tunc exhiberentur. Ac privilegia, concessiones, gratiae, immunitates, libertates, exemptiones, & indulta præfata, Ordini Minimorum, ac illius personis, & fratribus hujusmodi concessa, & in eis Ordo Minimorum, ac illius fratres, & personæ hujusmodi specialiter, & nominatim expressa fuissent, ac pro eis principaliter emanassent.

§. 15. Quodque de cetero famuli domorum Ordinis Minimorum hujusmodi, necnon ceteri ejusdem Ordinis habitum portantes, & in articulo mortis in dictis domibus sepulturam eligentes, omnibusque & singulis privilegiis Ordini Minimorum hujusmodi quomodolibet concessis, gaudere libere ac licite valerent indulsum.

§. 16. Ac quod fratres Ordinis Minimorum hujusmodi in vigesimo secundo sua ætatis anno, tunc, & pro tempore constituti, ad presbyteratus ordinem, alias tamen rite se promoveri facere libere possent.

§. 17. Necnon omnes & singulæ personæ, cuiuscumque status, nobilitatis, & conditionis forent, quæ in causa eorumdem fratrum Minimorum se immiserent, aut in ipsos fratres Minimos manus injicerent violentas, vel alias eos molestarent aut inquietarent, vel eorum bona auferrent, excommunicationis sententiam eo ipso incurserent, prout aliis fratribus Mendicantibus erat concessum.

§. 18. Ac omnia & singula privilegia, indulta, gratiae, facultates, ac indulgentias, uni aut pluribus dominis dicti Ordinis Minimorum, in genere, per eundem Sextum prædecessorem concessa & in posterum concedenda, omnibus & singulis aliis dominibus, & fratribus Ordini Minimorum hujusmodi essent, & intelligerentur esse concessa.

§. 19. Quodque Generalis, neenon Provinciales, & eorum vicarii ejusdem Ordinis Minimorum corporalia, & alia ornamenta Ecclesiastica suorum locorum, ac domorum, præter calices & patenas, benedicere valerent, concessimus, statuimus, & ordinavimus.

§. 20. Et successivè pro parte præfati Francisci de Paula nobis etiam expoito, quod licet olim Sextus & Innocentius prædecessores præfati Francisci de Paula, & aliis personis, ac fratribus Ordini Minimorum hujusmodi per eorum literas speciale facultatem concessis recipiendi Ecclesiæ, oratoria, & loca, eujusvis etiam superioris licentia minimè requisita, pro perpetuis usu & habitatione fratrum dicti Ordinis Minimorum, & concessionis hujusmodi vigore à triennio citra, nonnulli Ordini Minimorum hujusmodi fratres in diœcesi Hispalensi degentes, à dilecto filio nobili viro moderno Duce, & dilecta in Christo filia nobili muliere moderna Ducis de Medina eæli, aliisque devotis personis in dicta diœcesi Hispalensi degéntibus, certum locum eis oblatum receperint, & inibi unam domum cum Ecclesia, & aliis officiis necessariis, sub invocatione sanctæ Mariæ de Victoria, portus beatæ Mariæ, Ducis ac Ducissæ, & aliarum devotarum personarum hujusmodi eleemosynis adjuti, construi, & edificari fecissent, ac domum ipsam per biennium pacifice inhabitasset, die nocte Altissimo serviendo inibi. Quia tamen tunc ab anno circa fratres ipsi in eadem domo habitantes, & Dominis taliter servientes, per venerabilem fratrem nostrum modernum Archiepiscopum Hispalensem, & ejus officialem impedimenta plurima habuerant, ita quod ipse officialis quibuscumque Christi fidelibus, sub pena excommunicationis, in Ecclesiam, & domum ultimæ dictas pro audiendis eorumdem fratrum Missis & prædicationibus, devotionis gratia confluerent, per suas certi

certi tenoris literas valvis dictæ Ecclesiæ affixas prohibuerat. Dicilisque fratribus impedimenta, & incommoda plurima intulerat, ita etiam quod præfatus Archiepiscopus prædictam Ecclesiam S. Marie de Victoria, benedicere & consecrare noluerat, neque per alium benedici, seu consecrari permisérat. Nos Franciscus de Paula, & aliis fratribus ordinis Minimorum huiusmodi, omnia & singula oratoria, Ecclesiæ, domos, & loca eisdem Franciscus de Paula, & Fratribus in posterum concedenda recipere, & illa, ac prædictam de Victoria, & alias domus, seu Ecclesiæ, loca, & oratoria quæcumque, eathus vñlibet recepta, pro eorum perpetuis vsu, & habitatione vigore concessionis Sixti, & Innocentii prædecessorum prædictorum retinere, construere, & ædificare, seu construi facere, absque alia desuper facienda noua concessione Apostolica. Et quod deinceps Ordinis Minimorum hujusmodi Conservatores, quoties opus foret, eidem Ordini Minimorum, ac illius personis, & fratribus, in præmissis efficacis defensionis prædio assistentibus, ne dictus Archiepiscopus, seu ejus officialis, aut alii quicumque, cuiuscumque etiam nobilitatis, aut dignitatis existentes, Ordinis Minimorum hujusmodi fratres, neque in dicta diœcesi Hispalensi, neque alibi in aliquo damnificare, molestatæ, perturbare, nec inquietare villetanus auderent, sub excommunicationis latæ sententiae pena inhibere possent.

§. 21. Quodque Ordinis Minimorum hujusmodi fratres, tunc & pro tempore existentes, prædictam Ecclesiam Sanctæ Marie de Victoria, & generaliter omnes & singulas alias ejusdem Ordinis Minimorum Ecclesiæ & oratoria quæcumque, recepta & recipienda, nondum consecrata, seu consecrata, facta prius requisitione ab Episcopis locorum, eisdemque recusantibus vel negligentiibus, per quemlibet alium Catholicum Episcopum gratiam, & communionem dictæ Sedis habentem, consecrari facere.

§. 22. Ac quod ipsius Ordinis Minimorum Generalis, & Vigiles, ac Provinciales, eorumque vicegerentes, omnes & singulas ejusdem Ordinis Minimorum Ecclesiæ, cemeteria, capitula, & oratoria, tam in dicta diœcesi Hispalensi, quam ubicumque receptas seu recepta, & recipiendas seu recipienda, solemnni benedictione benedicere. Ac etiam illas, seu illa, & carum quamlibet sanguinis, sive seminis effusione, sive alias quomodocunque pollutas sive polluta, quoties opus foret, aqua tamen prius per aliquem Catholicum Antistitem, ut moris est, benedicta reconciliare.

§. 23. Ac quod alterius cuiusvis Ordinis fratres quicumque in dicto Ordine Minimorum, etiam prius non petita, aut non eo quo decet modo, petita licentia jam recepti, absque alia prouisione, Apostolica perpetuo in ipso Ordine Minimorum stare, & permanere.

§. 24. Ac idoneum confessorem, qui eos à quacumque excommunicationis sententia, quam propterea incurserint, Apostolica auctoritate abolueret, secumque super irregularitate eadem de causa contracta dispensaret, sibi eligere possent.

§. 25. Quodque singulæ Ordinis Minimorum hujusmodi tutrices, prout ipsius Ordinis fundatrices, & cum earum vtriusque sexus liberis procreat, & procreandis, omnibus ac singulis ejusdem Ordinis Minimorum priuilegiis, gratis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, indultis, concessionibus, & indulgentiis vti, potiri, & gaudere, libere ac liceat valerent, licentiam, & facultatem concessimus pariter & indulsumus.

§. 26. Postmodum vero pro parte ejusdem Francisci de Paula similiter nobis exposito, quod ipse postquam præfatus Alexander prædecessor, Sixti, & Innocentii prædecessorum vestigiis inhærendo, ibi ut nonnulla loca Ordinis Minimorum statuta componere, ac illa in melius emendare possent, licentiam concesserat, vna cum aliquibus ejusdem Ordinis Minimorum patribus, statuta ipsa composuerat, ac illa in melius emendauerat, illaque Correctorium fratrum Minimorum perpetuo nuncupari, & per eisdem fratres Minimos, perpetuis futuris temporibus obseruari, ac per nos benedici, ap-

probari, & confirmari desiderabat. Nos per alias nostras Correctorium ipsum, quod tunc diligenter inspici, & de verbo ad verbum interi fecimus, approbavimus, & confirmavimus, ac nostri scripti patrocinio communivimus. Illudque per omnes Ordinis Minimorum hujusmodi fratres, presentes, ac futuros, pro suo salubri correctorio, perpetuis futuris temporibus teneri, & observari, ipsumque perpetuo Correctorium fratrum Ordinis Minimorum dicti Francisci de Paula nuncupari, ac intitulari debere decrevimus & mandavimus.

§. 27. Successive autem pro parte præfati Francisci de Paula etiam nobis exposito, quod licet alias ipse dicimus Ordinem Minimorum instituisse, ac decem secundum quæ fratres ejusdem Ordinis, septem vero, secundum quæ vtriusque sexus fideles, Tertiarii nuncupati, viuere deberent capitula, regulam, & modum viuen- di concernientia edidisset; illaque per præfatum Ale- xandrum prædecessorem de venerabilium fratrum suorum S.R.E. Cardinalium consilio, de quorum numero tunc eramus, licet absentes, confirmari obiunissemus. Quia tamen per illa Ordini Minimorum hujusmodi, & illius personarum directioni, non satis videbatur esse conful- tum, idem Franciscus de Paula cum nonnullis ejusdem Ordinis fratribus, capitulis prædictis diligenter exami- natis, ex novis, & emergentibus causis, nonnulla mu- tanda, seu moderanda, & emendanda forte propiciens, ea in melius moderaverat, mutaverat, emendaverat, & re- formaverat, ac Sororum ejusdem Ordinis regulam, ad instar regulæ fratrum Minimorum hujusmodi, in decem capitulis redactam, de novo ediderat, & instituerat. Qui bus sic redactis, ampliatis, & quæ superflua erant re- catis, ac aliis de novo editis, ipse Franciscus de Paula tres Regulas, & capitula hujusmodi voluerat & mandaverat per singulas dicti Ordinis Minimorum personas, præse- tes, & futuras, prout eis respectu adaptabantur; pro suis salutaribus regulis perpetuis futuris temporibus teneri & observari, ac eundem Primam fratrum Ordini Minimorum, velut antea; Secundam vero Sororum etiam dicti Ordinis Minimorum; Tertiam autem vtriusque sexus fidelium similiter Ordini Minimorum hujusmodi regulas irrefragabiliter appellari, ac per nos bene- dici, approbari, & confirmari cupiebat. Nos per reliquias nostras regulas, ac statuta, & ordinationes, necnon capitulo hujusmodi sic mutata, moderata, ampliata, & refor- mata, quæ tunc diligenter inspici, ac de verbo ad verbum inseri fecimus, cum defectuum supplicatione approbavi- mus, & confirmavimus. Ac pro potiori cautela, ea omnia quæ per Franciscum de Paula statuta, & ordinata ac emendata fuerant, de novo eisdem modo & forma sta- tuimus, & ordinamus, ac volumus juxta eorum seriem, & continentiam, ab iporum professoribus, qui tunc erant, & pro tempore essent, perpetuis futuris temporibus, pro eorum regularibus institutis, prout ipsis respe- ctiue adaptabantur, inuolabiliter observari. Dictarum- que trium regularum: Primam, fratrum Ordinis Mini- morum, velut antea, Secundam vero Sororum etiam ejusdem Ordinis Minimorum, Tertiam autem vtriusque sexus fidelium similiter Ordini Minimorum Ordinem perpetuo irrefragabiliter nuncupari.

§. 28. Et deinde pro parte Francisci de Paula, & aliorum fratrum Ordinis Minimorum hujusmodi nobis etiam exposito, quod licet olim præfatus Sixtus præde-cessor eis concessisset, quod in quocumque loco, & dice- cesi, Ecclesiæ, & oratoria recipere possint, ac concessio- nis hujusmodi vigore quandam dominum d. Ordinis Mi- nimorum per dilectum filium modernum Dominum de Rambures infra limites Ecclesiæ S. Vlfrani de Abbatisti- villa, Ambianensis diœcesis fundatam, & constructam, ac eisdem Franciscus de Paula, & fratribus, pro eorum per- petuis vsu, & habitatione concessam receperint, inibi- que per triennium, & ultra vixissent, die noctuque Do- mino famulantes, ac in humilitatis spiritu vota sua per- soluentes; quia tamen dilecti filii, Decanus, & Capitu- lum dictæ Ecclesiæ sancti Vlfrani, prætextu quarundam literarum pia memorie Urbani Papæ Quinti etiam præ- decésis nostrí concessarum inhibuerat, ne aliqui regulares vel seculares infra fines parochiarum dictæ Ec- clesiæ

*Træ regulae
B. Francisci,
primam pro
Fratribus, Se-
cundam pro
fratribus, &
Tertiam pro
Tertiariis edi-
tas, observa-
ri iussi isto
Pontifice in
alia ejus bul-
la, quam por-
sui usi hic br-
no relata.*

*Et quia B.
Franciscus &
Fratribus mole-
stabantur su-
per quadam
domo Ordinis*

clesia sancti Vlfrani possent Ecclesiam vel oratorium de novo constitue sine eorum consensu, & dicesani Episcopi licentia speciali (salutis tamen priuilegiis Pontificum Romanorum) Franciscum de Paula, & Fratres Ordinis Minimorum hujusmodi, quo minus prefatam domum de Abbativilla pacifice possidere valerent, diversimode molestare praluntant, ipsique, necnon tunc rector parochialis Ecclesie S. Egidii, etiam de Abbativilla dicta Ambianensis dicetatis, corpora defunctorum, qui apud Ecclesiam domus Abbativilla hujusmodi sua elegerant sepulturam, ad eorum Ecclesias deferre, & in eis sepelire non verebantur, in animarum suarum periculum, ac privilegiorum Ordinis Minimorum ac illius personis, & fratribus hujusmodi concessorum non modicum prejudicium & gravamen.

*Hic Pons. in
quidam ejus
bulla, quam
non posse,
Episcopum
Parisensem
deputavit, ad
submormon-
dum hujus-
modi, omnes-
que alias mo-
lestias.*

§. 29. Nos venerabili fratri nostro moderno Episcopo Parisiensi, per alias nostras in forma Brevis literas mandavimus, quatenus Franciscum de Paula, & aliis fratribus Ordinis Minimorum hujusmodi, quod omnia & singula oratoria, Ecclesias, domos, & loca eis in posterum concedenda recipere, ac dictam de Abbativilla, & alias domos, seu Ecclesias, & oratoria, eatenus per eos recepta, pro eorum perpetuis vissu, & habitatione, vigore concessionis Sixti & Innocentii praedecessorum predicatorum retinere, absque alia noua desuper facienda concessione Apostolica possent, & valerent. Ac quod ipse Episcopus Parisiensis dicti Ordinis Minimorum Cölerator esset, & quoties opus foret, Ordini Minimorum, ac illius personis & fratribus hujusmodi, in praemissis efficacis defensionis presidio afficeret, & non permitteret quod Decanus, & Capitulum, aut eorum officialis, aut rector Ecclesie sancti Egidii hujusmodi, aut alii quicunque, cuiuscumque etiam nobilitatis existentes, fratres Ordinis Minimorum hujusmodi, tam in dicta dicte Ambianensi quam alibi, in aliquo damnificare, molestare, perturbare, aut inquietare yllatenus auderent. Quinid corpora quocumque defunctorum, qui in Ecclesia domus de Abbativilla hujusmodi in eorum vita sepeliri elegerant, cum reliktis, fratribus domus de Abbativilla hujusmodi factis, integraliter restituerent, nec ipsi, neque alii praeditos, & quoscumque alios fratres Ordinis Minimorum hujusmodi, de cetero super sepulturis, & corporibus illorum, qui in dicta domus de Abbativilla, & aliis ejusdem Ordinis Minimorum Ecclesias elegerant pro tempore sepeliri, impedita præsumerent, sub excommunicationis latæ sententie pena inibent. Ac Ecclesias Sancti Vlfrani, & sancti Egidii hujusmodi, necnon alias (ad quas corpora defunctorum, qui in dictæ domus de Abbativilla, & aliis Ordinis Minimorum hujusmodi Ecclesias juxta ordinationem ipsorum defunctorum sepeliri deberent, deferentur) Ecclesiasticos Minimis in dicta de Abbativilla & aliis ceteratum domoru Ordinis Minimorum hujusmodi Ecclesias restituerent, præfata Apostolica auctoritate decernet, ac desuper statueret, & ordinaret, prout in singulis literis praeditis plenus continetur.

*B. Franciscus
deinde huic
Pato expulsa
anserunt
contra Ordin-
em meos
super solvit
decimationem,
& quartam
unerationem.
F*

§. 30. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte dicti Francisci de Paula peritio continebat, à certo tempore circa quædam domus suorum secundi Ordinis Minimorum hujusmodi in Regno Hispanie, cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, hortis, hortali-tiis & aliis negligitis officiis constructa, & edificata, ac per illius Sorores jam per triennium, vel circa inibi juxta regulam per præfatum Franciscum de Paula pro eis institutam, aut saltem juxta regulæ hujusmodi principiologia, sanè ac laudabiliter viuentes inhabitata fuit. Et licet juxta privilegia, exemptiones, immunitates, & indulta quæcumque singulis Mendicantium Ordinibus, & illorum professoribus ac domibus, & eorum Ecclesias, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores, ac Sedem hujusmodi quomodocumque concessa, sit unicus liberum, in Ecclesie dictorum Ordinum suam eligere sepulturam. Ac fratres Mendicantium Ordinum hujusmodi, de funeralibus quartam funeralem restoribus parochialium Ecclesiarum, in quarum parochiis sepulturam hujusmodi eligentes degebant; & de fructu-

bus bonorum immobiliū, que juxta dicta privilegia possidere, & tenere possunt, decimas, aut oblationes aliquas, etiam ex novilibus solvere minime teneantur, iporumque quatuor Mendicantium privilegia ad Ordinem Minimorum hujusmodi, ac illius professores & domos, ac eorum Ecclesias, per præfatos praedecessores & Sedem prædictam, extensa & ampliata fuerint, & propterea fratres Ordinis Minimorum hujusmodi dictis privilegiis gaudere, & quartam funeralis & decimarum prædictarum solutione immunes esse debeant. Et tamen nonnullæ Ecclesiasticae personæ, præsertim in partibus Gallianis, contra privilegia hujusmodi venire non formidantes, Francisco de Paula, & aliis fratribus Ordinis Minimorum hujusmodi, super his plurimas molestias, impedimenta, & incommoda inferre aliquando etiam armata manu, per se, vel per alias personas, herbarum & frumentorum in hortis domorum Ordinis Minimorum hujusmodi ex crescentiis decimas violenter capere, atque exire. Nonnunquam vero dum corpora defunctorum ad Ecclesias domorum Ordinis Minimorum hujusmodi in humanda cum intorticias, & aliis luminaribus deferuntur, intorticias, & luminaria hujusmodi, etiam in dictis Ecclesias, ac earum cœmeteriis violenter, etiam auferre corpora ipsa sic inhundanda, etiam ante ipsorum inhumationem inibi sine luminaribus relinquere, ac super funeralibus, & decimis, necnon oblationibus fratribus Ordinis Minimorum hujusmodi factis, plurima incommoda inferre præsumunt.

§. 31. Pro parte præfati Francisci de Paula nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi quod dicti Ordinis Minimorum fratres pro tempore existentes, de hortis, ac virgultis & aliis bonis Ordinis Minimorum hujusmodi, dominibus & illarum Ecclesias pro tempore relictis, ac super luminaribus & aliis rebus divino cultui pro tempore dedicatis, decimas aut oblationes aliquas, & ex novilibus, vel quartam ex funeralibus solvere minimè teneantur, nec ad id à quoquam quomodolibet valeant coarctari, concedere, & indulgere. Ac omnibus, & singulis, tam Pyrrhi Archiepiscopi, quam Goffredi Episcopi sancti Marci, & Sixti, & Innocentii, necnon Alexandri praedecessorum prædictorum, ac nostris suis prædictis, necnon privilegiis, indulgentiis, exemptionibus, libertatibus, indultis, facultatibus, immunitatibus, favoribus & gratiis quibuscumque in eis concessis, sub quovis nomine, ac titulo Ordini Minimorum hujusmodi, ac illius personis & dominibus quomodolibet concessis, robur Apostolica approbationis adjicere, illaque omnia & singula, ac etiam nonnulla alia de novo ad Ordinem Minimorum hujusmodi, ac illius personas & fratres, ac eorum Ecclesias & domos construendas, & confruendas sub Minimorum nomine, necnon & ad dictam jam construam, & ad omnes alias Ecclesias, & domos sororum Ordinis Minimorum ubilibet construendas, & edificandas, extendere & ampliare, ac alias Ordini Minimorum hujusmodi in præmissis opportune provide de benignitate Apostolica dignatur.

§. 32. Nos igitur qui regularem observantiam in locis religiosis vigere, & augeri, ac religiosarum personarum, præsertim sub humili habitu in humilitatem spiritu Deo servientium commodum, & tranquillitatem intensis desideramus affectibus, eundem Franciscum de Paula à quibusvis excommunicationis, suspehitionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latiss, si quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie abundantes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Pyrrhi Archiepiscopi, & Goffredi Episcopi sancti Marci, ac Sixti, & Innocentii, necnon Alexandri praedecessorum prædictorum, ac nostras præfatas literas, necnon omnia & singula in eis contenta, auctoritate Apostolica præfata, tenore præsentium approbamus, innovamus, confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus. Illaque omnia, & singula Franciscus de Paula, & aliis Ordinis Minimorum hujusmodi fratribus, & personis, ac illorum Ecclesias, dominibus, & locis, constructis, & confruendis, sub Minimorum

morum nomine, & auctoritate, & tenore præmissis de novo concedimus, & indulgemus.

§. 33. Ac pro potiori cautela, omnia, & singula in dictis literis quomodolibet contenta, & quod hoc, ut Franciscus de Paula, & alii Ordinis Minimorum hujusmodi fratres pro tempore existentes, tam quatuor Mendicantium quam aliorum quorūcumque, quantumcumque & privilegiatorum Ordinum, qualcumque religiosas personas ad se venientes, & habitum per eos gestari solitum sumere volentes, primitus verbo, vel ictu à suis immediatis superioribus, per se vel per interpositam personam petita licentia, quamvis non obtenta, ad Minimorum Ordinem & habitum hujusmodi recipere.

§. 34. Necnon confessiones quatumcumque personarum, tam religiosarum, quam Ecclesiasticarum, & secularium, ubilibet audire, & illis auditis personas ipsas & eorum quamlibet, iuxta formam & tenorem privilegii per præfatum Sextum prædecessorem Ordini Minimorum hujusmodi, ac illius personis, & fratribus dudum concessi, & confirmati, absoluere, ac Penitentiam salutarem illis injungere valeant.

§. 35. Necnon Ordinis Minimorum hujusmodi Ecclesia, & oratoria, domus & loca, tam recepta quam recipienda, tanquam Sedis & Ecclesie Romanæ hujusmodi specialia oratoria, Ecclesia, domus & loca cum omnibus iuribus & pertinentiis suis proflus ab omnibus decimarum, & oblationum persolitione, seu jurisdictione perpetua libera sint, & esse censeantur. Ac sub beati Petri, & dictæ Sedis, & nostra protectione immedietè subjaceant. Ipsiusque Ordinis Minimorum fratres pro tempore existentes, de hortis, ac virginitate, & aliis quibuscumque bonis Ordinis Minimorum dominibus, & illarum Ecclesiarum hujusmodi pro tempore reliatis, & legatis, ac super luminaribus & aliis rebus divino cultu pro tempore dedicatis, decimas, aut oblationes aliquas etiam ex novalibus, vel quartam ex funeralibus solvere minime teneantur, necnon ad id à quoquam, cuiuscumque nobilitatis, aut dignitatis existat, valeant quomodolibet coarctari.

§. 36. Quodque Ordini Minimorum hujusmodi, ac illius personis & dominibus per Sextum, & Innocentium prædecessores predictos, sub Eremitarum nomine dudum concessa privilegia, sub novo nomine, mutatis in eis nominibus Eremitæ, ac Eremitarum, in Minimi, & Minimorum, ac Eremitorii, & eremitoriorum, in dominorum Ordinis Minimorum hujusmodi nomina, ceterisque singulis ad hunc effectum de necessitate mutandis, innovata, & mutata sint, & esse censeantur.

§. 37. Necnon super omnibus ac singulis matris magni & aliis quibuscumque bullis quatuor Mendicantium Ordinibus, & eorum cuiilibet quomodocumque concessis, unum vel plura transumpta conjunctim aut divisim facere queant, perinde ac si illa, mutatis in eis nominibus quorūcumque Romanorum Pontificum Prædecessorum, & ipsorum Mendicantium in nostrum, & fratrums Ordinis Minimorum hujusmodi nomina, ceterisque singulis ad hunc effectum de necessitate mutandis, concessa forent. Ac quod transumptum, seu transumpta hujusmodi taliter facta, & manu aliquius notarii publici subscripta, ac sigillo alicuius prælati Ecclesiastici sigillata, Ordini Minimorum hujusmodi, ac illius personis, & fratribus pro tempore existentibus, adeo ubique locorum suffragentur, ac si singulæ prædictæ bullæ præfatis quatuor Mendicantium Ordinibus per quocumque prædecessores predictos quomodolibet concessæ, quas hic pro expressis, & insertis haberi volumus, fratribus ipsius Minimorum, & eorum Ordini præfato, etiam sub Minimorum nomine specialiter & expresse indulta fuissent, ac pro eis principaliter emanasset.

§. 38. Quodque Sanctæ Trinitatis, tunc ad Ecclesiam S. Stephani Giemmi, & aliam Sancti Rochi, tunc etiam ad Monasterium Sancti Saturnini Tolosani, Ordinis sancti Augustini pleno jure spectantes Ecclesias, ac illarum domos, necnon reliquam Sancti Blasii, per dilectionem in Christo filiam nobilem mulierem modernam Dominam de Borbon, ac venerabilem fratrem no-

strum modernum Episcopum Gratianopolitanum, etiam tunc dicti Monasterii Abbatem. Necnon omnia, & singula alia oratoria, Ecclesias, reliquas domos, loca, conuenientia, & bona in Gallia, Calabria, Sicilia, Hispania, Bohemia, & aliis Regnis, ac Italiæ, Picardia, Aquitania, Patrimonio Paulensi, & Pateræ, aliusque Provinciis, Civitatibus, & locis quibuscumque Ordini Minimorum, ac illius personis, & fratribus, & præfatis quomodocumque concessis, & per Franciscum de Paula, & alios fratres Ordinis Minimorum hujusmodi vigore præliegiis Sixti prædecessoris prædicti recepta, & per eos eatus possessa, absque alia nova concessione Apostolica perpetuo pacifice possidere valeant, ac super illis, aut aliquo eorum, à quoquam molestati nequeant.

§. 39. Et quod fratres ipsi Minimi, in eorum Ecclesiæ constructis & construendis, Curialibus, mercatoriis, peregrinis, & transiuntibus, & aliis quibusvis pertinens, Eucharistia Sacramentum, quoties opus fuerit, ger.

§. 40. Necnon ejusdem Ordinis Minimorum apostatas, & gyrovagos quoquaque ubilibet repertos, & quibuscumque literis, ac provisionibus Apostolicis, etiam qualcumque derogatoriarum derogatorias clausulas in se continentibus munitos, quas eis nullatenus suffragari posse decernimus, invocato etiam ad id, quantum opus fuerit, auxilio brachii secularis, capere, incarcere, ac punire, seu capi, incarcere, & puniri facere, libere ac lícite valeant.

§. 41. Et præfati Ordinis Minimorum Fratres, Sacerdotes & Oblati, necnon utriusque sexus Christi fideles Tertiæ Ordinis Minimorum hujusmodi, ac ejusdem Ordinis Conservatores, per fratres Minimos hujusmodi pro tempore capitulariter electi, ac tutores & tutrices, fundatores & fundatrices, procuratores & procuratrices, ac eorum utriusque sexus liberi, procreandi & procreandi, semel in vita, & ita in morte sibi: Ac quocumque persona in dicto Ordine Minimorum de cetero recipienda, in earam ingressu plenariam omnium peccatorum suorum veniam & indulgentiam consequi. Ac quinques orationem Dominicam, & tories salutationem Angelicam recitando, omnes ac singulas indulgentias quas diebus indulgentiarum omnium Ecclesiarum dictæ Urbis, & extra illius muros pro stationibus deputatarum, consequuntur, Ecclesias Urbis, & extra muros hujusmodi visitantes, plene ac integre consequantur, & consequi possint, ac si indulgentiarum hujusmodi diebus Ecclesias Urbis, & extra muros hujusmodi, & earum quamlibet personaliter visitarent.

§. 42. Ac tam prædicta jam constructa, quam alia quocumque Sororum secundi Ordinis Minimorum hujusmodi, de cetero ubicunque construenda, & ædificanda domus ac Ecclesias, omnesque prænominate personæ ad eundem Ordinem Minimorum quomodolibet Sororibus, spectantes, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatis, indulgentiis, facultatibus, libertatibus, indultis, exemptionibus, favoribus, & gratiis Ordini Minimorum hujusmodi, ac illius fratribus, & dominibus per prædictorum prædecessorum, ac nostras literas hujusmodi quomodolibet concessis, vti, potiri, & gaudere liberè possint, & valeant, ac si illa omnia & singula eis expresse concessa fuissent, auctoritate Apostolica, ac tenore præmissis de novo indulgemus, extendimus, & ampliamus.

§. 43. Non obstantibus sanctæ memori Innocentii Quarti contra exemptos, quæ incipiunt, Volentes, & Bonifacii Octavi, quæ incipiunt, Cum ex eo, ac Clementis Quinti, quæ incipiunt, Religiosi, & Alexandri Quarti, quæ incipiunt, Ut Abbaes, ac etiam quæ incipiunt, Viam ambitionis cupiditatis, Martini V. Romanorum Pontificum etiam prædecessorum nostrorum, & aliis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinum prædictorum juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis quoque & consuetudinibus, necnon omnibus illis, quæ præfati prædecessores in suis, ac nos in nostris literis prædictis volumus non obstat, ceterisque contraria quibuscumque.

§. 44. Ceterum quia difficile foret præsentes literas ad quocumque loca, ubi illæ necessariæ fuerint, deferre,

ferre, volumus & p̄fata Apostolica auctoritate décer-nimus, quod earundem præsentium transumpis manu Notarii publici subscripsit, ac sigillo alicujus. Prælati Ecclesiastici munitis, proorsus in judicio & extra fides plenaria adhibeatur, ac illis stetur in omnibus & per omnia, sicut ipsis originalibus literis adhiberetur, & racetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c.

Datum Rome apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dom. millesimo quingentesimo sexto, quinto kal. Aug. Pontificatus nostri Anno 3.

Sequuntur alia concessio corandem, & aliorum privilegiorum.

Edict. An. D. I V L I V S E P I S C O P V S, 1506. Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Franciso de Pa-la Generali, & Provincialibus Correctoribus, ac uni-versis Fratribus Ordinis minimum: Sal. & Apof benedictionem.

Guardium. **V**irtute conspicuas faci Ordinis vestri professores, qui contemplatione cœlestium ferventer invigilant, & p̄ vita studio sine intermissione desudant, decet per Apostolica circumspetionis auxilium sic provide dirigi, & sollicite confoveri, ut aliquis prætextu calunia nullum internæ pacis excidium, nullumque Religiosi status perferant detrimentum, sed in his robur & vigorem habeant, per quæ circa cultum divini numinis devotis, & quietis mentibus invaleant.

Correctoris generalis au-thoritas que-sit, & à qui-bus ap̄ se amo-veri posse. **§. 1.** Hinc est, quod cum sicut nobis exponere cu-ratis, Tu fili generalis Corrector, & prædecessores tui juxta ejusdem Ordinis consuetudinem observatam ha-ctenus & à Sede Apostolica toleratam, statim postquam elekti secundum prædicti constitutiones Ordinis extiti-stis, fratrum ipsius curam gesseritis, Correctoris officium plene, ac liberè in omnibus exercentes, iudicemque fratres vobis devote, & humiliter obedierint, & intenderint reverenter, & in eadem Regula sit expressum, ut generalis Corrector, qui pro tempore fuerit, à Correctoriatus officio amoveri valeat, Vigilibus, Provincialibus, & aliis fratribus in generali Capitulo congregatis. Nos volentes ambiguitatis scrupulum in hac parte de vestris cordibus amputare, ac Ordinem ipsum præfatae Sedi immediate subjectum, à Sede approbatum eadem, ho-nestate floridum, præclarum scientia, & virtute fecun-dum, privilegio Apostolice gratia attollere singulati, vestris supplicationibus inclinati devotioni vestra, ut successores tui (filii generalis Corrector) qui erunt pro tempore, statim postquam electi secundum Regulam, & constitutiones fuerint supradictas, eo ipso veri ejusdem Ordinis generales Correctores effici, curam animarum fratrum ipsius Ordinis plene habeant, libereque gerant, ipsosque fratres auctoritate propria ligare, ac abfolvere, necnon in eodem Ordine agere valeant, quæ ipsi præ-fati, & Definitores ad hoc electi, juxta prædictas con-stitutiones eidem Ordini, & fratribus secundum Deum videbitur expedire, aliasque possine officium generalis Correctoris licite in omnibus exercere, iudicemque fratres tibi Corrector, & successoribus ipsis devote, ac humili-ter obdiant, & intendant. Ac præfati successores, & tu generalis Corrector, à provincialibus Correctoribus, & Vigilibus, secundum Regulam, & constitutiones ipsius Ordinis aboloui, & amoveri possitis, auctoritate Aposto-lica indulgemus. Ratum habentes, & firmum quicquid super præmissis per te, generalis Corrector, dictosque prædecessores fratres, & discretos factum, & obseruatum est hactenus, concessa tibi exequendi officium generalis Correctoris quoad præmissa omnia libera facultate.

Electoribus in remota partibus degenti-bus non curri-tempus à jure flati-um. **§. 2.** In electionibus quoque generalis, & provincialium Correctorum ipsius Ordinis fratribus, qui de-bent electionem hujusmodi celebrare, cum eos frequen-ter de remotis partibus oporteat convenire, tempus su-per hoc à jure statutum non currat, nec ipsis in parte juris hujusmodi regulis coarctentur.

Prælaci flati-um post elec-tionem. **§. 3.** Vigiles verò, Provinciales, & Correctores locales, aut delegati Visitatores, seu Vices gerentes,

qui secundum statuta ejusdem Ordinis per electionem, vel alias instituantur, post ipsam institutionem seu pro-visionem de ipsis factam, curam animarum fratrum sibi subditorum ipsius Ordinis habeant, ipsosque ligare, ac solvere possint, juxta ipsius Ordinis instituta.

§. 4. Fratres autem de Ordine vestro, quos secun-dum constitutiones ipsius Ordinis Conventibus vestris deputandos duxeritis in Lectores, sine cuiusquam alterius licentia, liberè in dominis prædicti Ordinis legere, ac docere valeant in Theologica facultate. Illis lo-cis exceptis in quibus viget Studium generale, ac etiam quilibet in facultate ipsa docturus, ut Magister sole-mniter incipere consuevit.

§. 5. Et quia ejusdem Ordinis fratres de locis ad loca ipsius Ordinis sèpsum transmittuntur, propter quod stabilem, & perpetuam in certis, & determinatis ejusdem Ordinis dominis non faciunt mansionem, quia etiam bonos, & idoneos, & approbatos à vobis fratres faciis ad ordines promoveti, liceat vobis ordinandos fratres ejusdem Ordinis quibuscumque malueritis Catholicis Pontificibus, communione & gratiam Sedis Apostolica habentibus, presentare. Ipsique Pontificibus præsentatos fratres sine qualibet examinatione per eosdem Pontifices facienda & absque omni promissione, vel obligatione ipsorum ordinandorum fratrum ad ordines pronovere.

§. 6. In locis quoque in quibus degitis, liceat vobis habere Oratoria, in quibus cum Altari portatili possitis Missarum solemnia, & alia divina officia celebrare, ac etiam Ecclesiastica recipere sacramenta.

§. 7. Et quia vos extrempat patientes pro CHRISTI nomie paupertatem, exhortationis p̄ studio bonos ad potiora dirigitis, & errantes in reitudinis semi-tam laudabiliter revocatis, concedimus, ut in excommunicatorum terris libere commorari, ac alias, & etiam quando per ipsos transire vos contigerit necessaria vita depescete, ac recipere valeatis, nisi id vobis fuerit interdictum.

§. 8. Generalis quoque, & singuli Vigiles, ac Provinciales, & Correctores, & eorum Vicarii, in provinciis, & vigilantiis sibi commissis, prædictis fratribus constitutis ibidem, necnon & fratribus aliis ejusdem Ordinis, interdum ad eos declinantibus, undecumque absolu-tione, & dispensatione indigentibus, sive priuilegia intra-nerint Ordinem, sive post, in casibus excederint, pro qui-bus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurunt sententias, à jure vel à judice generaliter pro-mulgatis; & hujusmodi sententiis innodati, aut in locis suppositis Ecclesiastico interdicto divina officia celebrâtes, vel suscipientes ordines sic ligati notani irregulari-ritatis incurunt, absolutionis, & dispensationis beneficium valeant impartiri, nisi adeo gravis, & enormis excessus fuerit, quod sine ad candem Sedem merito destinandi. Fratres etiam vestri, quos pro tempore vos Generalis, Vi-giles, & Provinciales Correctores, necnon & Vices ve-stras gerentes, in propriis haberitis confessores, abso-lutionis, & dispensationis beneficium vobis, cum expe-dierit, valeant impartiri, juxta formam concessionis super absolitione, ac dispensatione fratrum ejusdem Ordinis superioris vobis facta. Ad hæc, voluntibus vestro aggregari consortio qui suspensionis, aut interdicti, vel excommuni-cationis sententiis, à jure vel à judice promulgatis ge-neraliter sunt ligati, absolutionis beneficium (observata forma canonica) impârtiri, ipsosque in fratres recipere, ac eos qui post assumptum habitum, vel professionem emissam recognoverint se talibus in seculo fuisse senten-tiis innodatos, secundum formam ipsam vos generalis, Vigiles, & Provinciales, & Correctores, ac Vices vestras gerentes, valeatis absolvere, & cum irregularibus dispen-sare, si forsitan talibus innodati sententiis, vel in locis interdicto suppositis divina presumptur officia celebra-re, vel ordines recipere. Ita tamen quod si aliqui ex hujusmodi ejusdem sententiis propter debitum sint adstricti, satisfaciant ut tenentur. Volumus autem nihilominus quod hujusmodi volentes vestro aggregari consortio, nisi mox postquam fuerint absoluti, Ordinem vestrum intraverint, etiam super hoc eis inducere à Prælatis Ordinis ejusdem concedantur,

concedantur, eo ipso in pristinas sententias, à quibus eos caliter absolví contigerit, relabantur, ceterum vestra discretio caute provideat, ut Apostolicæ Sedis Legatorum ipsius, & Ordinariorum locorum in absolutionibus hujusmodi scandalum evitetur.

§. 9. Porro quieti vestre provide volentes, quod per literas Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu Subdelegatorum ipsius conveniri à quoquam minime valeatis, & quod ad pecuniam colligendam cogi non possitis invitari per literas ipsius Sedis de cetero impetrandas quodque nullus vestrum correctionis, seu visitationis, vel inquisitionis officium Monasterii, vel Ecclesiæ, seu quibuscumque personis impendere, vel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denuntiationes sententiuarum, interdicti, vel excommunicationum procedere, aut recipere cum Monialium, seu Religiosarum quarumlibet personarum, illis dumtaxat exceptis, quæ in vestris Regula, vel constitutionibus continentur, aut quæ fuerint de mandato Apostolicæ Sedis exceptæ, teneantur, per literas Apostolicas impetratas vel impetrandas in posterū, nisi hujusmodi Apostolicæ literæ de hoc induito, & Ordine vestro expressam fecerint mentionem, auctoritate Apostolica vobis indulgemus. Concedimus etiam, ut ad visitādā aliqua Monasteria Monialium cuiuscumque Ordinis, illis exceptis quæ (sicut præmititur) in vestris Regula, vel constitutionibus continentur, aut quæ fuerint de mandato Apostolicæ Sedis excepta, vel audiendas confessiones eorum compelli ualat non possint, aut ad recipiendum commissiones causarum, seu sententiuarum executiones, vel alia contingentia causas ipsas per literas prefatae Sedis, in quibus facta non fuerit de indulgentia hujusmodi mentionem specialis, sive per Legatos, vel delegatos ipsius. Nullus infuper Archiepiscopus, vel Episcopus, nec alias Prelatus Ecclesiasticus, vel eorum Vicarii, vel Officiales ad portandū, seu deferendū literas, vel exequendum, aut denunciandum sententias cōtra Principes seculares, Communites, Populos, seu quoque benefactores vestros, nullusque delegatus, vel ordinarius iudex ad faciendum citationes, vel commissiones recipiendas, sive quod sitis in causis aliquibus assessores, seu ad alia lites, vel controversias contingentia in causis quæ coram ipsis tractantur, quemquam vestrum compellere valent, sine prædicta Sedis mandato, & licentia speciali, expressam faciente de hac indulgentia mentionem, nec quicquam vestrum parere, vel intendere teneantur super iis monitionibus, mandatis, aut iussionibus eorumdem, aut facere, vel impellere, quod in hac parte duxerit injungendum.

§. 10. Ceterum Generalis, ac Provinciales Correctores, ac iporum Vicarii, illos ex fratribus, de quibus auctoritate literarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum, ipsis Archiepiscopis, & Episcopis ac aliis quibuscumque provisum extitit, vel in posterū contigerit provideri, cotrigere, ac etiam non obstante conditione aliqua, possint ad suum Ordinem revocare, nec per literas ejusdem Sedis, seu Legatorum ipsius, jam obtentas vel de cetero obtinendas, aliquos de fratribus ipsius Ordinis præfatis Archiepiscopis & Episcopis, aut aliis teneantur in socios deputare, nisi dictæ literæ Apostolicæ obtinenda de induito hujusmodi, & Ordine ipso expressam fecerint mentionem, & alias id honestati Ordinis, & illorum saluti viderint expedire. Nullus autē Legatus, nisi de Latere nostro, missus auctoritate literarum Sedis Apostolicæ speciali de hoc induito, & Ordine nostro faciétiū mentionem, nullusque Prelatus, etiam Cardinalis Romanæ Ecclesiæ, nec aliqua persona, Religiosa vel secularis, de fratribus ejusdem Ordinis, ad sua seu Ecclesiæ negotia procuranda, vel secum manendum aliquos assumere valeat, nisi quos Generalis, vel Provincialis Corrector ipsorum, tanquam idoneos, & discretos, sibi duxerint assignandos, quos etiam subiacere volumus Ordinis disciplinæ.

§. 11. Illos vero ipsius Ordinis fratres, qui ad prædicandum crucem, vel inquirendum contra pravitatem hereticam, seu ad alia hujusmodi negotia sint, vel fuerint ubicumque à Sede Apostolica deputati, tu fili Generalis Corrector, quique successores removere, seu revocare, penitus transferre, ipsisque quod supersedeant injungere, possit, deferre liceat, absque mandato Sedis Apostolicæ speciali. Et ut dicta inhibitory majorē consequatur efficitum, statuimus ut ii qui habitum vestrum, vel sibi prædictum, transferre, nundum ipsum per Diœcessanos locorum, cùm à vobis aliosque substituere (cum expedire videbitur) licet, ac li-

berè valeatis, & in eos, si contravenerint, censuram Ecclesiasticam exercere, ac quilibet Corrector Provincialis, vel ejus Vicarius ejusdem Ordinis, id ipsum in sua Provincia, circa fratres ipsius Ordinis, quibus ab eadem Sede similia contigerit in illa committi, facere possit, non obstantibus aliquibus literis, vel indulgentiis Apostolicis, impetratis vel etiam in posterum impetrandas, que de hoc non fecerint mentionem.

§. 12. Inhibemus quoque ne quis post professionem in ordine vestro factam sine Generalis, vel sui provinciali licentia, discedat ab ipso. Discedentem vero, absque cautione literatum alterius ipsorum, prætextu privilegii alijcujus Apostolicæ Sedis, nullus audeat retinere, quod forte retinere præsumperit, vobis Generalis, & Provinciales Correctores dumtaxat, & vestris, seu provinciali Vicariis licitum sit in ipsis discedentes fratres excommunicationis sententiam promulgare. Detinentes vero eosdem secum, vel in Monasteriis, aut Ecclesiis suis, nisi eos rejecerint, postquam eis denuntiatum fuerit, excommunicationis sententia volumus subjacere, non obstante quod excommunicari, suspendi, vel interdicti non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de induito hujusmodi mentionem. Si vero aliqui que de fratribus vestri Ordinis post obtentam licentiam à Sede prædicta, aut à nobis ad Religionem alia transeundi, infra duos vel tres menses scilicet ad illam Religionem suæ salutis congruam non contulerit, & ipsius non suscepit habitum regularem, licitum sit vobis Generalis, ac Provinciales Correctores, & Vices vestras gerentibus contra ipsis, tanquam alios Ordinis vestri apostatas procedere, secundum quod honestati ipsius Ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui post susceptionem habitus alterius Religionis infra tempus probationis (nulla professione facta) inde præsumperint religiose, aut etiam si post professionem hujusmodi, ad religionem laxiorem, seu mitiorem Ordinem transmiserint, vel quod absit, ad seculum revertantur, volumus vos contra ipsos rigorem vestri Ordinis exercete.

§. 13. Apostatas quoque vestri Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcere, & alias subdere disciplinae rigori possitis per vos ac etiam alios, in quoquinque habitu eos contigerit inveniri, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii seculari.

§. 14. Inhibemus etiam ne fratres quos ab Ordine vestro pro suis culpis per Generalis, seu Provinciales, Correctores, aut Vigiles expelli contigerit, vel qui egredi si fuerint proprio suo motu, prædicare, confessiones audire, seu docere præsumant, nisi ad alium Ordinem, in quo licet hujusmodi officia exerceantur, transierint de vestra, vel dictorum Correitorum licentia speciali. Quod si forte ipsi contra hujusmodi inhibitionem nostram aliquid super pragmissim temere attentare præsumperint Provinciales, Rectores, & Vigiles, ac eorum Vicarii in illos, quos infra fines suarum Provinciarum, juxta consuetudinem Ordinis vestri, distractos invenerint talia prælumentes (monitione premisa) auctoritate nostra excommunicationis sententiam valent promulgare.

§. 15. Ejecitos autem de Ordine vestro, vel egredios qui receptione in eodem Ordine suis culpis exigentibus reddiderūt se indignos, & alios fratres ejusdem Ordinis ex rationali causa, ad quicunque Ordines approbatos, præterquam ad B. Augustini, Téplariorū, Hospitalariorū, & aliorū Religionis armis portantiorū ad vitandū occasionē evagādi, Generalis, vel Provinciales Correctores cum suis testemoniis literis auctoritate nostra licentiandi, liberam habeant facultatem. Nos enim districtius inhibemus, ne tales ad alium Ordinem aliter transire, vel aliqui eos recipere, seu retinere præsumant absque licentia speciali Sedis Apostolicae, faciente de hoc plenariam mentionem.

§. 16. Inhibemus etiam, ut nulli, sive sit in Religionis Ordine, sive extra Ordinem constitutis, habitum vestrum, vel ita consimilem, quod propterea frater Minimus credi possit, deferre liceat, absque mandato Sedis Apostolicae speciali. Et ut dicta inhibitory majorē consequatur efficitum, statuimus ut ii qui habitum vestrum, vel sibi prædictum, transferre, nundum ipsum per Diœcessanos locorum, cùm à vobis

*Et in def. edito
est ab Ordine
post emissam
proficiem.
Corr. fratres
vide Consil.
Trid. f. 14.
cap. 11. & seq.
256. 19.*

*F. etiam in
apostatas.*

*Expulsi ab
Ordine, pre-
dicare, confisi-
ones audire
aut docere non
possunt.*

*Et ad aliam
Ordinem ut
huc transire
possint.
Invenire ad
arctorem, ut
in Conc. Tidi-
mo cit.*

*Prohibet quia
buscumque
Religiosis ha-
bitum conser-
vare.*

requisiti fuerint monitione praemissa per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compellantur.

Exemplio à solutione de ceteris locis nisi Ordinariis.

De hoc vide etiam in praes. conf.

Ingradientes Ordines bona incertorum dannorum possine portare.

Sepultura in loco Ordinis est omnibus libera.

Celebrari nec mori sepeliri possunt in locis fratribus in eorum locis.

Tempore interdici quomodo & Oratoriis vestris, & aliis quibuscumque, vel cum ad fratre celebri- brare valeret.

Tu observa Concil. Trid. sess. 25. c. 12.

Fratres con- fenteant Prae- sus Ordinarii.

Prae- fecti Ecclesiastici non mollescent fratres superbia expro- fessi, Tu quicad pro- confiones ac- tende Con- Trid. sess. 25. cap. 13. & quoad nova loca, obserua bullam Clem. VIII. n. 99.

Exemplio à solutione ca- nonicae tertio- nae Ordinarii re- latae.

sustentationem vestram, vel indumentis, neconon pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ domus vestri Ordinis obligata noscuntur, vel de dominis prædictis, & hortis, alisque locis vobis, secundum institutionem vestri Ordinis opportunis, aut de iis quæ pro hujusmodi dominis, prædiis, hortis, & locis emendis vobis legantur (dummodo praemissa non convertantur in usus alios) sed in illis dumtaxat, pro quibus relinquuntur, aut alios etiam qui in hac concessione, vel indulgentia continentur, nulli canoniam portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne quis à vobis ultimarum executoribus voluntatum, seu decadentium heredibus, de praemissa, aut de iis, quæ vobis in ultimis voluntatibus absolute legantur, vel alias pro vestris necessitatibus conferuntur, aliquid exigere vel extorquere præsumant, districius inhibemus.

§. 17. Cæterum cum humilitas vestra sibi de latitudine orbis terræ nihil praeter domos, & hortos cū virgulæ ad simplicem tantummodo fratum usum præmiorum obtenuit coelestium duxerit reservandum, nos piè volentes, quod illorū fructus integræ vestra paupertatis usibus applicentur, ut de dictis hortis, & virgultis vestris nulli decimam teneamini exhibere, vobis auctoritate præsentium indulgemus, districius inhibentes, ne quis à vobis de præmis aliud exigere, vel extorquere præsumat.

§. 18. Quia verò nonnulli vestre Religionis habitum assumentes diversis personis, quæ sciri & inventiri non possunt, aliqua bona interdum restituere tenentur, vobis Provincialibus, Vigilibus, ac Vicariis prædictis concedimus, ut singuli vestrum in locis sibi commissis, bona ipsa in pios usus convertere valeant, prout secundum Deum videbitur expedire.

§. 19. Sepulturam quoque in locis, cœmeteriis, &

Ecclesiæ vestris concedimus, & eam liberam esse censemus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint (nisi excommunicati, vel interdicti, aut etiam publicè usurarii fuerint) nullus obstat, salva tamen justitia illarum Ecclesiæ, quibus mortuotum corpora assumuntur.

§. 20. Districius inhibentes, ut nulli Religiosi, vel sacerdotiales vobis invitatis aliquorum corpora defunditorum in vestris cœmeteriis sepeliri, aut in Ecclesiæ vestris Missarum solemnia, vel pro animabus eorum qui ad loca vestra tumulandi feruntur, ibidem exequias celebrare, sine vestro alieno, aut voluntate, præsumant.

§. 21. Et cum generale interditum fuerit, in Ecclesiæ,

& Oratoriis vestris, & aliis quibuscumque, vel cum ad

loca pverenit Ecclesiastico supposita interdicto, clau-

sis Janii (interdictis, & excommunicatis exclusis) non

pulsatis campanis, & submissa voce, liceat vobis cele-

brare divina, & Ecclesiastica recipere sacramenta, dum-

modo causam non decessit interdicto, nec contingat

vobis specialiter interdicti, neque Ecclesiæ, vel Oratoria

ipsa fuerint specialiter interdicta. His verò qui vestris

morantur oblequii, cuncta libere ministrare poteritis

Ecclesiastica sacramenta, & ipsos cum decesserint in ve-

striis Oratoriis sepelire. Si quando autem in terris in

quibus residetis, vel eorum personis excommunicationis

seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri ve-

stris servitii deputati, negotiorumque vestrorum procura-

tatores, & operarii, qui in vestris locis eorum operibus

personaliter continuerint, hujusmodi sententia obnoxii minima habeantur, ibique possint audire divina, juxta formam quæ locis ipsis, eo casu à Sede Apostolica est concessa, nisi eidem causam dederint, vel excommuni- carci specialiter, seu interdicti contingat eosdem.

§. 22. Inhibemus insuper universis fratribus vestri

Ordinis, ne aliquis eorum (nisi necessitatibus urgente articulo) aliis quam Praelatis suis peccata sua confiteri præ-

fumant, vel aliis ejusdem Ordinis sacerdotibus secundum

Regulam, & ipsius Ordinis instituta.

§. 23. Universis autem Ecclesiæ Praelatis, & aliis

inhibemus, confessiones vestras vobis invitatis audire, vel

compellere vos ad synodos, seu convocationes suas acce-

dere, vel cum eis extra Civitates, vel intra, processionali-

ter exire, aut suis constitutionibus subjacere, vel capitula

scrutinia, & inquisitiones in locis vestris, vel alibi de vo-

bis facere, aut fidelitatem juramento firmatam, annualem

obedientiam à Provincialibus, Vigilibus, & Correctori-

bus localibus vestris exigere, aut de ipsorum institu-

tione, vel destitutione, sive de statutis vestri Ordinis, se ali-

quatenus intrromittere, seu prohibere ne ad Civitates, vel

Villas ubi religiosè, ac honestè commorari possitis, à po-

polis evocati audeatis accedere, ibique pro vestris usibus

construere ædificia, Ecclesiæ, seu Oratoria, aut in accedé-

tes fratres, seu confluentes hujusmodi, vel acceptatores

ipsorum excommunicationis, sententias ferre præsumant.

§. 24. Concedimus quoque vobis, ut de iis quæ in or-

namentis, vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, an-

niversario, septimo, vigesimo, trigesimo, sive aliis, ad per-

petuum cultum divinum, seu pro pitantiis, aut vieti ad

*fra
lora
dim*

*Ex
omni
tina
re*

*Pra
Or
cula
rend
Or
dis
Ha
ezi
inf
mar*

administrationes, & officia eligi, recipi, & assumi, illaque gerere, & exercere libere, & licite valent, motu, scientia, & auctoritate praeditis concedimus per presentes.

§. 28. Indultum verò predecessoris de decimis non solvendis, ad quæcumque bona dictorum fratrum, & quæcumque decimas (etiam quas vulgus Papales appellant) & Apostolica Sedes pro Christianæ fidei defensione, aut aliis imminentibus persæpe necessitatibus inducit, & quæcumque alia onera, motu, & scientia praeditis extendimus. Decernentes fratres ipsos Minimos, etiam si per quoscumque exemptos, etiam Mendicantes solvi mandantur, cum quibusvis derogatoriis, & fortioribus clausulis, ab illarum solutione cessando, censuras, & penas aliquas non incurrente, nisi praesentibus nobis per generales aut alias clausulas speciale mentionem importantes, non alias sit derogatum, specificè eorum de verbo ad verbum inserto tenore.

§. 29. Ceterum cum fel. rec. Innocentius Papa IV. predecessor noster, olim duxerit statuendum, ut exempti quantcumque gaudent libertate, nihilominus tamen ratione delicti, seu contractus, aut rei de qua contra ipsos agitur, rite possint coram locorum Ordinariis conveniri, & illi quoad hoc suam in ipsis jurisdictionem, (pro ut jus exigit,) exercere, nos vobis (ut occasione constitutionis hujusmodi nullum libertatibus, & immunitatibus, vobis, & Ordini vestro per privilegia, & indulgentias ab Apostolica Sede concessis, aut in posterum concedendis præjudicium generetur) auctoritate praesentium indulgentias. Decernentes vos seu personas vestri Ordinis in praedictis casibus Ordinariis ipsis minime subiacere. Decernimus ergo iritum quicquid contra tenorem concessionum, & inhibitionum hujusmodi, per quoscumque fuerit attentatum, & interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quis contra concessiones, constitutiones, & inhibitiones easdem in vos, vel vestrum aliquos, aut loca vestra, seu benefactores vestros vel executores, aut heredes praeditos in posterum promulgari contigerit, penitus non tenere.

§. 30. Et quia Bonifacius VIII. predecessor noster olim ad augmentum continuum Religiom, & Ordinum quos Romana suscepit & approbavit Ecclesia, paternis studiis intendit, & consideravit attentius, quod non intermissa sedulitas disciplinae, Religiones, & Ordines superpraeditos, statusque regulares salubriter dirigit, & conservat, quodque si eam perire, vel remitti contigeret, Ordo quilibet collabi necessarij cogeretur, penitendo etiam quod si regularium personarum correctionis rimas juris, & apices sequeretur, hujusmodi rigor lente sceleret, ac multiplicata laxatione torperet. Nos auctoritate Apostolica vobis indulgenz, ut ad correctiones, & punitiones fratrum vestri Ordinis delinquentium infingendas, Generalis, Vigiles, & Provinciales, necnon Correctores locales, & eorum Vicegerentes, ad quos eadem spectare noscuntur) rimulis, & apicibus ipsis postpositis) liberè procedere valeant secundum consuetudines approbatas, & generalia facta, & etiam facienda ipsius Ordinis instituta. Nec volumus eisdem licere fratribus ab eisdem correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare, prvidain hoc deliberatione, ac maturitate debita, observatis.

§. 31. Quodque fratres, & sorores, ac gubernatores praefati, ratione domorum, locorum, ac Monasteriorum praeditorum, aut quoruncumque aliorum bonorum, aut possessionum, quæ in praesentiatum habent, & justis modis praefante Domino habebunt in futurum, seu alia quavis occasione, decimam vel aliam petitionem, aut annuos redditus, seu censum, vel procurationem aliquam, vel aliam subventionem Legatis, vel Nuntiis dictæ Sedis, aut Ordinariis locorum, vel aliis quibuscumque, aut pedagia, vel telonia, & alias exactiones, quibusvis Regibus, seu aliis personis, Ecclesiasticis seu secularibus, dare, & solvere minime teneantur, nec ad illud compelli possint, vel super hoc alias à quoquam quomodolibet conveniri per literas Sedis praeditas, aut Legatorum, vel Delegatorum, seu Nuntiorum ipsius, aut Diocesanorum locorum, vel Rectorum terrarum Ecclesiarum Romanarum, aut quoruncumque aliorum, etiam in eisdem Sedis literis continetur expressè, quod ad quævis, exempta, vel non exem-

pta, seu Monasteria se extendant, & aliqua eis, cujuscumque tenoris existat, ipsius Sedis indulgentia non obstat, nisi forsitan dictæ literæ Apostolice de dicto Ordine, & praesentibus, de verbo ad verbum, ac etiam Monasteriis, locis, & dominibus, ipsorumque Rectoribus, ac Gubernatoribus, & personis praeditis, plenam, & expressam, & etiam specialiter, & nominaliter fecerint mentionem.

§. 32. Felicis rec. Innocentii Papæ IV. predecessoris Derogatoriis, & alii constitutionibus Apostolicis, legibus Imperialibus, statutis, & consuetudinibus, per quæ præmissa possent quomodolibet infringi, vel impediri, & alii in contrarium editis non obstantibus quibuscumque: Nos enim quilibet excommunicationum, suspensionum, & interdicti sententias, & quoscumque processus, quafvis penas & sententias continentis, quas, & quos contra Generalem, fratres, & sorores, domos, Monasteria, personas, & alia supradicta, contra tenorem, & formam praesentium, & exemptionis hujusmodi promulgari, & haberi contigerit, irritas decernimus penitus, & inanes. Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, 5. Kal. Augusti 1506. Dat. P. An. 3.
Pontificatus nostri Anno tertio. die 17. S. pr.

Facultas duorum ex Praelatis Congregationis Monachorum B. Mariae Montis Oliveti Ordinis S. Benedicti, circa alienationem ejus bonorum in evidentem utilitatem.

Hec facultas postea data est Visitatoribus d. Congregationis à Leone V. inf. in const. 18. Ex debito. Institutionem verò, & statutum hujus Congregationis notarii supra in const. 1. Clem. VI. Sollicitudinis.

V L I V S E P I S C O P U S , &c. Edita dn. D. Dilectis filiis Abbati Generali, & Visitatoribus Congregationis Monachorum B. Mariae de Monte Oliveto, Ordinis Sancti Benedicti, Sal. & Apost. benedictionem.

X injuncto nobis desuper Apostolice servitutis officio ad eam libenter intendimus, per quæ Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum quorumlibet utilitas valeat procurari.

§. 1. Dudum siquidem à felicis record. Paulo Papa II. predecessor nostro emanarunt literæ tenoris subdicitur bullam dñi p. n. 11. edic. quis sup.

Omittitur istudio bullæ, quia ea est in loco mox cit.

§. 2. Et deinde nobis nuper exhibita pro parte dilectorum filiorum Capituli Generalis Congregationis Monachorum B. Mariae de Monte Oliveto Ordinis S. Benedicti petitio continebat, quod sèpè contingit, quod Monasteriis, Prioratibus, & aliis Religiosis locis dictæ Congregationis, necnon membris ab illis dependentibus expediret, aliqua ex eorum immobilibus bonis, quæ eis parum utilia, seu minus commoda existunt, vendere, & pretium inde provenientis, in alia immobilia bona utiliora, & commodiora convertere, seu pro aliis possessionibus, aut immobilibus bonis utilioribus, & commodioribus permutare, aut in feudum, vel emphyteusim, sive livellum, & affictum perpetuum, vel ad tempus sub canone concedenti locare, & concedere, ex quo profecto Monasteriorum, & Prioratum, ac locorum, necnon membrorum praeditorum conditio, cum corum evidenti utilitate melior efficeretur.

§. 3. Quare pro parte eorumdem Capituli nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis singulis Abbatibus, & aliis Praelatis, & Prioribus, ac Conventibus Monasteriorum, Locorum, Prioratum, & Membrorum praeditorum pro tempore existentibus, quæcumque possessiones, & alii bona immobilia minus utilia, minusque commoda hujusmodi vendendi, alienandi, & permutandi, aut in feendum, seu emphyteusim, vel livellum, & affictum perpetuum, vel ad tempus locandi, & concedendi quoties expedit, licetiam largiamini, committere, & mandare, aliasque in præmissis opportunitate de benignitate Apostolica dignaremur.

T. 2. §. 4. Nos

*Facultas do-
rum ex Pra-
ti, Congre-
gationis circa
alienationem
bonis, de quorum venditione, permutatione, locazione, in
venerum fia-
tum.*

§.4. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclina-
vit, discretioni vestra per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel major pars, aut ad minus duo vestrum alienationem bonis, de quorum venditione, permutatione, locazione, in venerum fiatum, agetur hujusmodi, prius coram vobis, specificatis de omnibus, & singulis, quae super obtinenda licentia hujusmodi per eodem Abbatem, Praelatos, Priors, & Conveniens vobis pro tempore exponi contigerit, & eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra vos conjungim, servata forma literarum Pauli predecessoris hujusmodi procedendo diligenter informetis, & si per informationem eandem ea vobis sic pro tempore exposita vera esse, ac venditiones, alienationes, permutations, locationes, & concessiones praedictas, si sicut in evidenter Monasteriorum, Prioratum, membrorum, & locorum praedictorum, quorum illa fuerint, utilitatem, cedere repetitis, eisdem Abbatibus, Praelatis, Prioribus, & Conventibus id potentibus, quoties expeditis fuerit, possessiones, & bona quamcumque hujusmodi pro pretiis competentibus vendendi, & alienandi, seu illa pro aliis possessionibus, & bonis immobilibus, utilioribus, & commodioribus permutandi, aut quibusvis personis, etiam secularibus in eandem emphyteusim, vel livellum, & affutum perpetuū, vel ad tempus, pro concedenti anno o canone, seu censi, locandi, & concedendi, dicta auctoritate licentiam largiamini, facultatem concedimus.

*Quibuscum-
que non ob-
gangibas.*

*Primum ubi
deponendum.*

*Dat. P. An. 4.
die 4. Junii.*

XII. Ordinationes pro bono regimine Congregationis Monachorum B. Mariæ Montis Oliveti, Ordinis S. Benedicti, ejusque gratia, & immunitates.

*Alias gratias hujus Congregationis vide in Pii V.
conf. 41. inf. E: si mendicantium. Cetera autem me-
tare supra ad conf. 1. Clem. VI. Sollicitudinis.*

*Edita An. D. I V L I V S E P I S C O P V S,
1407. Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.*

Proximus.

ET si ad universos Regulares Ordines in militanti Ecclesia institutos, ut loca iugi sanctimoniaz dedita, personaque voto religionis adstrictas, pro injuncte nobis Apostolica servitutis officio, crebris vigiliis, & indefessis studiis intendere nos deceat, ad dilectos tamen filios Abbates, & Monachos Ordinis S. Benedicti, Congregationis Beate Mariæ Montis Oliveti, eo diligentius aciem nostræ considerationis convertere nos convenit, quo ipsi sub ejusdem beati Benedicti Regularibus institutis, ac patrocinio Beate Marie Virginis, qua mediante ejus intercessionis ad Dominum indefessis ad salutem præbeant accessus, & ad instar Salvatoris Domini nostri Jesu CHRISTI, qui in Monte Oliveti, Monte utique Sancto, Apostolis salutis documenta prebuit, per eorum sanctimoniaz vitam, & sollicitudinem in eodem Monte Oliveti

Pientine Diœcesis, ubi primam ipsa Congregatio sue vi�e solitarie exordium lumperit, vigilis, & orationibus assiduis intenti, ac cogentes carnem ab illecebris abstraham spiritui obediens, solum exemplis ceteris ad salutem, & salutarie præbant documenta, & illa eis favore benevolo concedere, per quæ possint in eorum sancto ac pio proposito, Altissimo in ejus beneplacitis gratum reddere famulatum.

§.5. Nam cum sicut accepimus, alias plures immunitates, exemptiones, & diversa privilegia, favores, & indulcta spiritualia, ac temporalia, per diversos Romanos Pontifices predecessoribus nostros prefatis Congregationi, illiusque Monasteriis, locis, personis, bonis, & rebus concessa fuerint. Nos cupientes ut dilectus filius moderator, ac pro tempore existens Abbas Generalis dictæ Congregationis, ac Monachi prefati, eo quietius possint Domino in ejus beneplacitis famulari, quo cognoverint hujusmodi privilegia, & immunitates, pro illorum subsistentia firmiori, etiam nostræ approbationis robore communiri, ac etiam Abbatis, & Monachorum, & Congregationis hujusmodi commoditatibus, & augmento, statuque prospero, & felici, quantum cum Deo possumus salubriter confulere, in ipsosque Generalem Abbatem, & Monachos, & Congregationes, suspensionis interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penitentias, à jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latitis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolutos fore censentes. Ac omnia, & singula privilegia, gratias, favores, immunitates, exemptiones, indulta quamcumque tam spiritualia quam temporalia, eidem Congregationi, ac illius Monasteriis, locis, personis, sub quibuscumque tenoribus concessa, illorumque omnium tenores, ac si de verbo ad verbum presentibus insererentur, pro expressis habentes, motu proprio, non ad Abbatem, & Monachorum praedictorum, vel alicuius alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, privilegia, gratias, favores, immunitates, exemptiones, & indulta hujusmodi, auctoritate Apostolica tenore presentium approbamus, & innovamus, ac perpetuæ firmatis robur obtinere, eaque omnia, & singula inviolabiliter observari debere decernimus.

§.6. Proviso quod si possessiones, & alia bona hujusmodi vendi contigerit, ut praefertur, premium seu pretia ex illis proveniens, seu provenientia, penes eadem sacram, etiam dictæ Congregationis, aut fide, & facultatibus idoneam personam, cum obligationibus, & recognitionibus, ac cautelis in talibus apponi solitis reponantur, & in exemptionem aliorum immobilium bonorum eisdem Monasteriis, Prioratibus, locis, & membris, quorum erant bona vendita hujusmodi, commoditorum, & magis utilium, & non in aliam causam omnino convertantur.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini 1407. Pridie Nonas Junii, Pontificatus nostri Anno 4.

§.7. Ac volumus quicquid dubii in dictis privilegiis, seu aliquo eorum pro parte emergerit, id data verborum ambiguitate, & varia peritorum interpretatione, in favorem dictæ Congregationis, & locorum particularium ejusdem interpretari debere.

§.8. Et cujusvis particularis Monasterii dictæ Congregationis privilegia, ipsi toti Congregationi, & aliis particularibus Monasteriis esse communia, & ad illa ea extendi, & extendimus per presentes, quando ipsa privilegia aliis Monasteriis, & locis dictæ Congregationis adaptari possint.

§.9. Et in super etiam ultra praedicta privilegia eidem Congregationi ut praefertur concessa, hac perpetua atque irrefragabili constitutione, motu, & scientia similibus, sancimus, quod omnes, & singuli dictæ Congregationis Monachi Ordinem ipsum professi, presentes, & futuri, quamvis in diversis Monasteriis five locis pro tempore maneat, unum tamen corpus, & una Congregatio existant. Ipsaque Congregatio, ab Apostolica Sede merito approbata ab universo Christi fidelibus in reverentia, & devotione habeatur.

§.10. Et dictæ Congregationis Capitulum generale, capite in ea vocem pro tempore habentes, pro felici directione Congregationis successu, statuta, constitutiones, ordinaciones, ac omnia, & singula, quæ in spiritualibus, & temporalibus ipsis Congregationis, ac ejus Regularis disciplina, statutum, observantiam, indemnitatem, & circa divini officii directionem, & ordinationem, absque tamen ipsius regulæ, in substantia vel effectu, variatione, interpretationem, vel declarationem quoquomodo concerne poterunt, auctoritate praedicta instituendi, ordinandi, interpretandi, & declarandi, ac ea quæ sic instituta, ordinata, interpretata, vel declarata fuerint in toto, vel in parte, prout rerum vel temporum qualitas exegerit,

rit, collendi, alterandi, & in melius commutandi, plenam, & liberam in omnibus habeant facultatem. Quibus institutis, ordinationibus, declarationibus, & correctionibus, singuli de Congregatione hujusmodi, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, seu conditionis existant, efficaciter parere omnino teneantur. Ita tamen quod ad peccatum, nisi contra fiat ex contemptu, aliquem non obligent.

§. 6. Et quoties Praelatus aliquis Monasterium cui praeferuerit reformatum, & ad ipsius Congregationis observantiam reducere decreverit, reformationem ipsam, juxta instituta, decreta, & ordinationes Congregationis ejusdem, prout convenientius poterit, exequatur. Et ejus acta, conventiones, & modi, eo ipso quod de consensu dictæ Congregationis, seu ad id deputatorum in formam publicanam redacta fuerint, Apostolico sint robore communitate.

§. 7. Universi vero ejusdem Congregationis praefati, sub prefati Generalis Abbatis, & aliis Monachi, ac Conversi & commissi, sub Praetoriorum in quorum Monasteriis, aut locis ipsi Monachi, Conversi, & Commissi morantur, obedientiis vivant, & eas illis humiliter præsent.

§. 8. Et nulli Praetoriorum vel Monachorum prædictorum ab institutis, ordinationibus, correctionibus, & mandatis Capituli, sive Abbatis generalis, aut aliorum Praetoriorum ipsius Congregationis, ad quemcumque, etiam ad nos, & Sedem prædictam, nisi de speciali indulto summi Pontificis liceat appellare, appellationsque desuper pro tempore interpositæ & inde securæ irritæ habeantur.

§. 9. Et cum contra aliquem Praetoriorum vel Monachorum dictæ Congregationis civiliter vel criminaliter agi contigerit, secundum consuetudines, & statuta prædicta, juris communis apicibus, dilationibus, terminis, & litium anfractibus omiliis, procedi debeat.

§. 10. Et ipsius Congregationis Praetati, suos Monachos, qui licentiam à Sede præfata habete dixerint, se ad aliud quocumque Monasterium sive locum transferri, obtentu literarum Apostolicarum transferri non sinant, nisi in ipsis literis specialis, specifica, & expressa de Congregatione, & nostra ordinatione hujusmodi intentio fiat, eisque sufficienter derogetur: ac tunc si infra tres menses id non compleverint, contra eos tanquam contra apostatas agi possit, nisi in ipsis literis Apostolicis expressum fuerit tempus, infra quod se debent ad hujusmodi Monasteria sive loca translatisse, eoque casu non prius contra eos agi liceat quam dicta tempora sint elata.

§. 11. Ac Congregationis hujusmodi Praetati, qualcumque literarum Apostolicarum prætextu, nisi in illis presentibus specialiter & expresse derogetur, ad recipiendum Monachos, qui alias ab eorum propriis Monasteriis absque suorum Superiorum licentia contumaciter recelerunt, à quoquam nequeant quomodolibet coartari.

§. 12. Illi vero ex eisdem Monachis, quos de prioribus in quibus professi fuerint Monasteriis, sive locis, ad alias dictæ Congregationis Monasteria sive loca, juxta dicti Capituli ordinationem transferri contigerit, aut alias pro Conventualibus, quomodolibet ex tunc ab ipsis Prioribus, Monasteriis atque locis, realiter absoluti extiterint, aliorum Monasteriorum locorumque, quandiu ibi steterint, Monachi & suppositi reputentur, & pro Conventualibus inibi habeantur, ac si in illis professionem suam emissent.

§. 13. Ac omnia Monasteria, & loca prædicta, & eorum Praetati, atque personæ, quibuscumque eis à dicta Sede, vel alias qualitercumque concessis, ac de jure, seu consuetudine debitis, iuribus, præminentibus, ac dignitatibus, inconcuse gaudent, & utantur dummodo illa præmissis & aliis dictæ Congregationis institutis, & ordinationibus non obstant.

§. 14. Nec propterea ex Monasteriis ipsis unum alteri censeatur esse subiectum; sed eis in sua pristina libertate manentibus, ea viciis studinis administriculo copulata, sub felici dictæ Congregationis regimine, sub uniformi regulari obseruantia gressu invicem suffragentur.

Bullar. Mag. Tom. I.

§. 15. Monasteria autem, & Prioratus, quæ nunc sunt, *Monasteria Congregatio-*
& pro tempore erunt, etiam unita præfata Congrega- *nus ab ejus*
tioni, per Praelatos dumtaxat ejusdem Congregationis *Praelato re-*
regantur, & gubernentur. Et quoties illa ubicumque *gatior, ad*
etiam apud Sedem prædictam, & qualitercumque vacare *statuonem Cu-*
contigerit, etiamque quævis speciales vel generales de il- *piti vel ab*
lorum provisionibus, seu dispositionibus per dictam Se- *bulla.*

dem reservations facta fuerint, Generale Capitulum, si tunc celebretur, alioquin Abbas generalis, cum per ipsam Congregationem ad id deputatis, illos & ejusdem Congregationis Monachis, presentibus & futuris, etiam defectum natum ex quibusvis personis patientis, quos ad id idoneos fore crediderint, in Praetatos tunc vacantia Monasteriorum, & Prioratum hujusmodi, alias secundum consuetudines, ordinationes, & statuta prædicta, eligere seu nominate.

§. 16. Et ad eorum nutum, & beneplacitum taliter electos seu nominatos à regimine, & administratione *Et ad votum*
votum electi
dictorum Monasteriorum, & Prioratum, quibus tunc *admonventur.*

præfuerint, & quæ tunc propter vacare carentur, absolvere, & anovere.

§. 17. Præfatique si electi seu nominati absque aliquo *electaque flan-*
bus vel alterius provisionis, vel dispensatio- *tim adminis-*
nis administriculo, etiam præter hoc quod eis munus bene- *trum.*

dictionis impendatur, ipsis Monasteriis, & Prioratibus,

ad quæ sic electi vel nominati fuerint, præesse, ac illa in

spiritualibus, & temporalibus regere, & gubernare, ac si

omnes actus ibidem exercere, & insignia deferre, ac si

munus hujusmodi suscepisset.

§. 18. Et si contingat Praetatos dictæ Congregationis *Ifjs absentia*
à Monasteriis & Prioratibus, ad quæ ut præmititur elec- *bus, alteri ad*
ti, seu nominati fuerint, aliqua legitima causa abesse, at- *ministratio*
que pro dictorum Congregationis, & Monachorum, ac *dejuri, à Cen-*
illorum presentium & futurorum Monasteriorum ac *tulo, vel Ab-*
Prioratum conservatione, & statu profero & felici, *base et de quo*
quod absente Praetato, ne Monasterium sibi commissum *rario.*

ex ejus absentia, damnæ sustineat, alius qui Monasterium, *etiam ad*
seu Prioratum ipsum regat, & gubernet durante absentia *Monasteriorum,*
hujusmodi deputetur, utile videatur & expediat, quod *& Prioratibus*
quoties id contingit Capitulum, seu Generalis Abbas *ad quos pre-*
cum deputatis hujusmodi, alias juxta eorum consuetudines, & statuta, curam, regimen & administrationem ipsius *dict.*

Monasterii, seu Prioratus, Praetati sui præsentia carentis *institu-*

in spiritualibus, & temporalibus dictæ absentia durante *ratio.*

alteri committere libere & licite possint.

§. 19. Et quod aliquod ex dictis Monasteriis vel *Collato Mo-*

Prioratibus, aut aliis dictæ Congregationis locis, per *nasteriorum,*

quascumque literas Apostolicas, etiam motu simili, & *& Prioratibus*

cum reservationibus, ac quibuscumque derogatoriis, per *ad quos pre-*

quas effectus præsentium quomodolibet impediti vel dis- *dict.*

ferri possit, clausulis concessis haec tenus, & in posterum *institu-*

concedendas per aliquem de dicta Congregatione vel ex- *ratio.*

tra eam, cujuscumque status, gradus, ordinis seu condi- *institu-*

tionis sit, etiamque Cardinalatus honore, aut Pontificali, vel *ratio.*

alia quavis dignitate præfulgeat in titulum aut cominen- *institu-*

dam, sive administrationem, vel alias obtineri. Seu ei su- *ratio.*

per aliquibus corum fructibus, redditibus, & proventi- *institu-*

bus aliquia pensio reservari, concedi vel assignari, vel jus *ratio.*

sibi desuper acquiri, vel aliquis contra præsentium teno- *institu-*

rem quovis que sit colore, quempiam de dicta Congre- *ratio.*

gatione, super aliquo ex Monasteriis, Prioratibus, & locis *institu-*

prædictis, ratione tituli, sive commendæ, vel administra- *ratio.*

tionis, aut personis hujusmodi, vel alias impediti, seu *institu-*

molestate valeat. Quodque deinceps nulla ex beneficiis *ratio.*

Ecclesiasticis, cum cura vel sine cura, ad collationem, *institu-*

provisionem, præsentationem, electionem, seu quanvis *ratio.*

aliam dispositionem Abbatum vel Priorum, ac *institu-*

Conventuum, Monasteriorum, & aliorum dictæ Congre- *ratio.*

gationis, communiter vel divi in pro tempore pertinenti- *institu-*

bus, etiam qualitercumque beneficia ipsa, & ubicumque *ratio.*

præterquam apud Sedem prædictam vacare contigerit, *institu-*

dummodo dispositioni Apostolicæ generaliter reservata *ratio.*

non fuerint, sub gratiis, expectativis, aut provisionibus, *institu-*

seu aliis dispositionibus dictæ Sedis facultatibus, seu in- *ratio.*

dultis de conferendis beneficiis Ecclesiasticis vacanti- *institu-*

bus, vel vacaturis, quibusvis personis, cujuscumque sta- *ratio.*

tus, dignitatis, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, *institu-*

T. 3. 86

& quavis etiam Pontificali dignitate præfulgeant, ab eadem Sede quomodolibet concessis, & in antea concedendis, quomodolibet cadant seu comprehendantur. Sed ipsorum beneficiorum collatio, provisio, præsentatio, electio, & dispositio, illorum occidente vacacione, præmissis non obstantibus ad Abbates, Piores, ac Conventus præfatos, liberè, & absque aliquo etiam præfata Sedis præventionis impedimento, pertincent & spectent, ac de beneficiis ipsis nullus alias quam Abbates seu Piores, & Conventus prædicti, quorumcumque facultatum & indultorum sibi à Sede vel Legatis præfatis qualitercumque, & sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatorios, etiam motu famili concessorum, & concedendum vigore vel prætextu, disponere valeant quoquo modo. Ac omnes & singula gratia expectativa, & acceptationes, provisiones, dispositions, collationes, & litera Sedis, ac illius Legatorum hujusmodi, facultatesque, & indulta super collationibus beneficiorum Ecclesiasticorum vacantium seu vacatorum quibusvis, etiam ut præsurgent qualificatis personis, & cum prædictis clausulis pro tempore concessa, processusque desuper pro tempore habiti, etiam excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliasque Ecclesiasticas sententias, censuras, & penas, in se contientes, quodam beneficia ad collationem, provisionem, præsentationem, electionem, aut aliam dispositionem Abbatum, & Priorum, ac Conventuum prædictorum respectivè spectantia hujusmodi, ac totum id, & quicquid in contrarium à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, omni prorsus careant firmitate.

*Impedientes
eos, qui Congre-
gationem
intrare vo-
lunt, exton-
municantur.*

§. 20. Nec quispiam personas, quæ de jure communione Religionem ingredi non prohibentur, ex seculo fugientes, & ad dictam Congregationem venire affectantes, verbibus aut molestis quibuslibet impedire vel prohibere, aut à Monachis vel locis Congregationis ejusdem præsentibus vel futuris divertere, aut super hoc illis, vel eas recipientibus injuriare vel molestare aliquam irrogare præsumat contra facientes verò, præsentium notitiam habentes, vel qui eas ignoraverint, & postquam ad eorum notitiam devenerint, à præmissis injuriis, & violentiis non desisterint, excommunicationis sententiam ipso facto incurrit, à qua præterquam in mortis articulo constituti, nisi à Sede præfata absolutionis beneficium nequeant obtinere.

*Affirmantes
Praelatum vel
Monachum
Congregati-
onem, ad eorum
firmitate vel
officia extra
congregatio-
nem, excom-
municantur.*

§. 21. Ac nulla Ecclesiastice vel seculares personæ, quacumque auctoritate vel dignitate prædita, aliquem ex Praelatis vel Monachis Congregationis prædictæ observiorum vel servitorum propriorum, vel Monasteriorum suorum prætextu, etiam absque licentia suorum Superiorum ad eas divertere, vel alia quavis causa, etiam auctoritatis Ordinis, vel observantia à dicta Congregatione educere, vel sponte venientes recipere & penes se retinere audeant, etiam auctoritate literarum Apostolicarum, in quibus de hujusmodi Praelato vel Monacho, & Congregatione nominatum expressa mentio non fiat absque consensu Capituli, seu Abbatis generalis, vel majoris partis Visitatorum dictæ Congregationis pro tempore existentium. Quod si recipientes, infra tres dies, postquam eis præsentes innoverint, Praelatum, seu Monachum extra ipsam Congregationem existentem hujusmodi, eidem Congregationi non restituerint cum effetu, vel à se realiter non abjecerint, excommunicationis sententia innodati existant eo ipso, à qua nisi in mortis articulo, aut à Sede prædicta absolví non possint.

*Praelati Con-
gregacionis
recurrente ex-
tra eam va-
gantes.*

§. 22. Generalis autem, & alii Abbates, & Piores dictæ Congregationis pro tempore existentes, seu ab eis deputati, possint omnes, & singulos ejusdem Congregationis Monachos, ab illa vagos, & fugitivos, aut suis Superioribus non obedientes, & rebelles, & qui habita licentia, conditionem eis impositam non impleverint, aut lapso licentia termino ad propria Monasteria non redierint, vel alia loca, seu Monasteria absque speciali Apostolico privilegio præsentibus deroganti, aut sine Superiorum suorum licentia se transtulerint, vel aliquarum personarum, quacumque dignitate, etiam Cardinalatus honore fulgentium, servitiis in Romana Curia, vel extra

eam se addixerint, vel ab eis literas familiaritatis, aut Capellanatus obtinuerint, capere, & in carceribus detinere, aut per censorum Ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione remota, etiam invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis, ad solitam, & debitam obedientiam compellere.

§. 23. Et ut dictæ Congregationis Monachis divinis beneplacitis quietius, & liberius insistant, eandem Congregationem, & illius Generalem Abbatem, ac Visitatores, & alios Praelatos, ac Monachos, Conversos, Commissarios, Novitos, & Capellanos, etiam habentes curam animarum, necnon personas familiares, & servidores ipsorum, nunc, & pro tempore existentes, ac ipsius Congregationis Monasteria, Prioratus, & loca, etiam quæ in poterum eidem Congregationi quandocumque uniti, vel incorporati, seu subjici, vel alias quomodolibet aggregari contigerit; omniaque & singula dictorum Monasteriorum, Prioratum, & locorum, præsentium, & futurorum, Ecclesiasticas, Capellas, etiam in ipsius cura animarum immineat, Oratoria, manualia, membra, Castra, Fortalitia, edificia, villas, grangias, vineas, oliveta, & horros, silvas, nemora, prata, palcua, pascationes, molendina, aquas, aquarum decursus, jura, jurisdictiones, prædia, possessiones, & bona quacumque, quæ in præsenti sunt, & in futurum erunt dictæ Congregationis, & que omnia, & singula per eorum vocabula, fines, valores, qualitates, & quantitates, hic haberij volumus pro sufficienter expressis, à quorumcumque Legatorum etiam de latere, & Subdelegatorum, necnon Nunctorum dictæ Sedis, ac Vicariorum, Rectorum, & quorumvis Romanæ Ecclesiæ, necnon Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Electorum, Administratorum, & aliorum quorumcumque Judicum Ordinariorum quavis auctoritate, & potestate fulgentium, dictorum auctoritate, potestate, dominio, visitatione, reformatione, & correctione, ita quod in dictam Congregationem, vel ejus singulare personas, seu benefactores, occasione beneficiorum eisdem collatorum ab eis, aut qui subditi eorum cum eisdem Monachis conserventur, seu ab ipsis recipienti absolutionis, & Eucharistie sacramentum, necnon in Monasteria, Prioratus, loca, & personas in eis degentes, ratione delicti, excessus, seu contractus, aut rei de qua agitur, ubiquecumque ineatur contritus, committunt delictum, aut res ipsa consistat, excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aut alias quavis sententias, nisi de speciali Sedi prædictæ commissione quomodolibet, directè, vel indirectè, proferre, seu promulgare non possint, prorsus eximimus, & totally liberamus. Eaque omnia, & eorum quodlibet in ius, & proprietatem Beati Petri, & Sedis ejusdem, & sub eorum, & nostra protectione suscipimus, ac nobis, & dictæ Romanæ Ecclesiæ annum censum unius unciae auri per eandem Congregationem in festo beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, annis singulis Camere Apostolica perfundem, in signum perceptæ perpetuæ libertatis, & exemptionis assignamus. Quod si Legati, Subdelegati, aut Ordinarii, seu alii personæ prædictæ, contra exemptionem, & libertatem nostram hujusmodi quicquam attentare quoquo modo præsumperint, ac requisiti vigore præsentium per ipsius Congregationis Praelatos, vel Monachos, infra tres dies à die requisitionis, hujusmodi non desisterint, excommunicationis sententia ipso facto noverint se subjectos: & nihilominus quod alter actum fuerit, eo ipso sit irritum, & inane, nulliusque roboris vel momenti.

§. 24. Volumus insuper quod dictæ Congregationis Praelati, vel Monachi, literas Apostolicas super administranda justitia, executione facienda, visitatione exercenda, aut alio quovis negotio peragendo, ad eos pro tempore impetratas, vel directas acceptatae, & illis contenta exequi, & juramentum de calunnia, vel falsitate dicenda subire, aut testimonium perhibere, seu extra jus, Civitatem, & Diœcesim trahi, & ad quavis Concilia, generalia, provincialia, vel synodalia, aut Congregationes, quovis nomine censeantur, Ecclesiasticarum, vel laicarum personarum, cujuscumque dignitatis, aut status existant, etiam Apostolica auctoritate indicata, præterquam ad ipsius Congregationis Capitulum

Capitulum generale celebrandum, aut alias juxta eorum ordinationes ire vel mittere, aut processioneibus publicis, vel funeralibus interesse inviti minime tenentur. Seu quod in eorum locis Missæ, vel alia divina officia celebrentur, ordines conferantur, vel agitantur cause civiles seu criminales, processiones convocentur, aut synodus, Conventus, seu quævis Congregations, tam Ecclesiasticarum quam laicarum personarum fiant. Sive quod hujusmodi Congregationis loca, ad usum hospitium, habitationem, detentionem, & incarcerationem Ecclesiasticarum, & laicarum personarum deputentur, adstringi seu cogi nullo modo possint. Testimonia vero Prælatorum, Monachorum, Conversorum, Commissorum, & Novitorum dictæ Congregationis in causis ipsorum civilibus, & criminalibus, in judicio, & extra legem seu juridica sint.

§. 25. Nulli quoque Reges, Princes, Milites, Nobili, Laici, Communates, Universitates, Magistratus, Reatores, & Officiales Civitatum, Terrarum, Castrorum, & Dicæsum diversarum, Monasterii, Prioribus, Loci, Capellis, Ecclesiis, Minibalibus, Grangiis, Castris, Possessionibus, & bonis, necnon Prælati, & Monachis ipsius Congregationis Gabellas, Tallias, Datia, Collectas, etiam pro Pontium refectionibus, aut Viarum reparationibus, aliave onera, seu gravamina inferre, indicere, & imponere, aut indicta, & imposita exigere, sub excommunicationis, & maledictionis aeterna poenam quas nisi præsentium habita notitia proflus desisterint, ipso facto incurvant, non audeant, vel præsumant.

§. 26. Nec aliquod ex dictæ Congregationis Monasteriis, Prioribus, Grangiis, membris, manualibus, & locis prædictis ad dandum, seu solvendum aliquam canonicam portionem, sive decimas, aut quid aliud quod eorum loco solvi consenserit, Archiepiscopis, Episcopis, Capitulis, Parochianis, Collegiis, Universitatibus, Communitatibus, fabricis, & aliis quibuscumque perlonis, de jure, vel confuetudine, aut statutis, vel privilegiis quibuscumque, vel ex quacumque causa haec tenus ab eis forsitan debita seu quæ deberi prætenderentur quomodolibet in futurum, etiam de relictis, legatis, & donatis, tam in ultimis voluntatibus, quam etiam inter vivos, seu alias quacumque occasione concessis, & concedendis, quomodolibet teneantur. Ipsiæ Monasteria, Prioratus, loca, manualia, Grangiæ, possessiones, & bona; ac Prælati, Monachi, & persona Congregationis ejusdem, ab omni impositione, exactione, collecta, decima, charitativo subdio, aut alio quocumque reali, & personali, vel mixto onere, vel gravamine, quovis nomine censeantur, per Nos & successores nostros, & Romanos Pontifices pro tempore indicti. Necnon ab omnibus censibus, redditibus, & solutionibus, ratione visitationis, aut subjectionis, quocumque jure, quibuscumque Ordinariis, Capitulis & Congregationibus, Universitatibus, aut aliis quibusvis personis haec tenus debitis, qua nos eidem Congregationi de Apostolicæ potestatis plenitudine, gratiosè remittimus, & in futurum debendis, illorumque solutione, & præstatione sint, esseque debeat libera penitus, & exempta, atque immunita. Ita quod ad illorum, præstationem, & solutionem per quoscumque, & quarumvis Apostolicarum literarum vigore cogi, aut alias desuper inquietari nequeant. Nullusque ab eisdem de quibuscumque possessionibus ubilibet constitutis, quæ in præsenti, vel in futurum erunt Monasteriorum, Prioratum, vel bonorum dictæ Congregationis, quæ illius Prælati, Monachi vel persona colunt, seu coli faciunt, & in futurum colet, seu coli facient, ex hortis, virgultis, punctionibus, vel de nutrimentis animalium, primitias, decimas, quartes, aut quocumque nomine nuncupata, alia iura exigere, vel extorquere præsumant. Nec ipsi illa cuiquam solvere sint adstricti.

§. 27. Et quod præfata Congregationis Monasteria, & loca, hereditates, legata, & fiduci commissa, per medias personas Monachorum, aut alias qualitercumque ad ea delegata, bona mobilia, & immobilia, in quibuscumque Civitatibus, & locis, quovis titulo acquirere, ipsi Monachi, & personæ illa pro se, eorumque Monasteris, petere, & exigere possint, undecumque, vel qualitercumque eis

debeantur, & quæ petendi, & exigendi si in seculo remansilient, jus habent.

§. 28. Et contra præfatae Congregationis Monasteria, loca, personas, & bona, tam in præteritis, quam in futuris, aliquæ non currat præscriptio, nisi post lapsum sexaginta annorum.

§. 29. Cupientes insuper quod dicta Congregationis personæ, sublati obstaculis quibuscumque, sedulum, & pore interdicto, devotum Domino exhibeant famulatum, motu, & scientia similibus statuimus, & ordinamus. Quod si continent Civitates, Terras, vel loca, in quibus Monasteria sive loca dictæ Congregationis consistant, Ecclesiastico superponi interdicto, ipsius Congregationis Prælati, Monachi, Conversi, Commissi, Noviti, & Capellani, necnon laici, intra septa ipsorum Monasteriorum, seu locorum pro tempore habitantes, à præfatae Congregationis Monachis ad id deputatis, januis clausis, interdictis exclusis, & submissa voce, Missas, & alia divina officia audire, & Ecclesiastica sacramenta suscipere, ipsique Monachi sic deputati illa celebrare, & administrare.

§. 30. Et quod ejusdem Congregationis Mohachi præsentes, & futuri, omnes, etiam ad sacros ordines, ad quos per eorum Superiorum præsentati fuerint, à quocumque maluerint Catholico Antistite, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habente recipere, & hujusmodi Antistitem in ipsius Congregationis Monasteriis, & locis dumtaxat advocate, ipsique Antistes Monachos dictæ Congregationis à suis Superioribus ad id sibi pro tempore præsentatis, Apostolica auctoritate absque aliquæ licentia, & contradictione Dicefanii, & absque eo quod aliquod alias illi propterea præjudicium generetur, nulla examinatione præmissa, statutis tamen à jure temporibus ordinare, Missas inibi celebrare, Ecclesiæ, altaria, & vasa consecrate, vestes benedicere, & alia pontificalia exercere.

§. 31. Necnon quod Generalis, & alii Abbates, Prælatores, & Prælati dictæ Congregationis pro tempore existentes, (in omnibus casibus in quibus de jure communii Prælati, & Monachis dictæ Congregationis auctoritas, sive licentia, seu dispensatio Ordinariorum, si ab eis exempti non essent, forec necssaria) cum eis auctoritate prædicta dispensare, eisque licentiam, & auctoritatem concedere indulgemus, ac concedimus. Ac personas voluntates eidem Congregationi sociari, etiam si Religionem, locum, vel Ordinem aliam quocumque etiam articulo ingredi vovissent, tali voto non obstante ad approbationem, professionemque recipere, & eos dictæ Congregationis à dicto voto absolvere, & cum ipsis, dummodo in talia Religione, vel Ordine, quem vovissent, professionem non emiserint, & ante professionem emissa ab ipsa Congregatione non recedant. Super omnibus votis, Religionis voto dumtaxat excepto, dispensare, ac omnibus quocumque excommunicationis vinculo innodatis Congregationem ipsam Altissimo famulaturis ingredi voluntibus, injunctis eis juxta eorum facultates restitutio ne, & pœnitentia falutari, tanquam uni ex Monachis Congregationis hujusmodi absolutionis beneficium impendere, eoque etiam ad approbationem recipere. Ita tamen quod si inde ante professionem emissionem discesserint, in eandem ipso facto incidenterint.

§. 32. Et cum sèpe contingat quod ob singularem defensionem quam nonnullæ personæ ad Monachos hujusmodi Congregationis habent, ad eosdem Monachos præcorum salute animarum recurrent, ejusdem Congregationis Prælati sive Monachis à suis Superioribus ad audiendum hujusmodi personarum confessiones deputatis, quod personas ipsas accidentes audirent, ac personæ ipsæ eis absque alia suorum Superiorum licentia conficerent. Necnon dictis Prælati sive Monachis confessiones hujusmodi audientibus, dictos confitentes, pœnitentia, & satisfactione præmissis, quovis opus fuerit, ab omnibus, & singulis peccatis. Sedi Apostolica non reservatis, & à quibuscumque suspensionum, excommunicationum, & interdicti lentiens, aliisque Ecclesiasticis censuris, & poenam, quas à jure, vel ab homine latas incurrisse quomodolibet constiterit, absolvere, & vota per eos pro tempore emissa in omnibus, & singulis casibus locorum Ordinum.

maris etiam per synodales, seu provinciales constitutiones reservatis in alia pietatis opera commutare, & desuper cum eis voentibus dispensare, exceptis tamen censoriis, pœnis, votis, & caibus super quibus esset Sedes prefata merito consulenda. Ipsisque confitentibus, ac aliis omnibus qui ad præfatos Monachos ob hujusmodi devotionem recurrent, Eucharistie sacramentum ministrare libere possint.

*Participatio
cum excom-
municatis
quando ligat
Monachos.*

*Facultas Pra-
litorum dis-
pensandi
a
divino officio
recipiendi.*

*Sepultura con-
ceditur com-
muniib[us] in
lo iis Congreg.
In dilig. jux-
ta. bull. 32.
Lea. X. Dudu
stra.*

*Simonia be-
neficialis qua-
do non incur-
ratur à Pra-
bella.*

*Præferatio
privilegiorum
Congregacio-
nis à quibus-
cumque deroga-
tionibus.*

§. 33. Necnon Prælati, Monachis, & personis Congregationis hujusmodi, quocumque nomine censeantur, ne propter participationem etiam in divinis, cum excommunicatis, suspensis, & int. dicitis à jure vel statutis Ordinariorum, aliquam excommunicationis seu censura aut peccati maculam incurraunt, nisi ipsi excommunicati essent specialiter denuntiati.

§. 34. Ac quod illi ex præfatis Monachis, qui adeo Monasteriorum suorum officiis occupati, ut in choro interesse, ac officium divinum vix sine labore, & tedium dicere, ac ipsa eis ratione officiorum hujusmodi incumbencia charitatis opera implere nequeant, & qui ad divinum officium hujusmodi dicendum adeo, vel non docti, vel minus experti pro tempore existunt (dummodo in sacris non sine ordinibus constituti,) licet professionem emiserint, tamen ad perfolvendum totum integrum officium divinum minime teneantur, sed eorum Prælati, habita suppositorum suorum consideratione, ultra officium Beatae Mariæ Virginis, ad quod obligati remaneant, juxta dispositionem eis creditam, si corum animabus expedit videbitur, aliqui dicendum injungant, quod cum animi alacritate valeat adimpleri.

§. 35. Præterea omnibus Christi fidelibus, exceptis excommunicatis, & interdictis, vel publicis usurariis, ut in locis, vel Monasteriis Congregationis hujusmodi, presentibus, & futuris eligere suam possint sepulturam, salvo tamen jure illarum Ecclesiastum, à quibus ipsorum decadentium corpora afflumentur.

§. 36. Necnon Generali, & aliis Abbatibus, Prioribus, vel Prælati præfatis, aut aliis per Congregationem hujusmodi ad id pro tempore deputatis, in unionibus, annexionibus, incorporationibus, ac reformationibus, seu receptionibus Monasteriorum, Prioratum, vel aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, pro ipsa Congregatione faciendis, cum Prælati, & personis, Monasteria, seu beneficia hujusmodi per eos obtenta, in Congregationis hujusmodi, seu alicuius particularis Monasterij communione dimittere voluntibus, conventionis, & pacta, quæ illicita, & quando A postolica confirmatione carerent, expressè prohibita centerentur, inire, ac Monasteria, Prioratus, & alia beneficia quæcumque, quæ hactenus conventionibus, & pactis hujusmodi interventientibus acquiescerunt, retinere, ipsaque conventiones & pacta observare; absque eo quod aliquam simoniacæ labem incurant, libere, & licite valeant.

§. 37. Et si quandoque per aliquem aut plures actus contra ea, aut ipsorum aliquid, à quocumque cujuscumque conditionis, dignitatis, gradus, seu status fuerit, ex negligientia, vel ignorantia præsentium, quibus hæc conceduntur, aut alia quavis causa, scienter, vel ignorantiter attentari, vel tempore observari non contingat, nullum tamen properterea exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratiis, indultis, & privilegiis hujusmodi præjudicium generatur, sed ea omnia, & singula in suis robore, & fitmitate permaneant. Ac quod deinceps per quacumque revocatorias, seu alias Apostolicas concessiones, vel literas, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, aut clausulis derogatoriis, etiam illa motu, & scientia similibus emanaverint, nulla ex prædictis concessis, & quæ eidem Congregationi pro tempore concedentur, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, indultis, privilegiis, & concessionibus, quomodo libet revocari, cassari, vel annullari censeantur, seu revocari, cassari, vel annullari, seu ipsi, vel ipsorum, seu quibusvis in eis contentis particulari, aut clausulis derogari valeat, nisi in derogatoriis, vel aliis literis, seu cassationibus hujusmodi illa, vel illi ex literis, quæ revocari, aut cassari, vel annullari videatur, aut cui vel quibus derogari appareret, eorumque totius tenor de verbo ad verbum integrè inseratur, & de-

omnibus, & singulis Congregationis hujusmodi Monasteriis nominatum, & specificatum mentio fiat, ac in eiusdem revocatoriis, cassatoriis, vel aliis literis manifestè, & expressè appareat, quod Romanus Pontifex, privilegiis, indultis, & literis de quibus tunc actum fuerit, voluerit specialiter derogare, vel illa revocare, aut cassare, seu annullare, ac tunc demum urgens, sufficiens, & rationabilis, propriè quām derogatio, revocatio, cassatio, vel annulatio ipsa merito fieri debeat, causa exprimatur, aliæ derogationes, revocationes, cassationes, irritationes, & annulations quæcumque, si quas aliter quam ut præfertur, à quoquam etiam Romano Pontifice fieri contigerit: ac quæcumque exinde subsecuta nullius sint roboris vel momenti, ipsi concessis literis, privilegiis, indultis, gratis, & exemptionibus, & libertatibus, in suo pristino, plenario, & atque integro robore duraturus. Et quod per quacumque revocationes, cassationes, seu annulations quarumcumque unionum, annexionum, incorporationum, & approbationum de quibusvis Monasteriis, Prioratibus, Ecclesiis, sive locis Ecclesiasticis per nos, seu successores nostros Romanos Pontifices, aut eorum aliquem in genere, vel in specie, sub quibusvis verborum formis, vel expressionibus de cetero forsan faciendis, nullum dictæ Congregationi, super unionibus, incorporationibus, approbationibus, & innovationibus quocumque Monasteriorum, Ecclesiastum, Prioratum, aut aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, per nos, & Sedem prædictam eidem Congregationi, vel in ejus favore faciendis, præjudicium inferatur. Sed illæ omnes etiam post revocationes, cassationes, & annulations predictas, in suo robore inconcusse persistant, in omnibus, & per omnia, ac si quoad eas, vel ipsarum singulari, aliqua revocatio, annulatio, vel cassatio nullatenus emanasset: nisi dum, & quando ipse super unionibus, concessionibus, & approbationibus, seu donationibus confecta litera in revocationum, & annulationum literis, constitutionibus, & ordinationibus hujusmodi de verbo ad verbum inferentur, ac in eis specialis, expressa, & individua de ipsis Monasteriis, & locis, ac Congregatione mentio fieret. Necnon irritum, & inane totum & quicquid in contrarium quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 38. Necnon Generali, & aliis Abbatibus, Prioribus, & Monachis, Conversis, Commissis, & Novitiis, præsentibus, & futuris, Congregationis hujusmodi, ut eorum dum dimittere voluntibus, & eorum animarum salutem uberiori amplius propagetur, & eorum confessores idonei, quos de suorum voluntate Superiorum, aut ipsi Superioribus pro liberto elegerint, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & qua ore confessi fuerint, plenam semel tantum in inortis articulo remissionem eis in sinceritate fidei, unitate Sanctæ Romanae Ecclesiæ, ac obedientia, & devotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum, canonice intrantium persistentibus, auctoritatè præfata concedere valeant. Sic tamen quod ipsi confessores de his de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, illam Congregationis hujusmodi personis, prout ad illas pervenerit, per se, vel alios fiendam injungant, quam illi facere, prout poterunt, omnino teneantur. Quodque singuli ex eisdem personis clerici quamprimum concessionis abolutione hujusmodi gaudere volunt, Septem Psalms Pœnitentiales, cum Litanis, & Orationibus confuetis; Conversi verò, & Commissi, aut qui præfatos Psalms dicere commodè non potuerint, quinquevigesies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam singulis hebdomadis recitare. Idque legitimo cessante impedimento, per annum integrum, etiam illud plus minus, ut ex alia quavis cœla eos dixisse, aut dicere oportere contigeret, prosequi, & complete teneantur, occurrente verò impedimento prædicto, & postea cessante quamprimum potuerint, commodè impositionem hujusmodi reficiant, & adimplent. Necnon quod diebus quibus nonnullæ Urbis Ecclesiæ pro stationibus consequendis à Christi fidelibus visitari solent, quinque Altaria Ecclesiæ, Monasterii, seu alterius loci Congregationis hujusmodi, ubi singulos ex eis morari contigerit, aut pauciora, si tot ibi non fuerint, devotè yisitando,

ando, semelque Psalmum incipientem, Miserere mei Deus &c. apud quodlibet Altare pro felici statu Sanctae Romane Ecclesie dicendo, easdem indulgentias, & peccatorum remissiones consequentur, quas consequerentur si ipsas Urbis Ecclesias tunc personaliter visitarent. Si vero aliquis ex personis Congregationis hujusmodi, pro ipsius Congregationis negotiis, aut aliis legitimis causis extra propria Monasteria moram traxerint, ubicumque commodius poterit, totidem Altaria in quacumque Ecclesia cum dicti Psalmi apud quodlibet ex ipsis Altaribus recitatione, ut primitur, visitaverint, & si Conversi, siue Commissi forsan dictum Psalmum dicere nescientes fuerint, ter Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam, apud quodlibet Altare hujusmodi recitando, candem etiam indulgentiam consequuntur.

§.39. Quodque hujusmodi Congregationis Sacerdotes in itinere constituti, aut alia causa substante, ante diem usque ad nonam inclusive Missam celebrare valent, motu, scientia, & auctoritate præmissis, de speciali dono gratia concedimus pariter, & indulgemus.

§.40. Volumus etiam quod universa, & singulæ personæ quibus causa auctoritate literarum Apostolicarum delegari possent, dum, aut quoties pro parte Generalis, & aliorum Abbatum, Priorum, & Conventuum, ac Monachorum Congregationis hujusmodi, vel alicuius eorum fuerint legitime requisiti, ad executionem quacumque literarum dictarum Sedis conservatoriarum nunupatarum, præfatae Congregationi, vel ejus Monasterii, Prioribus, membris, Abbatibus, Prioribus, Conventibus, contra illis inferentes molestias, injurias, gravamina atque damna concessarum haec tenus, & in posterum concedendarum, perpetuis futuris temporibus procedant, per se vel alias: Alias juxta earundem conservatoriarum literarum continentiam atque formam, in omnibus, & per omnia, ac perinde si ipse conservatoria literæ eis à principio directæ, eisque ut quamvis alias conservatores esse non possent, illas exequenter, expresse mandatum, & super hoc concessa facultas fuissent.

§.41. Non obstantibus natalium defectu ac Picernen, Concilii, & pia memorie Innocentii IV. contra exemptos editæ, quæ incipit Volentes, & Martini Quinti necon Bonifacii Octavi, Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necon Monasteriorum, Prioratum, & aliorum Regularium locorum, etiam dictæ Congregationi unitorum, & illorum, ac prædicti, & quorū ipsa unita Monasteria, Prioratus, & loca extiterint Ordinum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmate alia roboretur statutis, & consuetudinibus, prærogatiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis Communiatibus, Universitatibus, Collegiis, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & aliis locis, Capitulis, Conventibus, & personis, etiam motu, & scientia similibus, & cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, effacitoribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis concessis haec tenus, & in posterum concedendis, quibus omnibus, etiam pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio, seu quævis alia expressio habenda fore, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo labore permanens, hac vice dumtaxat eisdem motu, & scientia specialiter, & expressè derogamus, necon omnibus illis que præfati prædecessores in singulis per eos Congregationi hujusmodi concessis literis voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.42. Ceterum quia difficile foret præsentes literas ad singula quæcumque opportuna loca deferri, motu, & scientia prædictis volumus, & præfata Apostolica auctoritate decernimus, quod transumptis super præsentibus conficiendis, manu publici Notarii subscriptis, & sigilli alicius Curiæ Ecclesiastice impressione munitis, ea prorsus fides adhibetur indubia, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, ubiquecque essent exhibita, vel ostensa.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis

Dominice millesimo quingentesimo septimo, Pridie No-
nas Junii, Ponificatus nostri anno 4.

*Dic. P. An. 4.
die 4 Junij.*

Approbatio gratiarum, & privilegiorum à Pon-
tificibus, Imperatoribus, & aliis concessorum
Congregationi Monachorum Vallis Umbro-
sa Ordinis S. Benedicti: Et communicatio
quarumcumque gratiarum, & indultorum
quoquo modo Congregationi Cassinen. Mo-
nachorum ejusdem Ordinis concessorum, &
concedendorum.

Istam Congregationem approbavit Urbanus II. supra
in ejus const. 1. Cum universis, ubi alia de hac
Congregatione notavi.

IVL I. V S E P I S C O P V S, Edita An. D.
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. 1507.

Militantis Ecclesie regimini dispomente Domino
præsidentes, ex commissio nobis Pastorali officio
inducimur, ut his, quæ pro Religiosorum quorumlibet
in humilitate spiritu Domino piè famulantium felici
succesu à Sede Apostolica concessa sunt, nostra appro-
bationis munimine favorabiliter roboremus, ut eo fit
rum subsistant, quo Sedis ejusdem auctoritate sibi
fuerint circumulta, ac etiam alia de novo ex Sedis ejus-
dem benignitate concedamus, prout eisdem Religiosis,
& aliis in Domino conspicimus salubriter expedire.

§.1. Sanè pro parte dilectorum filiorum Blasii Abbatis
Monasterii B. Mariae Vallis Umbrosæ Fesulan. Diœcesis,
& Definitorum Ordinis, & Congregationis ejusdem Val-
lis Umbrosæ, nobis nuper exhibita petatio continebat,
quod alias fel. rec. Urbanus II. Paschalis II.
Innocentius II. Innocentius III. Innocentius VIII. Cele-
stinus II. Cœlestinus III. Gregorius VIII. Bonifacius VIII.
& quamplures alii Romani Pontifices prædecessores no-
stri Monasteriis Ordinis, Religionis, seu Congregationis
prædicatorum, illorumque membris, ac Monachis, & per-
sonis eorundem multa, & diversa privilegia, indulta, &
immunitates concesserunt, prout in literis ipsorum præ-
decessorum plenus dicitur continet.

§.2. Quare pro parte Blasii Abbatis, qui ut asseritur,
etiam Generalis Ordinis, & Congregationis prædicatorum
extitit, ac Definitorum prædicatorum afferentium,
quod Monasteriorum Religionis, seu Congregationis
hujusmodi Abbates, & Monachi juxta eandem Regulam,
& observantiam Regularem dilectorum filiorum Mona-
chorum Congregationis S. Justinæ, alias Cassinen. Ordini
S. Benedicti reguntur, nobis fuit humiliiter supplica-
tum, ut pro eorum subsistencia firmiori robur nostræ ap-
probacionis adiictere, ac illa innovare, eisdemque modo,
& forma, quibus concessa sunt, de novo concedere, nec
non infra scriptorum tenorem, & quascumque alias pia
memoria Eugenii IV. & Alexandri VI. ac quacumque
aliorum Romanorum Pontificum, etiam prædeces-
torum nostrorum literas eidem Congregationi S. Justi-
ne, alias Cassin. concessas, & in illis contenta, ac alia pri-
vilegia, immunitates, indulgentias, & indulta quæcumque
eidem Congregationi S. Justinæ, seu Cassinen, & il-
lius Monasteriis, Monachis, & personis, per Sedem cam-
dem quomodolibet concessa, ad Ordinem, & Congrega-
tionem Vallis Umbrosæ hujusmodi, ac ad illius Mona-
steria, & loca, & personas, & bona extenderet, aliasque in
præmissis opportunè provide de benignitate Apol-
loca dignatur.

§.3. Nos igitur qui Ordinem, & Congregationem
Vallis Umbrosæ hujusmodi, propter uberes fructus, quos
in militante Ecclesia in divinis contemplandis, & assiduis
orationibus, ac precibus ad Deum producere noscuntur,
in visceribus charitatis, & dilectionis nostra complecti-
mur, Blasium Abbatem, & Definitoris, necon Ordinem,
& Congregationem Vallis Umbrosæ hujusmodi, ac ejus-
dem Ordinis, seu Congregationis singulares personas, à
quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti
concessa, & iterato eadem
vel
alijsque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penit. à jure,
concessa, &
iterato eadem
vel
concedit.

vel homine, quavis occasione, vel causa latjs, si quibus quomodolibet innodati xistunt t, ad effectum dumtaxat præsentium consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore cententes, necnon privilegiorum, libertatum, immunitatum, & indultorum, tam per dictos prædecessores, quam Imperatores, Reges, & alios Principes seculares, ac Prelatos quoquecumque eisdem Ordinibus, & Congregationibus, ac illorum Monasteriis, locis, bonis, & personis concessorum tenores, qui præsentibus non sunt inserti, ac si de verbo ad verbum infererentur eisdem præsentibus, & expressis habentes, privilegia, indulta, immunitates, & libertates Ordinis, seu Congregationis Vallis Umbroæ per prædecessores, ac quatenus sint licita, & honesta, per Imperatores, Reges, & Principes, & Prelatos prædictos concessæ, ac prout concernunt, omnia, & singula in literis Pontificis, Imperatorum, Regum, & Principum seculariorum, & Prelatorum prædictorum desuper concessæ contenta, innovamus, approbamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan in privilegiis per Imperatores, Reges, & Principes seculares, & Prelatos prædictos concessis interveniente, illaque omnia eisdem modo, & forma quibus concessa sunt, de novo concedimus.

Gratiasque omnes Congregacionis Caffinensis, confessorum & consistoriorum, etiam Congregationis Vallis Umbroæ, loca, et personas, & bona prædicta eadem auctoritate extendimus, ac statuimus, & ordinamus, quod Ordino, & Congregatio Vallis Umbroæ hujusmodi illis absque ulla penitus differentia, uti, potiri, & gaudere, ea que omnia, & singula inter ipsos communia esse, & eis suffragari debere in omnibus, & per omnia, perinde ac si illa eisdem Ordini, & Congregatio Vallis Umbroæ communiter à principio concessa fuissent, & in futurum concederentur.

5.5. Non obstante, præmissis, ac constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Congregationum, & Ordinum prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, ac privilegiis, & indultis, Ordinibus ac Congregationibus prædictis forsan sub quibuscumque tenoribus concessis, quibus tenores hujusmodi præsentibus pro sufficiente expressis habentes, illis, aliis in suo labore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

5.6. Et insuper quia difficile foret præsentes literas ad singula ubi opus fuerit deferre, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod illarum transumptis manus publici Notarii inde rogati subscriptis, & sigillo aliquo Prelati, seu alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, ea prouersus fides ubilibet adhibetur, quæ præsentibus adhiberetur si originaliter essent exhibite, vel ostense.

Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millemo quingentesimo septimo, Idibus Julii, Pontificatus nostri anno quarto.

XIV. Contra occultantes, vel retinentes scripturas, ad Rev. Cameram spectantes.

Contra eosdem alias ejusmodi sanctiones promulgant alii Pont. dantes auctoritatem Commissario d. Camere, eos coercendi, ut inf. in Sixti V. const. 44. Ad excelsum, ubi indicabo.

I V L I V S . P A P A I I . Ad futurum rei memoriam. edita A.D. 1507.

Cum sicut accepimus, in nostra Camera Apostolica sèpè contingat, ut libri, codices, & scripture ipsius Cameræ, diversas res, & negotia concerneantur, per Ministros, & Officiales ipsius Cameræ, & alios recipiantur, & per eos videantur, & examinentur, qui, & quæ ad ipsam Cameram, & loca in ea deputata non reportentur, ex incuria, sive negligencia, vel alia quavis causa, ita ut libri, & scripture hujusmodi, aliter reperiti non possint, in grave damnum, & præjudicium ipsius Cameræ.

§. 1. Super iis igitur, provide intendentes, dilectis filiis dictæ Cameræ Præsidentibus, & Clericis, ac Notariis, & Officialibus, ac Ministris, omnibusque aliis, & singulari, cujuscumque gradus, & dignitatis fuerint, sub excommunicationis poena latæ sententiae, à qua nisi à nobis, & successore nostro, præterquam in mortis articulo constituti absvolvi non possint, præsentibus præcipimus, & mandamus, quatenus omnes, & singulos libros, codices, registra, bastardellos, & alias qualcumque scripturas, & documenta, tam publica, quam privata, ad ipsam Cameram quomodocumque spectantia, à dicta Camera, vel aliunde quomodolibet habita, & extracta, debeant infra octo dies proximè sequentes, in dictam Cameram reportasse, ac in eadem restituuisse, dedisse, & assignasse, coram Notario, & duobus, sive uno ex dictis Clericis ipsius Cameræ, & illa sic reportata, & assignata, describi, & annotari in dictis libris Cameræ fecile.

§. 2. Necnon ex nunc in ante, nullus ex prædictis aut aliis quicunque, ullos libros, sive scripturas, quæ in dicta Camera reservari debent, apud se ullatenus habere, & retinere, ultra terminum decem dierum, postquam à dicta Camera illa receperit, absque speciali mandato, & licentia dictorum Præsidentium, & Clericotum, audeant, vel præsumant, de qua quidem licentia, sive mandato speciali, particularis notatio in libris Cameræ fieri debeat. Alioquin elapsò dicto termino non parentes, sive contrahientes, sciant se majoris excommunicationis sententiam incurritse, quos, ut tales, ex nunc, prout ex tunc, auctoritate Apostolica per præsentes declaramus. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Placet, & ita Motu proprio mandamus.

Dat. Romæ apud S. Petrum, xv. Kal. Septemb. anno 4.

*Papa subsciptio.
Dat. P. An die 28. A.*

Institutio Collegii Scriptorum Archivii Romanæ Curia Notariorum, in causis Commissariis in Urbe, apud Judices proprios Notarios non habentes. Et concessio facultatis creandi alios Notarios, ac legitimandi Bastardos.

Quoad facultatem legitimandi, extensa est hac bullæ à Paullo III. infr. in ejus conf. 14. Romani. Et quoad alia est confirmata, & ampliata à Pio V. infr. in sua conf. 87. Pridem. De Archivio autem in toto Stato Ecclesiastico, attende infr. conf. 83. Sixti V. Sollicitudo.

Archivium Sancti Collegii S.R.E. Cardinalium in Vaticano Palatii instituit S.D.N. Urbanus VIII. Conf. 53. Admonet, infr. tom. 4.

I V L I V S . E P I S C O P V S . Ad perpetuam rei memoriam. edita A.D. 1507.

Sicut prudens paterfamilias ad laudabilem dispensationem gloriosumque regimen familie suæ domus, rectitudinemque vivendi, operosis virtutum studiis intentit, ac cuncta quæ profutura sunt attentæ considerationis indagine perscrutatur, & sani maturitate consilii circumspicit diligenter, normam præbent illi semper, & ordinem cum honestate, iustitia, & sincera ratione vivendi, ut exclusis vitiis, erroribusque undique evulsi in ea splendide virtutes plantentur, & inseratur, quæ assiduum fructum afferant honoris, laudis, & famæ, ita Romanus Pontifex qui dominici gregis superna sibi præordinatio ne commissi curam agere studet, ad quæ certa ratione jumente actus dirigens, in primis Ecclesiam Dei universam, cuius

X V.

cujus caput Romana Ecclesia esse dignoscitur, legibus, actionum, testamentorum, codicillorum, arrendamento-
rum, locationum, permutationum, venditionum, compre-
missorum, arbitramentorum, donationum, processuum, &
aliorum contractuum, & instrumentorum, allarumque
scripturarum, tam inter vivos, quam in ultima voluntate,
quæ tam per quoscumque alios notarios & tabelliones
in præfata Romana Curia inter Cuiiales, vel Curiales &
Romanos tantum, etiam per notarios Romanos de con-
tractibus Curialium rogatos. His expressè duntaxat ex-
ceptis, quæ inter cives Romanos originarios & Romanis
parentibus ortos, non autem ex privilegio auctos, & quæ
in Curiis Urbis, & eorum Tribunalibus, vel Auditorio
nostro, & Cameræ nostræ per ipsorum notarios perpe-
tuos, quietiam officiales Sedis Apostolicæ existunt, in
pertinentibus & spectantibus ad eorum officium, vel apud
acta, & vigore causarum coram eis vertentium, per se vel
eorum substitutos, per eorum tamen principales notarios
& Auditores approbatos, quoad causas, & judicialia acta,
& ab ipsis dependentibus tantum, vel alias per origina-
rios notarios proprios in rebus, & negotiis, & materiis,
in quibus ratione sui officii, vel alias rogari soliti sunt
& consueverunt, non autem in diversis & insolitis, ac te-
stamentis, donationibus, & ultimis voluntatibus quibusvis
cumque, de quibus si in posterum rogati facient, tenean-
tur portare notas ut certi notarii non officiales perpe-
tui, quibus officiales supradictos in præmissis omnibus,
ad tollendum causas querelarum, æquales fore censimus,
scribere debeant, & ad verbum registrare, & notas ipsas
originales sic registratas à tergo per Correctores infra-
scriptos parti restituere.

*§. 1. Sanè non sine maxima animi displicentia ex di-
versorum fidelium querelis, ac judicium, & aliorum offi-
cialium relatione pluries accepimus, quod in Romana
Urbe, ad quam velut ad communem periclitantium por-
tum Christianus Orbis constituit, propter Notariorum, &
aliorum scripturas conscientium diversitatem, sive do-
lum, aut ignorantiam, & incuriam, vel eorum à Romana
Curia recessus, quamplurime falsitatis & fraudes com-
mittuntur, tres aliter scriptæ quā actæ rep̄riuntur, Pro-
tocolla, & originalia perduntur, ultimæ voluntates nō
exequuntur, damna, & incommoda fidelibus irrogantur,
aliaque sceleris, inimico humanae naturæ instigante, per-
petranti, ac super fraudibus, falsitatibus instrumento-
rum, ac aliarum scripturarum hujusmodi, aut eorum sus-
picione, lites, & controversie in judiciis, & tribunalibus
Curialium dictæ Urbis assidue vertuntur, in divina ma-
jestatis, & Apostolicæ Sedis offendens, Ecclesiastū, pupil-
orum & viduatum spoliacionem, fideliumque prædicto-
rum, ac totius reipublicæ detrimentum, & jačuram.*

*§. 2. Nos igitur ejusdem pastoris, licet immeriti, divina
dispositione effecti, cupientes hujusmodi fraudibus, dan-
nis, & erroribus obviare, Ecclesiarum opportunitatibus
consulere, & infideliūm prædictorum immanitati resiste-
re, considerantes quod si aliquis Officialis certus
numeris, sub certis & honestis conditionibus, habita per-
sonarum consideratione, institueretur, per quos s instrumenta, & scripturæ præfatae conficerentur, seu alias ex-
pedirentur, & illa sic expedita publice in Archivio, &
monumentis authenticis redigerentur, ordo debitus in il-
lotum confessione rectius obliteraretur, scandalis, frau-
dibus, & sceleribus hujusmodi obviaretur, & securitati
contrahentium, testantium, & alias disponentium, ac litigian-
tiūm salubriter consuleretur, ipsique officiales hono-
re & præmio allesti, adhibita exercitatione periti effice-
rentur, & quæ ad eorum officium spectarent, diligenter
exercent, super his cū fratribus nostris S.R.E. Cardina-
libus communicato consilio, natura deliberatione, ac eorum
assensu, ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis
plenitudine, Collegium centum & unius virorum, qui
Scriptores Archivii præfata Romana Curia nuncupen-
tur, perpetuū creamus, erigimus, & instituimus, qui exer-
citium & officium eis commissum per se ipsos exercere
debeant, non autem per substitutos, cum illorum sit ele-
ta persona, ut desiderio nostro, & eorum officio satisfiat.*

*§. 3. Et in primis omnia confessionalia quæ à nobis,
vel à successoribus nostris Rom. Pontificibus pro tem-
pore existentibus, aut de nostro, vel illorum mandato de-
cetero quibuscumque personis, cujuscumque gradus,
status, ordinis, aut præminentia fuerint, per solam signa-
turam concedent, propria eorum manu scribant.*

*§. 4. Ac eo ipso quod ad hujusmodi officia assumpti
fuerint, absque alia creatione notarii legitimi existant, &
pro talibus habeantur, qui de omnibus contractibus, &
ultimis voluntatibus per quoscumque & inter quoscumque,
& super quibusvis spiritualibus, beneficialibus, aut
profanis rebus deinceps faciendi rogari, & super eis in-
strumenta conficer possint, eorumque rogatis plena &
indubia fides adhibeat, perinde ac si legitime, & ut
moris est, notarii creati forent, præstito prius juramento
consueto in manu Defensoris, vel unius ex Correctori-
bus, de eo fideliter exercendo.*

*§. 5. Habeantque Archivum publicum & locum de-
centem in Palatio Apostolico. Et in eorum libris authen-
ticis omnes notas acceptationum, compositionum, trans-
ferentur, ut prius, & quoad ipsos vel novatum intel-
ligatur,*

*franci notas
instrumentorum
ad eos defraude-
dorum anosa-
tis Curia.
Quod hic dia-
ctus de deloca-
tione non for-
merit.*

*Alli qm
matriculati à
Collegio in Vy-
be instrumento
in rogare à n
peffum Etmar
matriculati no-
tas ad idh
diferunt.
Hoc revocat
Leo X. in con-
stitut. 33. Pa-
boralis, quoniam
Notarii Colle-
gii Florentini
notariorum.*

*protocollo
notariorū de
functorum
eiam Romæ
notariorū non
habentium si-
lios notarios
affiguntur in
Archivio.
Hoc revocat
Leo X. in con-
stitut. 1. Datus
singularem.*

JULIUS SECUNDUS.

104
gatur, ne officiorum conditio deterior fiat per processus.

Riparia & processus causarum in Camera finitarum, ad Archivum Privatum.

§.8. Similiter cum in dicta Urbe totius orbis causae agitantur, expediaturque decisarum causarum una cum processu illis habitis, & juribus originalibus productis memoriam fideliter conservari, cum de illarum peditatione continua querela oriantur, & partibus irreparabili danno quandoque inferantur, teneantur & debent remesnotarii Palatii Curiae causarum Camera Apostolicae, Gubernatoris, Vicarii, Commissariorum, ac Camerae Apostolicae, omnia & singula registrare quacumque forma causarum, qua coram eorum Dominis & Auditoribus versa & agitata fuerint, decisarum & finitarum per sententiam definitivam, & transitum in rem iudicatae quomodolibet, super quibus causa restitutionis non pendeat, vel declarationis, & in quibus per biennium post rem iudicatum, vel datas executoriarum literas nisi factum reperitur in iudicio, sub poena excommunicacionis lata sententia, à qua non possint nisi à nobis, prævia satisfactione, vel successoribus nostris absolvi, & privationis officii, in dicto Archivio Romanae Curiae fideliter conservanda & custodienda deponere, & assignare praefatis Correcoribus, & aliis deputatis officialibus. De quibus quidem juribus & registris, per dictos Scriptores fideli inventarium fieri, & teneri debeat, & ad mandatum dominorum Auditorum, vel a horum Judicium, ad quos spectat ex officio, vel ad partium habentium interest instantiam, ab illo aliqua solutione à partibus exigenda, liberè & absque mora in iudicio vel extra restituere.

Correctores decem inserviant ex professis Scriptoribus, qui alii admissi sunt.

§.9. Ex quibus quidem Scriptoribus predictis decem magistros, Correctores nuncupatos, instituimus, de quorum numero, ratione jurisdictionis ordinariae Romanae Curiae, sicut & esse intelliguntur. Auditor causarum Camerae Apostolicae generalis, / qui etiam dicti officii Defensor existat post Camerarium & Vicecancellarium apostolorum, quos principales Defensores & Protectores dicti officii esse volumus) pro tempore existentes, si dictum officium exercere voluerint, & unius ex dilectis sicut dicta Camera Clericis. Reliqui verò octo Prelati &c. in dignitate Ecclesiastica constituti, & graduati in iure Ecclesiastici existant, ad quorum officium scriptores Scriptores ipsos ad hujusmodi onus assumendos examinare, & negligentes corrigit, ac processus omnes causarum expectativarum, que non sunt in forme paucularum, vel in forma dignorum, quarum executio de necessitate à partibus committitur, atque processus quoque affarum provisionarum, vigore literarum Apostolicarum, etiam penitentiarie nostre faciendo, fulminant, & decernant. Expressè mandantes dilectis filiis Abbreviatoribus & Scriptoribus Apostolicis, ut in confectione literarum Apostolicarum ipsi processibus unus ex eius ad minus Judex adhibeat, & quatenus in bullâ non fuerit nomen aliquius ex eis expressum, ex tunc in antece intelligatur appositum, possitque & debeat dictos processus, primitus ac si expressè adhibitus esset, fulminante decernere, qui non nisi in loco officii, vel coram aliquo ex dictis Scriptoribus processum decernere possit. Nec necat cuiquam akeri in dicta Curia processus decernere, quin & aliquem ex dictis Scriptoribus subscribatur, & publicetur, cum signo & subscriptione propria, ac appensione sigilli officii. Illis processibus dumtaxat exceptis, quorum litera gratiam seu iustitiam concernentes, diriguntur alii ex dilectis filiis causarum Palatii nostri, & Camerae prefatæ Auditoribus, seu eorum Locateneribus, aut aliis Ordinariis, vel delegatis Judicibus non inferioribus Episcopis in Romana Curia residentibus, quibus etiam licere voluntus processus decernere, dummodo quoad ipsos Episcopos & Prelatos processus hujusmodi per unum ex dictis Scriptoribus subscripturatur. Necnon copias, & notæ instrumentorum, ac sumpta ex ipso Archivio extrahenda, auscultare & approbare cum subscriptione manus propriæ, juxta modum tuens verbis, videlicet, Sumptum ex registro Scriptorum Archivii Romanae Curiae, & auscultatum per me, & illius magistrum Correctorem, & concordat. Quæ notæ & sumpta extendi nihilominus debeant per proprios notarios si superfuerint, vel dicta Camerae Audi-

tem Romanæ Curie Judicem ordinarium, vel etiam per unum ex dictis notariis, sive Scriptoribus Archivis, cum approbatione Correcoribus, prout partibus videbitor. Ipsiisque instrumentis, vel sumptis stetit, & eis fides indubita adhibetur in iudicio & extra, quoad contenta in eis, perinde in omnibus & per omnia, ac si per notarios originarios inde rogatos data fuissent.

§.10. Possitque Collegium ipsum per eorum Correctores & Clericos deputando, per eum, creare notarios undecimque venientes, cujuscumque nationis, & creatos per alios, exceptis officialibus perpetuis, volentes tabellionatus officium in Urbe & districtu ejus exercere, examinare, & repertos insufficientes ab exercitio dicti officii, perpetuo vel ad tempus suspendere vel private, & idoneos approbare, & in matricula & Archivio describere, ita quod per eos non approbati, neque scripti officium Tabellionatus hujusmodi exercere, in Urbe vel ejus districtu minime possint, & si temere se immiscuerint, eorum rogatis & instrumentis nulla fides adhibetur, ut supra dictum est, & penitus subscriptis subjeant.

§.11. Valeat etiam dictum Collegium, legitimare Manenses & Bastardos, in Urbe & toro domino Romanae Ecclesie, mediate vel immediate subiecto, ac ubicumque nos ac successores predictos residere contigerit, cum clausula consueta: Sine præjudicio, &c.

§.12. Adhibeantur interpres rectius, processuum, instrumentorum, & scripturarum, in omnibus causis & negotiis que in Romana Curia geruntur, in quibus interpres assumuntur ad electionem partium, & ex predictis convenientem mercedem arbitrio Auditoris, sive Judicis causa moderandam accipiunt. Ita tamen quod inter dictos Scriptores sint aliqui, qui idioma, de quo fieri debet interpretatio, intelligant, & explanare, & interpretari valeant intelligibiliter.

§.13. Sintque dicti Scriptores notarii omnium iudicium Commissariorum in Urbe, exceptis judicibus Romanae Curiae ordinariis vel delegatis, qui habent notarios proprios, officiales perpetuos, & Sancta Romana Ecclesie Cardinalibus, quoad causas coram eis vertentes & commissas, in quibus notarios eorum deputare valent, dummodo sint authentici, & legitime creati, qui etiam Cardinales quoad omnia eorum personas conceruent, intelligant excepti ab observatione præmissorum, necnon Auditores facti Palatii nostri, & Camerae Apostolicae, & eorum Locatenerum, in eorum personas tantum conceruentibus. Faciantque, & constituant ipsi Scriptores inter se Collegium cuan communis Arca, seu burla, ac omnia emolumenta, ratione dicti officii quomodolibet provenientia, ponant in communis, & in fine mensis cuiuslibet, seu alterius temporis per eos ordinandi, hujusmodi emolumenta inter se communiter dividant, exceptis decem magistris Correctoribus, quorum unusquisque portionem unam cum diuidia accipient, tam de emolumента massæ, quam de his provenientibus, que ex ammissione & receptione novorum Scriptorum inter Scriptores receptioni interessentes dividuntur.

§.14. Constitutionesque & statuta inter se justa & honesta condere valeant, etiam cum poenarum adjunctione, dum tamen in gravamen Curie nostra tendant, vel Curialium iacturam & detrimentum.

§.15. Sintque ipsi & successores eorum nostri, & successorum nostrorum predictorum veri familiares, continui commensales Palatini, & in quibuscumque scripturis, literis Apostolicis, ac actibus tales se scribere & nominare, ac ab aliis scribi & nominari possint, & debeant, nec propterea possint de subreptione notarii, vel arguitas literæ, nec quoad eas regula de mentientibus. Si familiares, locum habeat. Et pro eorum personis dumtaxat, quacumque literas Apostolicas, gratiam seu iustitiam concernentes, in omnibus officiis, etiam follicitorum earundem literatum gratis expediant, gaudeantque omnibus & singulis antelationum prerogativis, privilegiis, favoribus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratiis, concessionibus, facultatibus, & indultis, quibus literatum Apostolicarum Abbreviatores, & Scriptores, necnon

Collegium correctorium.

Legitima Bastarda domino l Pa.

Notarii omnium tam non bene prius notari acceptu Ca din.

Hanc te

petitionem illi

Pius V. didi

rubr.

Statuta con dere pro se posse.

Familiares Pape pri vilegio fructu tur.

JULIVS SECUNDUS.

Officium etrum
ir-
ratiabili-
bus

necnon nostri & successorum nostrorum eorundem familiarem contum commissales pro tempore descripti, etiam in quocumque beneficiorum, que vigore gravitatis expectatarum eis concessarum pro tempore spectant, affectione vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudete poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter & absque via differentia. Sine tamen Abbreviatorum & Scriptorum, ac familiarium descriptorum, ac Auditorum causarum Palatii, & Clericorum, ac Referendariorum prejudicio. Mandantes in virtute sancte obedientie, ac sub excommunicationis latae sententiae pena, quam nisi paruerint, eo ipso incurrit, Rescribendario, & aliis literarum Apostolicarum Scriptoribus, Abbreviatoribus, Sollicitatoribus praedictis, plumbi, & registri magistris ac Secretariis nostris, nunc & pro tempore existentibus, ac quibuscumque aliis ad quos pertinet, & in posterum pertinebit, quatenus literas Apostolicas personas dictorum scriptorum Archivii dumtaxat concorrentes hujusmodi, in omnibus eorum officiis gratis expediunt, ponendo videlicet, Gratus pro Scriptore Archivii Romanae Curie.

§. 16. Volentes, & eadem auctoritate statuentes, quod liceat dictis Scriptoribus de eorum officiis & emolumenris, ad instar aliorum Scriptorum disponere, illaque resignare, & illi quibus eadem officia concessa fuerint, pro concessione hujusmodi officii, quam à nobis & successoribus prefatis obtinebunt, dum hujusmodi officia per resignationem vacabunt, nobis & successoribus eisdem quinquaginta ducatos auri de Camera persolvere teneantur, quodque ad huiusmodi officia per solam supplicationem despuper per nos & successores praedictos, ac de nostro & successorum praedictorum mandato signata, absque aliarum literarum Apostolicarum despuper expeditione, si illas expedire noluerint, admittantur.

§. 17. Decernentes ex tunc, tam confessionalia quam omnes contractus, & instrumenta hujusmodi, que super quibuscumque negotiis & rebus, per quascumque personas, cuiuscumque dignitatis & conditionis fuerint, aliter quam, ut praefertur, acta, gestave fuerint, nullius roboris vel momenti existere, nullaque eis fidem adhiberi, & falsitatis vitio subjacete, nec contrahentes ipsos ad eorum obseruantiam ligare, aut aliqui jus tribuere, sive per quoscumque judices, tam Ecclesiasticos quam laiculares, etiam Auditores, & Sancte R.E.Cardinales praefatos, ac quoscumque alios judicari, interpretari, & decidi debere, sublata eis, & cuilibet eorum quavis alia judicandi, interpretandi, & decidendi facultate, ac irritum & inane si fecus super his à quoquam, etiam per nos, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 18. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo, &c.
Datum Roma apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septimo, Kalen. Decembris, Pontificatus nostri Anno quinto.

Ego Iulius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus manu propria subscripti.

Cardinalium subscriptio.
Ego Oliuerius Episcopus Ostien, manu propria subscripti.
Ego Georgius Episcopus Portuen, Card. Portugalli, manu propria subscripti.
Ego Raphæl Episc. Sabinen, Card. Sancti Georgii Camerarius.
Ego Io. Antonius Episc. Prænestin, manu propria me subscripti.
Ego G. Episc. Albanen, manu propria.
Ego Dominicus tituli S. Marci presb. Card. manu propria subscripti.
Ego Jacobus tit. S. Clementis presbyter Card. manu propria subscripti.
Ego Petrus tit. S. Cyriaci in Therthis Card. Reginus, manu propria subscripti.

Bullar. Mag. Tom. I.

Ego F. tit. SS. Netei & Achillei Presbyter Card. Cuthtin, manu propria subscripti.
Ego Antonius tit. S. Stephani in Casio monte presb. Card. manu propria subscripti.
Ego Franciscus tit. S. Susannæ Presbyter Card. manu propria subscripti.
Ego Nicolaus tit. S. Prisca Presbyter Card. de Misco, manu propria subscripti.
Ego Melchior tit. S. Nicolai inter imagines presbyter Card. Brixien, manu propria.
Ego F. tit. S. Adriani presb. Card. de Claramonte, manu propria.
Ego G. tit. S. Petri ad Vincula presbyter Card. Vicecellarius, manu propria.
Ego M. tit. S. Mariae in Transiberim presbyter Card. manu propria subscripti.
Ego R. tit. S. Anatalia presbyter Card. Nanneten, manu propria.
Ego F. tit. S. Cecilia presb. Card. Papien, manu propria.
Ego Gabriel tit. S. Praxedis Presbyter Card. manu propria subscripti.
Ego F. tit. S. Sabine Presb. Card. manu propria.
Ego Jo. S. Mariae in Aquiro Diaconus Card. de Columna, manu propria subscripti.
Ego Jo. S. Mariae in Dominica Diaconus Card. de Medicis, manu propria subscripti.
Ego F. S. Theodori Diaconus Card. de Sancto Seuerino, subsc.
Ego Iulius S. Angeli Diaconus Card. de Cesarinis, manu propria subscripti.
Ego A. S. Eustachii Diaconus Card. de Farnesio, manu propria subscripti.
Ego M. S. Mariae in Portico Diaconus Card. Cornelius manu propria subscripti.
Ego S. Sancta Mariae Nouæ Diaconus Card. de Gonzaga, manu propria subscripti.

Sequitur declaratio predicta constitutionis.

I V L I V S E P I S C O P U S , Edita Ad. Di
Servus Servorum Dei : Ad perpetuam rei memoriam. 1507.

A Postolatus officium, licet immeristi, gerentes in terris, ad ea libenter prospicimus, per quæ Christi fideles inter se secure versari, ac fideliter contrahere possunt, & ad ea peragendum operosis studiis intendimus, ut sublati vitiis, & erroribus eliminatis, justi mores in Ecclesia sponsa nostra instituantur, qui vere & sempiternæ laudis fructum afferant, &c.

§. 1. Ac volumus quod Iudices, Commissarii predicti ad scribendum in causis & litibus eis, auctoritate Apostolica commissi & committendi quibuscumque & coram eis vertentibus, Scriptoribus ipsiis, notariis, actuariis deinceps vtantur, nec alios ad scribendum in illis coram se admittere possint, scripturæque acta, processus, & instrumenta in causis hujusmodi coram eis facienda, si per alios quam Scriptores praedictos subscripti erunt, nullius sine robore vel momento, nullaque penitus fides his adhibetur. Quodque tam ipsi Commissarii, quam dilecti filii sacri Palarii causarum Auditores Capellani nostri, ceterique ipsius Curie Iudices, alios interpretes præter ipsos Scriptores ad interpretandum testes vel scripturas coram se adhibere nequeant.

§. 2. Ac quod nulli omnino hominum liceat vige- Et quod nam
re quorūcumque priuilegiorum eis auctoritate Apo- alius possit
stolica vel alias quomodolibet concessorum & conce- in Curia na-
dendorum in dicta Curia, & infra viam dietam lega- caries creare,
tatem, ab Urbe seu loco ubi ipsum Romanum Pontificem nos baſiarios
cum sua Curia, pro tempore, residere contigerit, tabe- legitimare.
liones & notarios creare, ac nothos & illegitime con- Hoc Iustinus
ceptos natalibus restituere, aut creari vel restitui com- explicat Paul.
mittere, ac processus praedictos fulminare, decernentes III. cit. in rubr.
irritum & inane quicquid in contrarium contigerit
attentari per quoscumque, &c.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordina- Quibuscumque
tionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque, que non ob-
que. Aut si aliquibus communiter vel diuīsum ab eadē sit stanib.
Sede

Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induito hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quae presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus praedictarum vel praesentium literaturum impediti valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda foret in nostris literis mentio specialis, quea quoad hoc cuiquam volumus nullatenus suffragari.

§. 4. Ut autem praesentes, & aliae nostra literae prae- fatae ad omnium nequitiam deducantur, ac per omnes in- uiolabiliter observari debeant, volumus & mandamus illas in cancellaria Apostolica, in audiencia literarum contradicitarum nostrarum legi & publicari, ac in Basilica Principis Apostolorum, & Cancellarie prefatae, neconon Audientiae causatum nostri sacri Palatii valvis siue portis, & in acie Campi Florae de Urbe affigi, vt hi quis literae ipsae concernant, seu concernere poterunt quomodolibet in futurum, quod ad ipsorum notitiam non pertuerint, vel illas ignorauerint, quominus eos arcent, perinde ac si eis personaliter intinatae forent, nullam possint excusationem pretendere, vel ignorantiem allegare, cum non sit verisimile quoad ipsos remane- nere incognitum, quod tam patenter fuit publicatum. Nos enim iritum decernimus, & inane quicquid contra praemissa, vel aliquod eorum à quoquatum quavis auctoritate, directe vel indirecte contigerit at- tentari.

Nulli ergo, &c.

Dat. P. An. 5. Dat. 13. Dec. 6. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini millesimo quingentimo septimo, Idibus Decembris, Pontificatus nostri anno quinto.

XVI. De portionibus fructuum ex beneficiis Militia de Calatrava Cisterciensis Ordinis communione thesauro debitibus, certis dumtaxat casibus expendendis.

De hac Militia notabo infra ad confit. 1. Adriani VI. Dum intra.

Edita An. D. I V' L I V S E P I S C O P V S, Seruus Seruorum Dei : Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

*R*omanus Pontificis, in quo divina dispositione plenitudo constisit, providentia circumspetta statum personarum religiosarum quarumlibet, praesertim regularibus militiis pro fidei Catholice defensione continuè insudantium diligenter attendens, ad ea libenter intendit, per quæ earundem militiarum, & personarum paci, quieti, & tranquillitati valeat prouideri, & iis qua propterera provide statuta & ordinata fuissè dicuntur, vt firma perpetua, & illibata persistant, cum ab eo petitur, Apostoli adjicit munimini firmitatem, aliasque desuper ordinat & disponit, propt Catholicorum Principium expedit deuotio, idque personarum, & temporum qualitate pensata, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

§. 1. Sanè pro parte charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Aragonum & Siciliæ Regis Illustris, qui militia de Calatrava Cisterciensis Ordinis, Toletana dictoris, per Sedem Apostolicam perpetuus administrator deputatus existit, nebis nuper exhibita petitio contingit, quod alias dilectus filius Gutierrez de Padilla major nuncupatus, ac dicti Ferdinandi Regis Administratoris, etiam in spiritualibus Vicarius generalis, & nonnulli alii Praeceptores, Praefores, & fratres dictæ Militia, ad hoc in unum congregati, provide attendentes quod ipsa Militia, & illius personæ in suis priuilegiis, exemptionibus, immunitatibus, & aliis gratiis, tam per Sedem Apostolicam, quam per diversos Castella, & Legionis Reges eis concessis, magna quotidie à circumvicinis Ducibus,

Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiastis Prelatis, Communitatibus civitatum, Universitatibus oppidorum, Dominis temporalibus, & personis aliis, Ecclesiasticis & secularibus, sustinebant dannia, injurias & jacturas, ac dicta militia pro premisso, & aliorum suorum iurium defensione, adversus injuriatores hujusmodi, nullos habebat speciales prouentus, ac mature considerantes, quod si ex mensa Magistralis & officiorum, ac Praeceptoriarum, Prioratum, & aliorum beneficiorum dictæ Militia, pro tempore vacantium fructibus, redditibus, & proveniibus, aliaque portio ad effectum hujusmodi depuratur, possent Militia, ejusque personæ privilegia & alia iura hujusmodi, ab injuriis & damnis protegi, atque defendi.

§. 2. Volentesque praemissis opportune prouidete, statuerunt & ordinarunt, quod ex tunc de cetero, perpetuis futuris temporibus, quarta mensa Magistralis, sexta vero Maioris nuncupata, ac aliam non Praeceptoriarum, necnon officiorum, Prioratum, & aliorum beneficiorum dictæ Militia, in praedictis, ac Aragoniæ, & Valentia Regnis consistentium, quiores illa, & ipsius Militia magistratum simul vel successive, per celum, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem illa obtinentium, præterquam ex causa permutationis, pro tempore vacare contingat, structum, redditum & prouentum cuiusque primi anni partes, in praedictos & alios licitos & honestos usus, tunc expressos, & non alias conuertenda, eidem Militia, siue ejus thesauro deberentur, & illius propriæ essent, & esse conferentur.

§. 3. Ac per quos dictæ Militia Praeceptores, seu Collectorum, Priores vel fratres, fide, & facultatibus idoneos, in Capitulo generali dictæ Militia ad id eligendos, percipi, & colligi, & sub eorum custodia conservari, & de illis, sub certo modo & forma tunc expressis ratio reddi debet, ac illi, vel corum altero decedentibus, alius seu alii idonei eorum loco, per Magistrum seu Administratorem dictæ Militia pro tempore existentem, vel ejus Vicarium generalem, in capitulo particulari ad id congregando, donec per dilectos filios generale Capitulum dictæ Militia, aliter prouisum & ordinatum fuit, substitui & subrogari possent.

§. 4. Ipsaque bona penes dictos Custodes pro tempore existentia, per eosdem custodes in alios, quam praedictos usus, cuiusvis etiam magistri, & aliorum Superiorum dictæ Militia pro tempore existentium, mandati & correctionis praetextu, aut vi vel metu, etiam qui in constantem cadere posset, vel alia quacumque occasione exponi, etiam in dictæ Militia magis utiles usus, (nisi bona thesauri hujusmodi summa quinque millium & quingentorum ducatorum auri excederent) converti, aut Magistro vel superioribus suis praefatis assignari non possent.

§. 5. Ac bona praedicta ab eisdem custodibus aliter petere vel extorquere prælumentes, aut ad id auxilium, consilium, vel fauorem præstantes, cuiuscumque status, & præminentia forent, excommunicationis latæ sententia peccatum eo ipso incurvant, à qua nisi plena & integra solutione & restitutione prævia, absolví non possint.

§. 6. Ac Magistratus, Praeceptoriarum, Prioratum, officiorum, vel aliorum Beneficiorum praedictorum pluribus vacationibus eodem anno occurrentibus, quo ad partium fructuum hujusmodi solutionem, vel appropriationem, pro vna dumtaxat vacatione censerit, & annus à prima vacatione corundem computari, debet.

§. 7. Cum vero dictus thesaurus summam quinque millium & quingentorum ducatorum auri hujusmodi excederet, totum id quod ultra dictam summam ibi dem esset, in emptione, possessionem, & aliorum bonorum immobilium, aut liberationem aliorum bonorum dictæ Militia, quæ alias pignorata, vel hypothecata fuissent, exponi; ipsa bona sic empta, aut alias liberata, & recuperata mensa magistrali, seu Praeceptoriis, prioribus, officiis, & aliis beneficiis dictæ Militia protertia & quarta partibus respectu ad disposi-

Militia ista ex causa hic expressa.

dispositionem Capituli Generalis hujusmodi applicari nistratori, ac Prioribus, Praeceptoribus, fratribus & aliis personis predictis, singulas literas Apostolicas, super Transumptis fidem dari debentur.

§. 8. Ipseque Ferdinandus Rex, & Administrator, statutum, & ordinationem hujusmodi approbat & confirmavit, prout in instrumentis publicis desuper confessis dicitur plenius contineri.

§. 9. Quare pro parte dicti Ferdinandi Regis Administratoris, asserentis curam animatum parochianorum Ecclesiastarum infra limites patrimonii praefata Militia consistentium, haec tenus per Presbyteros secularium ad nutum pro tempore existentes Magistri, seu perpetui Administratoris, seu Praeceptorum ejusdem Militiae, in singulis Ecclesiis dormitorum, seu locorum, Praeceptorium respectivè amovibiles exercere, ipsoque Presbyteros ad curam hujusmodi suscipiendam & exercendam per Magistrum seu Administratorem, vel Praeceptores prefatos, locorum ordinariis presentari, & dictos Ordinarios, dicta curæ exercitium sic presentatis Presbyteris committere consuevit, nobis fuit humiliiter supplicatum, ut statuto, ordinationi, approbationi, & confirmationi predictis, pro illorum substantia firmiori, robur Apostolica confirmationis adjicere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignamur.

§. 10. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, statutum, ordinationem, approbationem & confirmationem, predicta, ac prout illa concernunt, omnia & singula in dictis instrumentis contenta, auctoritate Apostolica tenore presentium, approbamus & confirmamus, ac perpetua firmitatis robur obtinere debere, & inviolabiliter observari decernimus, supplentes omnes & singulos defectus, si qui forsitan intercenerint in eisdem. Ac pro potiori cautela, ea omnia & singula, de novo etiam, sub excommunicationis latæ sententiæ pena, eo ipso incurrenda hujusmodi, ne non quod de cetero perpetuis futuris temporibus, non nisi fratres Presbyteri dictæ Militiae in Capellano ad exercitium curæ animarum parochianorum predicatorum deputari possint, ipsique fratres Presbyteri pro tempore deputati curam animarum dictorum parochianorum exercendi, & ab eis confessiones audiendi, & illis Eucharistie Sacramentum, & alia Ecclesiastica Sacraenta ministrandi, & nuptias benedicendi, prout haec tenus pronominati Presbyteri secularis facere consueverunt, & alia omnia & singula, quæ ad Rectores parochialium Ecclesiastarum, de jure vel consuetudine spectant, & quæ ipsi facere possent, faciendo absque aliqua presentatione, seu dictorum Ordinariorum deputatione, licet vel consensu, plenaria & liberam facultatem habeant, auctoritate praefata tenore presentium statuimus, & ordinamus.

§. 11. Ac omnia & singula privilegia, indulcta, exemptiones, immunitates, spiritualia & temporalia, dicto Cisterciensi Ordini, illiusque personis & locis, in genere haec, nus per Sedem predictam concessi, approbata, & confirmata, ac etiam iteratis vicibus innovata, quæ in usu sunt, ad eandem Militiam, illiusque Magistrum, Prioris, Praeceptores, personas Ecclesiasticas, & loca, familiares, & valetallos, praalentes & futuros, extendimus, & ampliamus, eaque illis expresse concedimus.

§. 12. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, Militiae & Ordinis praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia robortatis, necnon quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, Militiae & Ordini predictis sub quibusvis verborum formis concessis, confirmatis, & pluries innovatis, quibus etiam si pro eorum sufficienti derogatione de eis corumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales id importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda fore, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo labore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus, certe risque contrariis quibuscumque.

§. 13. Ceterum quia difficile foret, Regi, Adm. B. Mag. Tom. I.

Transumptis fidem dari debentur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octavo, die 2. Apr. Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno quinto.

Quod totalis obedientia Ordinis Cartusien. X VII. perpetuo sit sub Priore Majoris domus Cartusiae, & Definitorum Capituli generalis.

De hujus Ordinis confirmatione, & aliis ipsum concernientibus inspice notata supra apud Alex. III. conf. 7. Cum vos.

I V L I V S E P I S C O P V S, Edita A. D. 1508. Sexuus Seruorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Dum ad fructus uberes, quos Cartusian. Ordo in prolixum Dagro militantis Ecclesiæ plantatus, velut arbor bona, produxit haec tenus, & producit, consideratio nis nostræ oculos extendimus, quod dicti Ordinis professores, mortui mundo, sed CHRISTO, qui est vera vita viventes, pro universali salute fidelium incessanter ad Dominum preces effundunt, dignum & congruum existimamus, illa provide concedere, per quæ illius professores, omni dilectionis & inobedientie formite semoto, sinceris valeant Domino mentibus inservire.

§. 1. Sanè pro parte dilectorum filiorum Francisci Prioris Majoris domus Cartusiae Gratianopolitanæ do sibi obedienciam, & diemis Prioris Majoris domus Cartusiae, & Debet, videlicet Prioris predicitæ domus Cartusiae, & Definitorum dicti Capituli generalis pro tempore existentium, existant; & quos una Religio, & professionis vinculum alligavit, nulla emulatio, nulla presidendi ambitio, aut quavis alia causa ab invicem dividere debeat, sed caritatis vinculum in unitate pacis eos conservare: tamen quia humani generis inimico, qui propter invidiam inter primos parentes superbiae sonitem, & emulacionem seminavit, procurante & instigante, contingere posset quod aliqui fratres dicti Ordinis tentarent alii obedientiis subjici, & ab eorum vero superiore, & capite discedere, ex quo eorum desiderium si effectum sortiretur, non solum eorum, sed aliorum fratrum dicti Ordinis animarum periculum immineret, & eveniret, ac etiam ipsa Religio in dies scismarum pataretur, & successu temporis, ipsa Religio, quæ inter ceteras asperioris seu strictioris observantie exsistit, paulatim ad laxiorem vivendi modum declinaret, in iplius religionis vilipendium & depreciationem.

§. 2. Quare pro parte Francisci Prioris, & Definitorum predicatorum nobis fuit humiliiter supplicatum, ut omnes & singulas personas dicti Ordinis, cuiuscumque gradus, status, conditionis, vel præminentiae in ipso Ordine, nunc & pro tempore existentes mercenarum à præmissis coercete, & cum ex diversis aliis Ordinibus, etiam Mendicantibus, quamplures ad ipsum Ordinem Cartusianum, utpote stricioris observantie Religionis transiant, quod ipsi sic transeuntes parem cum ipsis fratribus dicti Ordinis Cartusien.

Sapientius ergo Pontificis, ut deinceps ut provideret dicitur.

JULIUS SECUNDUS.

statum, & fructum habere possint, ac alias in præmissis
opportunitate providere de benignitate Apostolica digna-

*Qui propterea
id panis ad-
peditis prohibi-
tor.*

remur.

§.3. Nos igitur, qui Ordinem prædictum, & illius
personas non cessantes in humilitate spiritu, & con-
templatione sublimium Domino famulari, in visceribus
gerimus charitatis, Franciscum Priorem, & Definitorum
prefatos, ac eorum quemlibet a quibusvis excommuni-
cationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasti-
sticis sententiis, censuris, & penitentias, à jure vel ab homine,
quavis occasione, vel causa latet, si quibus quomodolibet
immodat existunt, ad effectum præsentium dumtaxat
consequendum, harum serie absolentes, & absolutos
fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati,
quod omnes & singulæ personæ dicti Cartusien. Ordini-
nis, cuiuscumque gradus, status, & conditiois, vel præmeri-
mentia sunt, vel fuerint, nunc in ipso Ordine, & pro tem-
pore existentes, quæ per se, vel alium seu alios direc-
tive vel indirecte, publice vel occulte procurauerint all quam
divisionem in ipso Cartusien. Ordine, seu exemptionem
aliquarum domorum dicti Cartusien. Ordinis, & ipsius
Ordinis fratrum à communis obedientia Prioris & Ca-
pituli generalis prædictorum, eo ipso omnibus obedien-
tiis, & officiis in ipso Cartusien. Ordine perpetuo pri-
vati, & ad similia obedientias, & officia perpetuo inhabi-
tibus existant, ac omnibus & singulis privilegiis, liber-
tatis, immunitatibus, gratiis, & indultis, eidem Cartu-
sien. Ordini, & illius personis, in genere vel in specie
quomodolibet concessis, & concedendis, sine spe reha-
bilitacionis ad illa, perpetuo careant, literæque Aposto-
licæ desuper impetrando, gratiam sive justitiam concer-
nentes, nullius sunt penitus roboris vel momenti, au-
toritate Apostolica tenore præsentium perpetuo statuimus
& ordinamus. Decernentes ex nunc iuratum & inanc-
tum, quicquid fecus super his à quoquam quavis auctoritate,
scienter, vel ignoranter contigerit, attentari.

§.4. Ac eisdem Priori & Capitulo generali, dum
pro tempore celebrabitur, seu illius Definitoribus pro
tempore existentibus, quod ipso Capitulo generali du-
rante, cum quibusvis personis, & fratribus dicti Ordinis
Cartusien, etiam ex aliis Ordinibus, etiam mendicanti-
bus ad ipsum Ordinem Cartusien. transuerint, si alias ad
hoc habiles fuerint, vsque ad quaecumque dicti Ordinis
Cartusien, obedientias, etiam curam animarum fratrum
dicti Ordinis Cartusien, habentes (si aliud canonicum
non obstat) assimi, & illas exercere, ac locum, & vocem
actuam & passuum, tam in dicto Capitulo generali,
quam omnibus aliis tractatibus, & negotiis in ipso Or-
dine expediendis, cum aliis fratribus ejusdem Cartu-
sien. Ordinis habere possint & valeant dispensandi, ea-
dem auctoritate licentiam & facultatem concedimus
per præsentes.

§.5. Non obstantibus f. rec. Clementis Papæ V.
prædecessoris nostri, super hoc in Concilio Viennensi
edita, quæ incipit, Ut professores, & aliis Apostolicis cō-
stitutionibus, necnon Cartusien, & aliorum Ordinum
prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudini-
bus, ac illis sub quibuscumque tenoribus concessis pri-
vilegiis, indulgentiis, indultis, ac literis Apostolicis, qui-
bus quatenus in aliquo pene obstant, illis alias in suo
robore permaneant, haec vice dumtaxat specialiter & ex-
prefe derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.
Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis
Domini mille simo quingentesimo octavo, xvij. Kalen.
Iulii, Pontificatus nostri Anno quinto.

XVIII. Quod ordo Fratrum Eremitarum S. Augustini
gratiis & priuilegiis aliorum Ordinum men-
dicantium perfruatur.

Quæ sint eorum priuilegia, videre est tam in Mari
magni illis concessis, quam cons. II. Pii V. Num
ad uberes, ubi notato.

Alia de hoc Ordine notaui sup. in cons. 6. Alex. IV.
Licet. Et non posui bullam Mari magni, quia eadem
fere ibi continentur, quæ sunt in Mari magni Prædi-
catorum & Minorum.

I V L I V S P A P A II.
Dilecto filio Fratris Egidio Ordinis Erem. S. Augustini Edita A. D.
1508.

Etsi ad bene merendum cum de vniuersa religione, Exordium.
Eum precipue de Augustiniana, cui tu præs , pro-
penè magnopere sumus, libellus tamen, quem de Eccle-
siæ incremento edidisti, facit nos ad res, vel tuas, vel tui
Ordinis longe propensiones.

§.1. Cum igitur superiore anno per nostras literas
quædam religioni tua concesserimus, inter quæ id erat,
ut loca oblata, tu fratresque tui, tam qui sunt, quam qui
erunt, capere pro religione possitis, nunc per has nostras,
ea quæ concessimus, clariss declaranda duximus. Eām-
demque locorum suscipiendorum facultatem, ad alia
quæcumque loca, domos, Ecclesias, etiam parochiales,
ac cuiuscumque sunt Ordinis, aut conditionis, suscipien-
das extendimus. Damusque proprio, tam motu quam
scientia, argue de plenitudine potestatis, ut hæc omnia
capere possitis, facta vobis potestate, tam per literas quas
supra memoravimus, quam per harum concessionem, de-
clarationemque literatum. Liceat igitur vobis perpetuo
decernimus, hæc omnia possit capere, absque alia Sedis
Apost. concessione, non obstante piæ mem. Bonifaci
VIII. Constitutione prohibente noua loca ædificari.

§.2. Confirmamus etiam priuilegia religionis
vestre per eisdem literas, quod plane tam de iis omnibus
intelligimus, quæ vestrum Mare magnum continet,
quam de aliis omnibus Apostolicis concessionibus, qua-
rum apud vos, aut Apostolicæ literæ, aut authentica
exempla seruantur. Confirmamus & privilegiorum com-
munionem, quam fel. rec. Sixtus prædecessor noster fe-
cit, inter vos, Mendicantesque alios. Decernimusque ac
volumus, quicquid vsque in hunc diem Ordini Mino-
rum, aut Prædictorum, aut Carmelitarum, aut Seruo-
rum concessum ab Apostolica Sede est, & quicquid in
futurum concedetur, vobis concessum esse, fratresque
tuos eisdem concessionibus perpetuo vti posse, perinde
ac si vobis nominatim concessa essent.

§.3. Dedimus propterea tibi potestatem sacrandi, Facultas in
benedicendi corporalia, vestes, & ea quæ saceris vobis
necessaria sunt. Quo quidem munere, tam te, quam qui
pro tempore erunt, aut Generalis, aut Vicarius fungi
posse decernimus.

§.4. Ut vero exequunt ab Ordine tuo motibus
occurramus, confirmamus in primis fel. rec. Martini præ-
decessoris nostri decretum, ut nemo è tuo Ordine ad
aliquem aliorum Ordinum, occasione arctioris regulæ
transire possit. Volumusque ut quisquis in tra religione
Prof. ssus, sive ad sacros ordines promotus in ea fuerit,
quam rem Professionis loco & esse & haberi statuimus,
habitum dicti Ord. relinquere aut mutare non possit, nisi
missionem, literaque à Generali Ord. obtinuerit. Quod
tam de iis qui hactenus exierint intelligi volumus, quam
de his qui in posterum exituri sunt, etiamli Apostolicas
literas obtinuerint.

§.5. Ne vero protervis relinquatur litigandi, repu-
gnandive locus, si quis eorum exequunt causam in Ro-
mana Curia, super ea re committit hæc genus obtinuerit, Prohibiti
aut in posterum obtinebit, ubi ad inhibendum, aut alia
hujusmodi agendum itum fuerit, motu, scientia, & po-
testate prædictis, lites hujusmodi ad nos aduocamus,
arque omnino extinguiimus. Statuentes æque valere hoc
decretem nostrum, ac si iudicem nomina, atque alia
omnia, quæ supra commemorata sunt, hic satis expressa
essent, etiamli facili Palati Apostolici Auditores exis-
tent. Volumusq; ut quicquid super hac re fiat, aut fa-
tum sit, etiamli causam, aut nos, aut Apostolica com-
misit Sedes, pro infecto omnino haber. Irritum
præterea esse, atque inane quicquid super his Apo-
stolica, sive alia quavis auctoritate secus contigerit,
aut agi, aut attentari. Fratres vero qui ita exierint,
quo

quocumque induit habitu sint, mandamus ut capi cures, quoscumque, quavis auctoritate, & potestate, ac nobilitate fulgentibus, sub excommunicationis lata sententia poena est quacumque causa, etiam a legibus permisla fieri omnino prohibemus. Dictosque pugiles taliter pugnantes, ubique impune capi posse, & puniri, pro homicidio, vel vulnere, juxta iuris communis dispositionem, nulla eis consuetudine suffragante, statutus. Corporaque in duello in terris Ecclesiae mediate vel immediate subiectis facto morientium in sacro sepeliri prohibente.

§. 6. Denique fidem adhiberi mandamus, non modo nostris his literis, verum & earum exemplis, modo Praefati aut notarii alicuius signo ob-signate fuerint.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno Piscatoris, die decima septima Ianii, millesimo quingentesimo octavo, Pontificatus nostri Anno quinto.

XIX. Contra pugnantes in duello, aut illud permitentes in Statu Ecclesiastico.

Hac bullæ extensa etiam ad Duellorum spectatores, & pœna contra eos ampliata fuerunt à Leone X. in const. 31. Quam Deo. Et fuit etiam extra Statum Ecclesiasticum extensa, ac ad alios quoscumque complices & fautores à Pio IV. inf. in ejus const. 21. Ea que, ubi alia notabo.

I V L I V S E P I S C O P V S.
Servus Servorum Dei : Ad perpetuam rei memoriam.

Regis pacifici qui regnat in ecclis, licet insufficientibus meritis vices gerentes in terris, cunctorū fideliū statui, prout ex suscep̄ta servitutis tenemur officio indecessa solertia intendentis, ac animarum periculis obviare cupientes, ad ea per quæ ubique, præterim in terris Rom. Ecclesie sponsa nostræ subiectis inter fideles eosdem, cædes, rixæ, & contentiones cessent, scandalorum tollantur fomenta, pax, & concordia vigeant, profertisque eorum successibus consulatur, opportuna provisionis operam impendimus, prout in Domino conspiciemus salubriter expedire.

§. 1. Sane non sine maxima animi nostri perturbatione accepimus, quod nonnulli fideliū prædictorum, inimico humani generis instigante, & aliquibus cauīs occurribus, & plerisque mininis & dishonestis, ac levibus verbis ad contumelias, contentiones, & diffidationes deuenientes, ut alter alterius sanguinem satietur, ad temporales Principes & dominos maximè ciuitatum, terrarum, & locorum Sedi Apostolice subiectorum configunt, ut eis locum tutum, sive campum ad duellum, seu pugnandum assignent. Et quamvis Principes, & domini præfati duellum sive pugnam eis dissuadere, & prohibere deberent, tamen plerisque locum, aut campum tutum hujusmodi assignant, malevolumque altercantum propositum ad executionem augent, magisque vni quam alteri fauent, ex quo hominum mortes repente, & nisi divina gratia præueniantur, animarum perditiones, mutilationes, & vulnera, inter altantesque pugnantium amicos, odia & altercationes, & ex uno inconvenienti pluram oriuntur in ipsorum fideliū animarum, & corporum periculum, generisque humani præfati jacturam, perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum.

§. 2. Nos igitur qui fideliū prædictorum tranquillitatem & pacem sinceris desideris exoptamus, sauberissimis Christianæ Religionis documentis & exemplis Deum tentandum non esse præmoniti, Salvatorisque Domini nostri IESU CHRISTI, qui Petro Apostolorum Principi, ut gladium mitteret in vaginam mandavit, præceptis edicti, attendentis hominem homini, inter quem cognitionem quandam natura constituit, insidiari nefas, & gladiatoria munera, & purgationes hujusmodi vulgares à religionis nostræ pietate damnari, cruentaque spectacula à factis canonibus, & imperialibus legibus inhibita & improbata, sive pugnantes infamia notari, & diversis pœnis puniri, & cum omni tempore, potissimum tamen in otio ciuili, & domestica quiete publica detestanda esse. Motu proprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, hac in perpetuum validura constitutione, duellorum, & gladiatorium hujusmodi usum damnamus & improbamus, & in terris Rom. Ecclesie mediate vel immediate subiectis, per

Bullar. Mag. Tom. I.

Præhibitio
illa permittit
rendit

dicti Ecclesiastici, omnibus & singulis viriisque sexus, Ducibus, Comitibus, Marchionibus, Domicellis, Baronibus, & aliis temporalibus Dominis, Vicariis, Communitatibus, & Universitatibus civitatum, terrarum, & locorum præfata Romana Ecclesie mediate vel immediate subiectorum mandantes, ne de cetero perpetuis futuris temporibus, aliquibus cuiuscumque dignitatis & nobilitatis fuerint, & ex quacumque causa, etiam a legibus non improbus, locum seu campum liberum ad duellum, seu alias ad pugnandum tutum, aut quomodo libet assignent, concedant, seu tradant, aut assignari, concedi, seu tradi faciant vel permittant, sub excommunicationis lata sententia, & quatuor millionum ducatorum Camerae Apostolice applicandorum pœna pro qualibet vice incurrrente. Et si hujusmodi constitutionis violatores, ultra dictam primam vicem fuerint, ultra dictas pœnas, feudo seu vicariatu, quem à dicta Romana Ecclesie obtinuerint, priuatos fore, Apostolica auctoritate, tenore praesentium præcipimus, mandamus, atque decernimus, non obstantibus quibuscumque statutis, & consuetudinibus, priuilegiis, indultis, & concessionibus quavis auctoritate editis, & quibusvis concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Volumus autem quod præsentes literæ nostre, postquam in valvis Basilicæ Principis Apostolorum, & in Campo Floræ in Urbe affixa fuerint, omnes & singuli cives Romanos, & alios in Urbe commorantes, affixis quindecim diebus, alios verò Duces, Comites, Marchiones, Domicellos, Barones, & alios temporales Dominos, Vicarios, Communatibus, & Vhuerstatibus præfatas civitatum, terrarum, & locorum Sedi præfata mediate vel immediate subditorum, decurso mense arcent, contra facientes pœnas præfatas incurant, in omnibus & per omnia, perinde ac si eis omnibus & singulis contra facientibus, personaliter & particulariter intimata fuissent. Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nono, vj. Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno sexto.

Dat. P. An. 6.
die 24. Febr.
lend. Martii, Pontificatus nostri Anno sexto.

Prohibitio occupandi bona naufragantia in locis Maris sanctæ R.E.

Confirmatur infra à Paulo III in ejus const. 42. Acceptimus, ubi etiam habetur amplior in his naufragiis dispositio. Vide que ibi notabo de hac materia.

I V L I V S E P I S C O P V S, Edita An. Do
Servus Servorum Dei : Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex pacis, & justitiae præcipius Conservator, & auctor, ac pietatis amator, quem in Christi fideliū præjudicium temere attentari intelligit, ne graviorem tendant in noxam, opportunis & variis remedii providet, ac perversorum temeritatem compescit, bonorum verò opérum sectatores spiritualibus præmis remunerat, prout id in Domino conspicit salubriter expedire.

§. 1. Sane plurimum Nauarum lamentabili querela didicimus, quod ipsi Maris periculo se, & eorum merces exponant, ut Curiae Romanae, & illius Curialium commodis, ex mercibus per eos ad eandem Curiam mari adveni, provideatur. Quia tamen quandoque eorum naves, vegetibus vini, & aliis mercibus, iebus, & viualibus onus, contrariis ventis impulsæ, & tempestibus

Causa mortis
vne

V u l t u s

tibus acte, miserabiliter naufragium patientur, ac fluctibus maris, violenter ejecta, quandoque ad littus perueniant, aut terram alicuius Domini etiam temporalis attingunt, nonnunquam etiam aliquarum mercium, & rerum jactum faciunt, aequianda navi gratia, ne naufragium patientur, animo illa recuperandi, non pro dere licet habentes, & cum ab incolis & habitatoribus, ac Gubernatoribus civitatum, terrarum, & locorum, juxta quorum litora naues ipsae naufragium huiusmodi patientur, vel bona jactata perueniunt, sperant corum calamitati auxilia meritoria praestari, ac in re tam luxuosa ac pietate, & misericordia digna, opem ferti, propriis oculis cernunt, & in calamitatum suarum consolatione, se ipsum mercibus, ac vegetibus, per beneficio Qri, e maris pericula ad littus salutem peruerterunt, damnablem, & execranda cupiditate spoliari, & priuari, ipsique spoliantes, & rapientes, & locorum Domini, illa ad eos ex antiqua consuetudine spectare, eaque licite retinere posse affirmare præsumunt, quo fit, ut nautæ ipsi ab huiusmodi mercium ad Vrbem nostram ventione retrahi cogantur, non absque Curia Romana, & Vrbis jactura, nisi desuper opportune provideatur.

*Consuetudo
ocupandi
bona naufra-
gata ad li-
tora maris
locorum S. R.
E. impreba-
tur.
Tu vide mox
infra declara-
tionem.*

§.2. Nos considerantes, tam civili, quam canonica lege licete vnicuique naufragium suum impune colligere, ac jacta in mari alleuandi oheris causa recuperare, illaque diripientes furtum committere, & graviter delinqueret, ac Christianos naufragium patientes, rebus suis spoliantes, diversis peccatis puniri, & propterea consuetudinem prædictam, tanquam contra regulam fidei, qua vnuus alteri auxilio esse tenetur, merito corruptelam appellari, neminiisque suffragari debere, cuiuscumque temporis cursu munitam. Volentesque sicut nostro incumbit pastorali officio, omni mari terraque ad Almam Vrbem nostram venientium securitatem, & tranquillitatem prouidere, periculisque huiusmodi obuiare, ac venientium ad Almam Vrbem ex omnibus mundi partibus, tanquam ad matrem, de necessariis cum opulentia prouidere, necnon animarum corundem Christi fidelium saluti consulere: Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa nostra scientia, consuetudinem capiendo, & retinendi bona per naufragium, vel jactum levandæ naves gratia, aut alia necessitate urgente factum, ad littora maris civitatum, terrarum, & locorum Rom. Ecclesie mediate & immediate subjectorum convenientia, tanquam corruptelam allegari non posse, illamque nulli, in iudicio vel extra illud suffragari debere, auctoritate Apostolica tenore præsentium decernimus & declaramus.

*Pena in con-
trauenientes
impunemur.*

§.3. Et ultra penas, tam à lege quam à Canone in tales spoliantes bonis suis Christianos naufragium patientes, & raptore in littore maris ciuitatum, terrarum & locorum Romana Ecclesie mediate vel immediate subjectorum huiusmodi haec tenus infictas, quas propotiori cautela innouamus & confirmamus, talium spoliantium, cuiuscumque auctoritatis & dignitatis fuerint, bona & jura quæcumque, auctoritate & tenore præmissis, confilcamus & publicamus, illaque Camera Apost. conflicata & publicata, & locorum Dominos, & Vicarios id fieri permittentes excommunicatos eo ipso fore decernimus, & etiam declaramus, dictisque raptores in fragrantia crimine repertos, ut latrones & graffatores puniri posse, alias ut fures, præterquam si nautis in manifesto naufragii & submersione periculo constitutis, eorum opem & auxilium implorantibus & expostentibus, non absque vita discriminare, in personarum & rerum conservatione auxilio fuerint, vel alias ab imminentis & præsentanei naufragiis periculis ipsorum labore & animo liberauerint, & saluos reddiderint, aut bona tuta deperdita recuperauerint, iis enim casibus, eos statuto, consuetudineve juvari, illaque allegari posse, ac illis stari debere decernimus.

*Indulgentia
pro dantibus
auxilium.*

§.4. Et ut fideles ad præmissa allicantur, ac ab eis naufragium huiusmodi patientibus promptiora subdia præbeantur, omnibus & singulis virtusque sexus Christi fidelibus, qui auxilium, consilium & fauorem naufragium patientis, in recuperatione & conservatione bo-

norum suorum, præstiterint, decem annos & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis milericorditer in Domino relaxamus.

§.5. Et nihilominus Camerario, Clericis & Presbiteris, & Auditori Cam. prædictæ, earumdem tenore *paratus*, præsentium committimus & mandamus, statim vel duo aut unius eorum, per se vel alium seu alios præmissa, quoties & quando opus fuerit publicantes, faciant auctoritate nostra illa à quibusvis personis, cuiuscumque status, gradus, ordinis vel conditionis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, in uiolabilitate observari, ac pro illorum subsistencia firmiori, etiam scripturas necessarias desuper expediant. Contradictores per censuram Ecclesiasticam & alia juris remedias, appellatione postposita compescendo.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis *Dat. P. A. 1509.*
Dominice, millesimo quingentesimo nono, vi. Kalend. *die 24. Iun.*
Martii, Pontificatus nostri Anno sexto.

Renouatio privilegii Monialium, & Fratrum Minorum Ordinis S. Francisci, de novis Monasteriis circa etiam domos infra spatium CCC. cannarum non ædificandis.

X XI.

Hoc privilegium concessit Clem. IV. ut sup. in ejus const. 7. Ad consequendam, ubi videoas qua nos aut. Et itidem videoas, que tibi de toto Ordine Franciscano indicauit, sup. in const. §. Honor. III. Solet. Sed huic priuilegio respectu Societas IESV quoad omnes Regulares derogatum putatur, ex constat. 39. Gregor. XII. Saluatoris, lib. 2.

I V L I V S P A P A I I .
Dilecto filio Vicario generali Ultramontano Ordinis Fratrum *Edita An. D.*
Minorum Regularis Observantia. *1509.*

Exponi nuper nobis fecisti, quod inter alia priuilegia Clem. IV. privilegium de quo in rubr. concessit Ordini S. Francisci. à Summis Pontificibus prædecessoribus nostris Ordini Fratrum Minorum concessa, ac per fel. record. Sixtum IV. etiam prædecessorem nostrum, ac per nos respective confirmata, ac de novo concessa à fel. recordat. Clemente Papa Quarto, prædicto Ordini, ejus pauperiino statu considerato, ut idem Ordo in eadem artificia paupertate, ac professionis sua puritate, & integritate, ad Dei servitum, & ejus Ecclesie fructum tranquille conseruetur, concessum fuit, ut prope domos fratrum prædicti Ordinis, certi virtusque, maximè feminei sexus, Religioli in eodem privilegio contenti, infra spatium trecentarum cannarum, domos seu Monasteria ædificare minime possint, sub certis censuris & poenis in eodem privilegio contentis.

§.1. Quod quidem privilegium fratribus Ordinis Predicatorum etiam concessum fuit, ut orphna priuilegia omnibus aliis Mendicantium, Ordinibus, prædicto maxime præparatorum Ordini concessa, Ordini fratrum Minorum suffissent communia, & huiusmodi Minorum Ordinis fratres illis vterentur, potirentur & gauderent, ac si eis specialiter & expresse concessa fuissent.

§.2. Præterea Clemens Quartus prædecessor præminatus, ob nonnullas causas animum suum mouentes, priuilegium prædictum, quod prædicti Ordinis Præparatorum fratribus concesserat, ad spatium centum quadraginta cannarum seduxit, prot in omnium Summorum Pontificum præfatorum literis desuper confessis plenius continetur.

§.3. Sed quia à nonnullis haesitatur, an ex eo quod prædictorum fratrum præparatorum priuilegia præfatis fratribus Minoribus communicata sunt, priuilegium præsumptum est.

JULIUS SECUNDUS.

511

fatum-trecentarum caninatum prædictum, eisdem fratribus Majoribus specialiter concessum, ad prædictas cœtum quadraginta canas sine alia speciali coartatione seu reductione, esse coartatum vel reducendum. Quare pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, ut in remissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaretur.

*Bis deo P. idem privide-
gum d. Or-
do S. Fran-
cis iterato-
cendit.*

§. 4. Nos igitur sacre Religionis fratrum Minorum prædictorum honestatem, paupertatem ac puritatem considerantes, merito inducimus, ut eam Speciilibus favoribus & gratiis prolequamur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, prædictam coartationem, seu reductionem contra prædictum fratrum Prædictorum privilegium factam, praefatis fratribus Minoribus nocere non debere, nec præfactam privilegiorum communicationem in damnum, sed in favorem prædictorum fratrum Minorum esse concessam. Et ideo confirmationem & novam concessionem per prædictum Sextum Quartum, & per nos respectivè factam, in suo labore permanere debere, auctoritate Apostolica declaramus, ac potiо pro cautela idem privilegium, & inde secuta quæcumque, predictis Fratribus Minoribus confirmamus & approbamus. Et quatenus opus sit prædictarum trecentarum caninatum privilegium, tenore præsentium, auctoritate profusa eisdem fratribus Minoribus de novo concedimus.

*Quibuscum-
que non ob-
pon.*

§. 5. Non obstribus præmissis, ac constitutionibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, ac quibuscumque literis Apostolicis in contrarium concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Pilatoris, die vigesimaprima Maii, millesemo quingen-
tesimo nono, Pontificatus nostri Anno 6.

*Du. P. An. 6.
m. 23. Maii.*

XXII. Extensio constitutionis à Pio II. editæ contra appellantes à Romano Pontifice, ad futurum Concilium, eorumque complices & fautores.

*Hujusmodi appellationis prohibitio à Gregorio XIII.
redacta postea fuit in Bulla Cœne Domini, ut vi-
dere est in ejus constitut. 8.1. Consueverunt, lib. 2.
& Paulo V. constitut. 6.3. Pastoralis, lib. 3.*

*Etsa An. D. I V L I V S E P I S C O P V S,
1509. Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.*

*S*uspecti regiminis nos cura sollicitat, ut eorum malitiae & audacie, quorum sceleris cæcitas, & dannandæ ambitionis improbitas, animas occupantes (discordiarum faute, ac schismatum inventore & alumno, humani generis inimico procurante) eos in illam temeritatem impellunt, ut quæ sibi à jure interdicta, & à Sanctis Patribus, etiam in Congregatione fidelium, pro hujus sancta Sedis dignitate, & Ecclesiæ unitate servandis, ad schismatis occasionem tollendam (quo in Dei Ecclesia perniciösor morbus juveniti vix potest) Spiritu Sancto cooperante, non minus provide & salubriter, quam necessario decreta & statuta esse neoverint, damnata audacia, & exquisitis artibus & fraudibus attentare temere contentur, & eis contravenire contendant, nunc novorum editione jurium, nunc antiquorum innovatione & declaratione, nunc verò extensione, & novarum peccatarum adjectione, prout salubriter expedire conspicimus, sollicitis studiis obviare curemus.

*Pius II. pro-
hibuit appel-
lari ad futu-
rum Concilium, ut in
eius bullæ 8.
I. p.*

§. 1. Sane licet olim fel. rec. Pius Papa II. predecessor noster, de fratrum suorum S. R. E. Cardinalium, cunctorumque Prelatorum, ac divini & humani juris interpretum, Curiam Romanam sequentium, in dicta seu congregatione Mantuana existentium approbatione, matura prius & gravi præmissa discussione, & de eorumdem congregatorum unanimi consilio & assensu, ac ex certa scientia provocationes ad futurum Concilium, efficacissimis & palpabilibus rationibus, tanquam erroneas & detestabiles damnaverint, ac sub excommu-

nicationis late sententia, & interdicti penitentie, ne qua persona cuiusvis dignitatis, sive etiam universitas, aut Collegium, quovis quæsto colote, ab ordinationibus, sententiis, seu mandatis quibuscumque suis ac successorum suorum appellationem hujusmodi interponere auderet, & contrafacientes, una cum sautoribus suis, & consilium, auxiliumve præstantibus, (sive hi tabelliones essent, sive testes, sive advocati, sive alii quicunque) non solum penitentis & censuris prædictis, sed etiam iis quæ læsa majestatis, & hereticæ pravitatis reis imponuntur, obnoxios esse statuerit.

*Venit tam
mochi ab ipso
Poni. ut loca
Sedis Apol.
occupata di-
misserunt, ad
futurum Com-
itatum prova-
catum*

§. 2. Leonardus tam Lauredanus Dux, Rogati, ac generale Concilium, & Commune Venetiarum, omnes que & singuli patriti & cives Communis ejusdem, una cum Provisoribus, Potestatibus, Commissariis, & reliquis officialibus suis (quorum auctoritate, industria, consilio, opere aut favore, civitates, oppida, castra, & arces ad nos & Sanctam Romanam Ecclesiam legitime pertinentes, occupatae fuerant aut detinebantur) de fratre nostrorum consilio, à nobis requisiti & moniti ut intra certum terminum, sub penitentia tunc expressa, nos, & sanctam Apostolicam Sedem plenè, & omni ex parte, in concessa sibi auctoritate & libertate, cum obedientia recognoscerent & reintegrandarent, ac Ravenham, Cerviam, Ariminum, Fuentiam, Sarasinam Civitatem, cum oppidis, castris, terris, & districtu ipsarum, cumque Cœsenaten, Forlivien, ac Imolen, territoriis, castris, oppidis, terris, & locis quæ occupabant, integræ & expediente, nobis, & dictæ Romanae Ecclesiæ, cuius juris esse noscebantur, relaxarent, atque inde recederent, nec impedirent quo minus illorum cives & habitatores ad pistæ matris sue Rom. Ecclesiæ obedientiam reverterentur, omnes eorum fautores ab auxiliis in talibus præstatione deterrendo, ita quod requisitioni, monitioni, & mandato nostro hujusmodi non parentes, majoris excommunicationis sententia de sumili consilio, ed ipso innodati censerentur, à qua præterquam in mortis articulo constituti, per alium quam per Romanum Pontificem, etiam prætextu cuiuscumque facultatis, cuiuscumque pro tempore concessa, absolvi non possent (quam quidem excommunicationis sententiam in hujusmodi non paritionis eventum, iteratis etiam vicibus aggravavimus) paternis monitis, & salutaribus iussis obsequi, prout debebant, indebet recusantes, seu qui juri proprio dissidunt, & superioris mandata contumaciter obaudient, ut quæ minùs juste usurparunt, indebet, etiam cum animarum suarum detrimento, retineant, ad prohibitum atque dashnatum remedium confugientes, à requisitione, monitione, & mandato, ac sententiis, censuris, & penitentia prædictis, nulla constitutionis Pii predecessoris, vel expresse vetantis habita ratione, ad futurum Concilium temere, ut acceptimus, provocarent.

*Bonifacii
etiam Bononia
occupatio
res, istidem
appellare.*

§. 3. Prout etiam perditionis filii, quondam Joannis Bentivolus, & ejus nati, cum eos à tyrannica oppressione dilectæ civitatis nostræ Bononia expellere decrevimus, damnabiliter fecisse dicuntur, videlicet ad futurum Concilium prædictum appellasse & provocasse.

*Et nonnulli
li prætentunt
non conserva-
nires si adua-
ti appellationis
& scripturæ
non immis-
cent.*

§. 4. Nos igitur quād detestanda sit perversitas, attendentes, qui propriis innixi commodis, & nefariis cupiditatibus mancipati, salubria decreta Patrum & superiorum justa spernentes, inconsutilem Christi tunicam scindere, ac etiath scissionis causam habere contendunt, & Ecclesiæ unitatem dividere, prædictæ sanctæ Sedis Apostolicæ principatum tollere, & contra tot Sanctorum Patrum, & Sacrorum Conciliorum decreta, temere & damnabiliter, magna audacia venire non erubescunt, & contrafacere non verentur, afferentes inter cetera, consulentes, persuadentes, determinantes, seu determinationi hujusmodi interessentes, sola consilii præstatione seu persuasione, deliberatione, aut determinatione, quod aliquibus casibus à Romano Pontifice, seu ejus sententia, vel decreto, ad futurum Concilium generale appellari possit, dicta Pli predecessoris constitutione non ligati, nisi in ipsa

JULIUS SECUNDUS.

512

actuali appellatione, & illius interpositione, vel scripturæ compositione se immiscuerint, de cetero tali al-
lertione se excusare, ac tale quid in posterum presumere
impune valeant, opportunam tam immani & periculoso
morbo medelam adhibere volentes.

*Hic ideo Pont. hanc dubitacionem sub-
miserat, Pii II.
bullum ex-
trahit, & ejus
defectus em-
muniens supplet.*

§.5. Hac generali & in perpetuum valitura consti-
tutione, ex certa nostra scientia, & potestatis plenitudi-
ne, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardi-
nalium consilio promulgata, sancitus, constitutiohem
Pii predecessoris prefatam, tam circa quam ultra mon-
tes, & in ultramontanis partibus, quoad omnes, tam Ec-
clesiasticas quam secularares personas, etiam Regal digni-
tate, ac Cardinalatus honore fulgentes, capitula, univer-
sitates, communites & collegia, congregations & sy-
nodos, ac parlamenta, valuisse, valere & perpetuam valitu-
ram declaramus, cum supplicatione solemnitatis cuiuslibet,
etiam publicationis omissemus (cuius in illa edenda vel
publicanda defectus pretendi posset, quæ juxta illam fice-
ri requirebatur) eamque ex ppterito, nunc & in poste-
rum inuiolabiliter obseruari mandamus, ipsius violato-
res, cuimcumque dignitatis existant, personis & censuris
in eadem expressis, quocumque tempore subjacere sta-
tuentes, contraria consuetudine, seu potius corruptela
non obstante.

*Alias addit
pœnas.*

§.6. Degerentes & declarantes ultra pœnas impo-
sitas (quas ipso facto dictos violatores & contravenien-
tes incurere volumus) ipsos & eorum quemlibet, pro
veris & indubitate lachismaticis, & inconveniens tunicae
Domini nostri Iesu Christi violatoribus & dissipatori-
bus, ac de Catholica fide male sentientibus, habendos
& reputandos, penitentie canonicas & legalibus contra
tales impositis, libiacere, & cum Dathan & Abiron par-
tem & damnationem habere, ipsaque etiam pœnas, &
earum quamlibet omnes illos incurere volumus, cuimcu-
mque conditionis existant, & gradus prerogativa ful-
geant, qui in Senatu, consiliis, parlamentis, congregatio-
nibus etiam synodalibus & prouincialibus, vel alias
quomodolibet, tacite vel expresse, voce vel scripto, per
se vel alium (cuiuscumque timoris vel reverentiae vela-
mine, vel prætentia excusat, & superioris mandato
non obstantibus) decretuerint, consuluerint, seu delibe-
rauerint, vel aliorum dicta approbauerint, consilium
aut vocem dederint, ut ad futurum vniuersale consilium
a nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus,
contra prædictam constitutionem appellare licet, possit
vel debet, dictas pœnas ad ipsos & eorum quemlibet
contrafieri in præmissis, tenore præsentium exten-
tentes, & locum habere declarantes, omni ambigui-
tate cessante.

*Potestorū, &
aliorum ap-
pellationes
nullas esse
declaratas.*

§.7. Et nihilominus provocaciones & appallationes,
tam per Leonardum Ducem, Rogatos, Consilium & com-
mune Venetiarum factas hujusmodi, quam per quoscum
que alios predictos pro tempore facienda, & inde se-
cuta quæcumque (utpote contra Pii prædictam ac præ-
sentem constitutionem attentata) nullas, prot sunt, &
inuidas, nulliusque roboris vel momenti fuiss, & pro
tempore fore, auctoritate, scientia, & potestate similibus,
statuimus, decernimus & declaramus, ac pro potiori
cautela cassamus & annullamus.

*Locus ad qua
contra ven-
tores declinans
interdictio
supponit.*

§.8. Et ultra supradictas pœnas (quas contra consti-
tutionis hujusmodi violatores in suo labore permanere
decernimus) loca quæcumque, ad quæ violatores ipsos de-
clinare, & in quibus scienter stare permitti contigerit,
Ecclesiastico supponimus interdicto, decernentes illud,
quandiu ipsi violatores inibi scienter steterint, ut præ-
fertur, & per triduum post eorum inde discessum, firmiter
observari. Ac præsentes literas in quinto Cancellaria
etiam describi mandamus.

*Drogatio
contrariorum.*

§.9. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus
& ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis qui-
buscumque.

*Sanctio pa-
nalis.*

§.10. Nulli ergo omnino hominum licet hanc pa-
ginam nostræ sanctionis, declarationis, mandati, statuti,
decreti voluntatis, extensionis, cassationis, annulla-
tionis, & suppressionis infringere, vel ei ausu temera-
rio contraire. Si quis autem hoc attentare præsumper-
et, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Pe-

tri & Pauli Apostolorum ejus, se nouerit incursum.
Datum Romæ apud sanctum Petrum, Annæ Incarna-
tionis Domini millesimo quingentesimo nono, ka-
lebris Iulii, Pontificatus nostri anno sexto.

*Dat. P. Anno
Julii.*

Facultates & privilegia Commissariorum Fa-
briæ Sancti Petri Principis Apostolorum de
Vrbe.

Moderationem eorum attende in constitutionibus
hic in Apostillis indicatis, & omnino infra in
const. 3. Clem. VII. Admonet, ubi notabo.

I V L I V S E P I S C O P U S, Edita An. D.
Servus seruorum Dei. Vniuersis Christi fidelibus pra-
1509.
fidentes literas inspecturis Saluem & Apostolicam bene-
dictionem.

Liquet omnibus Christianæ fidei cultoribus, Beatum Petrum ab ipso Salvatorem nostro Domino Iesu Christo Apostolorum principem fuisse constitutum, cique ligandi atque soluendi animas coelesti privilegio traditam esse potestatem, cum ei dicitur, Tu es Petrus, & super hanc petram adiicabo Ecclesiam meam, & tibi dabo claves regni Coelorum, & quodcumque ligaueris super terram, erit ligatum & in ecclis, & quodcumque solueris super terram, erit solutum & in celis.

§.1. Vnde nos qui licet imparibus meritis ejusdem Cœlorum clauigeri successores sumus, & ejus loco in sancta Dei Ecclesia residemus, considerantes quod diffusis per orbem terrarum Ecclesiis, ex injuncto nobis à Deo Apostolatus officio providere teneantur, ut Ecclesia ipsa, qua domus Dei sunt, in suis structuris & ædificiis non solum conseruentur, sed etiam, si opus fuerit, reparentur, circa tamen Basilicam de Vrbe ipsius Petri principis Apostolorum, majorem curam & diligenter nos conuenit, ut sicut ipse Beatus Petrus ab ipso Salvatore nostro princeps Apostolorum est constitutus, etiam ita ipsius Basilica, qua non parua reparatione indiget, inter cæteras Vrbis & Orbis Ecclesiias, congruentibus, ac etiam necessariis ædificiis redificeatur, construatur & amplietur, ac redificata, constructa & ampliata conseruetur.

§.2. Et cum nuper ex præmissis & certis aliis ratio-
nibus causis juxta nostri cordis desiderium ad dicta
Basilicæ restorationem manus operarias appoluimus,
cognoscentes fabricam hujusmodi absque piis & largis
fidelium congregationibus ad finem optatum perduci
non posse, per quasdam primo vniuersis Christi fidelibus
virtusque Iesus, qui infra annum à die publicationis ea-
rundem computandam, in capsa ad id in dicta basilica
collocanda per seipso mitterent, vel per alios miti &
poni facerent tantum quantum eorum pia deuotio eis
dilectaret in pecunia numerata, aut rebus aliis ad opus
ipsum convertendis, vel circa opus se personaliter exer-
cent, seu bona memoria Henrico Archiepiscopo Ta-
rentino generali Thesaurario nostro, se ad pie erogandum
aliquid ad opus ipsum juxta eorum piam deuotio-
nem efficaciter obligarent.

§.3. Ut idoneum possint eligere confessorem, qui
eos à certis tunc expressis casibus absolvire, & super
certis etiam tunc expressis in foro conscientie dumtaxat
dispensare posset, concessimus facultatem.

§.4. Et deinde provide attendentes, difficile fore præ-
dictas infra annum à die illarum publicationis ad noti-
tiam Christi fidelium ultra montes consistentium, per-
venire posse, ipsas per alias nostras literas, ad nostrum
beneplacitum prorogavimus, & cunctorum Christi fide-
lium salutem, præcipue illorum qui in vigintiquinque
provinciis, in quibus Vic. generalibus Ordinis fratrum
Minorum de Observantia nuncupatorum citra montes
existit, juxta morem dicti Ordinis numerandis, & sub
quibus etiam tota Italia, Sicilia ultra Pharum, Corsica,
Creta, Cyprus, Rhodus usque ad Hierosolymam, Dal-
matia, Croacia, Bosna, Vngaria, Austria, Bohemia,
& Polonia, ac insulæ maris Mediterranei continentur,

degunt

*Confessorum
eligendi, qui
certis tunc
expressis cas-
ibus eos absol-
vatur.*

*Postea, ut hui-
us concessio-
nis, etiam ul-
tramontani
participes ef-
ficiantur.*

*nam ad eum
beneplacitum
prorogavit.*

*Commissarii
in illis parti-
bus depuravit*

*ad colligen-
tes dictas
electos syn-
degunt.*

deung, affectantes, ac confidantes, quod uerit Christi fideles hujusmodi in dictis provinciis & insulis habitantes, devote & ercent dictarum indulgentiarum predicta Fabrica concessarum participes fieri, tamen quoniam ob locorum distantiam personaliter ad dictam Fabricam se conferendi, aut per alium pias eleemosynas pro hujusmodi Fabrica in dictam caplam transmittendi omnimodam communitatem non habeant, paternae amicarum suorum salutis, & dicta Fabrica opportuna subventioni consulere cupientes, exemplo ipsius Salvatoris nostri, qui ad diversas mundi partes, ad praedicandum sanctum Euangeliū, ut animas Patri luciferaret, suos Apostolos misit, quantum ex alto conceditur, Universis ejusdem Christi fidelibus utriusque sexus, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis & præminentia existent, etiam Ecclesiasticis, Religiosis, ac aliis secularibus, per universas prouincias & insulas predicas constitutis, vere penitentibus & confessis, qui infra annum, & deinde ad beneplacitum nostrum, à publicatione priorum literarum nostrarum praedictarum in dictis provinciis & insulis facienda computandū Ecclesiastis in dictis prouinciis, & insulis, quas quondam Hieronymus de Torniello, Ordinis fratrum Minorum de Observantia nuncupatorum, professor tunc in humanis agens, & qui dicti Ordinis Vic. generalis citramontanus tunc existebat, & cui propter vitæ integritatem curam indulgentiarum praedictarum in dictis prouinciis & insulis singulatiter commisimus, & quæ ad hæc, ac infra scripta & alia tunc expressa peragenda, in dictis prouinciis & insulis, nostrum & Apost. Sedis Nuntium & Commissarium ad dictum annum & beneplacitum fecimus, constituimus, & deputauimus, nominaret juxta ejusdem Nuntii & Commissarii, seu deputandi & deputandorum, aut subdelegandorum ab eo, providam ordinationem super hoc faciendam deuote visitarent, & in capsulis ad hoc in subsidium dicta fabrica, per Nuntium, seu Commissarium, aut deputandum, vel subdelegandum praedictos, deputandis, juxta Nuntii & Commissarii, ac deputandorum vel subdelegandorum praedictorum ordinationem & arbitrium, pias eleemosynas effectualiter ponerent, peccatorum remissiones, & alia spiritualia dona ad animarum suarum salutem consequendam concessimus & indulsumus, prout in singulis literis praedictis, quarum tenores, ac facultates in præmissis eidem Hieronymo, etiam in forma Brevis concessas, si de verbo ad verbum inservient, præsentibus haberi volumus pro expressis, plenariè continetur.

Suo Commissario vita fidei.

*Hic idem
Emolum
Commissarium
deputat cum
officium facultatibus.*

§. 5. Cum autem dictus Hieronymus vita functus, & deputati ab eo in præmissis fidelem & sollicitam diligentiam & curam adhibuerint, & plene eidem Fabricæ dictæ Basilicæ provisum non existit, ex piis fidelium subuentoribus pro præmissis pie erogatis satisfactum non sit, neque satisficeri possit, propter ipsius Fabricæ quodammodo intolerabilem impensam propterea necessariam, sed sicut eorum & aliorum Christi fidelium pia suffragia plurimum opportuna.

§. 6. Nos cupientes prout nobis, & inter cetera nostra desiderabilia cordi est, praedictæ basilicæ fabricam ad debitam perfectionem deduci, & de fidelitate, diligentia & sollicitudine in præmissis dilecti filii Francisci Zeni de Mediolano, d. Ordinis fratrum Minorum de Observantia nuncupatorum professoris, & prouinciarum citramontanarum, dicti Ord. secundum illius Ordinem Vicari generalis, propter cuius bonitatem & experientiam rerum in Domino plurimum confidentes, ipsum in dictis prouinciis & insulis indulgentiarum hujusmodi nostru & Apostolicæ Sedis Nuntium & Commissarium cum omnibus & singulis facultatibus & auctoritatibus, & etiam inhibendi quibusvis questuariis, alias eidem Hieronymo quoad præmissa, etiam per literas nostras in forma Brevis, etiam ultra in præsentibus contentas facultates auctoritate Apostolica, tenore præsentium facimus, constituiimus, & deputamus, ipsaque & omnes & singulas facultates eidem Hieronymo, & ab eo subdelegatis Commissariis in præmissis quomodolibet concessas prefato Francisco Zeno Vicario generali, & jusque subdelegandis Commissariis concedimus.

§. 7. Et nihilominus universis Christi fidelibus Eleemosynas que clergio- vtriusque sexus, tam secularibus quam regularibus Ope- rariam peccato- dinum quorumcumque prouinciarum & insularum praedi- rum remissio- tibus plena- nentem concur- nentur. Tu scias om- bus indulgen- tias pro qua- bus pergi- da sua mo- nus adju- ces & suffi- rias a Pie V. in ejus cons. 30. Etsi dominici.

Licentiam que eligendi confitentes qui aboluntur. Eccl. c. 1. item impartiuntur.

Revocatio- nem vide in ap. 62. Pil.

P. de com- misso, & Clem. VIII. cons. 15.

Quacumque.

§. 8. Et qui cum præfatis Commissario, seu delege- gandis & subdelegandis praeditis concuerint, ut idoneum possint eligere confitorem, presbyterum seculari- tem, vel cuiusvis Ordinis, etiam mendicantium regula- rem, qui eorum confessione diligenter audita, pro com- missis per eligentem delictis & excessibus, ac peccatis quibuslibet, quantumcumque gravibus & enormibus, etiam Sedi Apostoli referuatis casibus, ac censuris Ecclesiasticis, etiam ab homine ad alicuius instantiam latis, de confusione partium, etiam ratione interdicti incurvis, & quarum absolutio dictæ Sedi esset reservata (præterquam machinationis in personam Summi Pontificis, occisi- onis Episcoporum aut aliorum Superiorum Prælatorum, & injectionis manuum violentiarum in illes aut alios Prælatos, falsificationis bullarum, & literarum Apostoli- carum, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, ac sententiarum & censurarum occasione Aluminum Tulphæ nostræ, ac de partibus infide- lium ad fideles contra prohibitionem nostram delato- rum) incursarum semel in vita, & in non reservatis casibus, toties quoties id petierint, & in mortis articulo, plenariam omnium peccatorum indulgentiam & remis- sionem impendere, ac penitentiam salutarem injunge- re, & Eucharistia Sacramentum, præterquam in die Pas- chatis, & in mortis articulo aliis anni temporibus mini- strare, necnon per eos emissa vota quæcumque (ultra- ratio, ingressu Religionis, & castitatis votis dumtaxat ex- ceptis) in alia pietatis opera commutare. Ac cū simoniæ in ordinibus vel beneficiis commissæ labi pollutis, ad ipsum opus contribuentibus, super irregularitatem, si quam censuris hujusmodi ligati, Missas & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium celebrando, aut alias divinis se immiscendo, seu alias quomodolibet, etiam beneficia Ecclesiastica præmissorum occasione, vel alias indebito occupando, præterquam ratione homicidii voluntarii, & bigamie, contraxerit, dispensare, eosque absoluere, omnemque inhabilitatis & infamiae maculam sine notam ex his proueniens abolerere. Et ut in suscep- tis ordinibus ministrare, ac si acquisita beneficia Ecclesiastica, quæ ex tunc eis de nouo collocata censeantur, & perceptos ex eis fructus, etiam ratione omissionis hora- rum canonicularum & divinorum officiorum, facta aliqua compositione cum eis concedere.

§. 9. Necnon super male ablatis incertis, vel per vsu- faculatatem dar eadem rariam pravitatem quæstis, etiam certis, quæ fenerato- Commissario componen- sori, & per male ablatus incer-

visuras restituere paratus non esset.

§. 10. Vel aliqui priuata Ecclesia deberentur, in iis, vel præ-

quibus tamen Rom. Ecclesia de jure communi succedere ve quæstis.

posset.

§. 11. Ut etiam bonis quæ ad alicuius manus per- Debetis Ec- cleſia, cui Rumania suc- cedes Ecclæ- ſia, resti- tuendis ei, cuius persona ignoratur, vel dubio eſt.

§. 12. Et similiter de his quæ pauperibus & aliis Legatis ro- tis, vel per- sonis incer- tis, vel per-

piis locis, in genere, & absque illa speciali determinatio- ne, & propriis nominibus personarum non expressis, re-

listerent, tam pro præterito quam pro futuro tempo- ribus, componere, ita ut soluta aliqua quantitate pro di-

cta Fabrica, eidem Nuntio vel Commissario, seu depu-

tando vel subdelegando ab eo dumtaxat, in capsulis ipsi-

sponenda, à reliquorum sic relictorum & male ablato- rum, ac per vslarum prauitatem extortorum, seu que ad

ad eos alias p̄rvenerint, & cui ea restituere debeant, dicata pertinere deberent, facultate Nuntii & Commissarii concessa hujusmodi durante.

re ex aliis ante publicationem bullas, etiam Ordinarii donatis, &c.

§. 15. Ac illa, quæ ante publicationem dictarum nostrorum indulgentiarum inexacta, etiam illa Ordinarii, pro ipsis tamen incertis quoque modo, reliqua, donata, & quæ eis quovis modo obvenient, necnon que ab ipsis Ordinariis, vel eorum nomine post ipsam publicationem exacta, & eis quoquo modo soluta, ac etiam quæ ante ipsam publicationem pro ipsis incertis, aut incertis personis & locis, non debeantur, sed post publicationem prædictam deberi copperunt, etiam ea Ordinarii, ut præmittitur, reliqua, donata, aut obventa, tanquam eis indebita per ipsum Commissarium, & delegandos ac subdelegandos ab ipso, nomine dictæ Fabricæ libere exigi ac expeti, & allequai posse, & debere, etiam sub censuris Ecclesiasticis ac penitentiis pecuniariis, aliisque iuris remedii opportunitis; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Facultatem eidem Commissario concedit dispensandi in multis casibus.

§. 14. Ac quoscumque qui ante ætatem legitimam ad sacros, etiam presbyteratus ordines, sibique aliqua dispensatione se promoveri fecerunt, & in suscepis ordinibus etiam ministrarunt, ac qui ex quavis licita aut illicita cognitione proveniente ex affinitate & cōfanguinitate, aut cognitione carnali vel spirituali, inter levatum & levantem, excepto simplici aut multiplici gradu, ac quoscumque, qui publice honestatis iustitiae impedimento, seu alias quomodolibet impediti, matrimonium scienter vel ignorantiter in quarto vel tertio, ac per copulam fornicariam, non tamen publicam, etiam in primo affinitatis gradu contraxissent, & carnali copula consummasset, si impedimentum hujusmodi in judicium deductum non fuerit, vel scandalum generare non posset, ab excessu hujusmodi, ac excommunicationis sententia, quam propterea incurrit, iuncta inde eis pro modo culpa penitentia salutari, quæ ad fabricam hujusmodi dirigatur, & quod de cætero talia non committant, nec committentibus præstent auxilium, consilium, vel favorem, & aliis quæ de jure fuerit injungenda absolvant, & ut de novo invicem matrimonium contrahere, & in illo sic contracto similiter remanere, libere & licite valent, prolem suscepit ex hujusmodi matrimonio, si qua sit, & suscipiendam, legitimam decernendo, in foro conscientiæ duntaxat, quoad alios, quam quoad illos, qui in tortio vel quarto consanguinitatis gradu existentes, matrimonium contrixerunt, ut præfertur, quos in utroque foro absolvi, & matrimonium de novo etiam publicè contrahere posse volumus; & cum eisdem promotis super irregularitate, quam etiam in diuisiis ordinibus ministrare possint, dispenseant.

Compendiendum cum operariibus bonorum Ecclesiasticorum beneficiis.

§. 15. Ac cum quibuscumque qui bona Ecclesiastica, monasteriorum, & Ecclesiasticorum beneficiorum quorumlibet haberent, & judicialiter deficientibus proportionibus ad illorum restitutionem compelli non posseant, etiam per eos probati posset.

Relicti pro malo ablati, vel pri locis aut personis, &c.

§. 16. Et bona omnia, ac quoscumque legata & alias quomodolibet, etiam hereditatis titulo pro male ablati restitut, relicta haec tenus, & quæ relinqui & largiri contigerit in futurū, durante deputatione Nuntii & Commissarii per præsentes facta, in quibuscumque testamentis, donationibus causa mortis, codicillis, aut aliis ultimis voluntatibus per quoscumque, & ubicumque factis, & quæ durante hujusmodi deputatione fieri quibuscumque incertis Ecclesiis & pri locis aut personis similiter incertis vel tentibus, taliter quod propter ipsorum absentiæ merita ab eis notitia haberi non posset. Ac etiam quæ restitutioni subjacerent, sed in eis, vel ad ea personis quibus illæ fieri deberent, receptio non competet.

Relicti pro Redempione capti: orum, vel proprieta: d. bili.

§. 17. Necnon quoscumque in testamentis, donationibus causa mortis, codicillis, aut aliis ultimis voluntatibus pro Redemptione captivorum, etiam B. Matrice de Mercede, & S. Trinitatis Redemptionis captivorum Ordinibus, & Sanctæ Eulaliae Barchinon, relicta fuerint, ac hereditates & bona decedentium ab intestato clericorum & laicorum, etiam induito Apostolico, aut alias ad Redemptionem prædictam captivorum de-

dicata pertinere deberent, facultate Nuntii & Commissarii concessa hujusmodi durante.

§. 18. Necnon omnes & singulas pecunias, & res alias quæ in prandiis & conviviis, ac publicis spectaculis, in aliquibus celebritatibus, ex voto, & statuto, seu consuetudine in quibusvis locis exponi consueverint, & facultate Nuntii, & commissarii hujusmodi durante exponi deberent, ad Fabricam hujusmodi applicamus, & sub restitutione honorum Ecclesiasticorum, monasteriorum & beneficiorum hujusmodi, competenti recepta portio ne vel quantitate pro eis, in Fabricam hujusmodi convertenda, ipsos sic ea tenentes ab ulteriori eorum restituitione liberè absolvere, & quod illa retinere liberè possint in posterum eis etiam concedere.

§. 19. Ipsaque Nuntius & Commissarius, & quibus vices suas, in genere vel in specie, duxerit commitemendum, possint dubietates quascumque, tam super qualitate personarum, quibus facultas eligendi confessorem concedi possit, etiam comprehendantur communia Civitatum, Universitas Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac Collegia, quæ, & illorum singulares personæ absolutione à præmissis, vel aliquo præmissorum, ac dispensatione super eis, vel aliquo eorum intidgere, quam cætera alia dubia decidere, & summam pecuniarum pro consequenda indulgentia hujusmodi & aliis præmissis limitare & taxare.

§. 20. Ac facultatem eligendi confessorem hujusmodi concedere, ac quascumque indulgentias, tam à nobis, quam à prædecessoribus nostris, & à Sede prædicta, vel ejus auctoritate quibuscumque Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, etiam nostro S. Spiritus in Saxia de Urbe, Ordinis S. Augustini, & aliis priis locis, Universitatibus, Confraternitatibus cujuscumque qualitatis, & ad quescumque usum, etiam laicorum & clericorum institutis, & singularibus personis, etiam plenarias in vita, ac quascumque facultates quibusvis personis, cujuscumque dignitatis, etiam Cardinalatus honore, aut Legationis fungentibus, super præmissis, vel aliquo præmissorum hactenus concessas, præterquam ratione sustentationum pauperum, & miserabilium personarum in Parisien, & S. Jacobi de Galitia, ac Portugallie Regnis hospitalibus degentium, quas quad illorum usum in provinciis, in quibus dicta hospitalia respectivè sita sunt, secundum Cancelleriæ nostra motem terminandis, & non in aliquibus aliis locis durare volumus, ac expeditionis contra Turcas & Hæreticos concessis, etiam quascumque clausulas præservativas adversus revocationes & suspensions carundem in se continentis, quando & quoties, & ad quod tempus Nuntio & Commissario præfato, vel deputandis, vel subdelegandis ab eo videbitur opportunum, suspendere; quas omnes & singulas nos præsentibus ad dictum beneplacitum nostrum suspedimus, & suspensas fore decernimus & declaramus. Prohibentes omnino quæstas quascumque illarum occasione fieri solitas.

§. 21. Ac mandantes universis & singulis locorum ordinariis, Abbatibus, & aliis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis, vel præminentia existant, sub excommunicationis late sententia pena, ac quingentorum ducatorum auræ Fabricæ prædictæ applicandorum penis, ipso facto incurrendis, ne publicationem & prædicationem dictarum nostrarum indulgentiarum participes fieri, & sua pia suffragia erogare ab hujusmodi eorum proposito, in toto vel in parte, direcchè vel indirecchè, tacitè vel expresse retardare, aut per se vel eorum Vicarios vel officiales licentiam faciendi quæstas, aliquibus quæstoribus alicuius Ordinis, vel Religionis, aut fraternitatum, vel hospitalium, aut quomodolibet deputatis, verbo vel in scriptis concedere. Quinimo quæstores omnes & singulos, quos in eorum jurisdictione reperirent, cum eorum rebus & bonis quæ dictæ Fabricæ applicata

*Robus in
ponendis in
convivis, &
publicis spe-
cialibus, tem-
poralibus, tem-
pore festivis.
etiam.*

*Declarandi
etiam du-
cates crux
præmissa in
rienciam.*

*Dandi fu-
tem signa
di confessio-
& suspenden-
di prium le-
corum indul-
gentiarum.
Tu recorda-
re quod hu-
r vocata fu-
runt, ut su-
per nos p̄fici-
diceant.*

*Inhibitio in-
tra quæcumque
que a. Com-
missarii per-
urbatorum, &
alii quæstori-
ribus licen-
tiam dantur.
Ad hoc nō
qua suprà
proximè sibi
dixi.*

applicata esse decernimus, & ad Cameram Apostolicam fideliciter deferri mandamus, retinere valeant, nec modo aliquo audeant aut presumant, per se vel alium, dispensato, aut illos cum quibus presentium vigore ab ipso Commissario, vel delegandis, aut subdelegandis predictis contingit dispensari, molestat, vel impeditre, aut penas alias pro casu in quo, ut preferuntur, dispensatum fuerit, ex statuto, vel ex confusione exigere. Quætoribus vero supra nominatis sub similibus poenis inhibemus ne questas modo aliquo facere presumant, neve bona ipsorum per prefatum Commissarium, aut delegatos vel subdelegatos, etiam vigore aliarum literarum nostrarum, eorum exigentibus demeritis arrestata: applicata & à predicta Fabrica vendita, sibi modo aliquo vindicare, vel ab emptoribus vel detentoribus, aut Commissario delegatis vel subdelegatis predictis reperire. Ac sub similibus sententia & pena mandamus quibuscumque predicatoribus verbi Dei, quorūcumque Ordinum, etiam mendicantium, ut requisiți à prefato Commissario, vel delegandis, vel subdelegandis ab eo, prefatos Christi fideles ad contribuendum dictæ Fabrica exhortentur, & à premis Commissario, vel delegandis, aut subdelegandis prefatis admoniti, à predicationibus, diebus quibus dictæ indulgentie & suspensiones ab ipsius, vel de ipsorum commissione publicantur, abstineantur.

Declaratio, d' predicte diligenter remanibus in exercitio, fuitibus.
§. 12. Liceatque nihilominus Commissario, & delegandis aut subdelegandis predictis, premissa omnia & singula, etiam omnibus & singulis predictis, sub eisdem poenis, toties quoties eis, vel eorum alicui vixum fuerit opportunum, mandare & injungere, necnon juramenta quæcumque à quibusvis laicis utriusque sexus, de stando in aliqua societate, fraternitate, vel numero personarum, & de solvendo ratam aliquam, in perpetuum vel ad tempus, occasione fraternitatis, societatis, & numeri, ratione dictarum indulgentiarum, privilegiorum, & questarum quomodolibet, praestita relaxare, & eosdem ab illis absolvere. Contradictores quolibet & rebelles, etiam per censuram Ecclesiasticam, & alia juris opportuna remedia, invocato ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis, compescere & compellere, & processiones publicè ad effectum premissum fieri, & populum pro hujusmodi operibus peragendis ad sonum campanæ convocari facere, & à censuris, & poenis predictis, satisfactione prævia absolvere, & illas remittere, ac suspensiones hujusmodi indulgentiarum relaxare. Quodque etiam transumptis & confessionibus in dictis provinciis, insulis & finibus, quibusvis personis per prefatum Nuntium & Commissarium, vel deputandos aut subdelegandos ab eo subscriptis, & suo sigillo dumtaxat in initis fides adhibetur, auctoritate Apostolica tenore presentium, licentiam & facultatem concedimus, atque volumus & mandamus.

Declaratio, d' predicte diligenter remanibus in exercitio, fuitibus.
§. 13. Et ut animarum salus eo potius procuretur, quo magis aliorum eagent suffragis, & quo mindis sibi ipsis proficerere valeant, auctoritate prefata, de thesauro S. Matris Ecclesiæ animabus in purgatorio existentibus, quæ per charitatem ab hac luce Christo unitæ decesserunt, & quæ dum viverent sibi, ut hujusmodi indulgentia suffragaretur meruerint, paterno compatientes affectu, quantum cum Deo possumus succurrere cupientes, de divina misericordia, ac Apostolicæ potestatis plenitudine, volumus & concedimus, ut si qui parentes, amici, aut cæteri Christi fideles pietate commoti, pro ipsis animabus in purgatorio pro expiatione penarum eisdem secundum divinam iustitiam debitaram recentis, durante commissione Nuntii & Commissarii, ad opus Fabricæ hujusmodi aliquam elemosynam juxta Nuntii, & Commissarii, ac deputandi & subdelegandi ab eo, quibus vices suas commiserint, ordinatio, erogaverint, ipsa plexissima indulgentia, per modum suffragii animabus ipsis in purgatorio existentibus, pro quibus dictam elemosynam piè erogaverint, ut praefertur, pro peccatarum relaxatione suffrageantur. Ac omnes & singulos Christi fideles utriusque sexus, tam Ecclesiastici quam regulares, & secularares de simili potestate plenitudine & liberalitate, qui manus adjutrices ad

opus Fabricæ hujusmodi porrexerint, ac omnes de singulis corundem parentes, defunctos benefactores, qui cum charitate decesserunt, in omnibus preceptis, susfragilis, elemosynis, jejunii, orationibus, missis, hominibus canonici, disciplinis, peregrinationibus & ceteris omnibus spiritualibus bonis, que sunt & fieri poterant in rotâ universalis sacrae Ecclesia militante, & omnibus membris ejusdem, participes in perpetuum sunt.

§. 14. Non obstantibus premisis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, &c. Verum quid contraria difficultate fore, &c.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam, &c.

Si quis autem hoc attentre, &c.
Datum Romæ die undecima Januarii, Pontificatus nostri Anno septimo.

Drogatis
contraria

XXIV.

Homicidæ & aliorum rei criminum, quorum pena in Provincia Marchia esset capitalis sanguinis, non audiuntur, nisi prius in carcerebus constituti. Et homicidæ attingentes annum XX. pro majoribus XXV. habentur.

Hac bullæ in prima ejus parte extensa est ad omnes causas, in quibus venit infligenda pena corporis afflictiva, & tam ad condemnatos quam ad condemnandos in reo Stati Ecclesiastico, ut infra in Pii IV. const. §. 2. Esi cuncta, ac Pii V. constit. 40. Lices alias. Quo vero ad secundam partem, fuit ampliata ad attingentes annum XV. ut in d. const. Pii IV. qua loquitur contra condemnatos in contumaciæ. Et à Sixto V. pariter fuit extensa ad factores bannitorum in sua const. 6. Hoc nostri, ubi plenè dicam.

I V L I V S E P I S C O P U S. Edita A.D. 1510.
Venerabilis Fratri Antonio Flores Archiepiscopo Avieniensi. Provincia nostra Marchia Gubernatori. Venerabilis frater, Saluem & Apostolicam benedictionem.

*Causa hujus
constit.*
Fideia ab oculo præcipue annis circa in ista nostra Provincia Marchia Anconitanæ perpetrata ex eo præserit, quod ipsi tam atrocis criminis rei, per procuratores defendi solent, & plerumque subdolis cavillationibus absolvit: quod etiam tam à nobis, quam ab antecessoribus nostris Romanis Pontificibus, per commentarias & minus veras narrationes, ac etiam sub prætextu ostenta pacis, literas in forma Brevis per Cancelleriam, & absolutionem sententiarum, ac processuum de super habitorum impetravent. Quo exemplo plerique ad hujusmodi homicidia perpetranda procliviores reduntur, adeo ut non tantum in privatos, & inimicos homines, sed in fratres, & alios propinquos, Praetores, & Officiales populorum, & (quod non minus grave est) à sacerdotibus manus impias non abstinent.

*Delati in pro-
vincia Mer-
chia de cri-
mine ejus
pena sangu-
inalis, vel
sanguinosa
audiuntur
extra carce-
res.*
§. 1. Nos igitur, qui eandem nostram & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ peculiarem Provinciam paterna charitate prosequimur, ejusdem quietem, & incrementum desiderantes; attendentes quod ex facilitate venie fecientius hujusmodi homicidia committuntur, salutare remedium his rebus adhibere volentes, hac fita, stabili, incommutabili, perpetuoque duratura constitutione sanctius, & decernimus, ut nullus in causa criminali, ex qua capitalis, vel sanguinis, vel alia quævis gravior arbitrio judicis pena infligenda esset, maximè in causa homicidii, per procuratorem, excusatorum, defensorem, vel ut quemlibet de populo, quo quibus dictam elemosynam piè erogaverint, ut praefertur, pro peccatarum relaxatione suffrageantur. Ac omnes vel contra, audiatur, nisi reus se ipsum prius in carcere constituatur.

§. 2. Et si fortè Judex aliqua ratione inductus, ad

*Eterea causa
audiret semper
excusam*

*ad carentes
reverenti profi-
ficiens.*

excusandum rei hujusmodi absentiam vel innocentiam, fuit derogatum, sicutque contra mentem nostram & vel aliam ob causam, aliquem ex predictis duxerit admittendum, possit in quocumque judicii statu, & instantia causa, etiam ad conclusionem deducere, ac etiam post sententiam reus supplicavit, & in carcere conseruatus innocentiam suam paracebat vellat, nisi forte extaret Statutum in loco, quod contumax habeatur pro confesso, quo casu non audiatur, nisi ex liquidissimis probationibus constet Judicii, pretensum reum non commissi maleficium, super quo habitus fuit pro confesso, in vim factae confessionis statutarum hujusmodi criminis reum, aut conventionem, coram se ad compendium personaliter vocare, & tanquam veritatis consicum in carceribus audire: quod si forte venire distulerit, processus & sententia pro ipso reo lata, & inde sequuta quaecumque etiam Fisco, vel parte non agente, nullius sint roboris aut momenti, prorsusque pro infectis habeantur, quinimodum reus poenis juris, & constitutionis dictae Provincie, quemadmodum ante processum & sententiam hujusmodi erat, sit obnoxius, quacumque ipsius Provinciae consuetudine, quam corruptela dici rectius protestat, non obstat, quod ipsum volumus extendi ad causas criminales predictas, tam in Curia Maceraten, quam in aliis locorum Provincie tribunalibus, in quacumque instantia, etiam per appellationem pendentes.

*Grievati de
homicidio de-
bet coram
Præfido com-
parato & gra-
tia iustifica-
rio.*

*Id hoc vide
confessio. Pii IV.
79. Nuper.*

§. 3. Dictæ præterea constitutioni, & sanctioni adjicimus, quod si quis à nobis, vel Sede Apostolica, vel à Legato de latere pro tempore dictæ Provincie, vel Camorario nostro, homicidiu veniam, & remissionem, sententiarum & processuum desuper habitorum abolitionem, cancellationem, cassationem, in integrum restitutionem, sed in primum statum repositionem impetraverit, etiamsi in literis super hujusmodi absolutione confessis, certe scientie, & proprii motus, aut quævis aliæ insolita clausula fuerint, teneantur & debeant literas ipsas, Legato seu Gubernatori seu Locumtenente, seu Rectori vel cuicunque ipsius Provinciae Præfidi exhibere, illisque exhibitis, de eorum veritate, vel subreptione docere: ipseque in carceribus, vel in alio loco pro carceribus assignan, vel Superioris arbitrio datis fidejussionibus, vocatis vocandis audiit, de veritate precum docere legitimè, ac narrata in Brevis, & literis ad gratiam obtinendam, & Principem leniendum, & facilius inducendum, verificare, & super subreptione, vel obreptione impetratae gratiae, in judicio stare. Quibus non observatis, vel in probacione deficientibus, veniam, remissionem sententiarum, & processuum desuper habitorum abolitionem, & cancellationem, & cassationem, restitutionem in integrum, seu in pristinum repositionem, pro nullis, nulliusque stabilimenti habendas esse, reosque ipsos juris, dictarumque constitutionum poenis adstrictos remanendo volumus, & mandamus, dictis obtentis gratiis, & Brevis non obstant. Et non solùm remissiones deinceps facien, sed etiam literas Apostolicas, in forma Brevis, aut alijs jam obtentas, quæ nondum effectum cancellationis, & cassationis sortite fuerint, sub eadem forma & præsentia constitutione nostra pariter comprehendendi.

*Homicida
artingens an-
num XX. ha-
bent pro me-
jura.*

§. 4. Statutus insuper quod nec etatis minor annis 25. homicidas ipsos excusat, & homicida sic delinquens, qui 20. annum sive etatis attigerit, habeatur, & reputetur pro majori in omnibus præmissis delictis. Nec propter poenis juris & constitutionum, vel statutorum eximantur vel liberentur, nec apud Judicem minoris etatis hujusmodi consideratio aliquius sit momenti. Decernentes irritum, & inane quicquid contra præmissa, seu eorum aliud attentabitur, vel quicquid, etiam à de latere Legato, seu quovis alio dicta Provincie Rectore, in derogationem, modificationem, vel quamlibet aliam dispensationem omnium & singulorum præmissorum, in posterum contingit attentari, sine nostra expressa licentia, que in scriptis ostendi posdit. Nec literas Apostolicas à nobis vel Sede Apostolica prædicta pro tempore conceden, contra præmissa, aut eorum aliud, cuiquam suffragari volumus, nisi per triunas literas interpellate emanatas, huic nostræ constitutioni in specie, de verbo ad verbum, & specialiter, dato ejusdem summi Pontif. signatarum, aut sub nomine ejusdem

fuerit derogatum, sicutque contra mentem nostram & dictæ Sedi fore concessas, ex nunc, prout ex tunc declaramus.

§. 5. Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis & privilegiis quoque, & statutis, etiam comprehensis in volumine constitutionum boni memor. Egidii Cardinalis Sabini, dictæ Provincie Legati: De procuratoribus etiam in criminali causa admittent, vel non à dicta Sede confirmatis, de quorum tenore specifica, & individua, specialis, ac de verbo ad verbum mentio habenda esset, exterisque in contrarium facient non obstantibus quibuscumque.

§. 6. Postrem, ut hujusmodi nostre constitutionis, decreti, & voluntatis nulla deinceps allegari possit ignorantia, volumus has nostras litteras per totam ipsam Provinciam publicari, easque inter alias ipsius Provincie Constitutiones, locorumque statuta concribi, & in earum Constitutionum volumine redigi, prout ibi ut ab ipsis publicari, conscribi, redigique facias, committimus, & mandamus, alii legibus Apostolicis, & dictæ Provincie constitutionibus, & sanctionibus contra homicidas, eorumque receptatores, & defensores editis, quibus nihil intendimus derogare, in suo robore permansuris.

Datum Rome apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesimali nona Decembris, millefimo quinagesimo decimo, Pontificatus nostri Anno octavo.

*Julius secundus
bullam.*

*Die 29. Dec.
Anno 1511.*

Anathematizatio hæreticorum, & aliorum contravenientium contentis in ista constitutione, quæ Bulla in Cœna Domini nuncupatur.

XXV.

Ad hæc vide aliorum Pontificum hac eadem die Cœna Domini editas bullas, quas indicabo in constitutis. 63. Pauli V. & attende etiam notas ibi ponendas, hæc quoque constitut. non incongrua.

*I V L I V S E P I S C O P V S, Edita Anno
Servus Servorum Dei! Ad perpetuam rai memoriam.*

1511.

Consueverunt Romani Pontifices prædecessores nostri, ad retinendam puritatem Religionis Christianæ, & ipsius unitatem, que in conjunctione membrorum ad unum caput, Christum videlicet, ejusque publicam Vicarium, principaliter constitut, & sanctam fidelium societatem ab offensione servandam, arma justitiae per ministerium Apostolatus in præsenti celebritate exercere.

*Causa
quam funda-
bitur Regni
ni Pontificis
publicam
tios excep-
tum.*

§. 1. Nos igitur vetulam & solemnam hunc monumentum, excommunicamus & anathematizamus ex parte omnipotens D[omi]n[u]s Patris & Filii & Spiritus sancti, auctoritate quoque beatorum Petri & Pauli, ac nostra, omnes hæreticos, Gazaros, Patarenos, Pauperes de Lugduno, Arnalditas, Speronistas, Passaginos, Viclefitas, seu Hussitas, Fraticellos de Opinione nuncupatos, & quoscumque alios hæreticos quocumque nomine censeantur, ac omnes fautores, receptatores, & defensores corundem.

*Excommu-
nicatio omni-
hæreticorum,
ipso brunque
fautorum.*

§. 2. Item excommunicamus & anathematizamus omnes Piratas, Cursarios, Latrunculos maritimos, & alios, qui Mare nostrum, à Monte Argentario usque ad Terracinam discurrente, & navigantes in illo deprædari, mutilare, interficere, ac rebus eorum spoliare haec tenus præsumperunt, & præsumunt, ac omnes receptatores eorundem, ac eis auxilium dantes, consilium, vel favorem.

*Piratae
que Mariti-
morum.*

§. 3. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes, qui in Terris suis nova pedagia imponunt, vel prohibita exiguntur.

*Pedagia ne-
cessaria
vel prohibita
exiguntur.*

§. 4. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes falsarios bullarū, seu literarum Apostolicarū, & supplicationum gratiam vel justitiam continentū, per summum Pontificem vel Vicecancellarium, seu gerentes vicces eorum, aut officium Vicecancellarii S.R.E. de manu dato ejusdem summi Pontif. signatarum, aut sub nomine ejusdem

*Falsifican-
tium literarū
Apostolicarū.*

eiusdem summi Pontificis, seu Vicecancellarii, vel generum vices predicatorum, signar, supplicationes eisdem,

*Item & alia
deformis
ad Christianis
omnis ini-
guis.
ritualium
dilectionem ad
item impo-
bitionem.*

§. 5. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui equos, arma, ferrum, lignamina, & alia prohibita deferunt Saracenis, Turcis, & aliis Christi nominis inimicis, quibus Christianos impugnant.

§. 6. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes impeditentes, seu invadentes vietalia, seu alia ad usum Rom. curie necessaria adducentes, vel ne ad Romanam Curiam ipsa adducantur, vel deferantur impeditant, seu perturbant, & qui talia faciunt, vel defendunt, cuiuscumque Ordinis, præminentie, conditionis & status, etiam si Pontificali, Regali, Reginali, aut alia quavis Ecclesiastica vel mundana præfulgeant dignitate.

§. 7. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, & recentes ab eadem, necnon omnes illos, qui iurisdictionem ordinariam vel delegatam aliquam non habent, in eadem Curia morantes, eos temeriter propria capiunt, spoliant, detinent, aut ex-proprio delibero verberare, mutilare, vel interficere præsumunt, & qui talia fieri faciunt, seu mandant.

§. 8. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes temeriter mutilantes, vulnerantes, interficienes, capientes, carcerantes, & detinentes Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, eorumque mandatores.

§. 9. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui per se vel alium, seu alios, quascumque personas, Ecclesiasticas vel seculares, ad Romanam Curiam super eorum causis & negotiis recurrentes, illa in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negotiorumque gestores, Advocatos, vel Procuratores ipsorum, vel etiam Auditores, seu Judices, super dictis causis, seu negotiis deputatos, occasione caufatam, vel negotiorum hujusmodi verberant, mutilant, vel occidunt, seu bonis spoliant.

§. 10. Ac illos, qui ne literis & mandatis Apostolicæ Sedis, & Legatorum, & Judicum delegatorum ejusdem, gratiam vel justitiam concernentes, decretisque super illis, & re judicata, processibus & executoriis, non habito prius eorum beneplacito, & assensu, ne pareatur, neve Tabelliones & Notarii literatum & processuum executions, instrumenta, vel acte confecta parti cuius intercessit tradere, sub gravissimis penis prohibere, statuere, seu mandare. Quive in animarum earundem periculum fe à nostra & Romani Pontificis pro tempore obedientia pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedre præsumunt. Quive jurisdictionem, seu fructus ad Ecclesiasticas personas pertinentes usurpant, vel arripiunt, vel qui per se, vel alium, seu alios, directè vel indirectè prædicta exequi, vel procurare, aut in eisdem consilium, auxilium vel favorem præstare non verentur, cujuscumque præminentie, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status fuerint, etiam si Pontificali, Regali, Reginali, vel quavis alia præfulgeant dignitate.

§. 11. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes mutilantes, vulnerantes, & interficienes, seu capientes & detinentes, seu depravantes Romipetas, & peregrinos ad Urbem causa devotionis, seu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel recedentes ab ipsa, vel in his dantes auxilium, consilium, vel favorem.

§. 12. Item, excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui per se vel per alium, seu alios, directè vel indirectè, sub quocumque titulo vel colore occupant, detinent, vel hostiliter destruunt, seu invadunt, aut occupare, detinere, vel destruere, aut invadere hostiliter præsumunt, in totum, vel in partem Almam Urbem, regna Sicilia, vel Trinactia, Insulas Sardinia, & Corsica, terras citra Pharam, Patrimonium B. Petri in Thuscia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venisimum, Sabinen, Marchia Anconitana, Massa Trebaria, Romanidiae, Campania & Maritime Provincias, illorumque terras, & loca, & Terras specialis commissionis Atnulphorum, Bononien, Ferratiens, Beneventan, Perusii, Avenionen, Civitatis Castelli Tudertii, & alias Civitates, terras & loca, vel jura ad ipsam Romanam Ecclesiam spectantes & pertinentes, & adhærentes, ac fautores &

Bullar. Mag. Tom. I.

defensores eorum, seu in his dantes eiſdej auxilium, consilium, vel favorem.

*Drogatogen-
rum etiæ
privilegiis
aut aliorum
obligiorum.*

§. 13. Non obstantibus quibuscumque privilegiis, & indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus vel specialibus, eis, vel eorum alicui, vel aliquibus, cujuscumque ordinis, status, gradus, vel conditionis, dignitatis, vel præminentie fuerint, etiam si ut præmititur, Pontificali, Regali, Reginali, seu quavis alia Ecclesiastica vel mundana præfulgeant dignitate, à prædicta Sede sub quavis forma vel tenore concessis, quod excommunicari, vel anathematizari non possint per litetas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ac Ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitate eorum mentionem, necnon consuetudinibus, & observantiis, scriptis & non scriptis, & aliis contrariis quibuscumque, per quæ contra nos processus hujusmodi, ac sententias, quomodo incluantur in eis, se juvare valcent, & tueri, & quæ, quoad hoc penitus tollimus, & omnino revocamus. Et à quibus quidem sententiis nullus pet, alium, quam per Romanum Pontificem, nisi dumtaxat in mortis articulo constitutus absolviri possit, nec etiam tunc, nisi de fundo S.R.E. mandatis, satisfactione, vel sufficienti cautione præstitis, etiam prætextu confessionarium, seu quatumvis facultatum, verbo, literis, aut quavis alia scriptura, etiam in qua, quod sola signatura sufficeret concessæ, & quævis derogatoriæ, fortiores, & efficaciores, & insolite clausulæ apparerent, quibusvis personis, cujuscumque præminentie, dignitatis, conditionis, aut status fuerint, etiam si ut præmititur, Pontificali, Regali, Reginali, aut quavis alia præfulgeant dignitate, Religiosis, & secularibus utriusque sexus, Capitulis, Collegiis, Conventibus, Ordinibus, etiam Mendicantium & Militiarum, Hospitalibus, Confratribus, & Universitatibus concessum à nobis vel à prædicta Sede, & quas concedi quomodolibet contigerit in futurum; illis autem qui contra tenorem præsentium talibus vel aliqui eorum seu aliquibus absolutionis beneficium impendunt, de facto excommunicationis & anathematizationis sententia innodamus, eisque prædicatio, lectionis, administrationis sacramentorum, & audiendi confessiones officia, interdicimus, prædicantes, & declarantes aperte, transgressoribus & contemptoribus prædictis gravius contra eos spiritualiter & temporaliter, prout expedire cognoverimus, processuros. Et nihilominus quicquid egerint absolvendo, alias nullius sine roboris vel momenti.

§. 14. Ut autem hujusmodi nostri processus ad communem omnium notitiam deducantur, chartas seu membranas processus continentis eisdem, in valvis Basilicarum Principis Apostolorum, & Joannis Lateranensis de Urbe, affigi, seu appendi faciemus, qui processus ipsos suo quæsono præconio, & patulo iudicio publicabunt, ut hi quos processus hujusmodi contingunt, quod ad ipsos non pervenerint, aut ipsos ignoraverint, nullam posse excusationem prætendere, seu ignorantiam acculare, cum non sit verisimile, quod ipsos remaneat incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

§. 15. Verum ut præsentes literæ, ac omnia & singula in eis contenta, eo magis fiant notoria, quo in plerique Civitatibus & locis fuerint publicata, Venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinariis ubilibet constitutis, per hæc scripta commitimus, & in virtute sanctæ obedientie præcipiendo mandamus, quatenus per se vel alium seu alios, præsentes literas, postquam eas receperint, seu eorum habuerint notitiam, saltem semel in anno, aut plures, prout expedite viderint, in Ecclesiis suis, dum major in eis populi multitudine ad divina conveniet, solemniter publicent, & ad Christi fidelium mentes deducant, & declarant.

Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c.
Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini 1511. Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno 8.

XXVI. Reintegratio Congregationis Monachorum S. Bernardi in Italia, Ordinis Cisterciensis, ab Alex. VI. institute, in Provinciis Hetruriae, & Lombardiae, Regularis observantie: Ordinationesque circa electionem ac munus Praelatorum ejusdem Congregationis.

Quoniam ejusmodi ordinationes, alias habet sanctiones Greg. XIII. & Sixti V. indicatas supra in conf. 7. Alex. VI. Plantatus, ubi plene nota sunt.

Educa An. D. I V L I V S — E P I S C O P V S,
Servus Servorum Dei: Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ex paterna charitatis officio ad ea libenter intendimus, per qua Congregationum & personarum praesertim Religiosarum paci & concordie consuli possit, & ea quæ super his pro concordia & pace eorum provide facta fuissent, ne in recidivæ contentionis scrupulum relabuntur, sed firma & illibata persistant, cum à nobis peritur, Apostolico munimur robaramus.

*Referunt tamen
constitutus.
Alex. VI. cit.
in rubro. qui
Congregationes
Tusciae
& Lombardiae
universas.*

§. 1. Sanè pro parte dilectorum filiorum Abbatum, Praelatorum & Conventuum, & Monasteriorum Cisterciensis Ordinis Congregationis Lombardiae, Regularis observantie, nobis super exhibita petitio continebat; Quod orta dudum inter ipsos ex una, & Abbates, Praelatos & conventus Monasteriorum dicti Ordinis Congregationis Tusciae, etiam dictæ Regularis observantie, super eo, quod postquam fel. rec. Alexander Papa VI. prædecessor noster per qualdam suas literas carumdem Tusciae & Lombardiae Provinciarum, &c.

*Omittimus residuum relationis bullæ Alex. VI. quia ipsam habet.
Et quod idem
Alex. d. unio-
nem revoca-
vit, & deinde
eadem unio
revocata fuit,
ne in capitu-
lu subseq.*

§. 2. Idem prædecessor ad supplicationem piz mem. Pii Papæ III. etiam prædecessoris nostri, tunc in minoribus constituti, & S. Eustachii Diaconi Cardinalis, & Congregationis S. Bernardi in Italia, ac bona mem. Joan. Baptista tit. SS. Joannis & Pauli Presbyterorum Cardinalium, totius Ordinis ejusmodi Protectorum, nonnullis Monachis Congregationis Tusciae procurantibus per alias suas literas priores literas prædictas, Tusciae & Lombardiae Provinciarum & Congregationum unionem, ac ex illis sic invicem unitis, Congregationem Monasteriorum & conventuum dicti Ordinis in Tusciae & Lombardiae Provinciis existentium S. Bernardi in Italia hujusmodi creationem, necnon omnia & singula decreta, statuta, & ordinantes in illis contenta revocaverat, cassaverat, & annullaverat, ac viribus evanuerat, ipsamque Congregationem S. Bernardi in Italia dissolverat, & quamlibet earundem Congregationum, quoad Monasteria, loca, Monachos, & personas, privilegia, & indulta quæcumque, etiam quoad Monasteriorum & locorum quorumlibet uniones eis respectivæ factas, in pristinum & cum statum in quo ante unionem hujusmodi quomodolibet existebant, restituerat & reposuerat, ac plenariè reintegraverat, in Romanâ Curia orta fuisse materia quæstionis, & coram certo causarum Palatii Apostolici Auditore, forsitan aliquandiu pendisset, præfati Abbates & Praelati, suadentibus venerabilibus fratribus Raphaële, Episcopo Portueni Camerario, & totius Ordinis, ac dilecto filio Francisco Basilice XII. Apostolorum Presbytero Cardinali nostris, Congregationis S. Bernardi in Italia hujusmodi Protectoriibus, pacem & concordiam inter eosdem Abbates, Praelatos & Conventus vi gere cupientes, ad infra scriptam devenerunt concordiam videlicet.

*Quod bullæ
Alex. VI. super
d. unionem si
reflexione.*

§. 3. Quod causa ipsa à dicto Auditore advocaretur, & lis hujusmodi penitus extingueretur, ac literæ revocationis creationis dictæ Congregationis S. Bernardi in Italia annullarentur, ac priores literæ creationis Congregationis S. Bernardi hujusmodi in pristinum & cum statum in quo ante illarum revocationem erant, restituerentur, cum infra scriptis tamen conditionibus, & declarationibus, videlicet.

*Quod Capitu-
lum alterna-
tum.*

§. 4. Quod dictum Capitulum alternatis vicibus in dictis Provinciis celebrari debeat, videlicet uno anno in

uno Monasterio unius Provincie, videlicet Tusciae, alio verò anno in alio Monasterio, videlicet Lombardiae, celebrari deberet. Et Præsidentes Capituli, illius Provincie in qua celebraretur Capitulum esse non possent, & duo scrutatores & sepiem Definitores ex unaqueque Provincia, per Praelatos & Visitatores jam absolutos, & Discretos uniuscujusque dictarum Provinciarum separatim eligi, ipseque quatuordecim Definitores sic electi totam Congregationem S. Bernardi Italiz hujusmodi representarent, & gesta ac terminata per duas partes omnium Definitorum firma & valida essent, ac si per omnes facta & gesta fuissent.

§. 5. Elecciones verò Praelatorum & Visitatorum

*Quod electio
Praelatorum
firat justa for-
mam hic in-
diram.*

uniuersi cuiuscumque Provincie, que per duas partes ex tribus omnium Definitorum illius Provincie, cuius Praelatus electus fuerit, valide existant. Ac quod Discreti illi dumtaxat qui sacerdotes essent, per sorte in eligere possent, præterquam in proximo futuro Capitulo, in quo unaqueque Provincia in electione Discretorum hujusmodi, sive per electionem, sive per sortem, suas ordinationes quoad modum illös. eligendi, dumtaxat servatas, & ad futurum Capitulum hujusmodi habentes vocem, Capitulo tanquam Praelati hac vice dumtaxat accedere possint.

§. 6. Quodque unus præsidens Capituli, & anni alternatis vicibus ex dictis Provinciis, videlicet uno anno de una, & alio de alia Provincia hujusmodi eligi, per duas saltem partes omnium quatuordecim Definitorum hujusmodi.

*Quod profi-
dens Capituli
alternante
d. Provin-
cialiter eli-
gitur.*

§. 7. Duo verò Visitatores ex unaquaque Provincia eligi, qui Monasteria Monachorum Congregationis visitare deberent, hoc modo, videlicet Visitator Provincie Tusciae dignitate vel professione major, cum juniori Provincie Lombardiae illius, & major Visitator Provincie Lombardiae, cum junore Visitatore Provincie Tusciae illius Monasteria visitare.

*Latius vñ
in d. capitu-
Gregor. XIII.
Quod Visi-
torum eli-
gitur quatuor-
decim.*

§. 8. Monialium verò Monasteria per Visitatores Congregationis Provincie cujus illa fuerint, visitare, & tam illa quam Monachorum Monasteria, que de præsenti reguntur, per quamlibet Congregationum prædictarum, etiam literæ Apostolicae super illis adhuc obtentæ non fuerint, perpetuè per Monachos expressè dictum Ordinem professos, & Moniales professas illius Congregationis, cujus illa existerent, regebantur, & gubernabantur, in futurum similiter regi deberent.

*Hoc dispe-
cetiam Gra-
XIII. ibidem
§. 9. Sed p-
sue cura M-
onialium ha-
Congregationis
abfuit in
alia ejus re-
stis. quampr
termis ut
boesfium ca-
tinem.*

§. 9. Et quia nonnulli S.R.E. Cardinales & alii Clerici laiculares Monasteria etiam aliorum Ordinum in commendam obtinentes, Monachos dictarum Congregationum in eorum Monasteriis, ut ibidem perpetuè remaneant, & divina officia celebrent, certam partem frumentorum suorum Monasteriorum, pro corum sustentatione assignando introduxerant, & cum eisdem Monachis certas conventiones fecerant, & super aliquorum præmisorum confirmatione literæ à Sede præfata adhuc obtentæ non fuerunt, quod tam Priores prædicti in eorum Monasteriis, juxta conventiones hujusmodi existentes, etiam dictæ literæ confirmationum obtentæ non sint, quam Cistelli & Bonifolati Monasteriorum membra dicto Monasterio Septimi existentium Priores, licet non sint Praelati, ad Capitulum unâ cum illorum Discreto accedere, ac in electionibus vocem unâ cum aliis Praelatis & Discretis aliorum Monasteriorum habere deberent, ac si ipsi Priores Praelati essent.

*Quod proff
aliam Provin-
cianam non
transmitti non
posset, nisi forsan ob ejus demerita, vel
ob gratiam, & ad instantiam petentis.*

§. 10. Quodque Monachus in una dictarum Provinciarum professus, ad aliam dicti Ordinis Provinciam de una aliamprovincianam non transmitti non posset, nisi forsan ob ejus demerita, vel ob gratiam, & ad instantiam petentis.

*Approbat ill
Greg. XIII.
Quod Mon-
steria refr-
mandare regu-
tur per Mon-
chos sua Pro-
vincie.*

§. 11. Monasteria quæ in posterum reformati contingerent, ac illius Provincie cujus dicti Septimi & Clavallis Monasteria respectivè existunt, secundum quod illorum alteri magis propinquæ essent, & super illius Congregationis Provincie Monachos regi & gubernari deberent.

*Hoc idem est
sicut ipse Gra-
XIII. jamii-
tans in d. capitu-
Greg. XIII.*

§. 12. Et si contingere per hunc Præsidentem, ad quem unâ cum Visitatoribus, Praelatorum, & aliorum Officialium principalium electio, & Monachorum deputatio, ac illorum Monasteriorum receptio & acceptatio, an-

*Quae sit auctoritate Proscriptio
domiciliorum circa
ab aliis privationes
Monachorum
etiam
Ab hoc vide
Lectio. Greg.
XIII.*

an Praelatorum & Visitatorum privatio pertinet, quod stolica approbata non fuerint, & inde secuta quæcumque auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus & confirmamus, ac omnes & singulos defectus, si qui forsan intervererint in eisdem suppleremus, ac illis perpetuas firmitatis robur adjectimus, illaque inviolabiliter observari debere decernimus.

§. 17. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac statutis & consuetudinibus Monasterii, Ordinis, ac Congregationis praedictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini 1511. Nono Kal. April. Pontificatus die 24. Mart. nostri anno octavo.

Contraria dicta reguntur.

Indictio Sacri Oecumenici Concilii Lateranensis Quinti pro die 19. mensis Aprilis A.D. 1512. Et damnatio Concilii ab Pisani.

Concilium istud Lateranense (quod ad diem 5. Maii prorogatum fuit ab istomet Pontifice) abjicit & confirmavit Leo X. ut infra eius const. 17. Constitutioni. Damnationem vero specialem d. Concilii ab Pisani, edidit hic Pont. infra in const. 33. Cum inchoatam, ubi singula in hac bulla contenta iterato approbavit.

I. V. L. I. V. S. E. P. I. S. C. O. P. V. S. Edita An. D. 1511.
Seruus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Sacrosancta Romana Ecclesia Martyrum sanguine premiata, sconsecrata, Magistra fidei, veritatis alumna, omnium errorum expertis, unicæ & immaculata, divina institutione, Sanctorum auctoritatibus, Conciliorum Canonumque omnium testimonio Ecclesiarum cunctarum Primitum tenentis, fidelium Matri, regimini superna dispositione praesidentes, circa Religionis Christianæ puritatem, ipsiusque unitatem, pacem, & tranquilitatem, quæ in coniunctione membrorum ad unum caput, CHRISTUM videlicet, cuius vices in terris gerimus, principaliter tendit, divisionem oivilis nostri ex alto commissi, in illoque schisma, per quod Ecclesia scindi & scandalizari, grecus dominicus nobis creditus turbari quo modo possit, quantum cum Deo possumus, prohibentes, ac damnata & scandala, quæ exinde evenire possent, enervantes; ac palmites futuros in fructuofos succidere, & quoctumque aliter quam per istum ad ovile ingredi cupientes, ac via Domini, postquam illam semel cognoverant, retrocedentes, ad semi-tan veritatis reducere, vulpeculasque ex vinca ejusdem Domini, per ministerium summi Apostolatus etiam expellere desiderantes, de opportuna provisio-nis remedio providemus, aliaque ordinamus & mandamus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

§. 18. Sanè non sine gravi animi nostri molestia perceperimus, quod quidam S. R. E. Cardinales, qui nobiscum dum versus civitatem nostram Bononiam, pro recuperatione nonnullarum terrarum S. R. E. etiam cum nostra Curia personaliter accederemus, pro recuperandis terris hujusmodi, venire simulaverant, ex nostra licentia ab eisdem Cardinalebus ab eo Urbe recedentes, Florentiam diverterunt, ibique se continxerunt, etiam postquam nos eos per dilectum filium nostrum Franciscum tituli S. Clementis Presbyterum Cardinalem tunc in minoribus constitutum, Episcopum de Papiam & Concordien. Datarium nostrum, ac per literas uolstras Hic Post. Bononiam prolixius pro recuperandis nonnullis terris in S. R. E. sed ad eisdem Florentiam tituli S. Clementis Presbyterum Cardinalem tunc in minoribus constitutum, Episcopum de Papiam & Concordien. Datarium nostrum, ac per literas uolstras confirmerunt.

§. 19. Nos igitur qui inter personas quælibet Ecclesiasticas, praesertim sub Regulari observantia degentes, pacem & tranquillitatem vigore sinceris exoptamus affectibus, Abbes, Praelatos & Conventus praedictos, ac eorum singulos, à quibuscumque excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliquaque Ecclesiastice censuris, sententiis & penitentia jure vel ab homine quavis occasione vel causa latissimis, si quibus quomodolibet innodatis existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac causam hujusmodi ad hos harum serie advocantes, & item ipsum penitus extinguentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, concordiam praedictam, ac prout illam concernunt, omnia supradicta, præterquam introductionem & assignationem fructuum pro mensa eorumdem Monachorum, quatenus alias auctoritate Apo-

Hic Post. Bononiam prolixius pro recuperandis nonnullis terris in S. R. E. sed ad eisdem Florentiam tituli S. Clementis Presbyterum Cardinalem tunc in minoribus constitutum, Episcopum de Papiam & Concordien. Datarium nostrum, ac per literas uolstras confirmerunt.

sacerdotalibus vestibus thorace in duti, & gladiis armati, Papiam se contulerunt.

*Et sine ipso
Pontifice, Con-
cilium genera-
le præstatibus
bius expedit
eiusmodum.*

§.2. Quo cum pervenissent, stimulo conscientia, ut credimus, agitati, per interruntos, perque Regiorum Oratorum intercessiones, redditum ad nos postularunt, & pro desertois venia supplicarunt, quam benigne obtulimus. Sed ipsi qui nobis ex officio tanquam Consultores assistere, neque sine licentia à nobis, & nostra Curia, veluti corporis membra, abesse debuissent, aut tamen sunt os in coelum, ac spiritum blasphemie, & cum Lucifero Sedem ad Aquilonem ponere, altitudinem nubium transcendere, ut se similes Altissimo constituant, Pontificalem auctoritatem nostram libi ipsis adscribere satagentes, congentes ut locusta cephalii, aggressi sunt sine Romani Pontificis auctoritate Oecumenicum generale, atque universale Concilium convocare, locum Concilii, & tempus indicere, & valvis Ecclesiæ, sac aliis publicis locis per publicata instrumenta, etiam falsa, indictionem hujusmodi affigere & publicare, eisdemque instrumentis falsis, publicè atque impudenter uti, quosdam S. R. E. Cardinales sui propositi socios, in eorum prætento edicto falso declarando, qui tamen & publicis & privatis scripturis, eorum propriis manibus scriptis, se illis in hujusmodi proposito, neque verbo, neque scripto unquam junxit, seu quomodolibet consensu protestati sunt, nosque ac venerabiles fratres nostros ejusdem S. R. E. Cardinales, ac alios tunc expressos vocare & requirere, ut per nos vel alios ad hujusmodi eorum Concilium accedere vellemus non formidant, afferentes decennium post ultimum universale Concilium, etiam contra constitutionem Concilii Constantien, quæ incipit, Frequens, jam dudum effluxisse, & nos illud convocare neglexisse, maximè cum juravimus, & voluimus illud post biennium à creatione nostra tenere, tempusque pro homine interpellare, neque credendum fore nostra auctoritate & voluntate Concilium futurum, & cum de gravibus criminibus notoriis durantibus, universalem Ecclesiæ scandalizantibus, in capite agendum fore, ad Summum Pontif. Concilii congregacionem non attinere, sed secundo loco ad Cardinales, qui Pontifici in negligencia non adhæserunt, convocationem Concilii spectare. Ac ut hujusmodi eorum convocationem & conventiculum honestare viderentur, eisque auctoritatem adjictere, hoc idem ferè per omnia per quosdam assertos procuratores clarissimorum in Christo filiorum nostrorum Maximiliani Romanorum Imperatoris electi, & Ludovici Francorum Regis Christianissimi Principum, sub eisdem datis, modo & forma, & similibus schedulis, præter tamen voluntatem, & mentem dictorum Principum, ut rationabiliter credi debet, fieri & publicari procuraverint, & ordinaverint.

*terram amen-
bi, prætextus
falsi offendun-
tur.*

§.3. Sed haec ut falla, ficta, commentitiaque sunt, & non ex zelo charitatis, & religionis, sed odii fomite & inimicitiae procedentia, ita omnibus Principibus, nec non Christi fidelibus cupimus nota fieri, quis enim tantum erroris participes est, qui nos de negligentia erga convocationem Concilii redarguere possit; cum nihil nobis per ultimos undecim annos, quibus Cardinalatus officio functi sumus, magis cordi fuerit, quam celebrari videre generale Concilium, & Ecclesiæ Romanæ Statum in melius reformati. Quid enim fel. record. Alexandro Sexto Romano Pontifici prædecessori nostro, magis nos odiosos fecit, nisi studium, & cura generalis Concilii celebrandi? Quid nos terra, marique jactavit, cum nobis idem Alexander prædecessor esset infensus? Quid toties Alpes transcedere, transalpinas Gallias peragrare per aestus, nives, & glacies compulit, nisi quod hitebamur, ut à Romano Pontifice Concilium indicetur, convocaretur & celebretur? Nota recensemus, & Principibus Christianis apertissima, imò illis ipsis, qui nos, & Fratrum nostrorum Collegium trahimantur, dudum plene que comperta. Quare si anteactæ vita ratio, apud prudentes, de presenti & futura vita, ratione facit, nulla subest ratio, cur dicti Cardinales, qui à nobis recesserunt, desperrant nos facturos, quod tam longo tempore, et ardent, & non sine vita discrimine, fieri desideravimus & studiavimus. Aperiant oculos cordis, & odii obstacula re-

secent, & cogitent, quæ voce, quibus oculis, qua facile promiserimus, ut dicunt, in nostra ad Pontificatum assumptione, juraverimus & roverimus, generale celebrare Concilium, quoniam nostra promissioni interfuerunt. Certè palpabunt nos non sola voce, non simulacra, sed in cordis simplici veritate id egisse, quod prædicant. Quod si ea quæ diximus attendere nolunt, examinent & inspiciant omne studium in Pontificatu nostro circa præmissa. Nonne omnes Principes Christianos, qui ad obedientiam ex more præstandam miserunt Oratores, admonuimus de celebrando generali Concilio, deque expeditione in perhodis Turcas conciliariter decernenda, assumenta, & prosequenda? Nonne primò Pontificatus nostri toto biennio, Christianos potentatus pacare studuimus, ut conciliatis animis, Concilium iniretur? Quid ultra facere debuimus, aut potuimus, ad restituendam Ecclesiæ pacem, quod omiserimus? Novit ipse Cardinalis, qui editi seu indictionis hujusmodi, & contentorum in ea, se autrigam proficit, & * clavis moderatorem prædicat, quidnam à nobis habuerit in mandatis, cum ad Romanorum Imperatorem electum, per universalem Germaniam, illum nostrum & sanctæ Sedis Apostolicæ Legatum misimus. Communicet illa fratribus suis, qui cum illo sentire videntur, proferat monita in scriptis illi tradita, certo certius, & luce meridiana clarius erit, hanc indictionis desperationem, celebrando à nobis Concilio, ne dum levem, & inanem, sed falsam, irrationabilem, impossibilemque fuisset. Nulla nostra culpa, neque S.R.E. Cardinalium dilata est generalis Concilii indictione, convocatione, & celebratio. Distulit hæc infelicitas temporum, quæ sub eodem Alexandro prædecessore nostro cepit Italianam, & adhuc vexare non cessat, & instans necessitas recuperandi terras, & jura ejusdem Romanæ Ecclesiæ. Nam propositum nostrum semper ad Concilii celebrationem promptissimum, atque intentissimum fuit. Quare spiritum diffidentia deponant, & ita hujusmodi calumniæ auctores, reversi ad cor, mordere deliniant pastorem & patrem animatum suatum. Desinant etiam calumniari fratres suos, ejusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales.

§.4. Quod si tom ardenter illis cordi est, se caput, & auctores generalis Concilii constitue, quid ad hanc rem facto opus sit, prius discant. Revolvant Sanctorum Patrum, & Romanorum vitas Pontificum, & antiquum morem indicendi, & convocandi, & celebrandi Concilium, traditiones & leges super his editas à Patribus inspiciant, videbunt hujusmodi Concilia à solis Rom. Pontificibus esse indicta, & aliter indicta rata non fuisse.

§.5. Quod verd attinet ad constitutionem Concilii Constantiensis, quæ incipit, Frequens hujusmodi, ea ad octoginta annos servata non fuit, & si servata fuit, teste obligavit, it piz mem. Eugenio Papa IV. etiam prædecessore nostro, sicutus Papæ gitterius in dimentu.

§.6. Votum autem, & juramentum, quod ex prædictis causis de jure nobis transgredi licuisset, transgressi non sumus, quandoquidem legitimo impedimento detenti, non potuimus observare, & quia votum & juramentum, quantum ad hanc materiam attinet, in foro conscientia versantur, de sequitate Catonica purgatione morta, semper admittitur.

§.7. Desinant nobis & fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus negligentiam impingere, quæ ut præmittitur, nulla fuit, & si qua fuisset, ipsis cum Alexandro præcessore prædicto nobiscum manentibus, multo magis imputari posset.

§.8. Quod autem docētes juxta Prophetas linguis suas loqui mendacium, & contra divinum præceptum adversus Principem populi sui maledicentes, configunt in nos crimina, & ea quidem, ut afferunt, durantia, gravissima, notoria, scandalizantiaque universalem Ecclesiam, duntque propterea, negligentibus aliis S.R.E. Cardinalibus, ad eos devolutam Concilii congregandi facultatem, non miramur, quoniam teste Hieronymo, schismatici, cum dubitant causas damnari, in consumelias profluiunt.

§.9. Dicant

JVLIVS SECUNDUS.

五

¶.9. Dicant prædicti, nomine tantum Cardinales, Da-
than, & Abiron, Acaciumque & Dioscorum repræsentan-
tes, tenebratum filii, numquid Summo Pontifici spectet
& pertineat congregare Concilium, etiam si de sua causa
agatur? Legamus ultra antiquos, gesta Constantieni Concilii,
in quibus se potissimum fundant, ut ex eis, tanquam
Iudæi ex propriis Codicibus confundantur, reperient
Joannem XXIII., de cuius potissimum causa agebatur,
Concilium Constantiente hujusmodi indixisse.

¶ 10. Cum ergo Concilium predictum congregare parati simus, satis constat dolosas eorum linguis locutas fuisse mendacium. Sed si haec omnia cessarent, stantibus impedimentis predictis, in qua negligentiæ dici possunt esse fratres nostri S.R.E. Cardinales hujusmodi, non requisiti ad Concilium congregandum, ita ut ad paucissimos Roman. Pontificum, culpa, ambitioneque infensos, schismaticos, ac extra domum Dei positos, potuerit potestas universalis Ecclesiæ devolvi, imd potius ab eis usurpari.

§. 11. Adjiciamus ergo nunc hujusmodi potestatis abusum ostendere trium mensium, & quatuordecim die- rum ab eis tempus, in suo, ut volunt, editio seu convo- catione assignatum, & ad oecumenicum Concilium con- gregandum, hoc tam brevi temporis spatio poterit na- tionalibus Christianis à Mediolano remotissimis, legiti- mè innotuisse? Poteruntne, si innotuisset in termino, diocesanas, & metropolitanas Synodos convocare, ce- lebrare, & perficere? poteruntne qui venturi decerne- rentur ad tantum iter necessaria conquisiuisse? Poterunt Principes, accedere volentes, populis sibi subditis, & sta- tus sui securitati bene consuluisse? Poterunt quos mit- tere decreverint Procuratores, aut Oratores, plene in- formatos intire? Vix cursor expeditus, trium mensium, & semiis spatio ire, & redire posset sine sarcinis. Unde, & quo, ipsi graves viros, & multa secum impedimenta tra- hentes, sine quibus venire non possunt, putant, immò decernunt, accedere posse, & oportere? Quare si nihil aliud indictionem Concilii, quam attentarunt in tem- pore praefixo, accedendi impossibilitas ipsa penitus enervat.

S. 12. Sed si possibile fuerit, & aliqua ratione decre-
tum, hoc ipsum Concilii tempus, & loci ratio indictione
ipsam nullam facit, locus Concilii commodus esse debet
& tutus. Quis ignorat, quod dolenter dicimus, Urbem
Pisas, propè quatuordecim annos continuos obsecram
durissimè fuisse, & ad eam desolationem bello redactam,
ut rarissimè domus integræ parietibus in illa constarent,
& ferè nulla sint, quæ contagionibus, & solaris mu-
niantur? Habitarent ibi S.R.E. Card. Patriarchæ, Ar-
chiepiscopi, Episcopi, Abbates, Principes sacerulares, vel
Oratores eorum, Communitatum item nuntii? Habitarent
ne Doctores celeberrimi, tam divini juris quam humani,
ruinosas domos, civitatemque penitus desolatam, pro ce-
lebrando œcuménico Concilio? Nunquam talibus in lo-
cis scriptum est Concilium generale fuisse celebratum.
Revolvuntur omnes Conciliorum œcumenicorum hi-
storiae, apparebit partibus nostris, sanctis sanè & pruden-
tibus viris pro celebrando Concilio, ante omnia cordi-
fuisse, eligeat civitatem amplam, ædificiis accommoda-
tam, salubris aëris, fertilis soli, convehendis communi-
bus facilem, quæ omnia si Pisis adesse quispiam affirma-
verit, ruinas civitatis, ædificiorum rudera, villarum & vi-

Neque iuris. **§. 13.** Hęc tamen si Pisls essent integra, ut non sunt, neque affirmari possunt sine impudentia, quomodo est ad Pisls tatus accessus, vel in ea mansio, cum omnis Thuscia arma nunc tractet, & nos pro pastorali, quod gerimus officio, nil magis premat, quam Florentinos & Senenses, inter quos fremit bellum, ne se armis invicem impellant, contineat? Fidem de re hac facere possunt plerique Christiani Principes, à nobis sèpius, & instantius requisiiti, suam per literas, & munitionis auctoritatem, & gratiam interponere, ut si inter se hi populi pacem habere noluerint, per inducias saltem ab armis abstineant.

§ 14. Igitur cum ex premisso, &c alii etiam notissimi causis, accessus ad Pisas, vel ibi mansio secura habenda verisimiliter credi non possint, cum civitas ipsa desola-

tione, habitationibus pro Concilio non sit fulta; cum nullus à se
ager vastitate sit desolatus; cum tempus in edicto, seu
indictione præfixum sufficere non possit, & terminus
assignatus ab illis temporis pro generali Concilio cele-
brandō dari solito non respondeat, cum insuper indi-
centes nulla sint auctoritate suffulti, si quam habere pos-
sent, illa ut decuit, & fieri oportuit, imd debuit, non
sint usi, cum edictum ipsum, seu convocatio de falsitate
se convincat.

§. 15. Nos considerantes, quanta cum difficultate, & temporis diuturnitate, prædecessores nostri præfati, in eorum Conciliis celebratis, præcas hæretes, & schismata, etiam aliquando Imperiali majestate adjuvante susulerunt, quodque illa in totum extingue nequivunt; cum eorum aliqua, (quod dolentes referunt) usque ad hodiernum diem in sua pertinacia perdurent, quamque calamitosa fuerint Prælati, & omnibus Christi fidelibus schismatum tempora, supradicta omnia tanquam perniciose illa schismatum, atque errorum semi-

maria , quæ aliquandiu conniventibus oculis toleravimus, expectantes eorum ad eorū reversionem, ob Christi caritatem, zelumque domus suæ, dissimilatæ ulterius non valeimus , timentes nobis improprietati illud Hieremias; Non ascendiſtis ex adverso , neque opposuitis vos mutum, pro domo Iſraël. Verentes etiam ne ſigmenta, erroresque prædicti, Christi fideliū minus eruditórum mentes aliquo infidelitatis laqueo involvant, apud quos ſæpè , ut inquit Origenes in Cantica, pulchriora videntur mendaciōrum ſophis, quam documenta veritatis. Et ne error cui non reficitur, approbari videatur, & veritas, Deique cauſa, & iura indefensa opprimantur, habita ſuper his cum venerabilibus fratribus nostris ejusdem sancte R. E. Cardinalibus matura deliberatione , de eorumdem Cardinalium consilio, & unanimi conſensu, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, prædictas indictio- nem, convocationem, & publicationem alſertas, Schismati- ticæ converſiculæ, synagogæ Satanae, & Ecclesiæ mali- gnantium per Dathan , & Abiron auctores schismatum, eorumque ſocios, & alias ſupradictas, procuratio no- mine diuorum chariflissimorum filiorum noſtrorum Ma- ximiliani Imperatoris Romanorum elekti , & Ludovici Francorum Regis Christianissimi, illuſtrium Principum, factas, indictas, & publicatas, omniaque & ſingula in eis, & qualibet eorum contenta & inde ſecuta quacumque, quorum tenor: , ac ſi de verbo ad verbum, præſentibus inſerrentur, pro ſufficienter expreſſis & infertiſ haberi volumus, tanquam à non habentibus facultatem , & eſ minus legitimiſ cauſis , ac incongruiſ terminis, & loco, nulla, irrita & inania, non legitime, ad ſciendum, & ſean- dalizandum universalis Ecclesiæ unitatem facta, ne can- eroſus morbus invaleſcat, reprobamus, revocamus, caſ- ſamus, irritamus, & annullamus, revocataque, irrita, caſſa, reprobat, & annullata haberi volumus, ac prout ſunt, nullius roboris vel momenti fuſile, & eſe decernimus & declaramus.

§. 16. Districtius sub excommunicationis, anathematis,
& maledictionis æternæ, ac dignitatum & beneficiorum
Ecclesiasticorum quoruncumque, sæcularium vel regula-
rium, feudorum, indultorum, privilegiorum, concessio-
num, facultatum, & gratiarum præivationum ipso facto, in-
famie, & aliis in universalem Ecclesiast. scandalizantes,
& schismata in ea, discordiamque suscitantes, cifque consi-
lium, auxilium, vel favorem præstantes, tam à iure, quam
alias promulgatis, & indictis pœnis inhibemus. Ne non
eisdem Cardinalibus, qui à nobis recesserunt, ut prefer-
tur, ac omnibus, & singulis cuiuscumque dignitatibus, sta-
tus, gradus, Ordinis, qualitatibus, conditionis, præminen-
tia, auctoritatis, & nobilitatis existentibus, & quacumque
Ecclesiastica, etiam Cardinalatus, Patriarchali, Primatiali,
Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, seu sæculati, Re-
gulari, Regionali, ac etiam Imperiali, ac aliis dignitatibus;
& præminentibus fulgentibus, & quos ab omni vinculo
juramenti, conventionis, obligationis, & promissionis per
eos forsitan factarum, propterea absolvimus & liberamus,
ac absolutos, & liberatos fore nuntiamus, ne indictioni-
bus, publicationibus, & convocationibus prædictis, om-
nibusque aliis & singulis, vel sorū aliquo, per reprobos;

JULIUS SECUNDUS.

aut alios prefatos, vel eorum aliquem, ut praesertur, factis & Principibus, ceterisque personis, quae de jure, vel consuetudine in Congregationibus generalium Conciliorum solent intervenire, cellante legitimo impedimento, de quo legitimè docere teneantur, per se, vel alios idoneos Nun-

tos, procuratores, vel oratores, legitima mandata habentes, sub excommunicationis, aliisque de jure, vel confuetudine, aut alias, non accendentibus ad generale Concilium indicium poenis, mandamus, ut ad ipsum Concilium Lateranen. accedere, & usque ad dicti Concilii conclusionem, & dissolutionem, per nos vel auctoritate nostra fiendam, in dicta Urbe morari debeant.

§. 17. Omniaque & singula civitates, terras, & loca quæcumque ad quæ perversa Concilia, seu potius Concilialibula, schismatica conventicula, synagogas, ac Ecclesiæ malignantium hujusmodi indicentes, & eis adhaerentes, obedientiam, consilium, auxilium vel favorem aliquem, ut praeferrur, præstantes, & eorum quemlibet declinare contigerit, & in quibus Concilia, seu Concilialibula, aut Ecclesiæ malignantium hujusmodi, celebrati vel coadunari, & congregari contigerit, Ecclesiastico subjecimus interdicto.

§. 18. Et nihilominus bonam intentionem nostram exequi volentes, ut antiquæ heræses, quæ in diversis Christianorum partibus nondum extintæ sunt, & perfidissimum noviter pullulans schismæ extinguantur, reformatione morum, tam Ecclesiasticorum, quam sacerdotalium personarum, quæ de jure vel consuetudine, reformationi vel determinationi Concilii subjiciuntur, bellum imminentium seditioni consulatur, unicuique quod suum est reddatur, justitia & pax se invicem osculantur, Christique fideles in pace, & unitate, in Dei nomine, non ex passionum privataram somite, qui, ut ex gestis diverorum Conciliorum apparet, pessimos effectus patere consuevit, congregari ad faciendum expeditiōnē contra infideles jam Regnum Siciliæ infestantes, meliora ac nobiliora loca Christianorum occupantes, praesertim Hierusalem matrem nostram antiquam, & ex antiqua Christianorum negligētia desperitam, facilius, & promptius intendant. In nomine sanctæ, & individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, auctoritate omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, qua in terris fungimur, de simili corundem fratrum consilio, & assensu, ecumenicum universale, & generale Concilium, in Alma Urbe nostra communī omnium patria, loco apertissimo, & tutissimo, apud Lateranum, ubi plurima Concilia per antiquos patres nostros habita fuerunt, & Altissimus Petri Sedem collocari voluit, literatorumque, & peritorum numerus copiosus habetur, post festum Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi proxime futurum, inchoandum anno Domini 1512, die Lunæ 19. mensis Aprilis, qua erit feria secunda post octavam ejusdem Resurrectionis celebrandum, & ut sequitur, auctore Domino finiendum, nuntiamus, convocamus, statuimus, indicimus, & ordinamus, licet nos non lateat, hanc novem mensuram praefixionem, pro sacro Concilio generali celebrando, ex tot longinquis mundi partibus venturis, fortassis non sufficere, & de brevitate notari posse ad tantam rem peragendam, praesertim cum à Sanctis Partibus Romanis Pontificibus predecessoribus nostris, assignato tempori ad similia generalia Concilia congreganda non repondeat, qui nunquam minus quam annum ad hoc inchoandum assignasse reperiuntur. Sed quia ad Christianissimum Regem prædictum, & quodammodo alios Princes de inchoando generali Concilio in tempore praesentibus inferno, literas dedimus, & insuperne violentibus nos, & venerabiles fratres nostros ejusdem S.R.E. Cardinales calumniari, ansa daremus, si longius tempus statuissemus, visum est nobis hunc terminum assignare.

Prælates omnes & alios mones, & ad d. Concilium convocatos.

§. 19. Insuper præfatis, & aliis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Monasteriorum Abbatibus, & Praelatis, praesertim sub vinculo juramenti ad visitandum certis temporibus limina Apostolorum Petri, & Pauli, etiam tempore sue promotionis adstrictis, & obligatis, non obstantibus quibusvis concessiōnibus, privilegiis, & indulxit, eis, eorumque Ecclesiæ, monasteriis, & beneficiis, per dictos predecessores nostros, aut nos concessis, confirmatis, & innovatis, quæ pro expressis habentes, ex certa scientia, & plenitudine premisis castamus, irritamus, & nullamus, omnibusque aliis Ecclesiasticis, vel secularibus, etiam Regibus,

& Principibus, ceterisque personis, quæ de jure, vel consuetudine in Congregationibus generalium Conciliorum solent intervenire, cellante legitimo impedimento, de quo legitimè docere teneantur, per se, vel alios idoneos Nun-

tos, procuratores, vel oratores, legitima mandata habentes, sub excommunicationis, aliisque de jure, vel confuetudine, aut alias, non accendentibus ad generale Concilium indicium poenis, mandamus, ut ad ipsum Concilium Lateranen. accedere, & usque ad dicti Concilii conclusionem, & dissolutionem, per nos vel auctoritate nostra fiendam, in dicta Urbe morari debeant.

§. 20. Necnon charissimos in Christo nostros, & ejusdem Romanæ Ecclesiæ filios, Maximilianum Romanum Imperatorem electum prædictum, ceterosque Christianorum Illustr. Reges, Dukes, Marchiones, Comes, & alios nobiles, in virtute sanctæ obedientiæ rogamus, hortamur, & monemus, ut opem, & operam adhibeant efficaces, quod omnes, & singulæ, tam Ecclesiastica quam sacerdetales personæ, in eorum Regnis, Ducatus, & Dominiis consisten, quæ in generalibus Conciliorum de jure, vel confuetudine interesse consueverunt, ad Concilium Lateranen, hujusmodi cessante impedimentoo prædicto accedant, postpositis odiis, conciliatis animis in Spiritu sancto, non autem passionibus repleti, veramque domum Dei facientes, & his, quæ ad Dei laudem, Ecclesiæ exaltationem, unitatem, & reformationem, schismatum vero, & heresum totalem extirpationem, fideliumque prædictorum pacem, & salutem concernunt, charitate muniti intendant.

§. 21. Et ne ad tantum laudabile, & necessarium opus

Securitatem omnibus re

accedere debentes, aliquibus de causis seu figmentis, ab omnibus re

retrahantur, omnibus, & singulis, in Congregationibus omnibus re

Conciliorum generalium adesse solitis, & ad dictum Con-

cilium Lateranense venientibus, eorumque servitoribus,

& familiaribus, cuiuscumque status, gradus, ordinis, con-

ditionis, vel nobilitatis existentibus, Ecclesiasticis, & sa-

cularibus, pro se, & bonis eorum quibuscumque per ci-

vitates, terras, & loca terrestria, & maritima dictæ Roma-

ne Ecclesiæ subiecta, ad Concilium Lateranense ad Ur-

bem hujusmodi veniendi, & in ea morandi, & liberè con-

sistendi, & ab ea quoties videbitur recedendi, etiam post

quatuor menses post dicti Concilii Lateranensis conclu-

sionem, & dissolutionem, libertum, tunc, & securum sal-

vum conductum, ac plenam, & omnimodam securitatem

de consilio, & potestate, premissis, damus, & concedi-

mus, aliosque salvos conductus, & securitates habere cu-

pientibus, dare pollicemur, eoque benigne, & charitati-

ve tractabimus, & suscipiemus.

§. 22. Mandantes sub indignationis nostræ, & aliis officiis arbitrio nostro infligendis pœnis, omnibus, & singulis gentibus nostris armigeris, equestribus, & pedestribus, ac arcum nostrarum Castellanis, civitatum, terrarumque & locorum dictæ Romanæ Ecclesiæ subjectorum Legatis, Gubernatoribus, Rectoribus, Locatenentibus, Pote-

statibus, officialibus, & vassallis, ut non obstantibus qui-

busvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis,

legibus Imperialibus, statutis quoque & * confuetudini-

bus municipalibus, etiam juramento, confirmatione

Apostolica, aut quavis firmitate alia roboretis, quæ salvo

conductui, & securitati premissis in aliquo derogare, seu

illos quomodolibet impediare possent, etiam si talia fo-

rent, de quibus specialis, specifica, expresa, & individua,

non autem per generales clausulas id importantes, men-

tio seu quævis alia expressio habenda foret, illarum om-

nium tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum in-

fererentur, pro expressis habentes, venientes ad Concilium Lateranense hujusmodi, libere, tunc, & securè tran-

sire, morari, & recidere permittant, & permitti faciant, ne

tantum tamque laudabile, & necessarium Concilium La-

teranense distrahitur, & ut ad illud venientes, tunc & in

pacis tranquillitate vivere, dicere, & expedire valeant,

quæ omnipotens Dei honorem concernunt, totiusque

Ecclesiæ sanctæ Statum.

§. 23. Decernentes nihilominus irritum, & inane,

Decretum ita

quicquid contra inductionem Concilii Lateranen. per nos

recte contra

dicti hujusmodi, seu ad impedimentum, præjudicium,

bella appelli-

aut

aue dilatione, & ad eisdem, per schismatidam conventiculam, & Ecclesiam malignantium predictas, seu quemvis alium, quavis auctoritate, quovis ingenio, aut quæsito colbre, scienter vel ignoranter contigetia attentari.

§.24. Insuper ut præmissa omnia, & singula, ad omnium ad quos spectat, notitiam, & cognitionem devinant, omniumque que in præsentibus literis continentur, certa & indubitate notitia habeatur, nullusque præmissorum ignorantiam justè prætendere possit, nec se legitimè excusare, cum etiam ad intimandum aliquibus personaliter in præsentibus literis comprehensis, tutus non pateat accessus, literas predictas, volumus, & decernimus præsentes literas nostras, per aliquos Curiae nostre Curores, vel Notarios publicos, in Basilica Principis Apostolorum, & Ecclesia Lateranensi, hora divinorum, dum ibi multitudine populi ad divina audiendum convenire, & congregari confluavit, publice, ac alta, & intelligibili voce legi, & publicari, & dictatum Ecclesiærum portis sive valvis, & in acie Campi Flora, & Cancelleriarum Apostolicarum affigi, & ibidem per aliquod temporis spatiū dimitti debere, ut ad singulorum notitiam, publicamque notionem devenire possint.

§.25. Transumptisque illarum manu publicorum notariorum factis, vel subscriptis, sigilloque alicujus Praælati munitis, fidem indubiam adhiberi.

§.26. Omnesque & singulos in illis comprehensos, & ad quos pertinet, perinde arcari, & constringi, ac teneri, & obligari ad obseruantiam omnium, & singulorum in eis contentorum, cujuscumque gradus, & dignitatis existant, Ecclesiastica vel mundana, post lapsum unius integræ mensis à data præsentium numerandi, in omnibus & per omnia, & perinde ac si personaliter, & in propria persona intimata fuissent, & eis personaliter præsentatae, præsentium tenore decernimus, statuimus, & declaramus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, &c. Si quis, &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominica millesimo quingentesimo undecimo, 15. Kal. Aug. Pontificatus nostri Anno octavo.

Ego Julius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus subscripti.

Dominus mihi adjutor, non timebo quid faciat mihi homo.

Cardinalium subscriptiones. Ego Raphaël Episc. Ostien. Card. Sancti Georgii Camerarius subscripti.

Ego Dominicus Episcopus Portuen. Card. S. Marci subscripti.

Ego Jacobus Episcopus Albanen. Card. Arboren. subscripti.

Cardinales Presbyteri.

Ego Nicolaus Card. tit. S. Prisca subscripti.

Ego F. Card. de Claromonte, manu propria.

Ego Marcus tituli sanctæ Mariæ Transtiberim Card. Scogallien.

Ego Robertus tituli S. Anastasiæ Presbyter Card. Nanen.

Ego Leonardus tit. S. Susanna Presbyter Card. subscripti.

Ego Christophorus tit. S. Praxedis Presbyter Card. subscripti.

Ego Sixtus tituli S. Petri ad Vincula presbyter Card.

Vicecanceliar. subscripti.

Ego Christophorus Eboracen. tit. S. Petri & Mar. Presbyter Card. subscripti.

Ego Antonius tit. S. Vitalis presbyter Card. subscripti.

Ego Petrus tit. S. Eusebii presb. Card. subscripti.

Ego Achilles tituli Sancti Sixti presbyter Cardinalis Bononien. subscripti.

Ego F. tit. S. Clementis presbyter Card. subscripti.

Diaconi Cardinales.

Ego Joan. S. Mariæ in Dominica Diaconus Card. de Medicis, manu propria subscripti.

Ego Alexander S. Eustachii Diaconus Card. de Farnesio, manu propria subscripti.

Ego Ludovicus S. Mariæ in Cosmedin, Diac. Card. do Aragonia manu propria subscripti.

Ego M. S. Mariæ in Portico Diaconus Card. Cornelius, * Cornelius, manu propria subscripti.

Ego D. S. Adriani Diac. Card. subscripti.

Ego Alfonsus sancti Theodori Diaconus Cardinalis Petruccius subscripti.

Anno à Nativitate Domini 1511. indictione decimaquarta, die vero Veneris 25. mensis Iulii, Pontificatus Sanctiss. D. N. Iulii divina providentia Papa II. anno 8. retroscripta litera Apostolica convocationis Concilii generalis publicata, & affixa fuerunt in valvis S. Iacobi Hispanorum de Urbe, dum celebrabantur divina, ubi magna multitudo convenerat, tam Curialium, quam Officialium, & Romanorum, propter festum solemne, quod in eadem Ecclesia celebrabatur. Eadem die in vespere dum celebrabantur divina, publicata, & affixa fuerunt in valvis Principis Apostolorum de Urbe, hora Missæ, dum celebrabantur divina, & multitudo copiosa afficeret, Ego Petrus Mengivari prefati D. N. Papa Cursor, alta, & intelligibili voce coram omni populo dictam bullam de verbo ad verbum legi, lectione ad valvam dictæ Basilica affiximus, & per spatium unius hora affixam dimisimus durante Cancelleria. Eodem die, in Ecclesia S. Iohannis in Later. hora vespere, dum celebrabantur divina, Ego Petrus Mengivari, S. D. N. Papa Cursor, dictam bullam alta & intelligibili voce legi, lectione ad valvam dictæ Ecclesiæ affiximus, & publicavimus, & per spatium unius hora affixam dimisimus. Eadem die retroscriptam bullam publicavimus, & affixam dimisimus per spatium duarum horarum, in acie Campi Flora, ubi moris est, per nos Honuphrium Balestarium, Petrum Mengivari, & Ioannem Bernardi, prefati D. N. Papa Curores, & ita fidem facimus, & manibus propriis scripsimus, & subscriptimus.

Ita est Honuphrius Balestaris Cursor.

Ita est Petrus Mengivari Cursor.

Ita est Ioannes Bernardi Cursor.

Declaratio jurisdictionum Vicarii Papæ, Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Senatoris, aliorumque judicum Curiae Capitolii, ac Marescalli Urbis. XXVIII.

Quondam jurisdictionem Vicarii ampliorem concessiōnem vide inf. in Pauli III. conf. 36. Licet, ubi notabo. Gubernatoris autem vide in conf. 8. Leon. X. Et si pro, ubi plenè dicam. Auditoris Camere vide in conf. 20. Pauli V. Eximia, cum ibi adnotatis. Marescalli autem vide in Greg. XIII. conf. 26. Dum recte.

Senatoris vero, & aliorum Judicium Capitolii jurisdictiones plenè & dilucidè in novis Urbis Statutis digestæ sunt, post bullam Pii IV. n. 25. Dilectos, ubi videas.

I V L I V S E P I S C O P V S, Edit. An. D. Seruus Servorum Dei: Ad futuram rei memoriam. 1512.

Dicit Romanum Pontificem, ex debito sui pastoralis officii prospicere, ut ubique, præsertim in hac Alma Urbe

JULIUS SECUNDUS.

Urbe (ad quam pro justitia totus Orbis confluit) ne
proprietatibus diversorum judicum, & tribunalium con-
cursus, ad varias, & diversas procedendi formas, præse-
tim pauperes litigantes, in eorum bono jure lèdantur,
sed ut cuiuslibet ius suum explicitè, quantum possibile sit,

*Causa hujus
confitent.*

reddatur, & jurisdictiones ius reddendum ita distincte
sint, ut nulla confusio, & perplexitas oriti possit.
§. 1. Sanè (prout ex multorum querela, ac nuper à
dilectis filiis nobilibus viris Ludovico de Mattheis, &
Mariano de Castellanis, ac Lutio de Lutis Conservato-
ribus Romanorum civium & Cam. p̄fate Urbis, nec
non Ludovico de Cencis, Priore Capitulum Regionum, &
Paulo de Planca, nostri Consistorii & ipsorum Conser-
vatorum Advocato) acceptus, adeo à certis temporis
bus citra, diversa judicium tribunalia in Urbe insurre-
xisse, adeo etiam ipsos judges, tam ordinarios quam de-
legatos, inter se concurrere, & in procedendo varium
modum observare, ut sèpè litigantes ipsi confusione
quādam perterriti, causas ipsas defere cogantur, aut illas
inchoare non audeant, sèpè etiam adeo celeri iudicio
expedire, ut præcipitati quodammodo videantur, in ma-
gnūm ipsorum litigantium præjudicium, ac justitiae &
officii nostri detrimentum.

*Declaratio
fratrum &
incolarum.*

§. 2. Nos igitur in præmissis providere volentes, ac
cupientes ne litigantes ipsi, tam in confusione tribuna-
liū hujusmodi, quam etiam in expensis, & eorum bo-
no jure graventur, quodque etiam quilibet forum suum
intelligat, & sequatur, inherentes etiam vestigiis fel-
rec. Sixti Papæ IV. patru. & prædecessoris nostri, qui, ut
etiam accepimus, quādam defuper constituit ordinatio-
nes, in volumine Statutorum dicta urbis descriptas.
Motu proprio, non ad ipsorum Conservatorum, vel al-
terius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instanti-
am, sed de nostra mera deliberatione statuimus, & or-
dinamus, quod omnes incolæ Roma habitantes (dum-
modo non sint campores, & notabiles mercatores, Ro-
manam curiam sequentes, Oratores Principum, & alia-
rum Communitatium, familiares Cardinalium, continua-
tamen commensales, vel officiales Romanæ Curie, dum-
modo Romani non existant, aut curiales Romanam cu-
riam sequentes, & in illius usu existentes) qui omnes in
eorum foro, necnon cives omnes sacerulares convenian-
tur in curia Capitolii, aut coram officialibus sacer-
ularibus Urbis, prout ad eorum officium spectat, & non
aliter.

*Clericorum-
que Romani-
rum.*

§. 3. Quodque omnes clerci Romani convenientur
coram Vicario nostro in spiritualibus in urbe, aut aliis
clericis & officialibus Ecclesiasticis Urbis, ad quos
spectat.

*Laicorum etia-
delinquēti.
& Curialium.*

§. 4. Ac quod de omnibus excessibus factis in Urbe,
ratione territorii, laici puniantur per officiales laicos
Urbis, clerci verò Romani per Vicarium præfatum.
Item quod laici qui sequuntur curiam, tam matres, quam
femine; & non alii, convenientur in curia Marescalli;
dummodo non sint personæ prædictæ, videlicet campso-
res, & notabiles mercatores Romanam curiam sequen-
tes, Oratores Principum & Communitatium, familiares
Cardinalium laici, vel officiales Romanæ curie, etiam
curiales, qui indifferenter convenientur dumtaxat coram
Auditore Cameræ, tanquam judice exemptorum in civi-
bus, in criminalibus verò, quod laicos eandem curia
sequentes, inter ipsum Auditorem, & Marescallum,
& Gubernatorem, sit locus præventionis, dummodo non
agatur de capituli, vel mutilatione membra, quo casu Au-
ditor non se intrrompett, juxta alias nostras literas de-
super expeditas.

*Appellatur à
Marescallo ad
A.C.*

*Gubernatoris
Urbis p̄fati-
di.*

§. 5. Volumus etiam quod ab eodem Marescallo ap-
pelletur ad præfatum Auditorem Cameræ, & quod judex
deputandus per ipsum Marescallum, non possit stare in
officio ultra duos annos, & in fine cujuslibet anni, debeat

cem remittat, & sit superintendens, & libet in pre-
missis officiis suos terminos observet, & contra facientem
puniat, aut nobis referat, & debeat carcere omnium pre-
missorum visitare, unà cum aliis ad id per nos per alias

nostras literas deputatis, & de officialium omnium (ma-
xime Notariorum maleficiorum) transgressionibus co-
gnoscere. In concorrentibus autem statum, aut pacem, &
quietem civitatis, & Romanæ curie, quantum videat
necessæ esse, officiale ad quem spectat, juvare, & omnia
pro posse ad pacem reducere, necnon causas querelarum
contra Barones, ac capitales, videlicet mortis naturalis,
& brigarum, unà cum Paceris, juxta formam Statuto-
rum Urbis, & treguarum, seu securitatum, aut pacis rup-
tarum, etiam per scipsum. Item mercedem salarialium,
quas causas mercedum sine triennali, & scriptura, sum-
marie, manu regia cognoscere possit & terminare, juxta

formam dictorum Statutorum, vel juris communis, ubi
Statuta deficerent, & in quibus omnibus locus sit præ-
ventioni inter ipsum & Senatorem, & si concurrant, Se-
nator præferatur. Notarii verò Gubernatotis soli per se
ipsos, & non per substitutos, officium exerceant sine Tri-
bunali, prout alias Ludovicus Sabinus, & Marius Cere-
tanus, tempore ejusdem Sixti prædecessoris exercere so-
lebant, qui etiam regista aliqua non faciant, ipseque Gu-
bernator unum tantum Conestabilem seu Capitanum
retineat cum 29. satellitibus, & sine dicto Conestabili,
executiones ipius Gubernatoris fieri non possint. Vo-
lumus etiam quod idem Gubernator vigore obligatio-
num in forma Camerae Apostolicae, non possit aliquem
excommunicatum publicare, nec censuris Ecclesiasticis
in aliquo casu uti, prout antiqui Gubernatores non sunt
usi, & censuræ per eum super hoc late, sunt ipso jute
nullæ. Similiter volumus, quod Baricellus sit merus
executor, & nullum judicare valeat; quodque execu-
tiones in capitalibus per eum fiende, sicut de Capitolio,
prout ab antiquo consuetum fuit, nisi aliter pro tempo-
ris & maleficij qualitate & gravitate visum fuerit expe-
dire. Posset tamen repertos in fragrantia criminis punire
juxta formam Brevis facultatis sive.

§. 7. Item volumus, quod omnes officiales, qui
cumque sint, etiam Gubernatoris & Auditoris Cameræ
prædictorum, & reliqui alii, & etiam ipse Baricellus, in
fine cujuslibet anni Syndicari debeat per aliquos per
nos deputandos, juxta formam eundem literarum no-
strarum, ipseque Gubernator teneatur pro se & ejus offi-
cialibus, & in principio ejus officii debeat super hoc ca-
vere. Similiter Auditor Cameræ p̄fatz, in fine cujuslibet
anni, teneatur reddere rationem coram eisdem depu-
tandis, de gestis per se, & ejus Locutientem.

§. 8. Volumus etiam, ut lictibus finis citius imponatur,
quod tam a judicibus Capitolini, quam etiam quibus-
cumque aliis in causis quæ alias essent de foro Capito-
linio, appelletur ad Capitanum Urbis, vel alium per
nos deputandum, dummodo quod causa dicti fori in
Capitolio tribunal teneat, quod etiam in causis in curia
Gubernatoris ejusdem pendentibus, & quæ pendere con-
tingerit, habere locum decernimus, à quo judice appellari
non possit, nisi prout & quantum Statuta hujusmodi in
causis curie Capitolii permitunt.

§. 9. Postremò mandamus in omnibus curiis Ordina-
riis Urbis, & in omnibus solutionibus Notariorum, exe-
cutorum, etiam pro executionibus fieri per ipsum Ba-
ricellum, ac pro mercedibus quorumcumque aliorum of-
ficialium, servari tabulam marmorean in Capitolio affi-
xam, & ubi in aliquibus casibus illa deficeret, mandamus
servari Statuta Urbis. Volumus etiam quod pro quibus-
vis sigillationibus, præsertim mandati de relaxando in-
carceratos, & aliis quibusvis apodistis, nil solvatur, nisi
prout in dicta tabula continetur, seu in dicta Curia Ca-
pitolii servari consuevit, ita tamen, quod pro relaxatione
innocentium, nil penitus solvatur per ipsum captivum,
sed per eum ad cujus instantiam forsitan captus fuit, maxi-
mè in capturis pro suspecto & fugitivo, quo casu novas
reformationes dicta Urbis servari volumus.

§. 10. Decernentes, in Urbe p̄fata, nulla alia Ordin-
ariorum Judicium tribunalia teneri posse, nec juridi-
ciones causarum exerciti, nisi in locis prædictis. Quod-
que

*Officiales v.
biu. sicut fe-
di. arci.*

*Hoc non fe-
atur.*

*Curia Cameræ
que detin.*

T. e. vide S. S.

qui detin.

Te. vide S. S.</

JULIUS SECUNDUS.

§ 5

que sententia, tam definitiva quam interlocutoria, nec non decreta, executiones, mandata, processus, censurae, & quicquid secus contra praemissa fieret, nullius fore roboris vel momenti.

§. 11. Praesentibusque derogari non posse, nec derogatum censeri, etiam per nos, aut successores nostros, nisi de nominibus, & cognominibus litigantium, judicium, & intereste habentium, ac ipsorum praestitum de verbo ad verbum totalis & specialis mentio sit.

§. 12. Mandantes Gubernatori, Senatori, Auditori Camerae, Marescallo, Baricello, eorumque judicibus & executoribus praefatis, necnon quibusvis aliis personis, sub excommunicationis latæ sententiæ, ac centum duorum pœnæ toties quoties contra præmissa, seu aliquod præmissorum fecerint, incurriendis, & in eorum sindicatis exigendis, ne contra ordinationes, statuta, & voluntatem nostram hujusmodi contravenire, aut aliquid attentare audeant.

§. 13. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis privilegiis, etiam fori, ac exemptionibus, indultis, & facultatibus quibusvis personis, etiam Vicecameratio, seu Gubernatori praefatis, aut Collegiis, vel Confraternitatibus, etiam quavis causa, & motu proprio, & ex certa scientia, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriarum derogatorii, fortissimi, etiam quibus derogari non posset, nisi sub certis modo, & forma, per nos, & Sedium Apostolicam concessis, & concedendis, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo, &c.

Datum Rome apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo duodecimo, quinto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno nono.

XXIX. Reintegratio Incliti Populi Romani, ad jurisdictionem in quam ejus Conservatores in Urbe & ipsius populi Castris, praeterea super Consulibus Artium & Annona, hactenus exercuerunt, necnon & ad superioritatem in civitate Tyburtina.

Hec Iurisdictio adhuc illa remansit, & confirmata fuit à Greg. XIII. in novo Statuto Urbis ejus mandato editio lib. 1. cap. 15. Quo vero ad Annona frumentariam Urbis, vide quid Sixti. V. sancroto in ejus const. 78. Abundantes. Quo vero ad superioritatem in civitate Tyburtina, eam in usu non esse proprieatum. Ampleo autem gratias Inclito Populo Romano clargiis est Leo X. ut inf. in ejus const. 1. Dum singularem, ubi notabo.

*edita An. D. I V L I V S E P I S C O P V S,
1512. Servus Servorum Dei: Ad futuram rei memoriam.*

LXXXI. Si nostrarum civitatum, & aliorum locorum quorum, liber jurisdictiones ac jura libertet illæsa servamus, eo magis Romani Populi jurisdictiones, ac jura praedicta, non solum servare, sed augere debemus, quo pecularis ac Populus noster electus exitit, cuiusque officia nobis, ac Sedi Apostolicæ, sincera, ac devota fide continè exhibentur.

*Causa hujus
reintegratio-
nis.* §. 1. Exposuerunt liquidem nobis nuper dilecti filii, nobiles viri, Ludovicus de Matthæis, Marianus de Castellani, Lucius de Luciis, Romanorum civium, & Cameræ Urbis Conservatores, ac Ludovicus de Gentius Capitulum Regionum Prior; necnon Paulus de Planca nostri Consistorii, & praefatorum Conservatorum Advocatus, quod licet à tanto tempore, cuius initii memoria in contrarium non existit, inter alias paucas civitates, & oppida, civitas Tyburtina magna cum fide sub eorum jurisdictione, ac dominio remanserit, habeantque cives dictæ Urbis nonnulla Capitula cum populo Tyburtino, superioritatem, ac gubernium, seu jurisdictionem in eos concernientia, quæ licet hactenus observata fuerint, tamen quia bona memoria Petrus tituli Sancti Cyriaci in Thermis presbyter Cardinalis Reginus, qui ob partialitates ipsius civitatis Tyburtinae componen-

das, se intromiserat, & deinde paulatim progrediendo, se illorum protectorem afferendo, jurisdictionem dictorum civium Romanorum vobis eff occupare, in non modicum ipsorum Romanorum civium, honoris ac dignitatis detractionem. Licet etiam praefati Conservatores in Urbe prædicta habeant quasdam jurisdictiones, ac facultates eorum officium concernentes, maximè circa Annonam, & Consulatus Artium, necnon gabellas, & alia diversa, prout in eorum consuetudinibus, ac Statutis per Romanos Pontifices, præsortim fel. rec. Paulum Secundum, & in novis Reformationibus per pia mem. Alexandrum Sextum prædecessores nostros confirmatis continetur. Nihilominus quia sèpè per diversa mandata, præsertim dilectorum filiorum Clericorum Camerae Apostolicae, in administratione officii eorum impediuntur, etiam citra ipsorum Conservatorum dignitatem & honorem, & non sine publicæ utilitatis detimento. Ea propter Conservatores, Prior, & Paulus praefati, nobis humiliter supplicarunt, ut super præmissis ne de cætero impediti valeant, eis de remedio opportuno providere dignaremur.

§. 2. Nos igitur qui Romanos cives prædictos, etiam *Reintegratio
nem in Urbe* & ipsius populi Castris, praeterea super Consulibus Artium & Annona, hactenus exercere & exequi liberè & licet valeant, auctoritate & tenore prædictis, volumus & declaramus. Decernentes ut Conservatores præfati in dicta civitate Tyburtina, per aliquos Protectores, etiam essent Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinales, ac in dicta Urbe, & extra eam in eorum oppidis, & castris, in eorum jurisdictione & officio, per cuiusvis mandata, præsertim prædictorum Clericorum Camerae Apostolicae, impediri non posse, nec debere, ac mandata hujusmodi, etiam sub excommunicationis, & aliis Ecclesiasticis sententiis, censuris, ac quibusvis pœnis, irrita & inania, nulliusque roboris vel momenti fore, nisi ubi dicta mandata manu nostra propria, aut Cameræ nostri, pro tempore subscribi contingat.

§. 3. Quodque in dicta Urbe ipsi Conservatores cum jurisdictionem & facultatem, quas juxta eorum Statuta, præsertim novarum reformationum, ac consuetudinem prædictarum, habete noscuntur, exercere & exequi liberè & licet Valeant, auctoritate & tenore prædictis, volumus & declaramus. Decernentes ut Conservatores præfati in dicta civitate Tyburtina, per aliquos Protectores, etiam essent Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinales, ac in dicta Urbe, & extra eam in eorum oppidis, & castris, in eorum jurisdictione & officio, per cuiusvis mandata, præsertim prædictorum Clericorum Camerae Apostolicae, impediri non posse, nec debere, ac mandata hujusmodi, etiam sub excommunicationis, & aliis Ecclesiasticis sententiis, censuris, ac quibusvis pœnis, irrita & inania, nulliusque roboris vel momenti fore, nisi ubi dicta mandata manu nostra propria, aut Cameræ nostri, pro tempore subscribi contingat.

§. 4. Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac privilegiis, facultatibus, & indultis, etiam cum quibusvis clausulis derogatorii, fortissimi, & insolitis quibusvis personis concessis & concedendis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Nulli ergo, &c.

Datum Rome apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo duodecimo, quinto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno nono.

XXX.

Gratiae, immunitates, & privilegia Canonorum Regularium Congregationis S. Salvatoris, Ordinis S. Augustini.

*Alia de hac religione notavi sup. in const. 2. Greg.
XII. Excitat, ibi video.*

*edita An. D. I V L I V S E P I S C O P V S, 1512.
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.*

I Nter ceteros in militanti Ecclesiæ veluti Regina in vestitu deaurato circundata varietate plantatos Ordines, ad dilectos filios Congregationem Sancti Salvatoris, Ordinis Sancti Augustini Canonorum Regularium, qui sub suavi jugo Religionis, & regularium institutio num observatione sedulum ipsi Salvatori nostro Domino

*Hic Pontifex
dum erat ar-
dinatus, pre-
ceptor fuit hu-
mum Congrega-
tionis.*

JES

JULIUS SECUNDUS.

Jesu CHRISTO in humilitatis spiritu præbent famulum; dirigenes nostræ considerationis intuitum, & at-tendentes quod nos, dum Cardinalatus honore fungemur, Eccleiam Sancti Petri ad Vincula in Urbe, cum illi annexa Ecclesia Sancte Agnetis extra muros dictæ Ur-bis, de licentia Sedis Apostolicae eidem Congregationi (cujus protectionem aliquandiu gessimus, & illius pro-fectum salubrem quantum potuimus procuravimus) concessimus, & multo pro ejusdem Ecclesie Sancti Petri, & ædificiorum ejus reparatione, & redificatione, ac pro communitate Prioris, & Canonicorum inibi pro tempo-re divinis benefacitissimis insistentium, etiam postquam ad Summi Apostolatus apicem fuimus divina favente ele-mentia allumpi expoluimus, dignum existimamus illa Congregationi & Canonicis præfatis, ipsiusque Congregationis Monasteriis, locis, & personis concedere, per-qua possint ipso Salvatore eis semper assistente, gratiam ejus benefacitissimam exhibere famulatum.

Nunc ordina-tiones & pri-vilegia d.C.B. gr. generationis con-servari.

§. 1. Sanè cum sicut accepiimus alias plures immuni-tates, & diversæ gratiae, favores, & indulcta, spiritualia & temporalia per diversos Romanos Pontifices præ-decessores nostros, præfata Congregationi, illiusque Mo-nasteriis, locis, personis, bonis, & rebus concessa fuerint: Nos cupientes, ut dilectus filius modernus, & pro tem-pore existens Prior generalis dictæ Congregationis, & Canonici præfati, & eorum curæ commissi, eo potius possint Domino in ejus benefacitissimam famulari, quo co-gnoverint hujusmodi privilegia, & immunitates pro il-lorum subsistentia firmiori. Nam nostræ approbationis robore communiri, ac etiam Prioris generalis, & Cano-nicorum, ac Congregationis hujusmodi communitati-bus, & augmento, statuque prospero, & felici, quantum cum Deo possumus, adjuvante salubriter consilere, ipsi-que generalem Priorem, & Canonicos, & Congregatio-nis hujusmodi singulares personas à quibusvis excom-municationis, suspensionis, & interdicti aliiisque Ecclesi-sticis sententiis, censuris, & penitentias, ab homine, quavis occasione vel causa latet, si quibus quomodolibet innodat existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentur. Ac omnia & singula Monasteria, tam di-ctæ Congregationis, quam beneficia Monasteriis dictæ Congregationis unita, annexa, incorporata, & possessa, ac quocumque alia & singula privilegia, gratias, favores, immunitates, exemptiones, & indulcta, tam spiritualia, quam temporalia, eidem Congregationi, ac illius mona-steriis, locis, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & per quoscumque Romanos Pontifices, Imperatores, Re-ges, Principes, & quoscumque alios Christi fideles con-cessa, illorumque omnium tenore, ac si de verbo ad ver-bum presentibus inferrentur, eisdem presentibus pro-expressis habentes. Motu proprio, non ad Prioris genera-lis, & Canonicorum prædicatorum, vel aliecius alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & deliberatione, certaque scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, literas omnes, ordinationes, constitutiones, & consuetudines, quibus ipsa Congregatio regitur, & gubernatur, ac omnia & singula alia privilegia, gratias, favores, immunita-tes, exemptiones, & indulcta hujusmodi, auctoritate Apo-stolica, tenore presentium approbamus, & innovamus, ac perpetue firmitatis robur obtinere, atque omnia & in-tula inviolabiliter observari decernimus.

Dubia, ad fa-tum d. C. B. generationis con-servari.

Cripsumque monasteriis in-dato ad alia Monasteria expedita.

§. 2. Volumusque quicquid dubii in dictis privile-giis, seu aliquo coram pro tempore emerget, id data verborum ambiguitate, & varia peritorum interpreta-tio-ne, in favorem dictæ Congregationis, & locorum parti-cularium ejusdem interpretari debere, & ubi ipsi in ali-quis dubiis reddenterentur, seu ancipites, secundum bo-nam æquitatem, ad favorem salutis animalium suarum, illa etiam largissime intelligentur, & interpretentur, non autem secundum juris rigorem, aut Doctorum opiniones vel subtilitates.

§. 3. Et cuiuslibet particularis monasterii seu loci, tam uniti quam unendi, præsentes & futuri, dictæ Congre-gationis privilegia, concessiones, remissiones peccato-rum, & indulgentias quocumque nomine nuncupatae im-

munitates, & gratiae, concessa & concedenda, tam per Ro-manos Pontifices, quam alios quoscumque Reges, Duces, Barones, Principes, Dominia, & Communitates, in omni-bus & per omnia ipsi toti Congregationi & aliis ejus particularibus monasteriis esse communia, & ad illa ex-tendi, & extendimus per præsentes.

§. 4. Insuper etiam ultra prædicta privilegia eidem Congregationi, ut præferetur concessa, hac perpetua, & irrefragabili constitutione, motu & scientia similibus fancimus, quod omnes & singuli dictæ Congregationis Canonici, Ordinem ipsum professi, præsentes & futuri, quamvis in diversis monasteriis, five locis pro tempore maneat, unum tamen corpus, & una Congregatio ex-istant, ac sub una, eademque lege, atque observantia Re-gularis unitate, morumque conformitate, eidem consti-tutionibus, privilegiis, ordinationibus, consuetudinibus, & statutis vivant, ipsaque Congregatio ab Apostolica Sede ultra centum annos instituta, & meritâ toties ap-probata, ab universis Christi fidelibus in reverentia & devotione habeatur.

§. 5. Deceperentes, ut omnibus & singulis præeminen-tiis, etiam in publicis actibus, ac privilegiis & gratiis, pro veris Canonicis Regularibus, Ordinis & Congre-gationis prædicatorum habeantur & reputentur, prout haec tenus fuerunt, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, tenore praesentis, habemus & declaramus: Canoni-teros aucti-clarari. Quod C. B. III. etiam ce-rit in con-Sacra, p.

mandamusque quorūcumque locorum Diecefanis, ut eos pro talibus in dictis singulis publicis, & aliis actibus confieri faciant, ac etiam reputari. Nos enim eos, ut ex-i

stentes veros, & indubitos Canonicos Regulares Or-di-nis prælati, quibus à dicta Sede Apostolica scapula-re, quod insigne claustralium est, gestandum super Ro-cheto in præfata Congregationis primordiis, ex speciali munera & devotione donatum extitit, omnibus & sin-gulis præeminentiis, etiam in publicis actibus ac privi-legiis, & gratiis, quibus quicunque alii Canonici po-tiuntur & gaudent, potiri & gaudere censemus.

§. 6. Adjacentes præterea, quod de cætero non so-lum prædicti præeminentiis, privilegiis, & gratis deco-rentur, quibus gaudent, in specie vel in genere, universi Canonici, verum etiam omnibus, & unigulis privile-giis, immunitatibus, favoribus, indultis, & gratis spiri-tualibus & temporalibus, per nos vel per quoscumque prædecessores nostros Romanos Pontifices, vel alias quomodolibet, seu Sedem præsatam, tam præfato Ordini Canonicorum Regularium Sancti Augustini, ac Congregationi de Frisonaria, alias Lateranensi, Ordinibusque Eremitarum, Minorum, Prædicatorum, Carmelitarum, & Servorum Beatae MARIE, & aliis etiam eundem Congregationum, & Ordinum membris, & illorum personis, monasteriis, & locis in genere concessis, & pro tempore concedendis, quam etiam Congregationis Monachorum Sanctæ Justinæ, seu S. Benedicti Cassinen, & ejus mona-steriis, locis, membris, & personis haec tenus concessis, ac illorum Ordinibus, & Congregationibus, quibus per eandem sedem concessum extitit dictæ Congregat. pri-
Privilegio immunitatu alterum Ordinum extitit Congregationis.

legiis posse gaudere, in omnibus & per omnia, absque ulla prorsus differentia, perinde ac si ea ipsi Congrega-tionis Canonicorum Regularium sancti Salvatoris spe-cialiter & nominativi concessa fuissent, quorum teno-res hic pro sufficienter expressis haberi volentes, & non secus ac si præsentibus de verbo ad verbum inserta forent, & quæ ad ipsam Congregationem sancti Salvatoris, & ejus Moniales, five Sorores, ac personas oblatas, & commissas utriusque sexus, que sub illius Congregationis curæ sunt, in illis videlicet, quæ ipsi coaptari possunt extendi, ac illa eam pari modo cum prædictis comprehendere volumus, atque determinamus, cum ipsam Congregationem sancti Salvatoris censemus, meritis & vir-tutibus suis non minora promereri, quam suprascriptas Congregaciones, & Ordines, quos enim par labor con-jungit, paria quoque privilegia conjungere debent. Cu-jus etiam Congregationis sancti Salvatoris Monasteria omnia, & loca prædicta, & eorum Prelati, atque personæ, quibuscumque eis, ac aliis Congregationibus, & Ordinibus à Sede prædicta, vel alias qualitercumque conces-sis, ac de jure seu consuetudine debitibus juribus, præemi-nentiis,

nentis, ac dignitatibus inconcussis gaudeant & utitur, juris communis apicibus, dilationibus, terminis, & lites anfractibus omisis, procedatur.

Capitulo 8. Etiam de dicta Congregatione.

§. 7. Et dicta Congregationis Capitulum generale,

in eo vocem pro tempore habentes, pro felici successione pro regim

re Congre-

gationis pre-

dicti &

mutandi.

Nam puto

apropanda

ab Ordin

aria ex

ad. Clem.

l. 15. &

quaque.

Et ipsius Congregationis sancti Salvatoris, statuta, con-

stitutiones, & ordinationes, ac omnia, & singula, que in

spiritualibus & temporalibus ipsius Congregationis, &

eius regularis disciplina statum, observantiam, indemni-

tatem, & circa divini officii celebrationem, directionem,

& ordinatorem, (absque tamen ipsius Regulae in sub-

stantia, vel in effectu variatione) interpretationem, vel

declarationem quoquo modo concernere potuerint, au-

toritate praedicta instituendi, ordinandi, interpretandi,

& declarandi ; ac ea quae sic instituta, ordinata, inter-

pretata, vel declarata fuerint, in toto, vel in parte, prout

rerum, vel temporum qualitas exegerit, tollendi, alteran-

di, modificandi, innovandi, corrugandi, emendandi, sus-

pendendi, & in melius commutandi, plenam & liberam

in omnibus habeant facultatem. Ita tamen quod nulla

ordinationes in uno Capitulo generali decretae, ullam

vim & locum habere possint constitutionis, nisi duas sal-

tem ex tribus partibus hujusmodi vocem in ipso Capi-

tulo habentium concurrit, & hoc ordine fuerint per

duo alia immediata Capitula generalia sequentia com-

probatae, quae sit ut comprobatae fuerint censeantur mox

Apostolico robore communite. Quibus constitutioni-

bus, decretis, ordinationibus, declarationibus, & corre-

ctionibus singuli de Congregatione hujusmodi, cuiusq

cumque dignitatis, status, seu conditionis existant, effica-

citer parere omnino teneantur.

§. 8. Nolumus tamen, quod ad peccatum, nisi contra-

fiat ex contemptu, aliquem obligent.

§. 9. Et quoties Prelatus aliquis, Monasterium cui

praefuerit reformare, & ad ipsius Congregationis obser-

vantiam reducere decreverit, reformationem ipsam juxta

instituta, decreta, ordinationes, & constitutiones hujus-

modi, prout convenientius poterit, exequatur.

§. 10. Capitulum autem generale nominamus, quod

in dicta Congregatione singuli annis celebratur, in quo

omnes electiones Prioris generalis, & Visitatorum, ac

Abbatum, Priorum, Praepositorum, & aliorum quorum

cumque Officialium Monasteriorum, & locorum dicta

Congregationis : necnon omnia alia statuta, & ordinata,

ut praemittitur, juxta ritus, & constitutiones prefatas, eo

ipso quibus de consensu ipsius Capituli, seu ejus Defini-

torum in formam publicam redacta fuerint, ejusdem

Apostolici munimini declaramus robore communite.

Hujusmodi ergo Congregationis, & Capituli generalis

dispositioni, ordinationi, correctioni, reformationi & obe-

dientie universa Monasteria, Prioratus, Domus, Conven-

tus, loca, necnon res, & bona cum suis membris, iuribus,

& pertinentiis quibuscumque, quae videlicet justis mo-

dis hancen eis oblata, traditaque fuere, & dante Do-

mino applicari poterunt quomodolibet in futurum, ac

eorum personae, tam Clerici, quam Conversi, & Commissi-

in dictis Monasteriis, Prioratibus, & Conventibus, ac lo-

cis, sive membris degentes pro tempore, cujuscumque

dignitatis, status, au conditionis fuerint, in omnibus

subjecta perseverent.

§. 11. Universi vero Prelati ejusdem Congregationis

sub Prioris generalis, & aliis Canonici, Conversi, & Com-

missi sub Prelatorum, in quorum Monasteriis, aut aliis

locis deputantur, seu morantur, obedientiis vivant, & eas

illis humiliter praestent.

§. 12. Et nulli Prelatorum, vel Canonorum praे-

dictorum ab institutis, ordinationibus, correctionibus,

& mandatis Capituli, seu Prioris generalis, aut altiorum

Prelatorum ipsius Congregationis, ad quemcumque

etiam ad nos, & Sedem praedictam, nisi de speciali sum-

mi Pontificis licentia, appellare liceat, appellacionesque

defuper pro tempore interposita, & inde secura irrita

habentur.

§. 13. Sed cum contra aliquem Prelatum, vel Canoni-

cum dicta Congregationis, civilitate, aut criminaliter agi-

contigerit, secundum constitutiones, & statuta praedicta,

juris communis apicibus, dilationibus, terminis, & lites anfractibus omisis, procedatur.

§. 14. Ac nullæ Ecclesiasticae personæ, vel seculares,

quacumque auctoritate, vel dignitate praeditæ, etiam si

Patriarchali, vel Cardinalatus honore præfulgeant, ali-

quem ex Praelatis, vel Canonici Congregationis praedi-

ctæ obsequiorum, vel servitorum propriorum, vel Mo-

nasteriorum suorum, seu praetextu cuiusvis offici, etiam

Capellanus, ad eas divertere vel alia quavis causa, etiam

arctioris vita, Ordinis, vel observantie, à dicta Congre-

gatione educere, vel sponte venientes recipere, & penes

se retinere audeant, etiam auctoritate literatum Aposto-

licarum, absque literis dimissoriis dictæ Congregationis,

seu Prioris generalis, & Visitatorum ejusdem. Quod si

recipients praefati intra tres dies postquam eis præsen-

tes innotuerint, Prelatum, seu Canonicum extra ipsam

Congregationem existentem hujusmodi, eidem Congre-

gationem non restituerint cum effectu, vel à se realiter non

abjecerint, excommunicationis sententia unâ cum ipsas

recepitis innotati existant eo ipso, & qua nisi in mortis

articulo, aut à Sede praedicta, absolvi non possint.

§. 15. Neque Congregationis hujusmodi Prelati qui

rumcunque literarum Apostolicarum praetextu, nisi il-

lis præsentibus, specialiter & expresse derogetur, ad re-

ciendum Canonicos, qui alias ab eorum propriis Mo-

nasteriis, sive locis absque suorum Superiorum licentia

contumaciter recesserint, quoquam quæ quomodo-

libet coactari.

§. 16. Ut verò exentiū ab eadem Congregatione

motibus occurramus, decernimus ut nemo ex ipsa ad alt-

quem aliorum Ordinum, occasione etiam arctioris Re-

gule (ut præmissum est) transire, neve ad aliquam digni-

tatem, seu administrationem extra ipsam suam Congre-

gationem assumi possit : volumusque ut quivis in ipsa

Congregatione, sive professus, sive ad sacros ordines pro-

motus (quam rem professionis loco & esse, & haberi sta-

tuum) habitum dictæ Congregationis relinqueret, aut

mutare nulla auctoritate possit, nisi missionem, literasque

à generali Capitulo, aut Prioris generalis, & Visitato-

rum obtinuerit, quod tam de his, qui hancen exierint

intelligi volumus, quam de his qui in posterum exituri

sunt, etiam literas Apostolicas obtinuerint. Ne verò

protervis relinquatur litigandi, repugnante locus, si

quis eorum exentum caufam in Romana Curia super

ea re committi hancen obtainuerit, vel in posterum ob-

tinebit, vel ad inhibendum, aut alia hujusmodi agendum

item fuit, motu, scientia, potestateque praedictis literis

hujusmodi ad nos advocamus atque omnino extingui-

mus, statuentes & que valere hoc decretum nostrum, ac

Judicium nomina, atque alia omnia, quæ supra memo-

ra sunt, hic latius expressa essent, etiam sacri Palatii

Apostolici causatum Auditores existent. Volumusque

ut quicquid super hac re fieri, aut factum sit, etiam cau-

lum aut nos, aut praedicta commiserit Sedes, pro infideliis

omnino haberi, iritum præterea esse, atque inane quic-

quid super his Apostolica, live alia quavis auctoritate

secus contigerit agi aut attentari.

eiusdem praesentibus, vel futuris diverterebant super hoc illis vel eos recipientibus injuriam, vel molestiam irrogare presumant, contrafacentes vero praesentium notitia habentes, vel qui ea ignoraverint, & postquam ad eorum notitiam pervenerint, a praemissa injuriis, & violentiis non defiterint, excommunicationis sententia ipso facto incurvant, a qua, praterquam in mortis articulo constituti, nisi a Sede praefata absolutionis beneficium nequeant obtinere.

Ingressum
possunt etiam
qui ab eum
Religionem
ingredi vole-
rint.

Vide corre-
spondentem Pii V.
in confit. 89.
Quacumque

Illielegem be-
na inveni non
personarum
habentem, Pri-
ribus Congra-
gacionis affi-
gante valent.

Choristeros
al' qui exca-
satur, & alii
a recitatione
tum divini
officii.

Sacra initianti
possunt a quo-
cumque Aus-
stine, & ab-
sque examina-
tione.

Hoc est corre-
endum a Con-
Trid. 7. cap. 11.

Definiitores
Capituli ge-
neralis, & re-
spicitur Ge-
neralis, & Vi-
sitoribus, cum
personis Con-
greg. in nullis
dispensare pos-
sunt.

Ai has vide
confit. Sixti V.
n. 71. Cum de-
& alia confit.
Clem. VIII. n.
115. Quacumque.

§. 19. Statuitus similiter, & ordinamus, ut omnes, qui Religionem, locum, vel Ordinem alium quemcumque, etiam & diocesem ingredi vovissent, tali voto non obstante, ad Congregationem, & Ordinem praedictos, illorumque professionem liberè & licetè ingredi, & inibi recipi, & admitti valeant, superque omnibus aliis votis (prafato Religionis dumtaxat excepto) cum illis, & cum omnibus aliis ipsam Congregationem Altissimo famulari quis ingredi voluntibus etiam dispensari possit, ac a quocumque excommunicationis vinculo, injuncta eis juxta eorum facultates restitutio, & poenitentia salutari, tanquam uni ex Canonice Congregationis hujusmodi, absolutionis beneficium impendi, ita tamen, quod si ante professionis emissionem discesserint, in eandem excommunicationem ipso facto reincident.

§. 20. Et quia forsitan nonnulli Congregationis, & Ordinis hujusmodi habitum assumentes, diversis personis, que ignorari, & non potest, possent, in aliquibus rebus, seu bonis obnoxii efficiunt, ut Priori generali, Prioribus, & eorum Vicegeribus concedimus, ut forum singuli in locis sibi commissis bona ipsa in pios usus liberè & licetè convertere possint, prout secundum Deum melius viderint expedire.

§. 21. Volumusque quod qui ex praeatis Canonicis ad Monasteriorum suorum officiis occupati, ut in choro interesse, & officium divinum vir sine labore, & tedium dicere, ac ipsa eis ratione officiorum hujusmodi incumbentia charitatis opera implere nequeant, & qui ad divinum hujusmodi officium dicendum adeo vel non docti, vel minus experti pro tempore existunt, dummodo in sacris non sint ordinibus constituti, licet professionem emiserint, tamen ad persolvendum totum divinum officium integrum minime teneant, sed eorum Praelati habita suorum suppositorum consideratione, ultra officium B. Matiae Virginis, ad quod obligati remaneant, juxta dispensationem eis creditam, si eorum animabus expeditre videbitur, aliquid dicendum injungant, quod cum animi alacritate valeant adimplere.

§. 22. Præterea decernimus, quod ejusdem Congregationis praesentes, & futuri, possint omnes etiam lacros ordines, ad quos per eorum Superiores praesentati fuerint, a quocumque maluerint Catholicis Antistite, gratiam, & communionem Apostolica Sedis habentes recipere, & hujusmodi Antistitem in ipsius Congregationis Monasteriis, & locis dumtaxat advocate, ipseque Antistes Canonicos dictæ Congregationis a suis superioribus sibi pro tempore presentatos, Apostolica auctoritate, absque alia licentia, & contradictione Dicteceam, & absque quod alias illi propterea præjudicium generetur, nulla examinatione praemissa, statutis tamen a jure temporibus, absque ulla promissione, aut obligatione ordinare, Missas inibi celebrare, Ecclesias, Altaria, & vasaa consecrare, vestes benedicere, & alia pontificalia exercere.

§. 23. Et ut Canonicis praedictis omnis vaganti adimatur occasio, Definitoribus Capituli generali dumtaxat ejusdem Congregationis, cum quibusvis personis defecuum Natalium ex adulterio incestuoso, & quovis alio sacerdos, cum patientibus: necnon Generali, & Visitatoribus cum iis qui ex quavis causa, præterquam homicidii voluntarii, bigamia, mutilationis membrorum irregulariter forent, postquam Congregationem ipsam ingressi, & illam expresse profisiuerint, perpetuo dispensandi, ut defecuti, & irregularitibus hujusmodi non obstantibus, ad quoscumque etiam sacros, & presbyteratus ordines promoveri, & in propriis illis etiam in Altaris ministerio ministrare, & ad quacumque officia, administrationes, seu dignitates praedictæ Congregationis, aut illius Ecclesiarum, Monasteriorum di beneficium etiam concedere possint.

& Notorum recipi, & assumi, illaque gerere & extere liberè, & licetè, & absque dispensatione dictæ Sedis, quoties opus fuerit valeant, licentiam, & facultatem similiiter conceditus, & etiam indulgemus. Similiter, quod praefatus Prior generalis, & alii Abbates, Priors, & Praelati dictæ Congregationis pro tempore existentes, valeant in omnibus casibus in quibus de jure communii Praelatis, & Canonicis dictæ Congregationis auctoritas, sive licentia, seu dispensatio Ordinariorum (si ab eis exempti non essent) foret necessaria, cum eis auctoritate praefata dispensare, eisque dispensandi licentiam, & auctoritatem concedere.

§. 24. Et præterea ipsi Priori generali pro tempore existenti potestatem facimus facrandi, benedicendi corporalia, vestes, & ea, que sacris usibus necessaria sunt.

§. 25. Impartimur quoque, ut hujusmodi Congregationis sacerdotes in itinere constituti, aut alia causa subsistente ante diem, & usque ad Nonam inclusivè Missam celebrare queant.

§. 26. Et Altare portatile in ipsorum itineratione cum debita reverentia, & honore habere, & super eo, in locis tamen congruis & honestis, Missas, & alia divina officia celebrare, ac Sacramenta Ecclesiastica ibid. recipere.

§. 27. Et ubi generale, seu in aliquo speciali loco interdictum fuerit in Ecclesia suis, ac in Altari portatili

Generalis in
portatilia & co-
stera, bene-
cita.

Celebra-

re diem, &

celebrans.

Altariq[ue]
portatili in
valens.

Tu vide d.o.

guanta.

Celebra-

re diem, &

tempore in-

dicit, &c.

Tu atque

Conc. Tida-

leff. 25. c. ii.

rebus, seu submissis & aliis quibuscumque locis honestis hujusmodi Missas, & alia divina officia celebrare. Quod si contingat Civitates, Terras, vel loca in quibus Monasteria, seu loca dictæ Congregationis consistunt, Ecclesiastico supponi interdicto, ut Congregationis Praelati, Canonicci, Conversi, & Commissi, Novitiis, & Capellani, Moniales, five Sorores, & oblates, seu commissis personæ utriusque sexus, quarum curam in spiritualibus gerunt, nec non laici intra septa Monasteriorum ipsorum, seu locorum pro tempore habitantes, & Procuratores, & Syndici, & negotia gerentes Monasteriorum, a praefata Congregationis Canonicis ad id deputatis, iannis clausis, interdictis exclusis, & submissa voce Missas & alia divina officia audire, ac Ecclesiastica Sacra menta suscipere, ipsique Canonicci illa celebrare, & ministrare, aut eos cum decedere contigerit, in Ecclesiis suis praefatis liberè, & licetè sepelire possint & valeant, plenam licentiam concedimus, & facultatem. Necnon Praelatis, Canonicis, & personis Congregationis hujusmodi, quocumque nomine censantur, elargimur, ne propter participationem etiam in divinis cum excommunicatis, suspensis, & interdictis, a jure vel statutis Ordinariorum aliquam excommunicationis, vel censorum aut peccati maculam incurvant, nisi ipsi excommunicati essent specialiter denuntiati.

§. 28. Priorique generali, & Visitatoribus, ac singulis Praelatis dictæ Congregationis, & qui loco eorum constituantur, praesentes, & futuri, qui nunc sunt & pro tempore erunt concedimus, ut cum Canonicis, Novitiis, Conversi, & commissis ejusdem Congregationis dispensatione indigentibus, sive priusquam intraverint Congregationem & Ordinem hujusmodi, sive post, ac Monialibus, five Sororibus, & oblates, seu commissis personis utriusque sexus, quarum curam, ut præmititur, gerunt, in casibus quibus excecerint, & pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis sententias, a jure, vel ab homine generaliter promulgatas incurrerint, & hujusmodi sententiis innodati, aut in locis generali, vel speciali Ecclesiastico suppositis interdicto divina officia celebrantes, vel suscipientes ordinem, sic ligati notam irregularitatis similiiter incurriscent, & in omnibus aliis casibus, etiam ex causa cuiuscumque simonie, que literisque, generaliter vel specialiter, Sedis praedictæ reservatis (exceptis dumtaxat haereticorum, relapsorum, schismaticorum, deferentium prohibita ad infideles, & literas Apostolicas falsificantium, quos omnino ad eandem Sedem remitti volumus) absolutionis, & dispensationis beneficium juxta easum exigentiam valeant impartiri, Canonici vero & alii, quos pro tempore Prior generalis, Visitatores, & Praelati praedicti in propriis habuerint, confessores, eidem Priori generali, Visitatoribus, & Praelatis absolutionis, & dispensationis hujusmodi beneficium etiam concedere possint.

§. 29. Et

*Confessoresque
diplomatis ab
omnibus omniis
tu hinc non
sufficiunt.*

*Tu vide d.
conf. Clem.
Vili.*

§. 29. Et cum sepe contingat, quod ob singularem de-
votionem, quam nonnullae personae ad Canonicos dicte
Congregationis gerunt, ad eosdem pro eorum salute ani-
marum recurrent, ejusdem Congregationis Praelatis seu
Canonicis à suis Superioribus ad audiendum hujusmo-
di personalium confessiones deputatis, quod personas

ipias accedentes audire, & personae ipsa eis abeque alia
corum Superiorum licentia confiteri, necnon dictis Prae-
lati, seu Canonicis confessiones hujusmodi audientibus
dictos confessores penitentia & satisfactione præviis,
quoties opus fuerit, ab omnibus & singulis peccatis
Sedi prædicta non reservatis, & à quibuscumque sus-
pensionum, excommunicationum, & interdicti senten-
tiis, aliisque Ecclesiasticis censuris, & pœnis, quas à
jure, vel ab homine latas incurrisse quomodolibet con-
stitutis, absolvere, & vota per eos pro tempore emissa
in omnibus & singulis casibus locorum Ordinariis, etiam
per synodales, seu provincialis constitutions reservata-
tis, in alia pietatis opera committare, & desuper cum
eisdem voventibus dispensare (exceptis tamen censu-
ris, pœnis, votis, & casibus, super quibus esset Sedes
præfata merito consulenda) & ipsis confessentibus ac
aliis omnibus, qui ad præfatos Canonicos ob hujusmodi
devotionem recurret, Eucharistie Sacramentum mi-
nistrii liberè possint. Mandantes expresse Ordinariis,
ac Rectoribus parochialium Ecclesiarum, ne corum Pa-
rochianis, quod Canonicis dicta Congregationis non
confiteantur, aliquo pacto prohibere, seu persuadere
præsumant, & nullatenus denegent ministrare hujusmodi
confessentibus eisdem Canonicis quacumque Ecclesiasti-
ca Sacra menta, dummodo aliquod canonicum, & ra-
tionabilis causa non subsistat.

*Confessoresque
diplomatis ab
omnibus omniis
tu hinc non
sufficiunt.*

*Tu accende d.
conf. Clem.
Vili.*

§. 30. Cupientes etiam animarum Canonorum præ-
dictorum saluti salubriter consulere, eis pariter conce-
dimus, ut liceat ipsis, & cuiilibet ipsorum, necnon Con-
versis, Commissis, & Novitiis suis, ac Monialibus, sive
Sororibus, & oblatis, seu Commissis personis prædictis
utriusque sexus, præsentibus, & futuris, semel in vita, &
mortis articulo, quemcumque presbyteri ex Canoni-
cis præfata Congregationis, in casu vero necessitatibus
alium presbyterum idoneum, tam secularium quam cu-
jusvis alterius Ordinis Regularium in suum eligere con-
fessorem, qui confessionibus hujusmodi diligenter au-
ditis, pro commissis per eos criminibus, delictis, & pec-
catis, in omnibus, & singulis etiam Sedi Apostolica re-
servatis casibus, debitam absolutionem, & plenaria-
mum peccatorum suorum remissionem possint au-
toritate nostra impendere, & penitentiam injungere
salutarem. Ita tamen quod quilibet ex confessentibus hu-
jusmodi, postquam Congregationem ipsum fuerit ingre-
sus, & antequam ad articulum mortis deveniat, teneatur
(si clericus, vel presbyter fuerit) septem Psalms Pe-
nitentiales, si vero conversus, vel commissus fuerit, vel
alia persona ex prædictis utriusque sexus, quæ ipsos
Psalms Penitentiales legere nescire, quinquaginta Ora-
tionem Dominicam, & totidem Salutationes Beatae
Virginis, singulis septimanis per unum annum dumta-
xat, pro conservatione Status Romanæ Ecclesia (legi-
timo tamen cessante impedimento) dicere, & omitten-
tes alia vice supplerre teneantur, ac possint dicendo quin-
quaginta vicibus dictos Septem Psalms Penitentiales,
communiter, vel divisim, hujusmodi debitum in integ-
rum faras facere : & si interim aliquem post inceptam,
& non perfectam penitentiam hujusmodi ab hac luce
migrare contingat, ipse nihilominus plenariam remis-
sionem consequatur, dummodo intentionis fuerit illam,
si supervixisset, perficiendi.

*Indulgencias
lic. enunciatio
tu consequen-
tar.*

*Tu vide no-
vum dispe-
sitem Pauli
in eius confi-
gatione Romani.*

§. 31. Concedimus præterea Canonicis, Conversis,
Commissis, & Novitiis, ac Monialibus, sive sororibus, &
oblatis, seu commissis personis utriusque sexus prædi-
ctis, præsentibus, & futuris, qui in diebus in quibus sta-
tiones in nonnullis, tam intra quam extra Almam Urbem
Ecclesiis confessores existunt, quinque Altaria Eccle-
siarum Monasteriorum, seu locorum suorum, in quibus
runc eos moram trahere contigerit, devotæ visitaverint,
& Psalmum David, Miserere regi, videlicet illum scientes;
alii vero quinque Orationem Dominicam, & totidem

Bullar. Magn. Tom. I.

Salutationem Angelicam, coram quinque Altaribus hu-
jusmodi, pro felici statu S.R.E. dixerint, easdem concedi-
mus indulgentias, perinde ac si dicti Canonicis, Conversi,
Commissi, Novitiis, Moniales, & personæ personaliter Ec-
clesias Urbis præfatzæ, & extra visitassent, & in defectu
Altarium, alia pia, & devota loca ad visitationem hujus-
modi, & alia premisa fâciendum eligere possint, etiam
eos extra Monasteria, & loca hujusmodi esse contigerit.

§. 32. Volumus insuper, quod dictæ Congregationis
Praelati, vel Canonici literas Sedis prædictæ, aut ipsius
Legatorum, seu delegatorum super administranda justitia
executione facienda, visitatione, seu correctione exercen-
da, aut pro colligendis pecuniis, aut pro denuntiatione
sententiarum interdicti, & excommunicationis, aut pro
recipienda cura Monialium, seu Religiosorum quorum
cumque, aut alio quovis negotio peragendo, ad eos tem-
pore imperatas, & directas, acceptare, & in illis contenta
exequi, & juramentum de calumnia, vel veritate dicenda
subire, aut testimonium perhibere, seu extra suas civita-
tem, & Dioecesim trahi ad quævis concilia provincialia,
& synodalia, aut Congregationes (quovis nomine cen-
santur) Ecclesiasticarum, vel laicarum personarum, cu-
juscumque dignitatis, aut status existant, etiam Apostolica
auctoritate indicta, præterquam ad ipsius Congregationis
Capitulum generale celebrandum, aut alias juxta eorum
ordinationes ire, vel mittere, aut processionibus publicis,
aut funeralibus inter inviti minimi teneantur. Sed
neque ipsis invitisi, in eorum locis, & Monasteriis, per ali-
quos Episcopos, vel eorum Ordinarios, aut alias qua-
cumque personas, sub excommunicationis poena, quæ
ipso facto contrafacientes incurvant, Missæ & alia divina
officia, neque mortuorum officium, etiam apud eos cor-
poria defunctorum sepeliri contingat, quoquo modo ce-
lebrantur, ordines conferant, vel agitantur cause civi-
les, vel criminales, processiones convocentur, aut syno-
dus, conventus, seu quævis Congregationes, tam Eccle-
siasticarum, quam laicarum personarum fiant, imò quod
neque ipsis Episcopi, seu Ordinarii, & alii quicunque ad
hujusmodi loca accedere, seu in ipsis immorari, ipsis Ca-
nonicis, ut præmittitur, in invitis ullo modo præsumant. In-
hibentibus multò magis, quod ut hujusmodi Congregatio-
nis loca ad usum, hospitium, habitationem, detentionem,
& incarcerationem Ecclesiasticarum, & laicarum perso-
narum depentur, adstringi, seu cogi aliquo modo pos-
sint. Testimonia vero Praelatorum, Canonorum, conver-
orum, commissorum, & novitorum dictæ Congregationis,
in causis ipsorum civilibus, & criminalibus, in judi-
cio, & extra, legitima, seu juridica sint.

§. 33. Præterea ne Congregationem ipsam, & illius Ca-
nonicos, per locorum Ordinarios quavis occasione, vel
causa, & præsentim ratione Ecclesiarum Parochialium, seu
aliorum locorum dictæ Congregationis pro tempore, qui-
bus animarum cura imminent, molestante contingat, & hu-
jusmodi prætextu in Congregatione, & Canonicos præ-
dictos aliquam superioritatem, seu dominium habere præ-
tendant, ipsis quoque concedimus, & indulgenamus, ut in
Parochialibus Ecclesias hujusmodi possit Congregatio-
nem, seu ipsius Canonicis, per se aut per presbyteros lae-
cules, aut Regulares, sive aut cuiuslibet alterius Ordinis
(alias tamen habiles, & idoneos) ad ipsorum nutum de-
putandos, & amovibiles, animarum curam prædictorum
Parochianorum, Ecclesiarum Parochialium hujusmodi,
liberè, & licetè exercere: quodque ipsi Capellani, dum
curam hujusmodi gerent, ea libertate, atque exemptione
fungantur, & ubique fruantur, ac si ex Canonicis Con-
gregationis, & Ordinis prædictorum existent.

§. 34. Sepulturam quoque in locis, Cæmeteris, & Ec-
clesiis dictæ Congregationis concedimus, & eam liberam
esse decernimus, ita quod devotioni, & extremæ volun-
tati eorum, qui in locis hujusmodi sepeliti voluerint,
nullus obstat: salva tamen justitia illarum Ecclesias-
rum, à quibus mortuorum corpora sumuntur.

§. 35. Et ut dictæ Congregationis Canonicis divinis
beneplacitis quietius, & liberius insistant, eosdem Con-
gregationem, & illius generalem Priorem, Visitatores, &
alios Praelatos, ac Canonicos, convertos, commissos, no-
vicios, moniales, sive sorores, & oblatas, seu commissas
personas

*Legatorum
Sedis Apo-
stolica, pra-
ter Congrega-
tionis confi-
tiones, ex-
qui non co-
gnoscuntur. Ad
hoc vide cor-
rectionem dictæ
Tid. f. 25. cap. 11. 12.*

*Exemptio
Congr. à super-
rioritate Or-
dinariorum,
& in locis ubi
est cura ani-
marum.*

*Tu attende
dispositionem
Con il. Tridi-
fess. 15. c. 11.*

*Mortuus in
Eccl. sed
rum ipsi Ca-
nonici si pelia-
re valeant.*

*Exemptio à in-
stitutione O
superioritate
Episcoporum
Inquisitorum
aliorum omni-
bus Episcopis*

opus vid. dis- personas praeditas utriusque sexus, ac Capellanos etiam *positionem* curam habentes animatum, necnon familiares, & servitores. *Cong. Trid. sif.* res ipsorum, nunc & pro tempore existentes, ac ipsius *25. c. 21.* & Congregationis Monasteria, Prioratus, & loca, etiam que *seqq. & LXXXI* in posterum ejdem Congregationi quocumque uniri, *X. cons. 22.* *Dum infra, &* & incorporari, seu subjecti, vel alias quomodolibet aggre- *conf. 39. Clem.* gari contigerit, ac omnia, & singula dictorum Monaste- *VIII. S. epist.* *Quo verò ad* rum Ecclesias, Capellas (etiam si ipsi cura imminet ani- *dquisitores* marum) oratoria, manualia, membra, castra, fortalitia, sedi- *hoc indecum* ficia, villas, grangias, vinas, oliveta, hortos, sylvas, ne- *re vocavie* mora, præta, pœcia, pescationes, molendina, aquas, aqua- *Fini. IV. in* rum, decursus, jura, jurisdictiones, prædia, possessiones, & *conf. 67. Re-* bona quocumque, quæ in praesenti sunt, & in futurum erunt, dictæ Congregationis, & quæ omnia, & singula per eorum vocabula, confines, valores, qualitates, & quantitates hic haberi volumus pro sufficienter expressis, & quorūcumque Legatorum etiam de latere, & subdele- *gatorum, necnon Nuntiorum d. Sedis, ac Vicariorum, Re-* gatorum, quorūcumque Officialium Romanæ Ecclesias, *Reccorum,* necnon Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, administratorum, electorum, & aliorum quorūcumque Judicium ordinariorum, etiam Inquisitorum ha- *reticæ gravitatis, quavis auctoritate, & potestate, domi-* nio, visitatione, reformatione, correctione, & Inquisitione, ita quod in dictam Congregationem, vel ejus singu- *lares personas seu benefactores, occasione beneficiorum* ejusdem collatorum ab eis, aut quia subditi eorum cum eisdem Canonicis converserint, seu ab ipsis recipient absolutionis, & Eucharistæ Sacramentum, necnon Monasteria, Prioratus, loca, & personas in eis degentes, ratione delicti, excessus, seu contractus, aut rei de qua agitur, ubi cumque ineatur contractus, committatur delictum, aut res ipsa consistat, excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aut alias quasvis sententias, nisi de speciali Sedis praeditæ commissione quomodolibet, directe, vel indirec- te proferre, aut promulgare non possint, pro rorsus ex- *minimus, & totaliter liberamus. Eaque & eorum quod quodli-* bet, in jus & proprietatem B. Petri, ac Sedis ejusdem, & sub eorum speciali protectione, atque nostra suscipimus, ita quod de cetero dicta Congregatio cum Monasteriis, membris, & Ecclesiis, locis, personis, & juribus suis suprascriptis, & aliis quibuscumque, eidem Sedi immedia- *tè subiecta existant, & esse censeantur.*

Pena emera §. 36. Quod si Legati, Subdelegati, aut Ordinarii, seu *d. exemptioni* alii personæ praeditæ, contra exemptionem, & libera- *impedientes.* tionem nostras praeditas quicquam attentare quomodo- cumque præsumplerint, ac requisisti vigore praesentium per ipsius Congregationis Praelatos, vel Canonicos, infra tres dies à die requisitionis hujusmodi non desti- rent, excommunicationis sententia ipso facto noverint se subiectos, & nihilominus quod aliter actum fuerit, eo ipso sit iritum, & inane, nulliusque roboris, vel momen- ti. Decernentes ex nunc omnes, & singulos processus, ac excommunicationis, seu suspensionis, & interdicti sen- tentias, censuras, & penas, quas, & quicquid contra Congregationem, seu illius Canonicos, personas, Monasteria, Ecclesiis, & loca hujusmodi haberi, & fieri conti- gerit, seu etiam promulgari, irritos, & inanes, nulliusque roboris vel momenti esse, ac pro nullis, & infectis haberi debere, etiam exemptione Congregationis hujusmodi, quam tanquam notoriā, & manifestam haberi volu- mus, non aliter allegata, seu aliter de ea mentione facta.

*Et cetera Princ-
cipes, & alii
quocumque
dorio impo-
nentes, &
imponens ex-
igenes.* §. 37. Nulli quoque Reges, Principes, Duces, Marchio- nes, Barones, Milites, Nobiles, Laici, Communates, Universitates, Magistratus, Rectores, & Officiales Civi- tatum, Terrarum, Castrorum, & Dicēsum quarumcumque, Monasteriis, Prioratibus, Locis, Capellis, Ecclesiis, Manualibus, Grangiis, Castris, possessionibus, & bonis, necnon Praelatis, & Canonicis, Monialibus, sive Sorori- bus, ac personis ipsius Congregationis, gabellas, talias, datia, collectas, etiam pro pontium refectionibus, aut via- rū reparationibus, aliave onera, seu gravamina inferre, in- dicere, vel imponere, aut indicata, & imposta exigere sub excommunicationis, & maledictionis æternæ penas, quas Principes, Duces, Marchiones, Barones, Milites, Laici, Communates, Universitates, Magistratus, Rectores, &

Officiales praediti, nisi presenti habita notitia prorsus desisterint, ipso facto incurrit, audient vel præsumant. §. 38. Nec aliquid ex dictæ Congregationis, & carum Monialium, sive Sororum, ac Monasteriis, Prioratibus, Grangiis, membris, manualibus, & locis praeditis, ad dan- dum seu solvendum aliquam Canonica portionem, sive decimas, aut quicquam aliud, quod eorum loco solvi con- suerit, Archiepiscopis, Episcopis, Capitulis, Parochia- nis, Collegiis, Universitatibus, Communitatibus, & fabri- cis, & aliis quibuscumque personis, de jure, vel de consue- tudine, aut statutis, vel privilegiis quibuscumque, ex qua- cuque causa haec tenus ab eis forsitan debita, seu quæ deberi prætenderetur quomodolibet in futurum, etiam de reli- git, donatis, & reliquit tam in ultimis voluntatibus, quam etiā inter vivos, seu alias quacumque occasione concessis, & concedendis, etiā si forte per nos, vel Sedem praeditam de legatis pię dispositis, & reliquit in genere, vel in specie, decima vel alia portio, seu quora alteri pia, vel non pia rei, ex quavis causa haec tenus, & presentim Eccles. S. Petro- nii Civitatis nostra Bonon. concessa fuissent, aut in futu- rum concedi, seu solvi, aut dari, mandari contigerit, quo- modolibet teneantur: decernentes Congregationem, & Canonicos hujusmodi, ac Moniales, sive Sorores, & praeditas personas oblatas utriusque sexus, & illorum Ecclesias, Monasteria, & loca, & eis legata, atque reliqua, aut alias in eorum favorem disposita, in concessionibus, & mandatis hujusmodi includi, seu comprehendendi nō debere.

§. 39. Distincti inhibentes Ordinariis locorum sub interdi- *cti Ecclesiæ ingressus, & suspensionis à divinis, ac regiminis, & administrationis Ecclesiarum suarū, Reccorum, verò Parochialium Ecclesiarum, & quibusvis aliis personis sub excommunicationis lata sententia, & privationis earundem Parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, que obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obti- *nenda penas, quas scienter contrafacientes ipso facto in- currant, ne Ordinem, & Congregationem Sancti Salvato- ris Canonorum Regularium hujusmodi, ac illius Canonicos, Ecclesiæ, Monasteria, & loca praedita, ac Moniales, sive Sorores, & oblatas personas praeditas utriusque sexus, præter, & contra tenorem ac formæ hujus praesentis nostri indulti, & aliarum concessionum, ut præmit- titur, Congregationi Sancti Salvatoris praeditorum Canonicorum Regularium, seu Ecclesiæ, Monasteriis, & membris, ac locis suis, Monialibus, sive Sororibus, & oblatis personis praeditis factarū, quoquo modo inquietare, nec eos, aut testamentorum, & ultimarum voluntatū executores, aut testantium hæredes, seu quoscumque alios, directe, vel indirec- te ad solutionem alicujus quartæ Parochialis, seu Canonice, vel alterius portionis, sive oneris compellere quoquo modo ut præfertur, præsumant. Sed ipso Monasteria, Prioratus, Manualia, grangia, possessio- nes, & bona, ac Prælati, Canonici, Moniales, sive Sorores, & oblate personæ Congregationis ejusdem Sancti Salvatoris, ab omni impositione, exactione, collecta, decima, charitativo subficio, aut alio quocumque reali, ac personali, vel mixto onere, vel gravamine, quovis nomine cen- seatur, per nos etiam & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore indicatis, necnon omnibus censi- bus, redditibus, & solutionibus, ratione subjectionis, aut visitationis, quocumque jure, quibuscumque Ordinariis, Capitulis, Collegiis, Congregationibus, Universitatibus, aut aliis quibuscumque personis haec tenus debitis, quæ nos eisdem Congregationi, & Canonicis, de Apostolicæ potestatis plenitudine gratiosè remittimus, & in futurum debendis, illorumque solutione, & præstatione, sint, esse- ita quod ad illorum præstationem, vel solutionem per quocumque, & quarumvis etiam Apostolicarum litera- rum vigore, cogi, aut defuper inquietari nequeant.**

§. 40. Similiter, ut ad præstationem procriptionum, Legatorum, seu Nuntiorum, dictæ Sedis, seu ad solutio- nem etiam decimatarum, quas Papales appellant, & quas Sedes praedita pro Christianæ fidei defensione, aut aliis imminentibus persæpe necessitatibus imponit, minimè teneantur, dictisque Canonicos, Moniales, sive Sorores, & oblatas personas ad hoc minimè oblatas declaramus, etiam si

Exemptio d.
Congr. à solu-
sionis de imma-
rum, etiam si
disfitarum.

Pena emera
d. super Ca-
gregationem
molistantes.

Exemptio d.
Procriptionis
Rectores, & Reccor-
rū Sedis Apo-
stolica, & de-
cimaru. Et
palium

etiam per quoscumque exemptos persolvi mandarentur cum quibusvis derogatoriis, & fortioribus clausulis, nec eos ab eorum solutione cessando, censuras, & penas incurre, nisi praesentibus de verbo ad verbum, & eorum toto tenore inserto, & non per generalis clausulas specialiter & expresse derogetur, & de ipsis omnimoda, & individua mentio fiat. Nullusque ab eisdem de qui buscumque possessionibus ubilibet constitutis, quae in praesenti sunt, vel in futurum erunt Monasteriorum, Prioratum, & bonorum dictarum Congregationis Sancti Salvatoris, ac Monialium, sive Sororum, & oblatarum personarum hujusmodi utriusque sexus, quae illius Praeclarum, Canonici, Moniales, sive Sorores, & dictae personae oblate colunt, seu coli faciunt, & in futurum colet, seu coli facient, ex hortis, virgultis, pificationibus, vel de nutrimentis animalium primitias, decimas, quartes, aut quocumque nomine nuncupata alia jura exigere, vel extorquere presumat, nec ipsa illa cuiquam solvere sint adstricti.

*privilegium
sequens quo
Monasteria
bonis possi-
tatis & alia
de novo ac-
quendit.
Quod novis
Monasteria
supradicta
videtur sanatio-
nem Clem. VIII.
in cap. sua
Moniam
Præscriptio
60. amorem
laudem currit
curia Con-
gregationem
item.
Facultas Con-
greg. alienan-
di bona.*

§.41. Præterea quascumque possessiones, bona, jura, & iurisdictiones, ad ipsa Monasteria, loca, Ecclesiastica, capellae, Oratoria, & Hospitalia, tam praesentia, & futura ipsius Congregationis, & ejus Monialium, sive Sororum, seu oblatarum personarum, in quibuscumque Mundi partibus constituta, & pertinentia, quatum nomina & cognomina hic haberi volumus pro expressis, quae in praesertim Canonici, Moniales, sive Sorores, & oblates personae utriusque sexus hujusmodi Congregationis, justè, & canonice possident, & in futurum Pontificum concessione, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, vel aliis justis modis præstante Domino poterunt adipisci, ipsis Monasteriis, capellis, & Oratoriis, Hospitalibus, praesentibus & futuris firma, rata, & illibata servari voluntus, decernentes ut nulli omnino hominum liceat præfata Monasteria, sive loca, ut præfatur, exempta, res, & bona mobilia, & immobilia, possessiones, domos, molendina, aquas piscarias, jura, iurisdictiones temere perturbare, aut illa, seu illorum aliquod auferre, vel ablata retinere, occupare, seu quibuslibet vexationibus fatigare, quod si aliqua Ecclesiastica secularis persona cujuscumque gradus vel conditionis existat, etiam Pontificali dignitate præfulget, contra hoc nostræ exemptionis, liberations, decreti, concessionis, defensionis, conservationis, & libertatis indultum venire, dicta bona, jura, iurisdictiones exemptiones, & indulta, vel aliquid eorum violando, occupando, turbando, vel diminuendo, seu indebet fatigare præsumperit, nec facta ei notitia de hujusmodi nostro induito, infra tres dies se correxit, aut idoneam causationem de satisfaciendo præstiterit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, à qua, nisi dicta satisfactione præstata, præterquam in articulo mortis, & tunc de satisfaciendo per se, si supervixerit, aut per suos, vel successores idoneos præstata cautione, nequeat absolutio nis beneficium obtinere. Volumus autem, quod præfata Congregationis, & ejus Monialium, sive Sororum, ac oblatarum personarum utriusque sexus Monasteria, & loca, hereditates, legata, & fiduci commissa per medianas personas Canonorum, Monialium, sive Sororum, & oblatarum personarum hujusmodi, aut alias qualitercumque ad ea delata bona, mobilia, & immobilia, in quibuscumque civitatibus & locis, quovis titulo acquitare, ipsique Canonici, Moniales, sive Sorores, & personæ illæ pro se, & eorum Monasteriis petere, & exigere possint, undecimque vel qualitercumque eis debeat, & que petendi, & exigendi (si in sacculo remansissent) jus habent.

§.42. Et contra præfata Congregationis, ac illius Monialium, sive Sororum Monasteria, loca, personas, & bona ram in præteritis quam in futuris, aliqua non currat præscriptio, nisi post lapsum sexaginta annorum.

§.43. Utque circa utilitatem, & commodum Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum suorum hujusmodi, ac illorum iurium magis intendere valeant, Capitulo generali Congregationis prædictæ, ac illius pro tempore Priori generali cum Visitatoribus, per præsentes impartimur auctoritatem concedendi Abbatibus, Prioribus, Præpositis, & Capitulis Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum suorum, ac præfatarum Monialium sive Sororum, quorum curam gerunt, licentiam permundandi, seu alienandi,

quoties opus fuerit, vel in emphyteufia, vel livellum, & afflatum, perpetuum vel ad tempus, quibusvis personis, etiam secularibus, pro condecenti anno canone, seu censu, quæcumque bona immobilia Congregationis prædictæ, ac illius Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum, seu prædictarum Monialium, sive Sororum, pro ipsorum tamen evidenti utilitate.

§.44. Concedimus insuper motu, scientia, & potestate *Facultas illa
loci scriptorum
di.* prædictis, ut omnia, & quæcumque loca, Ecclesiastica, etiam Parochiales, & cujuscumque Ordinis sint, aut conditio- *De intellige
puncta bullum
99. Cl. m. VIII.
Quoniam.* nis, Congregationi, & Canonici prædictis per quoscumque oblatæ apprehendere, & capere possim harum nostra- *Facultas pa-
tientiæ in loci
corum suorum
præs.* rum vigore, & absque alia Sedis prædictæ concessione.

§.45. Necnon Priori generali, Visitatoribus, & aliis

Abbatibus, Prioribus, & Prælatis præfatis, aut aliis per

Congregationem hujusmodi ad id pro tempore deputa-

tis, in unionibus, annexionibus, incorporationibus, & re-

formationibus, seu receptionibus Monasteriorum, Prio-

ratum, vel aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum pro

ipsa Congregatione faciendis cum Prælatis, & personis

Monasteria, seu beneficia hujusmodi per eos obtenta, in

Congregationis hujusmodi, seu alicuius illius particula-

ris Monasterii commodum dimittere volentibus, con-

ventiones, & pacta (quæ illicita, & quando Apologia

confirmatione carerent, expresse prohibita cententur)

inire, ac Monasteria, Prioratus, & alia beneficia quæcumque

quæ hacenus conditionibus, & pactis hujusmodi

intervenientibus acquisierint retinere, ipsaque conven-

tiones, & pacta observare absque eo, quod aliquam pro-

ppterem simonia labem incurvant, libere & licite valcant.

§.46. Monasteria autem, & Prioratus, que nunc sunt, & pro tempore erunt, etiam unita præfata Congregationi, per Prælatos dumtaxat ejusdem Congregationis re- *Monasteria
Congreg. per
etiam Prælatos
regantur.* gantur, & gubernentur, & quoties illa ubicumque, etiam apud Sedem prædictam, & qualitercumque vacare contigerit, etiam speciales, vel generales de illorum provisio- *dis, vel alterius provisionis, seu dispenstationis admini-
nistratio, etiam præter hoc, quod eis benedictionis munus im-
pendatur, ipsis Monasteriis, & Prioribus, ad quæ sic elec-
ti, vel nominati fuerint, præesse, & illa in spiritualibus,
& temporalibus regere, & gubernare, & omnes actus ibi-
dem exercere, & insignia deferre, ac si manus hujusmodi
fuscepissent. Et si contingat, ut unus sic electus & nomina-
tus aliqua legitima causa abesse a Monasterio, & Prioratu, cui fuerit deputatus, ordinamus, quod alteri, ejus du-
rante absentia, commissa hujusmodi administratione in
spiritualibus, & temporalibus, juxta eorum constitutiones
& statuta, præfato ipsi absenti, si fuerit opportunum, præfa-
ta congregationis aliud Monast. in spiritualibus & tem-
poralibus, auctoritate etiam Apostoli regendum, & guber-
nandum, dictum capitulum, seu pro tempore Prior gene-
ralis cum Visitatoribus committere possit, & valeat. Nec
propterea ex Monasteriis ipsis unum alteri censeatur esse
subjectum, sed eis in prælia sua libertate manentibus,
ea necessitudinis administratio copulata, sub felici di-
Congregationis regimine, sub uniformi Regularis ob-
servantia gressu invicem suffragentur. Nihil igitur ex di-
cis Monasteriis, vel Prioratibus, aut aliis dictarum Congre-
gationis locis, per quascumque literas Apostolicas,
etiam motu simili, & cum reservationibus, ac quibus-
cumque derogatoriis, per quas efficitur præsentium quo-
modolibet impediri, vel diffiri possit, clausulis con-
cessas hacenus & in posterum concedendas, per aliquem*

de dicta Congregatione, vel extra eam, cuiuscumque status, gradus, ordinis, seu conditionis, etiam si Cardinalatus honore, aut Pontificali, vel alia quavis dignitate prefulget, in titulum, seu commendam, aut administrationem, vel alias obtineret, seu si super aliquius illorum fructibus, redditibus, & ptoventibus aliqua pensio servari concedi, vel assignari, seu sibi desuper acquiri, vel aliquis contra praesentium tenorem quovis quanto colore, etiam praetextu quorumcumque conventorum seu pactorum, tanguam funionacorum, quempiam de dicta Congregatione super aliquo ex Monasteriis, Prioratibus, & locis predicatoris ratione tituli, sive commendae, vel administrationis, aut pensiois hujusmodi, vel aliis impetrare, seu molestare valcat. Nullaque deinceps ex beneficiis Ecclesiasticis, cum cura vel sine cura, ad ollationem vel provisionem, presentationem, electionem, seu quamvis aliam di positionem Abbatum, vel Priorum, ac Conventuum, Monasteriorum, & aliorum locorum dictae Congregationis, communiter, vel divisione pro tempore pertinentibus, etiam qualitercumque beneficia ipsa, & ubicumque, præterquam apud Sede predicatorum vacare contigerit, dummodo dispositioni Apostolice generaliter reservata non fuerint, sub gratiis, & expectatiis, provisiis, seu aliis dispositionibus dictæ Sedis, facultatis, seu indultis de conferendis beneficiis Ecclesiasticis vacantibus, vel vacaturis, quibusvis personis, cuiuscumque status, gradus, dignitatis, ordinis, vel conditionis fuerint, aut quavis etiam dignitate Pontificali prefulgeant, ab eadem Sede quomodolibet concessis, & in antea concedendis quomodolibet cadant, seu comprehendantur, sed ipsorum beneficiorum collatio, provisio, presentatione, seu electio, & dispositio, illorum occurrente vacacione, premisis non obstantibus, ad Abbates, & Priors, & Conventus prefatos, liberè, & absque aliquo etiam praefata Sedis preventionis impedimento pertinente, & spectente, ac beneficiis ipsius nullus alias quam Abbatem, seu Priors, & Conventus predicatori, quarumcumque facultatum, & inditorum sibi à Sede vel Legatis praefatis qualitercumque, & sub quibusvis verborum formis & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, etiam motu simili concessorum, & concedendorum vigore, vel praetextu disponere valeat quoquo modo, ac omnes, & singulæ gratiæ, expectatiæ, & acceptationes, provisions, dispositions, collationes, & literæ Sedis predicatorum, & illius Legatorum hujusmodi, facultatesque & indulta super collationibus beneficiorum Ecclesiasticorum vacantium, seu vacatorum quibusvis, etiam ut preferatur qualificatis personis, & cum predicatoris clausulis pro tempore concessis processusque desuper pro tempore habiti, etiam excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliasque Ecclesiasticas sententias, censuras, & penas in se continentes, quo ad beneficia ad collationem, provisionem, presentationem, electionem, aut aliam di positionem Abbatum, & Priorum, ac Conventuum predicatorum respectivæ spectantia hujusmodi, ac totum id quicquid in contrarium à quoquam quavis autoritate, scienter, vel ignorantia attentati contiget, omni profus careant firmitate. Sed neque per quacumque revocationes, cassationes, seu annulations quarumcumque unionum, annexionum, incorporationum, & appropriationum de quibusvis Monasteriis, Prioratibus, Ecclesiis, sive locis Ecclesiasticis, per nos seu successores nostros Romanos Pontifices, aut eorum aliquem in genere, vel in specie, sub quibusvis verborum formis, vel expressionibus de cetero forsitan faciendis, nullum dictæ Congregatione super unionibus, incorporationibus, approbationibus, & innovationibus quorumcumque Monasteriorum, Ecclesiis, Prioratum, aut aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, per nos & Sede predicatorum Congregationi, vel in eis favorem faciendi præjudicium inferatur, sed illæ omnes etiam post revocationes, cassationes, & annulations predicatorum, in suo robore inconcussum persistant in omnibus, & per omnia, ac si quoad eas, & ipsarum singulas aliqua revocatio, annulatio, & cassatio nullatenus emanasset, nisi dum, & quando ipsæ super unionibus, concessionibus, & appropriationibus, seu donationibus confectæ literæ, in revocationum, cassationum, & annul-

lationum literis, constitutionibus & ordinationibus huiusmodi de verbo ad verbum inseruntur, ac si eis specialis, expressa, & individua de ipsius Monasteriis, & locis, ac Congregatione mentio fieret, necnon iuritus, & inane totum, & quicquid in contrarium quavis autoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari,

§.47. Necnon quod deinceps per quacumque evocatarias, seu alias Apostolicas concessiones, vel literis, qui buscumque verborum formis aut tenoribus, vel clausulis derogatoriis, etiam illæ motu, & scientia similibus emanaverint, nulla ex predicatoris concessis, & que eidem Congregatione pro tempore concedentur, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, indultis, privilegiis & concessionibus, quomodolibet revocari, cassari, vel annullari, seu ipsis, vel iporum, seu quibusvis in eis contentis particularis, & clausulis derogari valeat, nisi in derogatoriis, vel aliis literis, seu cassationibus hujusmodi, illa vel illæ ex literis que revocari, aut cassari, seu annullari viderentur, aut cui, vel quibus derogari apparet, corumque totus tenor de verbo ad verbum integrè inferetur, & de omnibus, & singulis Congregationis hujusmodi Monasteriis nominatum specifici mentio fiat, ac in ejusdem revocatoriis, cassatoriis, vel aliis literis, manifestè, & expressè apparet, quod Romanus Pontifex privilegiis, indultis, & literis, de quibus tunc actum fuerit, voluerit specialiter derogare, vel illa revocare, aut cassare, seu annullare, & tunc demum urgens, sufficiens, & rationabilis, per quam derogatio, revocatio, cassatio, vel annullatio ipsa meritè fieri debeat, causa exprimatur, illæ derogationes, revocationes, cassationes, irritations, & annulations, & quæcumque exinde subsecuta nullius sint roboris, vel momenti, ipsis concessis literis, privilegiis, indultis, gratiis, exemptionibus, & libertatibus in suo pristino, plenario, atque integro robore duraturis.

§.48. Et si quando per aliquem, aut plures actus contra ea, aut iporum aliquid à quocumque, cuiuscumque conditionis, dignitatis, gradus, aut status fuerit, ex negligencia, vel ignorantia praesentium, quibus hæc concedentur, aut alia quavis causa, scienter, vel ignorantia attentari, vel pro tempore observari contingat, nullum tamen propterea exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratiis, indultis, & privilegiis hujusmodi præjudicium generetur: sed ea omnia, & singula in suis robores, & firmitate permaneant.

§.49. Præterea statuimus, & decernimus, quod universæ, & singulæ personæ in dignitate Ecclesiastica ubilibet constitutæ, & alias de jure communi habiles, & idoneæ ad causas audiendas, cum aliquæ ex eisdem personis pro tempore ejusdem Congregationis S. Salvatoris, seu Prioris generalis, aut aliorum ex Congregatione hujusmodi, ad quos spectabit, fuerint requisiti, per se, vel aliū, seu alios premissa, ubi & quando opus fuerit, publicare, ac eidem Congregationi, & Canonicis, illorumque Ecclesiis, & Monasteriis, membris, locisque predicatoris in premisis efficacis defensionis præsidio assistant, ac faciant Congregationem ipsam, illiusque Canonicos, Moniales, sive Siores, & personas, ac eorum Monasteria, loca, & bona quæcumque, pacifica possessione, vel quasi privilegorū, & concessionum hujusmodi libere gaudere, & non permittant eos, seu testamentorum executores, & hæredes, predicatorum, contra illorum tenores, per Ordinarios, & Rectores Parochialium Ecclesiarum predicatoros, seu alios quoscumque indebet molestari, aut eis gravamina, injurias, atque damna inferti, seu quomodolibet irrogari, quinidem dictæ Congregationi, ac illius Canonicis predicatoris in quibuscumque casibus, seu causis, tam Ecclesiis, quam profanis, per eos coram dictis personis contra quacumque alias personas, cuiuscumque qualitatibus, conditionis, gradus, ordinis, dignitatis, nobilitatis, præminentia, & status fuerint, etiam quacumque mundana, vel Ecclesiastica, aut Patriarchali prefulgeant dignitate, seu exemptione monendis summi, & de plano, ac sine strepitu, ac figura judicii, sola facti veritate inspecta, autoritate Apostolica ministrent justitia complementum, denuntientque palam, & publice, omnes & singulos excommunicatos, quos eis constituerit censuras, & alias penas incurrisse, ac faciat eos ab omnibus artibus evitari, & ubique pro excom

*Clausile huius
bulla &
concessione
preservativa*

*Publicatio
jus bullæ
mandatum
nra cum em
obseruantia*

excommunicatis, suspensis, & interdictis nuntiari, & legem
giam de super factis processibus, illis quoties opus
fuerit, iteratis vicibus aggravant, seu aggravari procur-
sent, congregatores qualibet per censuram Ecclesiastici-
cam, appellatione postposita, compescendo, invocato
etiam ad premissa, seu aliquod eorum, si opus fuerit, au-
xilio brachii secularis, super quibus omnibus eis facili-
tatem concedimus per presentes. Volumus autem quod
universae, & singulae personae, quibus causa auctoritate
literarum Apostolicarum delegari possent, dum, & quo-
ties pro parte Prioris generalis, & aliorum Abbatum,
Priorum, & Conventuum, ac Canonorum, aut Monia-
lium, seu Sororum, ac personarum Congregationis hu-
jusmodi, vel alicius eorum fuerint legitimè requisiti, ad
exequationem quatumcumque literarum dictarum Sedi
conservatoriarum nuncupatarum, ac præmissarum præ-
fatae Congregationis, vel ejus Monasteris, Prioratibus,
membribus, Abbatis, Prioribus, & Conventibus, aut Mo-
nialibus, seu Sororibus, & personis contra illis inferentes
molestias, injurias, gravamina atque dama, concessarum
haec tenus, & in posterum concedendarum perpetuis fu-
turis temporibus, procedant per se, vel alios, alias juxta
earundem conservatoriarum literarum continentiam at-
que formam, in omnibus, & per omnia, perinde ac si ipse
conservatoria literæ à principio direxerent, eisque ut
quamvis alias conservatores esse non possent, illas ex-
querentur, expresse mandatum, & super hoc concessa fa-
culta fuisse.

*Degradatio
monachorum
in conser-
vatoriis.*

§. 50. Non obstantibus Natalium defectu, ac Lugdu-
nen. Concilii, & pia memorie Innocentii Quarti circa
exemptos editæ, quæ incipit, Volentes, & Martini
Quinti, necnon Bonifacii Octavi, Romanorum Pontifi-
cum prædecessorum nostrorum, quibus caverunt, ne quis
extra suam Civitatem, & Diœcesim, nisi certis exceptis
casibus, & in illis ultra unam dietam à fine sua Diœcesis
ad judicium evocetur, seu ne judges à Sede prædicta
deputati, extra Civitatem, & Diœcesim, in quibus depu-
tati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel
aliis vices suas committere præsumant, & de duabus dic-
tis in Concilio generali, necnon quæ incipiunt, Super
cathedra, ejusdem Bonifacii Papæ, & Dudum Viennensis
Concilii, ac pia memorie Callisti Papæ etiam prædeces-
soris nostri, & aliis literis, constitutionibus, & ordinatio-
nibus Apostolicis, etiam quorūcunque aliorum Pon-
tificum similiter prædecessorum nostrorum, vel etiam in
provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, necnon
specialibus, & vel generalibus Ecclesiasticalibus, Monasterio-
rum, Prioratum, & aliorum Regularium locorum, etiam
diœce Congregationi unitorum, & illorum, ac prædicto-
rum, & quorum ipsi unita Monasteria, Prioratus, & loca
exitent Ordinum, & inter quoscumque ejusdem Con-
gregationis S. Salvatoris Canonicos, ac locorum Ordini-
arios, seu Rectores prædictos initis, & conclusis, ac ha-
bitens observatis pacis, & conventionibus, etiam juramen-
to, confirmatione Apostolica, vel quavis firmate
alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis
quoque, & indulxit, & literis Apostolicis quibusvis
Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, Ecclesiis,
Monasterijs, Ordinibus, & aliis locis, Capitulis, Con-
ventibus, & personis, etiam motu, & scientia similibus, &
cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, alii-
que fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irri-
tantibusque decretis, concessis haec tenus, & in posterum
concedendis, aut si Patriarchis, Episcopis, & Rektoribus
præfatis, vel quibusvis aliis conjunctum, vel divisum à
Sede præfata indultum existat, quod interdici, suspendi,
vel excommunicari, aut ultra, vel extra certa loca ad ju-
dicium evocari non possint per literas Apostolicas, non
facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum
de indulto hujusmodi mentionem: & qualibet alia di-
cta Sedi indulgentia generali, vel speciali, cujuscumque
tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel
totaliter non infertam, effectus earum impediti valeat
quomodolibet, vel differri, quibus omnibus, etiam pro
eorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis
tenoribus speciali, specifica, expressa, & individua men-
tio, seu quavis alia expressio habenda fore, eorum teno-

res, etiam si de verbo ad verbum infierentur, præsentibus
pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo ro-
bore permaneant, hac vice dumtaxat eisdem motu, &
scientia specialiter, & expresse derogamus, necnon om-
nibus illis, quæ præfati predecessorē in fungo per eos
Congregationis hujusmodi concessis literis, volumus
non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 51. Et quia difficile foret, prætentiles literas ad singu-
las provincias, & loca opportuna, ubi necesse foret, dis-
tribuare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod
transumptis earum manu Notarii publici subscriptis, &
alicuius Archiepiscopalis, vel Episcopalis, seu alterius
Curie sigillo munitis, ea prorsus in judicio, & extra ubi-
cumque exhibita, vel ostensa erunt, fides adhibeatur, ac si
ipsæ originales literæ forent exhibitæ, vel ostenta.

Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c.
Dat. Rome apud S. Petrum, Anno Incarnationis Do-
minicae 1512. 4. Nonas Aprilis, Pont. nostri Anno 9.

Damnatio Conciliabuli Pisani, cum omnibus XXXI.
in eo secutis.

Eiusdem damnatio est etiam supra in confess. 27.
Sacrosancta; §. 15.

I V L I V S E P I S C O P U S, editio ad. D.
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. 1512.
Sacro approbante Concilio.

Cum inchoatam hujus sacri Lateran. Conciliū cele-
brationem, ad Dei laudem, universalis Ecclesiæ pa-
cem, fidelium unionem, schismatis, & haeresis evercio-
nem, morum reformationem, ac contra perfidos fidei ho-
stes expeditionem, Altissimi dextra assistente prosequi-
intendamus, ut omnium schismaticorum, & pacis ho-
stium latrantium canum ora obtundantur, universi Chri-
sti fideles valeant à tam pestifero, & veneno contagio
se immaculatos servare, in hac præsenti secunda lessione
in Spiritu sancto legitimè congregata, indictionis, con-
vocationis, & publicationis schismaticaæ conventiculae,
& asserti conciliabuli Pisani, ad scindendum, & scandali-
zandum Ecclesiæ præfatæ unionem emanatarum, citatio-
num, monitionum, decretorum, absolutionum, sententiarum,
actorum, legatorum, creationum, obedientiarum,
subtractionum, alettarum censoriarum appositionum, ip-
siusque conciliabuli translationis ad Mediolan. vel Ver-
cellen. Clivates, aut alia loca quæcumque, omniumque,
& singulorum in dicto Conciliabulo gestorum, & con-
clusorum reprobationes, damnationes, revocationes, ca-
stigationes, iterationes, & annulationes per nos, habita cum
venerabilibus fratribus nostris S.R.E. Card. deliberatio-
ne matura, & de eortundem stratum consilio, & unanimi
consensu, ac ex certa scientia, & de Apost. potestatis ple-
nitudine, per diversas nostras literas respectivè, præsertim
sub dat. die 15. Kal. Augusti, Pont. nostri Anno 8. ac 3.
Non. Dec. & Idibus Aprilis ejusdem Pont. Anno 9. edi-
tas, factas, & emanatas, literasque ipsas cum decretis, de-
clarationibus, inhibitionibus, mandatis, hortationibus, in-
terdictorum Eccles. appositionibus, & aliis sententiis,
censuris, & penis, tam à canonice sanctionibus, quam à
nobis, maximè in literis indictionis hujus sacri univer-
salis Conciliū, ac omnibus, & singulis aliis clausulis, in
dictis literis contenitis, quārum tenores, ac si de verbo ad
verbum præsentibus inferrentur, pro expressis habeti-
volumus, licet ut firma & valida, nulla alia confirmatio-
ne, aut approbatione egrent, ad abundantiorē caute-
lam, & veritatis manifestationem, hoc sacro approbante
Concilio confirmamus, approbamus, & innovamus, illa-
que inviolabiliter observari volumus, statuimus, & ordi-
namus, suppleentes omnes, & singulos defectus, si qui for-
san intervenient in eisdem.

§. 1. Necnon Conciliabulum præfatu, illiusque transla-
tionem, ac omnia & singula per ipsum Conciliabulum, illi-
que afflentes, adhærentes, factores, & consentientes, dire-
cte, vel iudicet & quomodocumque, & qualitercumque
à die indictionis ipsius Conciliabuli usque in præsentem
dicit,

ditem, acta, facta, & gesta, & prolatas, ac in posterum gerenda, agenda, facienda, & preferenda, etiam si talia sint, vel fuerint, de quibus specialis, specifica, expressa, ac individualia mentio habenda fore, utrum tenores, & qualitates etiam pro expressis habentes, ut alia adulterina, & à veritate deviatim: Concessa, & In eis gesta, à jure, sacrificique Canonibus damnata, & reprobata fuerunt, damnamus, & reprobamus, ac prout sunt, nulla irrita, & iraria, nullius quæ robore, vel momenti fuisse, & esse nunciamus, & quatenus opus sit, cassamus, irritamus, & annullamus, ac pro nullitate, & annullitate haberi volumus.

Validationis Lateranensis Concilii indicati

Prorogatio eius tertiae sessionis pro die 4. Nov. 1512.

nunc

*Dat. P. An. 9.
die 17. Maii.*

LEO DE CIMS PONT. CXXI.
ANNO DOMINI' MDXII.

Leo X. Florentinus, Joannes Medicus antea dictus, Laurentii filius, Diaconus Cardinalis S. Marie in Do-

mifica. Creatus Idibus Martii 1513. Coronatus 4. Id. Aprilis eodem anno. Vixit annos 8. menses 8. & dies 11. Creavit Card. 14. Obiit anno 1521. Kalend. Dec. Sepultus fuit in Basilica Principis Apostol. postea translagus fuit in Eccles. S. Marie super Minervam. Vacavit sedes dies 40.

Reintegratio incliti Populi Rom. ad sua privilia, gratias, & officia.

Hoc omnia Paul. III. die 27. Septembris 1537. confirmavi, sed ejus const. simpliciter confirmatoriam omisi. Aliam verò concessionem gratiarum dedi. Paul. IV. die 28. Novemb. 1555. quam minus necessariam extimavi. Et Innoc. IX. in sua const. 2. Ad Romanum. Quo verò ad privilegium foris Romanorum, vide const. 34. Pii IV. Dilectos, ubi notabo.

LEO E P I S C O P Y S; Edita An. D.
Servius Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam, 1513.

Dum singularem fidei constantiam, & eximiae devotionis affectum, quos Dilecti filii Populi Romanus erga nos, & Romanam ab ejus exordio gessisse semper, & gerere comprobantur Ecclesiam, vigili meditatione penitamus, dignum, quin potius debitum arbitramur, ut Ecclesia ipsa sic suæ in eos gratiæ dona diffundat, ut à quibus præcipue in matrem, & dominam, divina fuit dispositione recepta, per mutua benevolentia ministerium, uberioraque in dies largitionis munera in peculiares, ac dilectissimos filios, magis adoptasse noscatur.

S. 1. Sanctæ felicis memorie Eugenius Quartus, Nicolaus Quintus, Callistus Tertius, Pius Secundus, Paulus etiam Secundus, Sixtus etiam Quartus, Innocentius Octavus, Alexander Sextus, & Julius similiter Secundus, & nonnulli alii Rom. Pontifices prædecessores nostri diversa eidem Populo privilegia, indulta, & gratias concesserunt, que sicut Dilecti filii Nobiles virtu Magister Joannes Hieronymus de Benzonibus, decrетorum Doctor, de majori præsidentia Abbreviator, & Stephanus de Carbonibus, ac Marius Particappa, Conservatores, & Franciscus Cincius Prior Capitum Regionum Urbis, necnon Magistri Paulus de Planci, Baptista Paulinus, Julius de Albertechis, Aulæ nostræ Consistorialis Advocati, & Marius Salamonius, utriusque juris Doctores, & Franciscus de Lenis, & Marcus Antonius de Alteis, & Bernardinus de Militibus, ac Jacobus de Frangipanibus, & Hieronymus Pichus, ac Bartholomæus de Valle, Romani Cives, cotundem Conservatorum Confiliarum, super id per ipsos Conservatores electi, ac Petrus de Simeriliis Fisci nostri Romani procurator, nobis ipsius Populi nomine exposuerunt, ob passim unicuique petenti concessas illorum derogationes, & cotundem Populi negligentiam, vel alias partim nunquam in observantiam deducta, usuive recepta, partim per dissuetudinem abrogata propemodum sunt.

S. 2. Nos igitur Populum præfatos non minoris charitatis affectu, quam prædecessores præfati prosecuti sunt, prosequi volentes, ac omnium, & singularium privilegiorum, indultorum, & gratiarum prædictarum, singularum super illis concessarum literarum tenores ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, non ad ipsum conservatorum, Prioris, & consiliariorum, aut aliorum pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, privilegia, gratias, indulta, & literas predictas, etiam que in causis ad forum capitolinum spectantibus, commissiones qualibet, præterquam que Romani Pont. sive manu propria subscriptæ, prorsus excludunt, & Tribunalia, ac canum tam civilium quam criminalium, in eadem Urbe, cogniciones distinguunt, necnon Statuta, & consuetudines dicte Urbis, reformationes illorum, etiam juramentum validitatem in certis ibi expressis casibus restringentia, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, approba

Præmium.

*Popul. Rom.
multas gra-
tias obtinut
à plerisque
Pont. quibus
tamen non
fruebatur.*

*Quae omnes
huc Pont. in-
novat & con-
firmat.*